מספר 1678 יד חשון תש"ל, 26.10.1969 מחיר: 130 אגורות

העולם הזה

שלושה מיותרים

בחירות 1969

תשקיף

עולים על הפלסטינים

ההתפתחות העיקרית הצפויה בזירה המרחבית: מיתקפה מרוכזת על הפידאין הפלסטיניים משלושה צדדים בעת ובעונה אחת: לבנון, ירדן וישראל.

לכל אחת משלוש הארצות יש סיבות דחופות לפתוח בפעולה זו, אולם ייתכן שנוסף לכך יושמעו רמזים על תיאום מדיני בלתי־ישיר ביניהן. מעוניינת במיוחד בתיאום כזה: ממשלת ארצות־הברית, בעיקר מפאת הסיכון שהאירגונים הפלסטיניים מסכנים את המישטרים הפרו־אמריקאיים בלבנון ובירדן.

מצרים תעמוד, בשלב זה, בראש המדינות הערביות שיגישו סעד — תעמולתי ומדיני, לפחות — לאירגוני הפלסטינים. אבל אם תסתמן אפשרות של הסדר עם ישראל, ינסה גם עבד־אל־נאצר ללכת בדרכם של חוסיין והנשיא שארל חילו, ולשבור את כוחם של הפלסטינים.

ברית המועצות קיבלה את הקו ה־אמריקאי בנקודה זו, סבורה שהסדר מרחבי חייב להיעשות בין המדינות הקיימות, בלי התחשבות בגורם הפלסטיני, שאותו יש לנטרל.

בתוך ישראל: הגברת הטרור

תוצאות־לוואי של המאבק הגדול, בתוך הארצות השכנות, תהיה הגברת הפעילות הטרוריסטית בתחומי ישראל עצמה.

אירגוני הפידאין ייאלצו לגייס את דעת־הקהל באר־צות הערביות נגד ירדן ולבנון, על־ידי החרפת מלחמתם הפעילה בישראל. מטרתם: להציג את חוסיין וחילו כבוגדים הפועלים בניכול בתיאום מיבצעי עם ישראל; ואת הפידאין כלוחמים בשתי חזיתות בעת ובעונה אחת: נגד ישראל ונגד המישטרים הפרו־אמריקאיים.

האמריקאים והממשלה הבאה

ארצות־הברית לא תחכה עד לגמר התימרונים הקוא־ליציוניים והרכבת הממשלה הבאה בישראל כדי ללחוץ על ירושלים בכיוון הרצוי לה למציאת הסדר עם הערבים.

ההפוגה הממושכת, שחלקה האחרון נק־בע בהתחשב עם מערכת־הבחירות בישר־אל, תסתיים למעשה בימים הקרובים. אר־צות־הברית, המעוניינת לחדש את שיחו־תיה עם בריית־המועצות, תלחץ על גולדה מאיר שתנווט את ספינתה הממשלתית בי־כיוון שיאפשר גישה גמישה יותר מצד ישראל אל הצעות ההסדר של שתי המע־צמות.

לחץ זה עשוי להשפיע על שיקוליה של גולדה בהר־כבת ממשלתה הבאה.

ההתמודדות הבאה: ספיר מול דיין

בתוך הנהגת המערך עצמו מסתמנים קווי ההתגבשות שלאחר־הבחירות.

ההנחה היסודית היא, שמשה דיין לא יפ־רוש — גם אחרי הבחירות. הוא יתבצר במשרד הבטחון, ינסה לממש את הבט־חתה של גולדה כי שמור לו מעמד שווה במירדג אל ראשות־הממשלה.

פגיל יותר יהיה פינחס ספיר, אשר גם לאחר שיפרוש מתפקיד מזכיר מע"י ימשיך להיות המושך העיקרי בחוסים המיפלגתיים. הוא מעוניין בחיסול השפעתם של „אנשי הביניים" בצמרת המפלגה, וביצירת שני מוקדים ברורים: האחד סביב דיין, והשני סביבו עצמו.

אנשי־הביניים המפריעים לו הם בראש וראשונה ישראל גלילי וזאב שרף, והוא ינסה לנטרל את השפעתם על גולדה מאיר. אשר ליגאל אלון, ידרוש ממנו שיתייצב ברורות באחד משני המחנות.

הממשלה תיאלץ להתחייב להעלות את המיסים

ממשלת ישראל הנוכחית תיאלץ להגיש התחייבות בכתב להעלות את המיסים ב־מדינה, וזאת עוד לפני תום כהונתה, אבל ימים מספר אחרי הבחירות.

לאחרונה התעוררו קשיים בקבלת מטבע חוץ מקרן המטבע הבינלאומית להגדלת רזרבות המטבע הזר של ישראל. קרן המטבע דרשה מישראל התחייבות מפורשת לנקיטת צעדים שיביאו להגדלת רזרבת המטבע הזר, כמו: העלאת המיסים, צמצום האשראי והעלאת שיעור הנזילות. **משרד־האוצר הסביר למנהלי הקרן כי לאור חילוף הממשלות הקרוב בישראל, אין באפשרות הממשלה הנוכחית לתת התחייבות כזאת בכתב, מה עוד שהתחיי־בות כזאת יכולה לשמש חומר במערכת הבחירות.**

למרות זאת עומדת קרן המטבע הבינלאומית על דרישתה להתחייבות מפורשת להעלאת מיסים גבוהה, והיא תינתן כנראה זמן קצר אחרי הבחירות, עוד לפני שהורכב הממשלה הבאה.

צפויות הדחות במערכת „מעריב"

לא מן הנמנע כי בזמן הקרוב תחול שורת הדחות ופיטורים במערכת „מעריב" על רקע תסיסה פנימית המורגשת לאחרונה בין חברי המערכת.

הסיבה לתסיסה זו אינה פוליטית או רעיו־נית, אלא ניגודי תפיסות ואינטרסים בין חברי המערכת הצעירים לבין החכרים ה־קשישים יותר.

המפלגות והריבית השחורה

אחוזי הריבית השחורה ימשיכו לעלות בשבועות הקרובים. נוסף לסיבה העיקרית — צימצום האשראי הבנקאי — קיימת לכך סיבה עונתית, הקשורה במימון הבחירות לכנסת.

מרבית המפלגות הוציאו את ההקצבה שקיבלו במזו־מנים, חיפשו הלוואות על־חשבון היתרה שתשולם להם אחרי הבחירות. מכיוון שחלק ניכר ממימון מערכת הבחירות נעשה במזומנים, היו מפלגות מסויימות מוכ־נות לשלם ריבית גבוהה מאוד כדי להשיג את הכסף.

מפלגה גדולה מסויימת שילמה בימים ה־אחרונים לפני הבחירות ריבית בגובה של 40% על הלוואות ממלווים פרטיים, על סכו־מים של מאות אלפי לירות.

סערת רוחות בעולם הרוחות

אין מנוחה בעולם הספיריטואליסטי בישר־ראל. הרוחות נרגשות שם, וזאת אחרי ש־שתי דמויות ידועות בעולם זה הסתכסכו ביניהן. המחלוקת פרצה בין מרגוט קלאוזנר, בעלת אולפני ההסרטה בהרצליה וספיריטואליסטית ידועה, לבין אביבה סטן — שתיהן מייסדות עתון „עולם המיסתו־רין" העוסק בפאראפסיכולוגיה וספיריטואליזם.

השתיים נפרדו משותפותן ועומדות להגיש זו נגד זו תביעות משפטיות. מרגוט קלאוזנר פנתה למשרד־הפנים וביקשה לא להתיר הוצאת רשיון לעתון נוסף העוסק בפאראפסיכולוגיה.

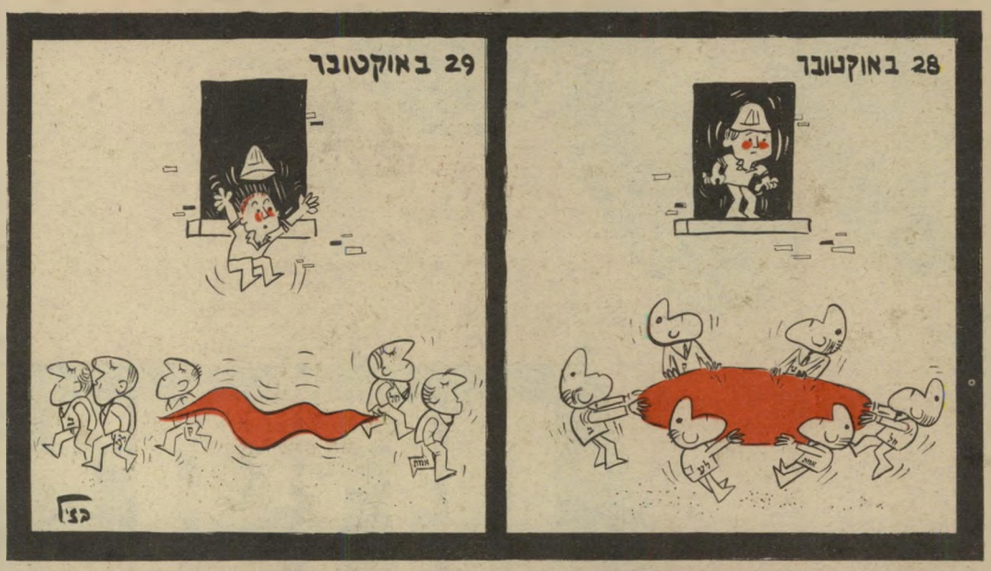

מי יסע עם הנבחרת לאוסטרליה?

נבחרת ישראל, העשויה להתמודד עם נבחרת אוסטר־ליה על הזכות להשתתף במשחקי גמר־הגביע־העולמי בכדורגל במכסיקו 1970, (במידה שזו תנצח את נבחרת רודזיה), תיסע לאוסטרליה או למקסיקו עד סוף השנה.

כבר עתה מתחיל המאבק הפנימי בהנ־הלת ההתאחדות לכדורגל, מי יהיו המאו־שרים שיצטרפו למסע הנבחרת. ברור שנציג בית"ר, אריה קרמר, יעמוד בתוקף על זכו־תו ללוות את הנבחרת. על רקע זה יש לצפות לסיכסוכים בתוך הנהלת ההתאח־דות.

קורא יקר,

לפני ארבע שנים, למחרת הבחירות לכנסת השישית, כאשר התוצאות הסופיות לא היו עדיין ברורות, כתבתי את המלים האלה:

„עתה, אחרי ההישג הגדול, חייבים אנו להביט קדימה — הן לגבי עתידה של התנועה אשר קמה, הן לגבי עתידו של השבועון הזה. לנו ברור, כי הנצחון בקלפי לא ניתן לנו כמתנה, ולא כעיטור על מלחמות עברו. מי שישב בכנסת מטעם הכוח החדש מביא עמו מיטען כבד של התחייבויות. אותן התחייבויות שנטל על עצמו בהיותו במערכת השלום הזה ואשר חזר ונטל על עצמו במערכת־הבחירות.

„פירוש הדבר: העולם הזה לא יהפוך ביטאון של איזו סיעה בכנסת, כפי שלסיעות אחדות יש בטאונים נרצעים. הסיעה בכנסת תעשה שם את אשר עשה — ויעשה — העולם הזה מעל עמודיו. המאבק, אשר יתנהל בשתי חזיתות שלובות, יהיה תכליתי יותר, בעל סיכויים רבים יותר להצליח".

* השטר שנפרע

אנשים רבים, שפירסמו הבטחות לפני ארבע שנים, משתדלים כיום לשכוח אותן. הם מתייחסים אליהן כאל הבטחות־בחירות — כלומר אפשר להתעלם מהן למחרת הבחירות, מתוך הנחה כי לאזרח הממוצע זכרון קצר מאוד.

לא כן אנו. היום, ערב התייצבותנו מחדש בפני הבוחרים, אנו מציגים בעצמנו את אשר כתבנו בפעם הקודמת, כדי שגם בעל הזכרון הקצר ייווכח שאמנם פרענו את החוב.

עשינו זאת בדרך הקשה. כאשר נבחר אורי אבנרי לכנסת, נוסף נטל עצום לא רק עליו אישית — אלא על כל מערכת העולם הזה. כי פעולת הסיעה לא באה על חשבון הפעולה העתונאית. הוקמו למעשה שתי מערכות מקבילות, שמטרתן אחת: לנהל את המאבקים בהם החל השבועון מאז השתחררו עורכיו משירותם הצבאי, בשנת 1950.

* שילוב והפרדה

בעייה אחת, שנוצרה אחרי בחירתו של אורי אבנרי לכנסת, היתה: איך לתאם ולשלב את פעולות הסיעה ופעולות השבועון. בעייה שניה היתה הפוכה לגמרי: איך להפריד בין שני הגופים האלה, כדי לקיים את ההבטחה כי העולם הזה „לא יהפוך ביטאון של איזו סיעה בכנסת". עד כמה שהדבר יישמע מוזר — היתה בעייה זו קשה יותר מקודמתה. התגברנו עליה במידת יכולתנו, ואני חושב שכתום ארבע שנים אפשר לקבוע שלכל אחד משני הגופים — הסיעה בכנסת, והשבועון — יש זהות מובהקת משלו.

הקשר בין שני הגופים התבסס, בראש וראשונה, כדרך לבחור, שדיווח על פעולות הסיעה. לצורך זה הגדלנו את מספר העמודים של השבועון, כדי שהקורא שאינו מתעניין בסוג זה של חומר לא ירגיש כאילו קופח. הוספנו מדורים חדשים כמו עולם האשה, ולהם, שחיזקו את מתכונתו של העולם הזה כשבועון אינפורמטיבי כללי.

העיקרון שהינחה את המערכת היה: העולם הזה ימשיך להיות שבועון כפי שהיה לפני שנוצרה הסיעה, ולפני שהוקמה תנועת העולם הזה — כוח חדש. הוא ימשיך לטפל בכל הנושאים כפי שטיפל בהם לפני כן. אל פעולות הסיעה והתנועה יתייחס באהדה — אך לא יקבל מהן הוראות.

השבוע ניצבת תנועת העולם הזה — כוח חדש שוב לבחירות. להלכה, אין מיבחן זה נוגע לשבועון השלום הזה. למעשה, ברור כי בבחירות אלה יעמוד להכרעה לא רק גורלם הפוליטי האישי של עורכי השבועון, אלא בראש וראשונה העקרונות ששבועון זה דגל בהם בעשרים השנים האחרונות.

על כן אני מרשה לעצמי לנצל במה זו כדי לפנות אליך הקורא: גם אם אינך מזדהה עם תנועת העולם הזה — כוח חדש, אלא מעוניין רק בהמשך מאבקו וקיומו של השלום הזה, תן את קולך לאות ש'. ארבע השנים האחרונות הוכיחו כי השיתוף בין הסיעה בכנסת לבין השבועון הוא אחת התופעות הרעננות והחיוביות ביותר בזירה הציבורית בישראל. ביכולתך השבוע לתת לצירוף זה תוספת כוח.

אורי אבנרי

גליון מיוחד של

העולם הזה

ובו דו"ח ענק על תוצאות הבחירות יופיע ביום חמישי בערב 30.9.1969. הזמן אותו כבר היום אצל מוכר העתונים הקבוע שלך.

אור חדש קורן מפניך

ILLUMINATION הוא יצירה קוסמטית המבוססת על עקרונות האור בציור והמיועדת להאיר את יופיה של האשה.

איפור שכולו אור וצל המעצב ומאיר את פניך ועוטפם בלטיפות קורנות.

ILLUMINATION MAKE UP STICK הוא תכשיר לאיפור בסיסי, שקוף וזוהר, הקולט את קרני האור ומקרינם מעל פניך. מכסה היטב את פגמי העור תוך שמירה על המראה הטבעי של עור פניך.

ILLUMINATION MAKE UP STICK מקלון נאה לאיפור, נוח לנשיאה ולשימוש, מעניק לפניך איפור מושלם תוך שניות ספורות בכל זמן ובכל מקום. תשעה גונים עדינים בנוסף לשלשה גוני סומק ללחיים, שלושה גוני שיזוף וגון בוהק אחד להארת כל איפור.

ILLUMINATION MAKE UP ACCENT לעיצוב תוי פניך והדגשתם. השתמשי בו מעל לאיפור הבסיסי בשלושה גונים זוהרים: פלטינה, זהב, לבן פנינה לעפעפייך. ושלושה גונים בוהקים: וורוד עדין, בג' אפרסק או חום רך ללחיים ולמצח.

לאיפור מושלם המכסה ושקוף, השתמשי ב-
ILLUMINATION MAKE UP STICK

והדגישי את יופייך ב-
ILLUMINATION MAKE UP ACCENT

האירי את פניך בעזרת תכשירי האיפור

Illumination
Helena Rubinstein

מכתבים

■ „ש", לא „נס"

אני רואה חובה לעצמי לפנות אל ציבור הבוחרים־בכות של כוח חדש ושל רשימת השלום.

מזה זמן רב אינני חבר כוח־חדש; כחבר חוג ישראל־פלשתין, ודאי שאינני חשוד באהדה לדעותיו. דוקא משום כך, אני מקוה, יהיה משקל, ולוא כזית, לקריאתי: אל תבזבזו את קולותיכם המועטים והיקרים על רשימת השלום.

רשימה זו שבראשה עומד בחור זה, גדי יציב, והכוללת אוסף מגוון של אנשים בעלי רצון טוב, ולא כל־כך טוב (פלוס נתן ילין־מור, שכולנו מכבדים אותו ותמהים שנתן ידו לחבורה הזאת) — ספק אם תאסוף את 14 אלף הקולות הדרושים לעשות את גדי יציב לח"כ.

אך הבה נניח לרגע כי קרה ה„נס" ויציב נבחר. האם יש ביכולתו לתרום לענין השלום בכנסת יותר מסיעה בת שניים־שלושה אנשים מנוסים, מלוכדים, שמאחוריהם מכונה קטנה אך בעלת עוצמה לא מבוטלת — סיעת כוח חדש?

ועוד. יאמר בגלוי: „חוסר ההרמוניה" שהתגלה בימים אלה בקרב מחנה השלום, כאין וכאפס הוא לעומת היחסים המכוערים שיתפתחו — בהכרח — בין שתי ה„סיעות" בכנסת. אורי אבנרי, כידוע, „...לעולם לא יוכל ללכד אנשים. המיד יהיו לו עוזרים". (כדברי יציב לסילבי קשת במוסף הארץ).

זאת, עלולים מאות ואולי אלפי קולות שוחרי שלום ללכת לאיבוד.

חוסר־האחריות והחוצפה של נס מפליאים ממש. קחו למשל את הגימוקים שמביא גדי יציב (האמנם יציב?) להצדקת קיומו של הנס שלו, בראיון עם סילבי קשת בהארץ:

„מה אתה מציע שאורי אבנרי אינו מציע?"

„כלום ו".

„אז בכל זאת למה?"

„אנחנו נגיד יותר בקול־רם ו".

אילו היה מישהו מעז ליצור התחרות ל־אחת ממפלגות הענק כשבמיו הסיעונים ה־מצחיקים האלה, הייתי מייחס לו טיפשות, תמימות, וילדותיות. כי הרי מגדל יותר מגדל פחות אינם גורלים לגביהם. אך כאשר מישהו מסכן את הייצוג הזעיר שיש לאנטי־סיפוחיסטים בכנסת — אפילו היו טיעוניו גדולים וכבדים מאלה של „בעלי הנס" — אינני יכול שלא ליחס לו חוסר־אחריות, אם לא זדוניות.

בקשה לי אליך, גדי יציב: למען השלום שאתה כה נילחם למענו — מחל על כבודך. בלע את טענותיך — המצדקות ו/או המוב־עות — נגד אבנרי, והצבע יחד עם מפלגתך ש.

ב. מיכאל, תל־אביב

■ מי חי בעולם הבא?

בערב שאלות ותשובות שנערך לפני כשבו־עיים בקיבוץ מגן, אמר שמעון פרס:

„כשאורי אבנרי מציע להקים היום פדרציה בין ישראל לפלסטינים, יש ביכולתו לחזור למחרת אל העולם הזה. אבל פלסטיני צריך להיות מאמין גדול בעולם הבא, כדי להציע הצעה כזו.

מעניין מה יש לפרס להגיד עכשיו, לאחר פירסום ההוכחה (העולם הזה 1676) שה־פלסטינים כן נכונים לשלום.

■ מדוע החשו פופרינו?

המשורר הערבי ישראלי סאוזי אל־אסמר עצור מזה חודשיים באמצעות צו־מעצר מינ־הלי, מבלי שהובא בפני שופט (העולם הזה 1672). משוררים ערבים רבים אחרים מרו־תקים ומובלים בצורות אחרות. שירתם נתונה לצנזורה דורסנית, המתעלמת אפילו מסימני־פיסוק או ביציר שעל הכריכה, מש־מיטה קטעים ופוסלת שירים שלמים.

אולם כל זה השאיר את סופרי ישראל היהודיים, ואגודתם, אדישים ודוממים.

עתה רצה הגורל ונציג לבנון בקונגרס הבינלאומי של פא"ן, שהתקיים לפני כחודש במונטון בצרפת, האשים בתוכיר מפורט את ישראל ברדיפתם של הסופרים הערביים בה.

(המשך בעמוד 6)

תחרות הצילומים

תמונת השבוע

● תמונת השבוע — שזכתה בכותרת: „האמנם באמת אין לבוחר ראש?" — מזכה את הקורא בר בעשר ל"י.

מצורף בזה תצלום לתחרות־הצילומים. אל דאגה — האיש שבצילום חי מאד, וראשו על כתפיו.

עמוס בר, תל־אביב

■ טיפשות — או זדוניות?

כמה חבל שחסרים ליוזמי רשימת־השלום הבנורות והאומץ לצאת בכבוד מן המשחק. וכמה חבל שבגלל אינאונות חסרת־אחריות האחרון), וגדי יציב פחות אגוצנטרי? יותר ותרן? כיצד העז לכתוב את הביקורת הקס־לנית שלו על מלחמת היום השביעי — בעוד המו"מ על הקמת החזית בעיצומו?

„...אורי אבנרי עושה עבודה מצוינת בכנסת..." טוען יציב עצמו. אכן — אם יש בכלל ערך לעבודה בכנסת, מבחינת השפעתה על עתיד הסכסוך היהודי־ערבי — כי או היא צריכה להיעשות ע"י סיעה אחת, מגו־בשת, יצילה. גם אם בראשה עומד אבנרי.

לדעת גדי יציב „...רוב הקולות (שתאסוף רשימת השלום) הם מאנשים שמעולם לא היו מצביעים בעד אבנרי וסנה; אנשים שהיו מצביעים למערך למפד"ל... יפרו את נאמנו־תם המפלגתית ויצביעו בעד ענין השלום...". הלוואי. אולי. ובכל זאת, אני קורא לאלו מכם שפיקפקו אם להצביע ש או נס — להכריע בעד ש.

מיכאל תדהר, ארכיטקט, גבעתיים

דחף

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

רק אז התעוררו סופרי ישראל, ועד־האגודה קיבל על עצמו לדון בהאשמות הכלולות באותו תזכיר.

חבל שלא התעורר שעה אחת קודם. לוא היה עושה כן, היה לכך טעם שונה לחלוטין.

יוספה כפרי, קיבוץ גל־און

מכתב השבוע

■ כאשר יבוא

השלום

כאשר יבוא השלום,
יהיה לנו שפע
של נערים
תמירים וישרים.
יפרחו על גבעולים
בני־חורין כחרגולים
זוהרים כשיבולים
מונגים כשבלולים —
ואין קוצר.
כאשר יבוא השלום,
יחזיקו שבעה נערים
בנערה אחת.
כי לא תהיינה נערות,
באשר הנערות
תבהלנה להיבעל
ונגש הבועל במוהל
והנערות תחפזנה
יעודן להגשים
והילדות תהפכנה
נשים.
ויהיה לנו שפע
של סף,
שיגדל וירחב
ויכפיל וישליש
— בלי להסיף —
וכל אשה תיף
כי היתה לאיש.
ובתי־החולים ימלאו
אך ורק בנשים יולדות,
וכל חדרי האשפוז
יהפכו לחדרי־לידות.
וכיתתו החרב
לתער־מוהלים
והחנית — ללולים,
רכב השריון — לעריסה.
וכל אשה — כריסה
בין שיניה,
מובילה ענלה,
ושירה מאחוריה,
עד עקרה תלד שבעה
ואם הבנים — מאושרה.
ויוצאי העריסות
יקימו הריסות
ארץ כי תחרב.
ויורדים יעלו
ועוזבים יחזרו
ותירים ישארו
וזרים יתערו
המון רב
יאתה הלום.
כאשר יבוא השלום!

ברכה סגלסון, תל־אביב

■ הטיפוס שלך —

האסון שלך

הכתבה הטיפוס שלך — האסון שלך? (העולם הזה 1676) קלעה בול. ישבתי עם שלוש חברות שלי — כן, כולנו רווקות — ומילאנו ביחד את התשבץ שבכתבה, ו־גילינו שלכל אחת מאיתנו זה יצא בר־יוק כמו במציאות. לגבי אחת מאיתנו, לא חשוב מי, היה בכך משום נחת. אבל לגבי האחרות, זה רק הבהיר להן באי־זה צרה הן נתונות.

לילי נחמני, חיפה

קוראים השולחים מכתבים, מתבקשים לנסח אותם בקי־צרה. עדיפות תינתן ל־מכתבים קצרים.

זכות קרימה תינתן למכ־תביהם של קוראים המצר־פים תצלומיהם למכתבים.

הסאנטום. ממטוסי הקרב הרב־משימתיים המודרניים בעולם. מהירותו בגובה פני הים כ־1,450 קמ״ש ובגובה 16 ק״מ כ־2,905 קמ״ש. נושא 7 טון תחמושת, טתח מבצעי כ־1,500 ק״מ.

סיגריה מודרנית

תערובת סודרנית • קופסא סודרנית • פילטר סודרני

הדבק
רויאל
פילטר

20 סיגריות יכיד המלך

פרסום ר.י. עקביון

הנדון:

דמוקרטיה עממית

יום הבחירות בברית־המועצות הגיע איבאן איבאנוביץ' איבאנוב לקלפי. יו"ר ועדת הקלפי בדק את תעודותיו, מסר לו מעטפה סגורה והורה לו: „שים את זה בתיבה".

„אני לא יכול לפתוח את המעטפה?" שאל איבאנוב.

„בהחלט לא!" פסק היו"ר.

„אבל אני רוצה לדעת מה יש בפנים!" התעקש איבאנוב.

„חבר", צעק היו"ר הנרעש, „אצלנו יש בחירות חשאיות!"

* * *

זוהי בדיחה. כמו כל בדיחה טובה, היא באה לתאר מצב אמיתי. בדרך ההגזמה.

המצב בברית המועצות הוא זה: הבחירות אינן קובעות דבר. יש מפלגה אחת. היא קבעה מי יהיו המועמדים. הבוחר יכול, לכל היותר, לבחור בין שני מועמדים שאין ביניהם כל הבדל של ממש.

מכאן מובן מדוע אין הבחירות מעוררות שום התרגשות. הבוחר יודע מראש בדיוק מה יהיה אחרי הבחירות, מי יהיה בסובייט העליון. ומי יהיה בממשלה. הוא גם יודע שזה כלל לא תלוי בו.

יום הבחירות בברית־המועצות, ובכל ארצות הדמוקרטיה העממית, הפך ליום חג ונופש. יש דגלים, סיסמות, מנגינות עליזות. הבחירות עצמן אינן אלא פולחן ריק, פעמי פולחן דתי בקהילה שכל חבריה איבדו מזמן את האמונה באלוהים.

* * *

מבחינה זו, מתחילות הבחירות ביש־ראל להידמות למה שנעשה בדמוקרטיה עממית.

זו הפעם הראשונה, מורגשת בציבור אדישות כמעט סוסאלית לגבי האקט העליון של הדמוקרטיה.

מדוע?

האם נשתנה הציבור? האם נהיה פחות דמוקרטי?

בוודאי שלא.

הציבור פשוט יודע כי הצבעתו הפכה לעניין פורמלי. שאיבדה את תוכנה הדמוקרטי, שלא תשפיע על עיצוב השלטון.

הוא יודע מה יהיה הרכב הכנסת הבאה, פחות או יותר.

הוא יודע כי הממשלה הבאה כבר הוקמה למעשה.

הוא יודע שאיש כמו בנימין הלוי הצטרף לגח"ל כדי לקבל מידיה את תיק המשפטים, שויקטור שם־טוב יהיה שר־השיכון במקום מרדכי בנשוב, ששמעון פרס יהיה שר. לא איכפת לו כל־כך אם פרס יהיה שר־החינוך או שר־הדואר.

הציבור סבור, בצדק, כי בנסיבות כאלה כל תהליך הבחירות הוא קירקס או הונאה, והוא שואל את עצמו: „לשם מה לטרוח?"

* * *

איך נוצר מצב כזה?

נכון, אין אצלנו מפלגה אחת ובלעדית, כמו ברומניה או בבולגריה.

אבל יש מפלגה אחת השולטת בכל עמדות־המפתח במדינה. ללא יוצא מן הכלל, מזה ארבעים שנה, עוד מימי המדינה־בדרך.

מפלגה זו בלעה את יריבותיה הקרובות, והפכה עתה לטראסט פוליטי־כלכלי עצום.

יכול היה להיווצר מתח בבחירות סביב השאלה: האם יקבל טראסט זה רוב מוחלט, או לא? האם יגיע ל־61 מנדאטים בכנסת, לבדו או בעזרת הקוויזלינגים הערביים שלו?

אולם גם שאלה זו אינה חשובה.

כי הטראסט הקים קארטל — שילוב מיסחרי עם המפלגה השניה בגודלה, גח"ל. ברור שלא נותרו שום הבדלים של ממש בין השניים. ברור כי הקארטל יימשך אחרי הבחירות, ויביא לחידוש ממשלת־ה„ליכוד".

ברור גם כי גם המפלגה השלישית — המפד"ל — תמשיך להשתתף בקארטל הזה. וגם ל"ע.

מבחינה מעשית מהווים כל אלה מפלגה אחת. הבוחר הפשוט יודע שלקארטל זה יהיה רוב עצום, יקרה אשר יקרה.

המועמדים של רשימות אלה נקבעו בלי התחשבות ברצון הבוחר. מלבד מועמדי הצמרת, אין לבוחר שום יחס אליהם. הם מוסדי הפוליטבורו של כל מפלגה.

מכאן שהדמיון לדמוקרטיה עממית אינו מופרך כל־כך.

* * *

יש עוד דמיון, אולי חשוב עוד יותר בתקופה זו:

הציבור אינו נקרא להכריע בשאלות הקובעות גורלו, המנקרות במוחו של כל אדם בישראל.

כל ילד מבין כי השאלה הגדולה העומדת בפני המדינה היא: שלום במקום שלום, או שלום במקום שטחים.

או, בלשון אחרת: התעקשות על קוצו של יוד של מדיניות נוקשה וקפואה, או חידוש דרכים חדשות לשלום וניצול כל הזדמנות וכל יוזמה מכל צד שהוא.

במדינה שאין בה מישאלי־עם דמוקרטיים, יכול הציבור להכריע בשאלה כזאת רק אם מפלגה אחת מייצגת קו א', והמפלגה היריבה את קו ב'.

רעה ציבורית בשאלה המרכזית המכרסמת בלבה של כל אם, הפותחת בבוקר את הרדיו בראגה כמוסה.

הבחירות פשוט אינן רלבנטיות.

יש קנונית בין כל המפלגות הערקריות להשאירך בלתי־רלבנטיות, לפטם את הבוחרים בתעמולה המתייחסת אליהם כאילו היו דביליים, תעמולה של בלהבלה־בלה.

הציבור יודע זאת. האם יש פלא באדישותו?

* * *

הזו המצב, מהי המסקנה הנובעת ממנו לגבי הבוחר האינטליגנטי, הבוחר שאיכפת לו?

המשימה הראשונה היא:

להצליל את המדינה מהידרדרות נוספת לתהום הדמוקרטיה העממית.

זאת אומרת: להילחם נגד האדישות. להראות דוגמה אישית של איכפתיות, של פעילות דמוקרטית, של הליכה לקלפי, של התנדבות פוליטית.

בארץ אין המצב כך.

גח"ל דוגלת בסיפוח, אבל אין היא מדגישה זאת בלהט, כי אינה רוצה לריב עם שותפיה בשלטון.

הטראסט המרכזי של המערך נושא בחובו את כל הגישות, החל מן הפאשיזם המובהק של בני מהרשק, דרך הסיפוחיזם של אנשי ארץ־ישראל השלמה, דרך הסיפוחיזם המחוכם יותר של דיין, אלון ואבן, עד לעמדה המתונה של פינחס ספיר ושאיפת השלום הפעילה של לובה אליאב.

הציבור הנקרא לבחור בעד טראסט זה, נקרא לבחור בעד כולם — בעד מלחמה ושלום, סיפוח ואנטי־סיפוח, ארץ־ישראל השלמה, שלושת־רבעי־שלמה וחצי־שלמה.

מכאן שבבחירות אלה לא יביאו שום הכרעה ציבורית בשאלה המרכזית המכרסמת בלבה של כל אם, הפותחת בבוקר את הרדיו בראגה כמוסה.

הבחירות פשוט אינן רלבנטיות.

יש קנונית בין כל המפלגות הערקריות להשאירך בלתי־רלבנטיות, לפטם את הבוחרים בתעמולה המתייחסת אליהם כאילו היו דביליים, תעמולה של בלהבלה־בלה.

הציבור יודע זאת. האם יש פלא באדישותו?

* * *

הזו המצב, מהי המסקנה הנובעת ממנו לגבי הבוחר האינטליגנטי, הבוחר שאיכפת לו?

המשימה הראשונה היא:

להצליל את המדינה מהידרדרות נוספת לתהום הדמוקרטיה העממית.

זאת אומרת: להילחם נגד האדישות. להראות דוגמה אישית של איכפתיות, של פעילות דמוקרטית, של הליכה לקלפי, של התנדבות פוליטית.

המשימה השניה היא:

להנחיל תבוסה מוחצת למפלגות הקארטל, הגוררות את המדינה לתוך תהום זו.

אל נשלה את עצמנו: למפלגות אלה יהיה רוב עצום. למעשה לא חשוב אם רוב זה יגיע ל־95 או ל־115 חברי־כנסת.

אולם יהיה ככך הבדל מוראלי. אם יוכו בבחירות אלה המערך וגח"ל, המפלגות הדתיות ול"ע — יביא הדבר לפחות לזעזוע פנימי ובתוכם עצמם.

תינתן דחיפות לכוחות פנימיים נגדיים. תינתן זריקת־עידוד לציבור. יגבר הסיכוי לחסום את הדרך בפני מזימות אנטי־דמוקרטיות, כגון שינוי שיטת־הבחירות לבלימת כוחות חדשים.

המשימה השלישית היא:

להוכיח כי אפשר להקים בארץ כוח מדיני חדש של ממש.

לא רסיס של משהו, לא פלג של משהו, לא תוצאה של אינטריגה או סילוג או גירוש. לפני ארבע שנים הוכחנו שקבוצה נועזה, יצילה, אחראית ומגובשת, יכולה — אחרי הכנה של שנים רבות — לפרוץ את המחסום ולכבוש ראש־גשר ראשון בכנסת.

הפעם יש להוכיח לא רק שאפשר לקיים ראש־גשר זה, אלא גם שאפשר להרחיבו ולהפכו לגורם פוליטי המשפיע על ההכרעות.

גורם שיוכל להפוך, מטבע מחותם, לגרעין של התלכדות ציבורית חדשה, רחבה ומשחררת.

אין דרך אחרת לשינוי בדרך דמוקראטית.

והמשימה הרביעית:

לתת תשובה פוליטית, מוחשית, ברורה וחד־משמעית, לשאלה: שלום או סיפוח.

נכון, תשובה כזאת לא תהיה מכרעת. היא תתבטא רק בכמה מנדאטים בכנסת לכאן או לכאן, למפלגות שיש להן עמדה ברורה. (ורק מיספר המנדאטים בכנסת יקבע.)

אולי לא ישפיע הדבר על חלוקת הכותרות, לעומת עדיפות־הכותרת העצומה של הטראסט המרכזי, חסר־ההכרעה.

אולם אם יעלה בבחירות אלה מחנה־הסיפוח בכמה מנדאטים ואילו מחנה־השלום יוכפ, או אם יקרה ההיפך — דבר זה יתקבל בארץ, בעולם כולו ובמרחב הערבי כאינדיקציה להלך־הרוחות של הציבור. ממילא ישפיע הדבר גם על ההכרעות במערך, ובממשלת הקארטל.

אין זה מן הנמנע שיווצר מצב שבו יוכלו כמה מנדאטים להכריע ממש: אם יחול פילוג במערך, ר' משה דיין יקח את כוחותיו לקואליציה עם מחנה הסיפוח, הימין והדת, אז עלולה הכרעה לאומית היסטורית ליפול על חודו של קול אחד ממש.

* * *

ישראל אינה דמוקראטיה עממית — עדיין. למרות הדמיון החיצוני, שהוא בחלקו גם מהותי, ולמרות האדישות, עוד יש לנו מידה רבה של דמוקרטיה ממשית. אנחנו יכולים להצביע. אנחנו יכולים לבטא את דיעותינו.

מי שאינו עושה זאת, אינו ראוי למתת זה, מתת שהרוב הגדול של האנושות לא ראה דוגמתו מעולם, ונכסף אליו בלבו.

נזכור זאת ביום ה־28 באוקטובר.

כדי שלא יהיו אלה הבחירות החופשיות האחרונות.

מאת **אורי אבנרי**

ניחושן בחירות

מה יהיו תוצאות הבחירות לכנסת השביעית? האם יחול שינוי מהותי בהרכבה של הכנסת? כמה מנדטים יפסיד חמערך, ומי יזכה מהם? האם יזכו הרשימות החדשות לייצוג בכנסת?

את התשובות לשאלות אלה ניתן יהיה לדעת בוודאות בבוקר יום הרביעי השבוע. בינתיים אפשר רק לנחש. מערכת העולם הזה סנתה אל 14 עתונאים ידועים העוסקים כל ימות השנה בענייני מפלגות, וביקשה מהם לנחש את הרכבה של הכנסת השביעית. 14 המנחשים נמנים על עתונים שונים ועל תנועות שונות. ניחושיהם אינם מבוססים, כמובן, על סקרים ומחקרים, אלא על הרגשות ואינטואיציה.

שמור על עמוד זה עד לאחר הבחירות ואז תוכל להיווכח מי מהפרשנים המפלגתיים קלע בניחושו.

המפלגה וסימנה	משה מייזלס	שלמה נקדימון	אלקנה גלי	חנה זמר	אריה ולנשטיין	שמואל הכהן אבידור	אליהו אגרס
אמת — מערך	57	55—57	57	59	67	57	56
ח"ל — גח"ל	26	26—28	26	24	21	26	24
ב — מפד"ל	11	11—12	10	11	10	12	12
ל"ע — ליברלים	6	6	6	5	2	5	6
ג — אגו"י	4	4	3	5	3	3	4
ו — רק"ח	4	4—5	5	4	4	5	4
ט — המרכז החפשי	2	2	2	2	2	3—4	2
ד — פא"י	2	2	2	2	1	3	2
ע"מ — רשימה ממלכתית	3	3—5	4	3	3	4	4
י"א, ר"א — ערבים	3	3	2	3	3	2—3	3
ש — העולם הזה	1	1	1	1	2	1—2	1—2
ק — מק"י	1	1	1	1	2	1	1
כן — ד"ר שייב	0	0—1	0	0	0	0	0
נס — רשימת שלום	0	0	0	0	0	0	0
פז — ישראל הצעירה	0	0	0	0	0	0	0

המפלגה וסימנה	לוי יצחק הירושלמי	ד"ר מיכאל בר־זוהר	זאב שיף	סילבי קשת	אביעזר גולן	דידי מנוסי	שאול שף
אמת — מערך	57—58	58	52—53	55	55	56	55
ח"ל — גח"ל	24	24	29	24	27	24	26
ב — מפד"ל	11—12	10—11	11	11	12	12	12
ל"ע — ליברלים	5	6	6	6	5	6	4
ג — אגו"י	3—4	2—3	4	2	3	3	4
ו — רק"ח	4	4	4	4	6	4	5
ט — המרכז החפשי	3	3	2—3	2	3	4	2
ד — פא"י	2—3	2—3	2	4	2	3	2
ע"מ — רשימה ממלכתית	3	4	4	3	2	4	4
י"א, ר"א — ערבים	3	3	3	2	2	1	3
ש — העולם הזה	1—2	1	2	2	1	1	1½
ק — מק"י	1—2	2	1	1	0	0	1
כן — ד"ר שייב	0	0	0	0	0	0	0
נס — רשימת שלום	0	0	0	0	0	0	0
פז — ישראל הצעירה	0	0	0				0

בחירות 1969

איך להשתמש בבחירון?

לפני שתחליט סופית את החלטתך הגורלית ותשלשל לקלפי את הפתק שיקבע את גורל המדינה בארבע השנים הקרובות, מוטב שתעיין בבחירון זה. הצבעתך אינה רק עבור רשימות ואישים, אלא עבור רעיונות. בחירון זה עשוי לסייע לך לקבוע איזו רשימה מתאימה ביותר להשקפותיך בבעיות הגוליות של המדינה.

בעבר נהג „העולם הזה" לפרסם ערב הבחירות לכנסת בחירון מדעי, לפי שיטת ה„אלקטוגראם" הצרפתית, המאפשרת לבוחר לקבוע איזו מהמפלגות המתמודדות בבחירות קרובה ביותר לדיעותיו. מכיון שבבחירות אלה משתתפת גם תנועת „העולם הזה — כוח-חדש", אי-אפשר היה להתיחס לבחירון זה באוביקטיביות. הבחירון הפעם שונה מקודמיו. הוא אינו קובע עבורך בעד מי אתה צריך להצביע, אלא מבהיר לך את עמדות המפלגות המתמודדות בבחירות בבעיות השנויות במחלוקת במערכת הבחירות הנוכחית.

עמדותיהן של המפלגות בבעיות השונות נקבעו לא רק על סמך מצעיהן, אלא לפי יחסן והצבעתן בבעיות אלה בכנסת השישית. אם ברצונך להעזר בבחירון זה לקביעת החלטתך ביום הבחירות עליך לעשות את הצעדים הבאים:

- קרא תחילה את העמדות המנוסחות על רקע שחור.
- קבע את עמדתך, האם אתה בעד מתון, נגד מתון או נגד בהחלט העמדה בניסוח.
- סמן לפי קביעתך את קבוצת המפלגות המזדהה עם עמדתך.
- רשום את אותיות כל המפלגות המתאימות לתשובתך.
- בתום 19 ההצהרות, סכם את האותיות שהופיעו ברשימתך.
- האות שהופיעה ברשימתך יותר מכל אות אחרת היא אות המפלגה שדיעותיה קרובות לשלך.

לנוחיות המשתתפים בבחירון לא הוכנסו הפעם לבחירון המפלגות הערביות גרורות המערך, והן צורפו למערך. אותיות המפלגות המשתתפות בבחירות הן כדלהלן:

אמת — המערך; חי"ל — גח"ל; ב — המפד"ל; ג' — אגודת־ישראל; ד' — פועלי אגודת ישראל; ל"ע — ליברלים עצמאיים; ס — המרכז החופשי; ו' — רק"ח; ש — „העולם הזה — כוח־חדש"; ק — מק"י; ע"מ — הרשימה הממלכתית; כ"ן — רשימת ארץ ישראל; נ"ס — רשימת שלום; פ"ז — רשימת ישראל הצעירה.

1. יש לגייס ולהפנות את כל האמצעים לחימושו המירבי של צה"ל בציוד החדיש ביותר, לשם אבטחת כוננותו.

בעד בהחלט: אמת; חי"ל; ב'; ל"ע; ש'; ק'; כ"ן; ע"מ; פ"ז; מ'; ד'; נ"ס.

נגד בהחלט: ו'.

2. צה"ל לא יסוג משום מקום בו הוא נמצא עכשיו בלי הסדר של שלום.

בעד בהחלט: אמת; חי"ל; ב'; ל"ע; ג'; ד'; ט'; ש'; ק'; ע"מ; כ"ן; פ"ז.

נגד בהחלט: ו'.

חיילי צה"ל מוסרים את שארם א־שייך לאו"ם, 1956

3. ממשלת הליכוד הלאומי הכרחית במצב הנוכחי.

בעד בהחלט: אמת; חי"ל; ב'; ל"ע; ד'.

בעד מתון: ג'; ע"מ; פ"ז.

נגד מתון: ט'; כ"ן;

נגד בהחלט: ש'; ו'; נ"ס; ק'.

משמר־הגבול בשכם

4. יש לספח למדינת־ישראל את כל השטחים שנכבשו ע"י צה"ל במלחמת ששת הימים.

בעד בהחלט: ח"ל; ט'; ע"מ; כ"ן.
בעד מתון: ג'; ד'; פ"ז.
נגד מתון: אמת; ב'; ל"ע.
נגד בהחלט: ו'; ש'; ק'; נ"ס.

5. סיפוח רצועת עזה, הגולן, ירושלים ושארם א־שייך, חשוב יותר מהשגת השלום.

בעד בהחלט: אמת; ח"ל; ב'; ט'; ג'; ד'; ל"ע; ע"מ; כ"ן; פ"ז.
נגד בהחלט: ו'; ש'; ק'; נ"ס.

סקי מים בשארם א־שייך

6. מדינת ישראל צריכה ל־היאחז בכל אפשרות של יזמת שלום, גם באמצעות ארבע ה־מעצמות ומשא ומתן בלתי ישיר עם מדינות ערב, בתיווך האו"ם.

בעד בהחלט: ו'; ש'; ק'; נ"ס.
נגד בהחלט: אמת; ב'; ג'; ד'; ל"ע; ח"ל; ט'; ע"מ; כ"ן.
אין עמדה: פ"ז.

מושב מועצת הבטחון באו"ם

7. יש להתנחל מיד בכל ה־שטחים המוחזקים על מנת לקבוע עובדות מוגמרות לפני תחילת המשא ומתן על שלום.

בעד בהחלט: ח"ל; ב'; ג'; ד'; ט'; ע"מ; כ"ן.
בעד מתון: אמת; ל"ע.
נגד בהחלט: ש'; ו'; ק'; נ"ס.
אין עמדה: פ"ז.

חיילות צה"ל בכפר ערבי בגדה

8. על מדינת ישראל להכיר ביישות הפלסטינית ולעזור ל־ערבים בשטחים המוחזקים להקים מדינה פלסטינית ב־תנאי שתהיינה ערובות בטחו־ניות על פי הסכם.

בעד בהחלט: ש';
בעד מתון: נ"ס; ק'.
נגד בהחלט: אמת; ו'; ח"ל; ב'; ט'; ג'; ד'; ל"ע; ע"מ; כ"ן;
אין עמדה: פ"ז.

פלסטיני חוזר בגשר אלנבי

10. מדינת ישראל חייבת לקבל חוקה כתובה על מנת להבטיח את זכויות האזרח מפני השלטון וקבלת חוקי תשריר ע"י רוב שרי־רותי בכנסת.

בעד בהחלט: ש'; ח"ל; ט'; ל"ע.
בעד מתון: ק'; ו'.
נגד מתון: אמת.
נגד בהחלט: ב'; ג'; ד'.
אין עמדה: ע"מ; נ"ס; פ"ז; כ"ן.

11. יש להגביל את חופש המאבק המקצועי של העובדים במדינה ולהגביל את חופש השביתה באמצעות החוק.

9. שיטת הבחירות הקיימת במדינת ישראל היא הטובה ביותר ב־אשר היא נותנת ייצוג גם למפלגות חדשות ו־כוחות קטנים.

בהחלט: ש'; ק'; ג'; ד'; ו'.
מתון: ל"ע; ב'.
מתון: אמת; ח"ל;
בהחלט: ע"מ; ט'.
עמדה: כ"ן; פ"ז; נ"ס.

בעד בהחלט: ח"ל; ט'; ע"מ; ל"ע; ג'.
בעד מתון: אמת; ב'; ד';
נגד בהחלט: ו'; ש'; ק'.
אין עמדה: כ"ן; נ"ס; פ"ז.

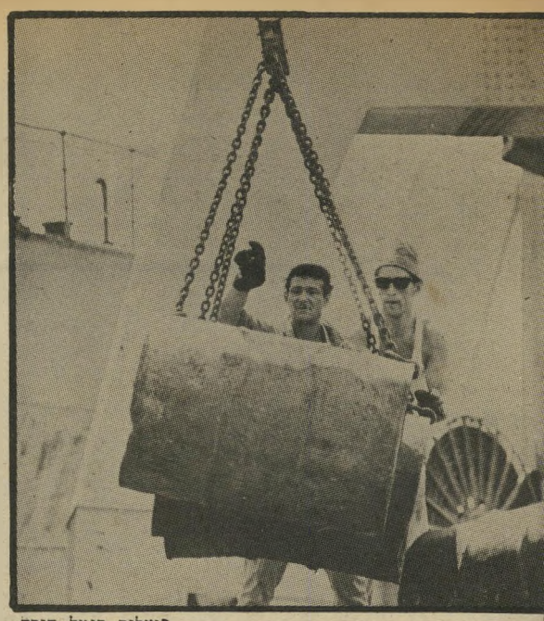

פועלים בנמל חיפה

12. יש לקבוע קשר אוטומטי בין עליית התפוקה ועליית השכר, ולהבטיח את חלקם של השכירים בחלוקת הכנסה הלאומית.

בעד בהחלט: ו׳; ש׳; ק׳; ד׳.
בעד מתון: ח״ל; ל״ע; ט׳; ע״מ.
נגד מתון: ב׳; ג׳.
נגד בהחלט: אמת.
אין עמדה: כ״ן; נ״ס; פ״ז.

13. יש להנהיג ביטוח ממלכתי מידי מפני אבטלה.

בעד בהחלט: ש׳; ו׳; ק׳; ד׳; ס״ז; ח״ל; ל״ע; ט׳.
בעד מתון: ע״מ.
נגד מתון: אמת; ב׳; ג׳.
אין עמדה: כ״ן; נ״ס.

הפגנות מובטלים בתל־אביב

14. יש להטיל פיקוח חמור על המפלגות, לאסור עליהן לקבל תרומות מחו״ל ולהטיל על מבקר המדינה לפקח על חשבונותיהם.

בעד בהחלט: ש׳.
בעד מתון: ע״מ; ט׳.
נגד מתון: ל״ע; ק׳.
נגד בהחלט: אמת; ח״ל; ב׳; ג׳; ד׳; ו׳.
אין עמדה: כ״ן; נ״ס; פ״ז.

15. יש להנהיג עידוד מוגבר של היזמה הפרטית ולמנוע אפליות בין ענפי המשק.

בעד בהחלט: ח״ל; ל״ע; ט׳; ש׳; ב׳.
בעד מתון: ב׳; ע״מ.
נגד מתון: ד׳.
נגד בהחלט: אמת; ו׳; ק׳.
אין עמדה: כ״ן; פ״ז; נ״ס.

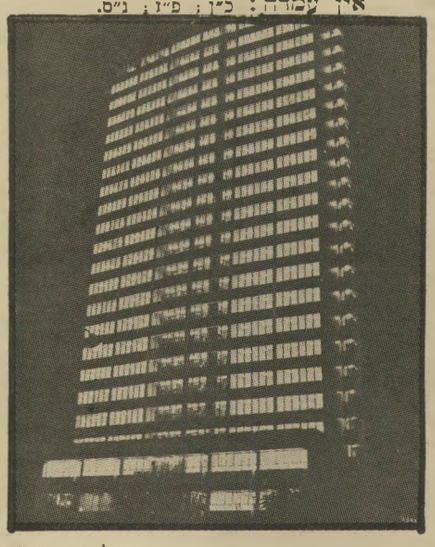

בנין בורסת היהלומים בר״ג

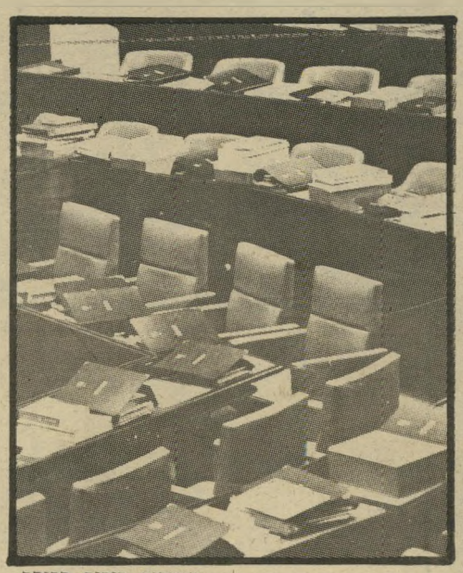

מושבים ריקים בכנסת

16. יש להנהיג בכנסת מנין חוקי כדי לשים קץ לתופעה של העדרות כללית מדיוני המליאה.

בעד בהחלט: ש׳.
נגד בהחלט: אמת; ח״ל; ב׳; ל״ע; ג׳; ד׳; ו׳; ק׳; ט׳.
אין עמדה: ע״מ; כ״ן; פ״ז; נ״ס.

17. יש להלאים את כל קופות החולים המפלגתיות והפרטיות ולהנהיג שירות ברואות ממלכתי.

בעד בהחלט: ש׳.
בעד מתון: ב׳; ד׳; פ״ז; ח״ל; ל״ע; ע״מ; ט׳.
נגד בהחלט: אמת; ו׳; ק׳;
אין עמדה: כ״ן; נ״ס.

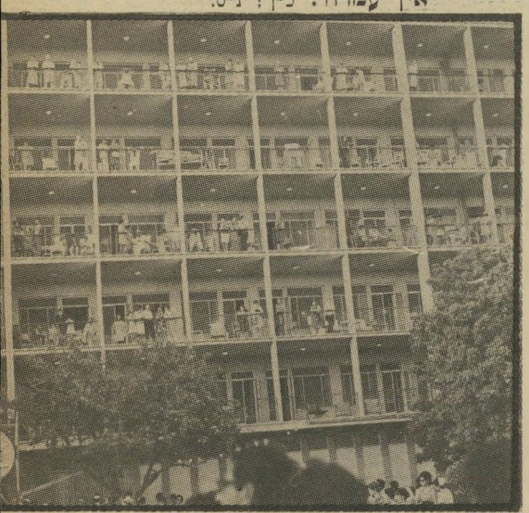

בי״ח ביילינסון של

18. יש לקיים הפרדה מוחלטת בין הדת והמדינה, לבטל את חוקי הכפיה הדתית, לאפשר נתיחת־מתים ולאפשר לכל אדם להגדיר לפי מצפונו את השתייכותו הדתית והלאומית.

בעד בהחלט: ש׳;
בעד מתון: ל״ע; ע״מ; ו׳; ק׳.
נגד בהחלט: אמת; ח״ל; ב׳; ג׳; ד׳; ט׳; כ״ן.
אין עמדה: פ״ז; נ״ס.

19. יש להפעיל בשבותות את השירותים החיוניים כמו תחבורה ציבורית, דואר, מוסדות בידור וטלוויזיה.

בעד בהחלט: ש׳;
בעד מתון: אמת; ל״ע; ע״מ; ו׳; ק׳.
נגד מתון: ט׳; כ״ן.
נגד בהחלט: ב׳; ח״ל; ג׳; ד׳;
אין עמדה: נ״ס; פ״ז.

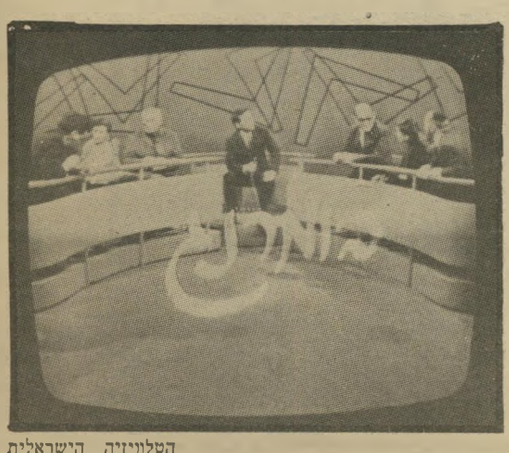

הטלוויזיה הישראלית

רק הוא!

רק הוא... כלומר- רק בעל תעודה זו. הינו "מפיץ מורשה" של חברת "זניט". אשר נבחר בקפדנות על-ידי החברה. והוא מהימן עליה.
רק הוא... כלומר - רק "מפיץ מורשה" של זניט יבטיח לך את המקלט המקורי והמעולה ואת מיטב השירות של "זניט".
אם ברצונך להנות ממקלט "זניט" ומשירות "זניט" - פנה אך ורק אל "מפיץ מורשה" של **"זניט"**.

תעודה זו מוצגת אצל כל מפיץ מורשה של **"זניט"** ברחבי הארץ.

מחשבתו המפוארת של היושב-ראש מאו (שאומרים עליו כי הוא גוסס) מצאה את ביטויה האחרון בבאלט מהפכני ראשון

פלוגת הנשים האדומה

הזמן: מלחמת האזרחים השנייה בסין (37—1927). המקום: צינוק נוראי ב־ארמונו של בעל־האחוזות המשעבד והדור־סני, נן פא־טיין, באי היינן מלא הסבל וה־ייסורים. במעמקי הצינוק האפלוליים מוטלת כבולה ד־צ׳ינג, בתו של איכר עני. בשרה תלוי פסים־פסים, ממכות־השוט שספגה. עי־ניה של צ׳ינג בוערות משינאה. משפחתה סבלה דורות מידי בעלי האחוזות הנפשעים.

לפתע נפתחת דלת הצינוק בחריקה. נכ־נסים לאו־צ׳ו וחבורת חיילים שכירים רעי־הבעה. פקודתו של לאו היא לקחת את צ׳ינג לשוק ולמוכרה שם לכל המרבה במחיר.

אבל צ׳ינג הנזעמת מצליחה לבעוט בלאו־צ׳ו ולהימלט מידיו אל התושס.

★ ★ ★

הראשונה שניפנפה

זהו — **ככל הרצינות** — סיפור ה־פתיחה של הבאלט המהפכני הראשון, שנוצר סוף־סוף לאחר שנות אלפיים, על־ידי 700 מיליון העמלים המהפכניים בסין העממית. היה זה כמובן בלתי־נמנע, ושאלה של זמן בלבד, עד שגם אמנות הבאלט תושפע ממחשבתו העמוקה והאוניברסאלית של החבר הישיב־ראש. ואכן, זה עתה הוצגה בפקין הופעת באלט בשם פלוגת הנשים האדומה, המוכיחה מה מסוגל לעשות הסיפרון האדום הקטן, כשלוקחים אותו ברצינות. בדברי הערכתו ליצירה החדשה, כתב המבקר האמנותי ז׳ סיאו־צינג:

„חברתנו האהובה צ׳יאנג צ׳ינג׳ היתה הראשונה שניפנפה בדגל האדום הגדול של מחשבתו של היו״ר בתחום חדש זה, כש־היא הודפת בעוזרתו את הרוח הרעה שנש־בה בו. היא הסתערה בהצלחה על הבאלט, וכבשה אותו בהצלחה. בעשותה כן, היא פעלה לא רק למען 700 מיליון העמלים ה־מהפכניים בסין העממית, אלא גם למען שלושת מיליארדי העמלים המהפכנים ב־רחבי העולם כולו. ההתקפה על אמנות ה־באלט מסמלת את ראשית המהפכה שנועדה לשנות את כל האמנויות, בכל התחומים ברחבי העולם, ברוח מישנתו של היו״ר.“

★ ★ ★

מות משעמום, או מפצצה?

מאחר שהפסימיסטים בעולם ה־מערבי הרקוב והקפיטאליסטי, טוענים שבמוקדם או במאוחר אכן יכבוש היו״ר מאו את כל שאר העולם בעזרת מחשבתו העמוקה, ואילו האופטימיסטים טוענים ל־עומתם שהוא יעשה זאת בעזרת פצצות גרעיניות, כדאי להנציח למען ההיסטוריה את פרטי תחילת המהפכה המפוארת בשטח האמנויות — הלא הוא הבאלט פלוגת ה־נשים האדומה.

וכך אומרת ההקדמה לבאלט:

„באלט זה הוא יצירה מהפכנית של להקת הבאלט של הפועלים, האיכרים וה־חיילים של סין העממית. הוא מתאר את מאבקה העיקש של קבוצת פועלות ואיכרות בצבא האדום על האי היינן, בהנהגת המפ־לגה הקומוניסטית הסינית המפוארת.

„הדמויות הפועלות:

„ד־צ׳ינג — בת איכר עני, ההוסכת ללו־חמת בפלוגת הנשים.

„האנג צ׳אנג־צ׳ינג — נציג המפלגה ב־פלוגת־הנשים.

„נאן פא־טיין — בעל אחוזה משעבד וערץ.

„לאו־צ׳ו — עוזרו של נאן, מפקד חייליו השכירים.“

עם דמויות מעין אלו, ניתן לראות אלו גדולות ונצורות מסוגלת לעשות מחשבתו של היו״ר. ואכן, הפרק הראשון של הבאלט מתפתח בדרמטיות מוזעזעת ועוצרת־נשימה:

„לילה אפל. לאו־צ׳ו האכזר וחבורת שכי־רין צמאי־הדם מחפשים אחרי צ׳ינג שנמ־לטה. הם נושאים בידיהם שוטים וחבלים, ומתרוצצים הנה ואילך כחבורת כלבים שו־טים.

„(כולם רוקדים ככלבים שוטים).

„צ׳ינג מסתתרת מאחורי אחד העצים. לאחר שהחבורה נואשת מחיפושיה ומסתל־קת מהמקום, היא יוצאת ממחבואה בזהי־רות. כאשר היא בטוחה שכולם נעלמו, היא נשבעת בקול לנקום בהם. ,נאן פא׳ היא קוראת, ,עוד אזכה לחתוך אותך לרצועות.׳ אבל, היא נזכרת, קודם כל עליה להימלט ולמצוא את מושיעיהם של העניים.

„(היא רוקדת).

„לפתע מופיעים הנג צ׳אנג־צ׳ינג, נציג המפלגה, ושליחו פאנג. שניהם מחופשים. הם בשליחות סודית. הם מבחינים בצ׳אנג. הם רואים את סימני המכות האכזריות על גופה. הם חוקרים אותה. היא מספרת להם את סיפורה. היא חשה מייד שהם ידידים, והם מייד מספרים לה כיצד להגיע אל היחידה הקרובה ביותר של הצבא־האדום.“

„(הם רוקדים).“

★ ★ ★

הסוף עדיין איננו הסוף

כך מגיעה צ׳אנג אל הצבא המהפכני, מצטרפת לפלוגת־הנשים, וזוכה לבסוף לנקום בבעל־האחוזה הערץ. הנג, שהעלה אותה על הדרך אל האור, נופל במאבק — „אבל מיליוני מהפכנים תופסים את מקומו, כשהם נחושים בהחלטתם להמשיך במהפכה עד הנצחון המלא. קדימה, קדימה, המוני העמלים המהפכנים — תחת דיגלו של החבר מאו, קדימה לנצחון.“ הם רוקדים, ומסך.

הפלאקאט בפתח בית־האופרה בפקין

מפצחות הבורגנים

כך נראות גיבורות הבאלט המהפכני: לבושות מדים, חבושות בכובעי־הקוסקס המכוערים, ומ־זנקות בעוז קדימה, תוך ניפנוף רובים וחרבות. מה לא עושים למען המהפכה — אפילו באלט

• אשתו של מאו־טסה־טונג.

בעולם

קנדה

שולמן מצלם

בעיית השיעמום והשיממון בכנסת אינה מסתכר, בלעדית לישראל. נראה שגם הפרי־למנט הקנדי סובל ממחלה דומה — ואולי אף בדרגה חמורה יותר: בין החברים המר־פיעים לישיבות, יש כאלו המרשים לעצמם להתנמנם בשעת נאומים.

שולמן מגדה יזמה. לאחרונה החליט חבר הפרלמנט ד״ר מורטון שולמן לעשות משהו בנידון. הוא התנגב אל שני קולי־גות מנומנמים — וצילם אותם. התחוללה סערה באולם המליאה. לפי החוק אסור הצילום במליאה ללא רשות מהיו״ר. הישי־בה הופסקה והיו״ר הנרגש תבע משולמן למסור לידיו מיד את המצלמה והסרט. שולמן סירב, והיו״ר הנבוך הכריז שאם כך, אין הוא בטוח מה עליו לעשות, וברצונו לחשוב בדבר.

בין הצדדים הושגה שביתת־נשק. הסרט נשאר ברשותו של שולמן, והוא מצידו התחייב לא למסרו לפיתוח עד להודעה תד־שה. ואילו שני הח״כים המצולמים מסרו הודעה לעיתונות, בצאתם מן הישיבה. הרא־שון, אליס מורנינגסטאר בן ה־67, הכריז: „בכלל לא ישנתי. ישבתי מהורהר, כשראשי שמוט, כדרכי תמיד.“

יותר גלוי־לב היה השני, נוריס ויטני בן ה־61, כאשר נשאל על־ידי סוללת העתו־נאים כיצד ברצונו להגיב על כל המהומה, השיב: „איך אני יכול להגיב? אני יודע מה הלך שם? הלא ישנתי באותו רגע.“

דנמרק

תערוכת־המין הראשונה בהיסטוריה

בעיד ששאר העולם משתכשך בחשכת ימי־הביניים, בכל הקשור למין, ממשיכים הדנים, שגילו כי המין הוא חלק מהחיים עלי־אדמות, לעסוק בשלהם.

בהמשך למהסיכה המינית שהתחוללה בארצם, ושביטוייה האחרון היה ביטול כל חוקי הפורנוגרפיה, עומדת עתה להיערך ב־קופנהגן, בין ה־21 ל־26 באוקטובר, תערו־כת־המין הבינלאומית הראשונה בהיסטוריה **שתם יריד מסחרי רגיל.** „נציג בתערוכה כל מה שיש ביכולתה של ארץ כשלנו — המתקדמת ביותר בעולם — לה־ציע לבן־אנוש בתחום המין והתענוגות.“ הכריז דובר החברה המארגנת את התערו־כה. שם החברה המארגנת, אגב, הוא עבודת צוות. כמובן.

התערוכה תכלול ביתנים שונים, ביניהם המין במשך הדורות, המין באמנות, תמונות וסרטים, נשים יפהפיות, והצגות סקסיות מיוחדות. הכריז מזכיר־העיתונות הדני, אג־דרס דאהלר: „זה יהיה למעשה יריד מסחרי ככל יריד אחר.“

תדהיר

הכין תפאורה שגרתית, ואביזרים ותלבושות שהם הרבה למטה מכך.

★★★ **כליאדם** (בחאן הירושלמי) בימוי רב־המצאות המקפיד על כל פרט ופרט (מוסיקה, תפאורה ותלבושות אסתטיות, תאורה וסייף מלוטשים) חוסר יומרנות ולהט כל השותפים להעלאת האלגוריה מן המאה ה־15, ניכרים ובולטים. התחום בין חובבנות למקצוענות מטשטש כשעל אותה במה, לצדם של סטודנטים, ניתן למצוא את **ז'אק כהן**

ייני וכרקן ב„כליאדם"

(העושה עבודה מצויינת, משעשעת, **כחידות**) ו**ליאור ייני** (**כהיאוש**, מסליד ומרתק במינימום אמצעים). ליוזם ולבמאי, מרצה מן האוניברסיטה העברית בירושלים, **אריה זקס**, מגיעה טפיחת־כתף הגונה.

★★ **אלסי** (בימת השחקנים של התיאטרון הקאמרי) **ביל נוטון** האנגלי חבר מחזה קטן, הגולש לעיתים למלודראמטיות זולה, על אחד, **אלסי אלקינס**, גהג אשור המנסה להפוך את חייו לנוצצים יותר באמצעות שרשרת הנשים עמן הוא בא במגע. זהו טיפוס חסר ערכים ואחריות המעוניין לתגבר את מנת המישגל שלו. תוך כדי כך הוא מאמלל מספר נשים, דבר שלא עושה עליו רושם מיוחד, ועם רדת המסך, הוא ממשיך לתור אחר נשים. **עודד קוטלר** ביים קומדיה־קולנועית־למשרתות זו בדינאמיות, דבר שלא הצליח להרימה לדרגה גבוהה יותר. משחקו של **אלכס אנסקי** היה יכול להיות צבעוני יותר, כדי לשכנע כטיפוס אשור כאלסי. **איצקו רחמימוב**, מקצועי ומלוטש בשתי אפיזודות.

★ **חתנת סיגרו** (תיאטרון עירוני, חיפה) לאחר כ־200 שנה מאז נכתבה הקומדיה של **פייר אוגוסטין קארון דה־בומארשה**, לא נותר בה כיום כמעט עוקץ סאטירי. נותרו רק סיטואציות מגוחכות ומשעשעות. **יוסף מילוא** שתירגם, עיבד וביים את **פיגרו**, עשה עבודה מצוינת ובלתי מסוגננת. הוא עצמו בתפקיד המרכזי של הרוזן, המנסה לשכב בכל מחיר עם אשת משרתו, משחק בצורה שאינה מעוררת אימון. **זאב רווח**, כמגלם הדמות הנושאת את שם ההצגה, עושה מאמצים כנים, אך לא רושם של טיפוס המנהל את העניינים ברמומיות מספקת. **מרים גבריאלי** ו**רות סגל** כמשרתת וגבירתה, הפגינו יכולת רבה יותר בהזדמנויות קודמות. **יר סף פולק** משעשע מאד. הקצב הכללי לאה ואיטי.

★★ **אריה בחורף** (התיאטרון הקאמרי) שיחזור אמריקני צפוי ועממי, לפי מאבק על כס־המלכות האנגלי שהתנהל ב־**מירת שינון** בחג־המולד של שלהי המאה ה־12. **חיי קילום** ביים את הדראמה האנכרוניסטית של **ג'יימס גודמן** כאילו הייתה מי מפחד מוירג'ינה וולף. **יוסף ידין** ו**עדנה פדידד** כמלך הנרי השני, ואלינור המלכה, נאבקים בדמויות הירואיות דחוקות ובלתי מוכרות, באמצעים ונתונים בלתי מלוטשים. **שלמה וישינסקי** כנסיך ג'והן, מגוים באידיוטיותו. **גדעון שמר** כריצ'ארד לב־האריה, מעורר חמלה. **לאורה ריבלין** כאלי, נסיכת צרפת שהמלך האנגלי נטרף אחריה, שברירית ואנאמית. כשידין מתרים בלפי פילים מלך צרפת: **ידד!** תואמת קביעה זו אף את משחקו החובבני של **ערן בניאל**.

★★ **שש נפשות מחפשות מחבר** (הבימה) יצירתו הנודעת של **לואיג'י פירנדלו**, זכתה לטיפולו החיצוני, המסנוור והבלתי מעמיק של **יוסי יזרעאלי**, אשר הציף את הבמה בערב־רב של שחקנים, המפריעים לעמוד על משמעותן של שש הנפשות הפולשות לבימת תיאטרון, ומנסות לשכנע את הבמאי והלהקה, לממש על הקרשים את חייהם האומללים. זוהי אספקלריה ללבטיו של סופר (שנאלץ לחיות במחיצה של אשה שלקחה במחלת־נפש, אותה השיא לו אביו...) המנסה לחדור אל התת־מודע, אל משמעות החיים האבסורדית, ושאינה בוחלת להיעזר למטרותיה בתורתם של **פרוייד** ו**איינשטיין**, אבי היחסיות. זהו מאבק בין נפשות תיאטרליות, שאינן מהססות להתחכח ריטורית עם הבמאי וחבר שחקניו, על הדרך בה יש ליצור אשליה של אמת, על הבמה. לגבי דידם המילה **אשליה** הינה אכזרית, בעוד שלגבי השחקנים זהו סתם משחק. הם מזדעזעים למחשבה כי מדי ערב יעמדו השחקנים לפני מאות אנשים ויעמידו פנים כי הם (השחקנים) הם הן (הנפשות). מישנתו הפילוסופית של סירנדלו, חומקת לה בין פעלולי הבימוי הרינאמי של יזרעאלי.

★★ **גברתי הנאווה** (בהפקת גודיק) **רבקה רז** מבוגרת מדי, **איקי גורביצקי** ו**אברהם מור** צעירים מדי. צוות הרקדנים מסנוור והבלתי מעמיק של **יוסי יזרעאלי**, אשר הציף את הבמה בערב־רב של שחקנים, המפריעים לעמוד על משמעותן של שש הנפשות הפולשות לבימת תיאטרון, ומנסות לשכנע את הבמאי והלהקה, לממש על הקרשים את חייהם האומללים. זוהי אספקלריה ללבטיו של סופר (שנאלץ לחיות במחיצה של אשה שלקחה במחלת־נפש, אותה השיא לו אביו...) המנסה לחדור אל התת־מודע, אל משמעות החיים האבסורדית, ושאינה בוחלת להיעזר למטרותיה בתורתם של **פרוייד** ו**איינשטיין**, אבי היחסיות. זהו מאבק בין נפשות תיאטרליות, שאינן מהססות להתחכח ריטורית עם הבמאי וחבר שחקניו, על הדרך בה יש ליצור אשליה של אמת, על הבמה. לגבי דידם המילה **אשליה** הינה אכזרית, בעוד שלגבי השחקנים זהו סתם משחק. הם מזדעזעים למחשבה כי מדי ערב יעמדו השחקנים לפני מאות אנשים ויעמידו פנים כי הם (השחקנים) הם הן (הנפשות). מישנתו הפילוסופית של סירנדלו, חומקת לה בין פעלולי הבימוי הרינאמי של יזרעאלי.

רווח ופוק ב„חתונת סיגרו"

נים בינוני. התפאורה והתלבושות, כאילו הוצאו זה עתה מן המחסן. **קרנדל דיל** העתיק את הבימוי המקורי, והתאימו לתנאים המקומיים.

בידור

★★ **ימים טובים** (בהפקת ש. צמח) **שייקה אופיר** יודע להצחיק ולשעשע, כמו בימים הטובים ההם, אפילו אם הוא נאלץ לשם כך להגיש מאנטומימות בגרוש, בשעה שכמנטומימאי הוא מסוגל להרבה יותר. הרקדנית **יונה לוי** מצליחה לחשמל על־אף כוריאוגרפיה מימית. הפארודיה המשותפת שלה עם שייקה, על הבלט הקלאסי מצחיקה עד מאד, על רמה ביצלאומית של בימה־זעירה. ידו של מעצב־עורך־במאי, לא מורגשת. השעטנז המוסיקאלי המוקלט, נשמע מפוסטר וחסר־חיות.

★★★ **אין אהבות שמחות** (בימות) השאנסונים של הטרובאדור הצרפתי המשופם **ג'ורג' בראסנס**, זכו לתרגום מעולה, עד כי לעתים נידמה כי נכתבו במקורם בעברית. **יוסי בנאי** מגיש ערב שלם (כ־20 שאנסונים) עם קטעי־קישור עממיים הרבה יותר, הוא מנצל היטב את הבדרן־שחקן שבו. את מקום הגיטרה תופסת תזמורת ועיבודים חדשים, קצת זרים לרוח המגניות המקוריות, ואת הזימרה המסוגמנת, מתגברת מערכת מיקרופונים משוכללת.

★★ **להקת פיקוד דיזנגוף** (תיאטרון דגן) תשעה צעירים, ברובם יוצאי להקות צבאיות, שהחליפו את מדי האחאקי בתלבושת אזרחית, מגישים תכנית מזמונים ומערכונים חביבה, אך לא יותר מזה. הצעירים המוסיקאליים שגרתיים מאד, ללחנים בהתאם. העמדת המזמונים עירנית, אך לא תמיד פונקציונאלית. הבדיחות צפויות, אך על הכל מחפה רוח הנעורים השוכבה המלאת את הבמה.

כל נבחרי האומה בראי עקום אחד

להשיג בכל חנויות הספרים

הוצאת א. לוין־אפשטיין בע"מ

הפצה ראשית ספרי „צבר", רח' יבנה 9, תל־אביב — טלפון 623206

הופעה הולמת עם תספורת מותאמת ע"י

„איציק"
מספרה מודרנית לגברים
רח' מרכז בעלי מלאכה 12 ת"א
ע"י קו 25 טל' 625441
מיזוג אויר אוירה נעימה

פרסום־לב

נפתחים קורסים חדשים:

* כתיבה במכונה
* פקידות - מזכירות
* הנהלת חשבונות

למסיימי כתות ח' ט' י'

טיפול אינדיבידואלי ● מורים מוסמכים

ברשת בתי"ם אוריון
תל־אביב, שד' דוד המלך 1
טלפון 266443
חיפה, החלוץ 27, טל. 69265

נמשכת ההרשמה ל:

* **בגרות - מוקדמות**

כתות חדשות מ-26 באוקטובר
משך הלימודים עד להצלחה בבחינות

נמשכת ההרשמה לשפות:

* **אנגלית - צרפתית - גרמנית**
ערבית - איטלקית - ספרדית

לתלמידים ולמבוגרים

בי"ס לשפות
ברליץ
BERLITZ

תל-אביב
נחלת בנימין 2
טל. 56347
שד' דוד המלך 1
טל. 266443

חיפה, החלוץ 27, טל. 69265. **בת-ים**, רוטשילד 25

תדריך

● לא כראי לראות
* לא חשוב לראות
** אפשר לראות
*** רצוי לראות
**** חובה לראות

הולנוע

***½ **רוץ אדם רוץ** (אסתר, ת"א) סרט פעולה טוב. מהסוג שרואים רק פעם בהרבה זמן. עם דמות מעניינת, משוחקת היטב, של סכיזאי שודד וגנב, הנקלע לתוך המהפכה המכסיקאית, והופך אחראי ל-3 מליון דולאר שיש עליהם הרבה קופצים בצורת קבוצות שודדים ואקדוחנים בודדים. זהו סרט לא רק מותח מהתחלה עד הסוף אלא גם מעניין מהתחלה עד הסוף.

● **אחרי אחרי הרופים** (ירון, ת"א) קומדיה מטופשת, עם עלילה מטופשת על נציג אמריקאי ונציג רוסי בועידה בינלאו־מית המחליטים להתחרות ביניהם מי יגיע ראשון לפאריס, ברגל. דיאלוגים חסרי־השראה, וכן המשחק, וכן כל השאר.

** **מותו של יהודי** (פאר, ת"א) דניס דה לה פאטליה ביים במקצועיות רבה סרט על מפקח משטרה ערבי המנסה להר־אות לשבוי הישראלי שלו (אסי דיין) שה־חיים יפים, וכדאי לחיות אותם, וכדאי לח־כות לשלום במקום למות במלחמה. הרעיו־נות היו ראויים לביצוע יותר טוב, את העלילה אפשר היה להחליף אבל הכל קו־רה שם מהר ושוטף ויש אוירה, ומוסיקה יפה, ומשחק מיוחד במינו של אקים טמי־רוף, כך שלא מרגישים במיוחד בכל השאר.

** **השליח לפקין** (ת"א, ת"א) מדען אמריקאי (גרגורי פק) נשלח לפקין כדי לגלות נוסחה של מולקולה מיוחדת, המרכיבה אנזים שיוכל להצמיח ירק על שדות קרח. בתוך מוחו נמצא מכשיר קשר שהוכנס לשם בניתוח, כל הרפתקאותיו ב־ארץ המהפכה ראויות בהחלט לבלוי של שעתיים בקולנע.

** **האדם שחייב למות** (פריז, ת"א) ספור חייו ומותו של ישו הנוצרי הועבר לכפר יווני עשיר שאנשיו מסרבים לתת מקלט לאחיהם הפליטים שגורשו מ־קומם. סרט של ג'יל דאסין, על פי ספר של ניקוס קאזנצ'קיס, משוחק ע"י מלינה מרקיורי וצוות טוב לצידה.

*** **המדבר האדום** (תכלת, תל־אביב) בדידותה של אשה בעיר תעש־ה אפורה וקרה, מתוארת ע"י אנטוניוני ב־צילומים עוצרי נשימה.

תיאטרון

** **נושים** (בימות) מחזהו הקצר של **אוגוסט סטרינדברג** הוא לשלושה שח־קנים: אשה ושני גברים. זוהי אשה שטנית שהשתלטה על בעלה השני, אמן מתוסכל שאינו מצליח להינתק מעבותותיה. הבעל הראשון, אותו נטשה, מופיע כדי לגבות את חובו. בעזרת האשה הוא מצליח להפנט את הבעל השני ולגרום למותו. מחזה קשה ששיני הזמן אכלו בו, שלא זכה לביצוע מבריק והולם, כזה שבכוחו לנער את אבק השנים מיצירה שבעייתה וצורת כתיבתה נתיישנו. **אלישבע מיכאלי** מגישה מש־חק כבד ובלתי מעניין. קשה להאמין כי הצליחה להטריף אחריה דעתם של גברים. **שמואל עצמון** כבעל־התוזר, לא הצליח להפנט את הבעל המתוסבך, וכמובן שלא את הקהל; זוהי איפוא הסיבה שמשחקי הקורקטי של **עודד תאומי**, לא הרקיע לדרגת חזיה, ולא הצליח להפיג את השיע־מום המאפיין הצגה זו, שבויימה בכבדות חסרת השראה על־ידי **יוסי יזרעאלי**.

* **כתר בראש** (התיאטרון הקאמרי) **יעקב שבתאי** חיבר קומדיה על התקופה בה נזקק דויד המלך לסוכנת בתולה כדי שתשכב בחיקו. זהו מחזה אנאכרוניסטי ה־משובץ פה ושם בבדיחה בינונית, אך חסר כל התפתחות דרמאטית ו/או עלילתית. אפי־לו כפארודיה החומר דל ואינו משכנע. לשב־תאי נגמר הסוס לאחר המערכה הראשונה, ובימויו של **שמואל בונים** רק מדגיש זאת. נידמה כי **אבנר חיזקיהו** שהתמחה בעיצוב דמויות מלכים, מוסיף מלך נוסף לגלריה שלו, רק כדי להישאר בפורמה מלכר־תית, כדי לגלם בעתיד מלך קצת יותר בשר ודם. **יהודה פוקס** הצליח לעשות יש מאין. בעזרת איפור ותלבושת מתאימים יצר דמות מסוגננת של רב־תכלס. **אלברט כהן** עושה מאמצים, **מוסקו אלקלעי** מגזים, **דבורה קידר** לא משתלבת בעיסה, **מישה נתן** מבוזבז, ואילו בחלקו של **שמעון בר** נפל תפקיד של פליי־בוי תל־כי (**אדוניהו** ההר־לל), לכן קל להבין למה הוא מגשש באפלה. **נתן כוגן** עוזרים חרב גדולה, איפור ו־תלבושת להיראות כ**יואב** שר צבא דויד. **אבישג השונמית** של **אתי אילמן** אינה ניראית אמנם כנערה בתולה, לעומת זאת היא משכנעת כי בכוחה לצחקק, לא תמיד במקום הנכון. התסאורן **אריה נבון**

נגד קשקשים
* מונע נשירת שער
* מחזק את השורשים
* ממריץ גידול השער
BIO tayalysin
תוצר איכות של מעבדות Taya

חדש בציור

סטיב סינגר (גלריה לים, תל־אביב) מהווה הוכחה לכך שאמן אינו צריך להיות רעב דוקא. בגיל 32 סטיב הוא ללא ספק אחד האמנים השבעים ביותר בעולם. הוא מיליונר גם בקנה־מידה אמריקאי. הוא בע־ליהן של כל מחלקות התכשיטים בחנויות הכל־בו הגדולות של ניו־יורק והחוף המע־רבי. הוא בעליה של חברת תמרוקים גדולה ואחד מיבואני היהלומים הגדולים של אר־צות־הברית. בשנה האחרונה בלבד הסתכם מחזור העסקים שלו ב־20 מיליון דולאר.

אבל ההנאה האמיתית של סטיב אינם היהלומים והתכשיטים שלו, אלא הקילומט־רים הרבים של חוטי פלסטיק ציבעוניים להם הוא מקדיש כימעט את כל זמנו הפנוי מעסקים. מהם יוצר סטיב תמונות מיוחדות במינן: על גבי לוחות עץ הוא נועץ עשרות סיכות דקות, כשביניהן הוא מותח עשרות מטרים של חוטי פלסטיק. התוצאה: תמונה קינטית, בעלת ריתמוס עצמאי ומישחק צב־עים מרהיב ביופיו.

„זה אינו פופ־ארט, לא אופ־ארט ולא מיני־ארט," אומר סטיב, „זה זרם עצמאי באמנות שאין לו הגדרה מדוייקת." את ה־טכניקה של אמנותו אין הוא מוכן לגלות לאיש. זו המצאה בילעדית שלו. הוא החל לעסוק בה כשהיה סטודנט לכלכלה באוניבר־סיטת הארוארד. בשעות ההרצאות היה סטיב נוהג לשרבט קשקשות קינטיות על ספ־ריו ומחברותיו. התוצאה: חבריו היו קו־נים את ספריו ומחברותיו במחיר הגבוה ממחיר הקרן. עשר שנים אחרי שהתחיל לעסוק בכך הגיע סטיב לדרגת שלמות כזו ביצירתו, שמיטב האספנים של ארצות־הב־רית רוכשים את תמונותיו לאוספיהם.

סטיב אינו מרבה להציג את תמונותיו ואינו מוציאן למכירה. הן מפארות את מש־רדיו ואת דירתו בלב ניו־יורק. רק אנשי עסקים הנקלעים לשם וניצבים נדהמים נו־כח הכוח הטמון ביצירותיו, יכולים לרכשם. סטיב, שהוא נשוי ואב לשלושה, מקדיש לכל תמונה בין 30 ל־100 שעות יצירה, כשהוא רכון ומסובך עם חוטי הפלסטיק שלו עד השעות המוקדמות בבוקר.

ציור סינגר ויצירה

בביקוריו הרבים בארץ נהג סטיב, שהוא גם אספן תמונות בעצמו, לסובב בגלריות התל־אביביות ולרכוש תמונות של ציירים ישראלים. כך קשר גם קשרים עם עמליה ארבל, מבעלות הגלריה לים. היא לא ידעה מעולם כי גם סטיב עצמו צייר, התפלאה לגלות זאת כאשר ביקרה במשרדיו. אז נולד הרעיון לערוך תערוכה בתל־אביב.

הוא שלח לישראל 30 מתמונותיו, אשר יוצגו בשבוע הבא בגלריית לים.

סטודיו לאמנות הקולנוע והתיאטרון
מודיע על פתיחת **קורסי ערב**
(מחזור ו') ב־15.10.69

קורס לדראמה

בהדרכת: **עדנה שביט** * **ניקו ניתאי**

מיבחני כניסה ללא תשלום.

פרטים והרשמה: „סטודיו לאמנות התיאטרון", רח' יצחק שדה 34, טל: 38289, בשעות 12 — 9 ו־4 עד 8 בערב.

בקרוב הצגת בכורה של התיאטרון „סטודיו לאמנות התיאטרון": **„כוכב ללא שם"** בבימויו של ניקו ניתאי.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

העולם הזה

מלחין הגל החדש

חיימקה שלי בכלא צבאי

זוכרים את הימים בהם היינו קוטפים מרגנית בשדה, ותולשים את עלי הכותרת שלה בקצב של אהבה־קינאה־שינאה־דידות? היום כבר כמעט שלא עושים זאת. א. משום שיש דרכים הרבה יותר מודרניות כדי לברר רגשות וב. משום שכבר אין כל־כך הרבה שדות.

רק במקום אחד עדיין פורחות המרגניות הנוסטאלגיות — במיצעד הפיזמונים השלישי של גלי צה"ל, **מיצעד המרגנית**. הרעיון המקורי נבט וצמח במוחו של מפקד התחנה,

עמליה

יצחק לבני. הוא נזכר בערגה באותם הימים הלא־כל־כך־רחוקים, של שירי הצוותא והיחידה. "כשישבנו לתכנן את המיצעד הראשון, היו לפנינו כ־120 תקליטים ישנים," מספרת עמליה רוזן, התקליטנית של התחנה, העורכת את המצעד. "מתוכם בחרנו את עשרת התקליטים למיצעד הפתיחה.

"לא פעם יש לנו בעיות בהשגת תקליטים ישנים. בתחנה כבר לא נשארו, כמעט, תקליטים של 78 סבורים בדקה, ולכן אנו נאלצים להשמיע, לא פעם, שירים ישנים, בצורעים חדשים יותר. בדרך כלל אני לא מסתפקת בהצגת הפזמון, אלא מטלפנת קודם לזמר, או למחבר, ומבקשת לשמוע סיפור קצר סביב השיר. כשהצגתי את **חיימקה שלי**, למשל, סיפרה לי הזמרת רחל אטאס שכשהשיר היה פופולארי, ניגנוהו בבית־כלא צבאי, להתעמלות־בוקר."

אף פעם בעבר לא יכולנו לראות בבהירות כזו, כיצד צומח לנו דור חדש של מלחינים צעירים, המשנה עד־לבלי־הכר את פני עולם הפיזמונים הישראלי. במשך למעלה מעשור שנים שלטו בכיפת הפיזמון הישראלי מלחינים, ששאבו את עיקר השפעתם מן הזמר המרכז־אירופי ואירופה המיזרחית. לאחר מכן ראינו ניצנים ראשונים של מה שהתכוון להיות מוסיקת־פולקלור־ישראלית, אותה מוסיקה שהולידה את השירים המכונים שירי־רועים או שירי הר־הו.

אבל כל הנסיונות הללו של השתלבות ב־מרחב המוסיקאלי, לא עלו יפה. בני הנוער המשיכו, ברובם, לנטות אחר הזמר המערבי, דבר שהוליד תקופה קצרה, בה היו באופנה הרבה פיזמונים ישראליים, שהיו מבוססים על מגנינות להיטים זרים. אט־אט התחלנו להרגיש בצורך לתרגם את המוסיקה המערבית לשפתנו, וכך נולד הגל החדש.

★ ★ ★

סתם כשביל הכיף

ראשון מבין מלחיני הגל החדש היה יאיר רוזנבלום, שכבש במהירות מטאורית מקום נכבד בתעשיית הזמר הישראלי. הוא בא עם סיגנון משלו, וחיבר מגנינות בקצב מטורף. באותה מהירות בה הרקיעה הצלחתו, כן רבו המשמיצים שיצאו נגדו. אבל העובדות המשיכו לדבר בעד עצמן: כל הפיזמונים שחיבר, הפכו פופולאריים מאד.

לאחרונה נעשה צעד נוסף מערבה, ושני המלחינים הצעירים שפסעו איתו כמעט יחדיו, הם שלום חנוך ומישה סגל. ממש כמו יאיר רוזנבלום, לא פחדו אף הם מאוזנם־הצרה של המשמיצים. הם דלו מתוך באר הפיזמון המערבי מלוא הדלי, אולם הוסיפו לא מעט מסיגנונם האישי.

מישה סגל זכה לפירסום הראשון לא כ־מלחין, אלא דווקא כמעבד, בזכות עיבודו המצויין לשיר פראג, שהושמע לראשונה בפיו של אריק איינשטיין, בפסטיבל הזמר הישראלי, ביום העצמאות האחרון. לאחר מכן עשה עבודה נפלאה בעיבוד פיזמוניהם של השלושרים, וכתב להיטים יוצאי דופן כמו ליידי מקבט, אותו שר קובי רכט.

לאחרונה העז מישה והקליט בעצמו ארבעה פיזמונים. שניים מהם — בחזרה לברית המועצות וחזור (מתי בעברית) — הם גירסות לשני להיטי החיפושיות, ואילו הסוניים האחרים — אין לנו סיכוי ותודה רבה — הם פיזמונים מקוריים בתכלית. "אף פעם לא חשבתי לשיר," מודה מישה, "עד שיום אחד החלטתי להקליט משהו. סתם בשביל הכיף..."

התוצאה — ארבעה פיזמוני קצב המושרים בצורה יוצאת מן הכלל. בדרך כלל סובלת השפה העברית מסירבול הברות, דבר המקשה על חיבור פיזמונים במיקצב מערבי מהיר. אולם בפיזמון תודה רבה הצליח יונתן גפן לכתוב שורות בעלות מילים קצרות, והשיג בכך את אחד מפיזמוני־הקצב העבריים הטובים ביותר.

★ ★ ★

גלגל מזלות הכוכבים

למרות זאת עדיין חושב מישה שאריק איינשטיין הוא זמר הקצב הטוב ביותר בארץ. לתקליטו מאריך־הנגן החדש של אריק, כתב מישה מגנינות לארבעה פיזמונים: חיי האהבה של הכלבה העליזה, ילדה ציור, אברהם ושרה וכמה חם. "חוץ מזה יהיה בתקליט קטע פתיחה של שמונה דקות, המוקדש לפסנתרן זיגי, שנפטר לפני כשנתיים," מספר מישה. "על גבי סרט הקלטה, שהיה אצל המתופף אהרון קמינסקי, מצאנו קטע ג'ז שזיגי הקליט בעצמו, וישלבנו אותו כפתיחה במגנינה שחיברתי. אריק כתב את המילים והכל יחד נקרא היה היה..."

בעוד שבועות אחדים יוצא מישה לעיר בוכום שבגרמניה, שם הוא מתכוון ללמוד מוסיקה נסיונית אצל אחד המוסיקאים הגרמניים המפורסמים, דיטריך שיינבך. המוסיקה הנסיונית שילמד כוללת מוסיקה אלקטרו־אקוסטית, מוסיקה קונקרטית (שהיא אלמנטים מוסיקאליים) ותיזמור. מדוע בחר דווקא בגרמניה? "לי זה לא משנה. אני נוסע ללמוד מוסיקה ולא יותר," אומר מישה. "את הנסיעה סידר עבורי המורה למוסיקה שאצלו למדתי, יצחק סראי."

בבוכום יוכל מישה להקדיש זמן גם ל־

מלחין סגל

תחביב הגדול שלו — האסטרולוגיה, ומישה יוכל להשלים את השכלתו בגלגל המזלות, ובהשפעת הכוכבים על גורל בני האדם.

אגב — מישה הוא יליד מזל גדי, ואחת התכונות הבולטות אצל ילידי מזל זה, היא האמביציה. ומה דרוש יותר מזה להצלחה?

סטיב מאריוט

מי חשב, אי־פעם, שסטיב מאריוט יפרוש מלהקת הפנים הקטנות? האחרון שחלם על כך היה הוא עצמו. כי להקת הפנים הקטנות היתה טיב מאריוט, וסטיב מאריוט היה הלהקה. "חשבתי שזה לא יגמר לעולם. שזה ימשך כך עד קץ הימים. עד שהכרתי את מי שהם כיום עמיתי ללהקת עוגת התפרורים, ונדמה לי כאילו היינו יחד מאז ומתמיד."

להקת עוגת המרורים היא מאותן להקות שזכו, לאחרונה, להגדרה "להקות־עילית". על קבוצה זו נמנות כמה להקות, שהוקמו על־ידי מוסיקאים וחברים מפורסמים בלהקות מפורסמות — שפר־

הגנב המוסיקלי

שו וחברו יחדיו. עוד דמות בולטת בלהקה: פיטר פרמפטון, לשעבר ראש להקת העדר.

הוא וסטיב פרשו מלהקות מצליחות, משום שנפשם קצה במוסיקה המסחרית המתקתקה. מוסיקה שנועדה לספק את טעם ההמון. הם מצאו שני גנגים — גראג רידלי וג'ארי שירלי — ויחדיו הסתגרו בבית כפרי נידח, כדי לעבוד על מה שהם מכנים "המוסיקה שלנו".

מה שיצא מכל זה הוא הלהיט בוגי טבעי מלידה, המעפיל בימים אלה במהירות במיצעד הפיזמונים הבריטי. "המשמיצים טוענים כי הפיזמון גנוב מלהיטם של החיפושיות — חזור," אומר סטיב. אך האמת היא שהוא גנוב מהרבה יותר מקורות.

"קטע מסויים גנבתי מהפיזמון מלכה קטנה של צ'אק ברי. ועם כל הכבוד ל־חיפושיות — נדמה לי שגם הם גנבו מאותו מקור. ויש עוד קטע, שסחבתי מהפיזמון זה לא קל, של האבנים המתגלגלות. ואילו הצליל הכללי של הפיזמון לקוח מצליל להקתו של ביל בלאק.

"כל זה מזכיר לי את הבדיחה על התלמיד שכתב חיבור מקורי: הוא פשוט גנב אותו מכל מיני מקורות."

כל מה שאת מחפשת
במכונת כביסה
תמצאי במבחר

אמקור

הקומפקטיות ביותר

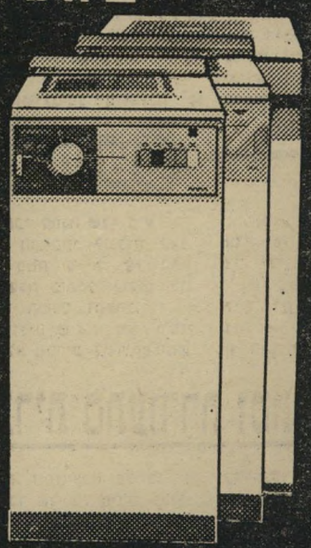

40 ס"מ

תופסת רק שתי מרצפות
שלושה דגמים לבחירתך

האוטומטית ביותר
„רובוט"

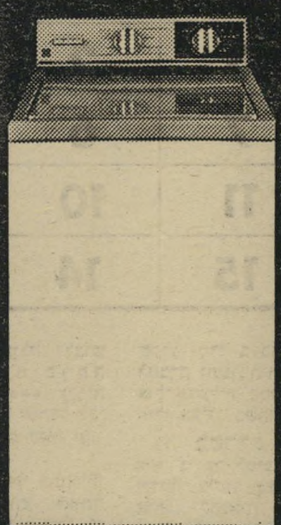

עשרים ותשע תכניות כביסה
והכל בסיבוב כפתור אחד.
לובן מכסימלי בלאי מינימלי

מ- 1150 ל"י
עד
1495 ל"י

המחליף מכונה ישנה (מכל סוג) במכונה חדשה יקבל תמורה כספית עבור המכונה הישנה

המפיצים: **אמפא** וסוחרים מורשים

ט

שאר הבלי העולם הזה. תמיד עליז, תמיד פופולארי, תמיד בעניינים. לא חולמני. ה־תושגית לבושה תמיד יפה, מעודכנת באופ־נה. החושני אוהב לראות את נערתו לבושה יפה. החושני והחושנית נוטים להיות סק־סיים, על אף שלא בצורה צורמת. כשהחו־שנית היא שתלטנית, היא אוהבת לפלרטט. כשהחושני הוא שתלטני, הוא ינסה את הצ־לחתו עם כל נערה בטווח ראייה או שמיעה. כשהחושנים הם הטיפוס הנכנע, הם נוטים להתחשב ברגשות בני־לוויותם, ומתייחסים לחיים קצת יותר ברצינות.

★ ★ ★

משחק־המשיכה

מ טבילה שי? מישחק־המשיכה מראה מה קורה בכל אחת מההתקשרויות האפש־ריות בין ארבעת טיפוסי הגברים לארבעת טיפוסי הנשים. את הטיפוס של הגבר החביב עלייך — זיהית עוד בהתחלה. איזה טיפוס את עצמך הינך — מי כמוך יודעת. הצליבי את שני הטיפוסים, ראי באיזה מספר הם נפ־גשים, ודעי מה יקרה להם.

1. **אסון:** הוא יטעה בהבנת דיעותייך יוצאות־הדופן, יחשוב שזה כל מה שיש בך. יתעניין בגופך ותו לא, לא יבחין בעובדה שאינך שטחית. התוצאה: אף פעם לא תשדרו על אותו גל.

2. **כסדר:** בעייה אפשרית: שהוא לא יקח אותך מספיק ברצינות. הגישה העליו־נה שלו, בנוסח ,אדרבא, את יכולה ללבוש תמיד בגדים ישנים, אבל את לא מ ו כ ר ח ה לעשות זאת כשאנחנו יוצאים' — עלולה לשגע לפעמים. אבל הוא באמת ישתדל לה־בין אותך, ויעניק לך את היציבות שאת זקו־קה לה. הוי, כל־כך זקוקה לה.

3. **אסון:** הוא יימשך אחרייך בתחילה, אבל השגעונות שלך ישגעו אותו, ואותך ישגעו הדיעות הקבועות והמוגדרות שלו, ו־הגיון־הברזל הבלתי־מנוצח. אם את והוא שניכם הטיפוסים הנכנעים, ייתכן עוד ש־תסתדרו איכשהו. אבל אם אחד מכם הוא הטיפוס השתלטני — זה יהיה סאטאלי. הוא ינסה ל ש נ ו ת אותך, ישמור אלהים.

4. **אידיאלי:** כמעט תמיד תהיו על או־תו גל ותסתדרו נהדר. אף אחד מכם לא ינסה לשנות את השני, אלא יקבל אותו כמו שהוא — ובשמחה. דווקא למשקיפים מב־חוץ נדמה שלוזג כזה אין סיכוי — ולרוב הם מתבדים.

5. **לא סביר:** ודווקא חבל, כי אם הגבר הוא הטיפוס השתלטני יש ביכולתו לשלוף אותך החוצה משריונך ולעניין אותך בכל השטויות הקטנות והמהנות שאף פעם לא החשבת. אבל מאחר שאת נוטה להיות צינית, נדמה יהיה לך שהוא מעוניין רק בסקס, ואת תחסלי את היחסים לפני ש־יהיה להם סיכוי לפרוח. אם במקרה כן תתני להם סיכוי, תופתעי דווקא לטובה.

6. **כסדר:** הוא יאפשר לנשיותך להתב־טא — מה שאת צריכה בעצם. כשהוא הטיפוס השתלטן, הוא יהיה בדיעה שמקו־מה של האשה בבית, יתייחס לעבודתך ול־קריירה שלך בביטול, למורת רוחך.

7. **אידיאלי:** ביחוד אם יש לכם עניין באותם דברים. כמו במקרה של בעל ואשה העובדים יחד, או שיש להם תחביב משותף. נכון, תמיד יעופו ביניהם ויכוחים להטסים — אבל יהיו אלה ויכוחים נחמדים, בלי שנאה ומרירות. ואין כמו האשה ההגיונית המסוגלת לעמוד בהפגזה לשונית של הגבר ההגיוני: היא היחידה המסוגלת להחזיר לו באותה מטבע, עם ריבית אפילו.

8. **אסון:** דבר ראשון. הוא כ ל־כ ך לא הגיוני. זה ידאיג אותך תיכף מהתחלה, ובמשך הזמן ישריף את דעתך לגמרי. את תרצי כל הזמן לחשוב בדרכך שלך, והוא לא רק שלא ירצה, אלא גם לא יהיה מסוגל.

9. **עולמי:** את כל־כך תהני להתרוצץ סביבו ולטפל בו, והוא כל־כך יהנה מזה שאת מארחת את כל החברים שלו. גם העובדה שאת טבחית מוצלחת כל־כך תמצא דווקא חן בעיניו רק אל תזנחי את הופעתך, מרוב מאמצים לטפל בבן־טיפוחייך. השובב הזה אוהב אמנם את האוכל שלך, אבל עוד יותר הוא אוהב שהחתיכה שלו תהיה באמת חתיכה.

10. **אידיאלי:** תמצאי בו את השתקפות יחסך שלך אל החיים. טוב־ליבך ומזגך הנוח יזכו ליחס דומה מצידו. אבל אל תגזימי באירגון העניינים סביבו. גם הוא אוהב לשלוט קצת במצב.

11. **אסון:** הוא יתנגד בתקיפות לכל נסיון שלך להתייחס אליו באמהיות. יהיה שקוע מדי בעבודתו מכדי לתת לך את החברה ותשומת־הלב שאת צריכה. זה עשוי אולי להצליח במקרה שאתם באותה עבודה, אולי אפילו כשהוא ממש הבוס שלך.

12. **כסדר:** טיבעך האימהי הוא המת־אים ביותר לטיפוס הזה. נסייתך לטפל ב־ילדים, ביחוד בעייתיים, **תאפשר** לך לאלף אותו, להשניח עליו, ולהבין אותו. וזה אפילו ימצא חן בעיניו.

13. **אידיאלי:** לא יכול להיות קשר מוצלח יותר, לנערה החושנית. הוא שותף לטעמך, לאהבת הבילוי שלך. אינו מתנגד לזמן ולכסף שאת מבזבזת על הופעתך, תספורתך ובגדייך. להיפך, הוא מעריך זאת.

14. **כסדר:** בתנאי שאינך מתנגדת ש־הוא יקח אותך בידיים, אם הוא הטיפוס השתלטני, תוכלי להסתדר די טוב עם ה־טיפוס האבהי.

15. **אסון:** יופייך וחיוניותך עשויים למשוך אותו במבט ראשון, בדיוק כמו ש־בעייניך ימצא־חן לצאת עם מישהו שמתייחס אלייך כאל א ד ם, לא סתם חתיכה. אבל עם הזמן יתברר לכם שאין לכם בעצם שום דבר משותף — ובדרך כלל יהיה זה הוא שיגלה זאת ראשון.

16. **אסון:** תמצאי את עצמך עקורה. מרחפת בחלל, ללא כל עיגון באיזו שהיא מציאות מוכרת לך. לא תהיה לך כל דרך להגיב על התנהגותו המפתיעה, השכם והע־רב, או כל אמצעי להבין אותו — ככל שתשתדלי. מאחר שאת הטיפוס המעשי יו־תר מבין שניכם, תיאלצי כנראה להיות גם המפרנסת. יש נערות שנועדו לכך.

מיהו הטיפוס המתאים לך?

	החושני	האבהי	ההגיוני	האינטואיטיבי
האינטואיטיבית	1	2	3	4
ההגיונית	5	6	7	8
האמהית	9	10	11	12
החושנית	13	14	15	16

הסתערות ישראלית – בקצב פופ

אופנה ישראלית דינמית וציבעונית מאוד הרקידה בשבוע שעבר, ביום ראשון בערב תריסר דוגמניות ושלושה דוגמנים באולם התצוגות של מלון ,,מייפיר" הלונדוני כ־900 הקניינים שהופיעו לתצוגות ,,שבוע־האופנה הישראלי" השלישי, נהנו ממופע מלא קצב, תאורה ומוסיקה, ששיווה לבגדי 25 היצרנים הישראליים משהו מסיגנון חפוף התוקפני של לונדון התוססת. הערב בויים כמיוזיקול אמריקאי, תוך תיאום בין פיזמונים מוקלטים, תנועות־מחול קצביות, תאורה פסיכודילית ובגדי אופנה חפיאות המסולסלות שלראשי הדוגמניות, בצבעי ניאון כחולים, ירוקים ו־ורודים. האיפור של מרי קוואנט והאביזרים של בוטיק ,,קורוקרפט", עוד הדגישו את הסיגנון הצעיר. ההגשה הדינמית הזו נועדה לשכנע את ציבור הקניינים — ש־85% מתוכם הם נציגי תברות יחודיות ענקיות — כי ישראל מסוגלת להתמודד עם כל נטיות האופנה הלונדונית הנוכחית. כאמצעי שיכנוע נוסף שוגרה ללונדון הדוגמנית ליאורה לפידות, המדגמנת בתמונה זו ביקיני צהוב מתוצרת של ,,גוטקס"

המיפלצות שלי

מאחר שהמפלצת הכי קטנה שלי היא כבר סטודנטית בכיתה א', הספקתי לשכוח קצת איך זה היה לפני כמה שנים. אז באה עודדה, הבת־דודה שלה שהיא כמעט בת שנתיים, ומזכירה לי השכם והערב.

עודדה מבינה שלגדולים יש איזה שפה משו־נת משלהם, אבל זה לא מפריע לה להשתמש ,,אמא, שכחתי, איך קוראים לשמואל־ק אבא, מה השם של השמואליק הזה? אה צב, נכון."

גם כאשר הם גדולים יותר לא חסר להם. רק אתמול סיפרה לי רוני בסודי סו דות — דנה השביעה אותה לא לגלות — שכשהן הלכו אחרי־הצהרים למכולת, ונת

הלשון העברית מתעוררת ומתחדשת - ועוד איך!

בשפה עצמאית משלה, המורכבת על טהרת ההברה האחרונה בלבד של כל מילה. כגון:

- **צאתי נגה:** מצאתי בננה.
- **לא צה צה:** לא רוצה ביצה.
- **בוק סל צץ:** הבקבוק נפל והתפוצץ.
- **דדי לא צה טון, דדת צה, תות צה, יה צה:** עודדה לא רוצה לישון. לדדת רוצה לשתות רוצה, סוכריה רוצה.
- **הספוס היפוסס וסל:** התפוז התפוצץ ונפל.

בעיות מסוג אחר התעוררו השבוע כשל־ביתה של עודדה הגיע צב. הוא לא כל־כך הגיע, כמו שהביאו אותו בעצם. אביה של עודדה הביא אותו — ולא בשבילה בכלל, אלא בשביל עידן, אחיה הגדול.

אבל זה לא הפריע לגברת הצעירה להתיי־חס אל הצב כאל שלה כבר מרגע ראשון: להאכיל אותו כשצריך וכשלא צריך, לנסות לשכנע אותו להוציא את הראש החוצה, ביחוד כשהוא מתעקש להסתתר בשריונו, והעיקר — להפוך אותו על גבו. בהסתר כמובן, כשאף אחד לא רואה.

ורק דבר אחד הפריע לה בהיים: במשך כל השבוע הראשון לא היתה הפספוסית מסוגלת לזכור את שמו. מיד עם בואו, נתכבד הצב ברוב כבוד והדר בשם העברי הנוצי שמואליק. וכך, הסתובבה עודדה ב־הבעה מוסרדת במשך שבוע תמים, כשהיא שואלת את כל מי שנקרה בדרכה:

קלו בערימת־דשא גזום על שפת המידרכה ליד אחד הבתים ברחוב, פלטה הקטנה לתו־מה: „תראי רוני, בטח היה פה היום הגנן וגזם את הדשא, והוציא את הגוזמה לרחוב."

האוניברסיטה ללימודים אקסטרניים

פוליטכניקום

רישום תלמידים לשנת הלימודים 1969/70
לימודי בוקר או ערב בת"א ובחיפה
המכינים לתארים אקדמאיים של:

LONDON UNIVERSITY | CAMBRIDGE UNIVERSITY | C.E.I. - The British Engineering Institutions

אוניברסיטת לונדון
- B.A. כללי
- B.A. שפות אנגלית, צרפתית.
- B.Sc. כלכלה או מנהל־עסקים
- B.Sc. מתמטיקה

אוניברסיטת קמברידג'
- Lower Certificate in English
- Certificate of Proficiency in English
- Diploma of English Studies

אגודות המהנדסים הבריטיות
- הנדסת בנין
- הנדסת מכונות
- הנדסת חשמל
- הנדסת אלקטרוניקה
- הנדסת ייצור
- הנדסה כימית

תלמידים החסרים העודת בגרות, יתקבלו לראיון אישי לקביעת אפשרות הצטרפותם ללימודים.
ההרשמה בין השעות 1—9 לפנה"צ, 9—5 אחה"צ, במשרדי האוניברסיטה:

תל־אביב, רחוב ברנר 10 · חיפה, רחוב שמריהו לוין 30

ערב
פאראפסיכולוגי
עם
חנן אברהם

בחלק השני של התכנית: שאלות ותשובות.

בהרצאה על:
ריפוי מאגנטי
במגע־יד וממרחקים
בליווי הדגמות ריפוי במגע־יד והדגמות איבחון מחלות באמצעות מטוטלת.

בחיפה, במועדון „מלאת", רח' גולומב, ביום שישי ה־17 לאוקטובר, בשעה 9 בערב.

*

בתל־אביב, בבית סוקולוב, רח' קפלן 4, ביום ד' ה־22 לאוקטובר, בשעה 8.30 בערב
ירצה
חנן אברהם
על
הראדיסטזיה
סודות המטוטלת בריפוי, איתור אוצרות טבע וגילוי נסתרות. (בליווי שיקופיות).

*

בחיפה, במועדון „מלאת", רח' גולומב, ביום שלישי, ה־21 ל־אוקטובר, בשעה 8.30
תרצה האסטרולוגית
מרים ספקטור
על
האסטרולוגיה

דחף

רופאים

אתם זקוקים למזכירת הטלפון האוטומטית: עונה לטלפון בביתך 24 שעות ביממה.

רדיו דוקטור, רח' שלום־עליכם 18, תל־אביב, טל. 244118.

הטיפוס שלך —

(המשך מעמוד 27)

אך המשותף לכולם הוא: שהם דוחפים אותך לחזור ולהתאהב בטיפוס קבוע. עם השנים, הופך הדבר להרגל. וכמו כל הרגל, קשה לשבור אותו.

קשה — אבל אפשרי. אם הטיפוס שלך הוא אסון בשבילך, אם תמיד את מתאהבת במבוגר הרציני שיכול להיות אביך, ושיש לו בנות בגילך, או בסלייבוי העליז, שאינו חולם להתחתן עוד עשר שנים — יש ביכולתך לשנות את מהלך גלגלי ההיסטוריה. בייחוד — לסני שהתחלת בהרפתקה הבאה שלך. תמיד קל יותר לא להתחיל, מאשר להפסיק אחרי שהתחלת. או אין עדיין לב שבור ולא גאווה פגועה. הבעייה האמיתית, במשיכה לגבר, היא לא שאינך מסוגלת שלא להימשך אליו — אלא שאינך רוצה.

★ ★ ★

איזה מין סוג את?

אם כן, איזה סוג נערה את? ומהו סוג הגבר שאת אוהבת?

קיימים ארבעה סוגים יסודיים: הטיפוס ההגיוני; הטיפוס החושני; הטיפוס האבהי (או האמהי); והטיפוס האינטואיטיבי.

חלוקה נוספת היא בין טיפוס שתלטני לנכנע.

השתלטני עושה: הוא יוצא, פועל, מזנק לתוך החיים. הנכנע, לעומתו, יושב וממתין שדברים יקרו לו.

חלוקה זו היא תיאורטית. ברובנו קיימות מיקצת מכל התכונות. תשלובת של כל הטיפוסים. אולם כמעט תמיד בולטת תכונה אחת יותר מהאחרות. גם אצלך, גם אצל הגבר שלך.

זוהי התכונה הקובעת איזה מין טיפוס את, ואיזה מין טיפוס הוא. ברגע שאת יודעת זאת, תוכלי לראות בבירור, שהיחסים ביניכם ניתנים לצפייה די דייקנית. תוכלי לראות גם מי הוא הטיפוס שאיתו זה לא יילך לך, ועם מי זה כן יילך. וכשתיתקלי בפעם הבאה בגבר מושך, ותזהי איזה טיפוס הוא — תדעי מראש מה יהיה גורל יחסיכם. ואם הוא לא הטיפוס בשבילך — לא תוכלי יותר להשלות את עצמך, כבעבר, אולי הפעם זה יילך.

★ ★ ★

ארבעת הטיפוסים

אלה הם הטיפוסים הבסיסיים של גברים ונשים:

● **האינטואיטיבי:**

לא שיגרתי. יכול להיות מקסים כשהוא רוצה, אבל לרוב הוא מרושל ולא־איכפתניק. לא הטיפוס האידיאלי בשביל מביא הפרנסה המסודר והאחראי. מתוח בדרך כלל, לא הכי קל לחיות איתו. מעניין ומקורי, מושך תשומת־לב בהתנהגותו, לבושו, דיבורו ומעשיו. כשהוא שתלטני, הוא לא סובל את המוכר, הבטוח, השיגרתי. טיפוס המורד, שיזעזע את הוריך. כשהוא הטיפוס הנכנע, הוא ממש קדוש החי לו בעולם החלומות שלו.

● **ההגיוני:**

לא בהכרח פיקח במיוחד או חכם ביותר, אבל אוהב לעבוד עם הראש. כשאין לו אם־שרות לכך, הוא מקבל תיסכול. ההגיונית היא כמעט תמיד הטיפוס של נערת־קריירה. אם היא גם שתלטנית, היא תהיה שרופת־אמביציה. אם היא הטיפוס הנכנע, היא לא תהיה מעוניינת בהתחרות, רק בעבודה לשמה. הטיפוס ההגיוני והשתלטני הוא בדרך כלל משעשע וחריף בחברה, יודע לפתוח את הפה, בעל עקרונות נעלים, שאותם הוא מסוגל להגשים אפילו כשזה פוגע במישהו אחר. הטיפוס הנכנע נוטה לחלום על תיקון העולם, אינו מעז לפגוע במישהו, בגלל עקרונותיו.

● **האבהי:**

לגבי הטיפוס האבהי או האמהי, יחסי־אנוש הם הדבר החשוב ביותר בחיים. לנערה, בעיקר, חשובים הנישואים. אם היא ממשיכה לעבוד אחרי החתונה, בעלה והילדים יהיו תמיד ראשונים בסולם הערכים שלה — אפילו על חשבון הקריירה שלה. כשהטיפוס האמהי היא גם שתלטנית, היא המארגנת הקלאסית: כשהיא מכינה מסיבה, זה משהו עולמי. בעבודה היא תמיד מלאת רעיונות חדשים. כשהיא הטיפוס הנכנע, היא פחות מלאת יוזמה ומרץ. הטיפוס האבהי הוא המנהיג מלידה. תמיד מלא ביטחון־עצמי, ללא קשר לגילו. הוא העושה את כל הסידורים, הדואג לכל. טוב־לב ומבין.

● **החושני:**

נהנה מהחיים, מאוכל, שתייה, בילויים ו־

משחק המשיכה

האם גם את אחת מאותן נערות הנופלות תמיד בפח והמוצאות עצמן בצד המפסיד של המיתרס, ביחסיהן עם גברים? אם כן, ביכולתך להפסיק זאת, לשבור אחת ולתמיד את מעגל־הקסמים. נסי את „משחק המשיכה" שבסוף הכתבה. זהו שעשוע קל, הכרוך בסך־הכל במציאת מקומך הנכון בטבלה. אולם זהו גם שעשוע רציני ביותר: הוא יאפשר לך למצוא את מקומך גם בעולם הגברים, לא רק בטבלה.

התבונני בתמונות ארבעת הגברים המופיעות בעמוד זה, והחליטי איזה מהם הוא הטיפוס המוצא־חן ביותר בעיניך. בטבלה בסוף הכתבה יתברר לך איזה טיפוס בחרת — ולמה דווקא אותו. ומה שחשוב יותר — תגלי גם שגורל היחסים בינך לבין הגברים איננו מקרי: יש שיטה בשיגעון הזה.

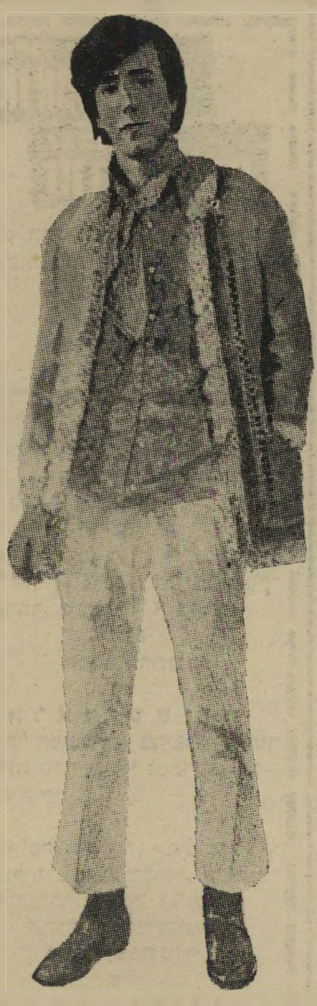

הטיפוס שלך — האסון שלך?

שמת לב ודאי שישנן נערות ונשים שתמיד הן הרוכבות, ביחסיהם עם הגברים שלהן — בין אם גברים אלו נשואים להן, ובין אם הם חושבים בתמימותם שהם חופשים. לעומת זאת, יש נערות שתמיד יוצאות מסודרות ואומללות מכל פרשת אהבה או אהבים.

שתי עובדות מפתיעות בולטות תמיד לעין, בהקשר זה:

הראשונה: המסודרת אינה בהכרח גם המכוערת, יכולה לפעמים להיות חתיכה עולמית. כלומר — לא המין מכריע כאן.

השנייה: אין מקריות בדבר. המסודרת ממשיכה להיות מסודרת ביחסיה עם כל חבר חדש — עד שהיא נישאת למישהו. אז היא מסודרת כבר לכל חייה.

★ ★ ★

המשיכה הגופנית איננה גופנית

ה סיבה לכך זה, ברגע שאת מבינה אותה, פשוטה למדי. ואם את הטיפוס של המסודרת הנצחית — יש ביכולתך, ברגע שאת מבינה מה הולך כאן, לשנות את פני הדברים.

משיכה לגבר, מי כמוך יודע, יכולה לנוע בין: ,יא — על אחד כזה אני מתה,' לבין: ,ממם, די נחמד.' וזה — אפילו לפני שדיברת איתו מילה. מאידך, מה שאולי אינך יודעת, זה שבדרך כלל את מתלהבת תמיד מאותו טיפוס. לפעמים הוא דומה בדיוק לחבר האחרון שלך, לפעמים לא — אבל הטיפוס אינו משתנה: או שזה החתיך העולמי, או נער־השעשועים, או הגבר הרציני והמבוגר, המתגלה תמיד — כשמאוחר מדי, כמובן — כנשוי כבר.

ידוע לך כמובן שאין דבר כזה הנקרא משיכה גופנית. כל משיכה גופנית היא פסיכולוגית בעיקרה. מובן שזה נכון גם לכיוון השני — מהגבר אלייך. אחרי הכל, לוא היתה המשיכה גופנית בלבד — האם את מסוגלת לחשוב על פריט אחד שיש לך, שבגללו מישהו ישתגע דהקא עלייך?

★ ★ ★

מעגל הקסמים האומלל

ה עובדה היא — גם אם אולי לא נעים לך לשמוע זאת — זה שטיפוס הגבר המוצא־חן בעינייך נקבע ונחתם באישיותך עוד לפני שהגעת לגיל שבע. מאז, את חוזרת על הנושא כמו תוכי, בוריאציות שונות.

עד גיל שבע, פתוחים הילד והילדה לקלוט כל טיפוס שהם נתקלים בו. אם כילדה קסנה התאהבת בחתיך הכי מקסים של השכונה, והתברר שהוא גם הבריון הגועלי של השכונה, סביר להניח שתזכרי זאת לשלילה כל ימייך. אם לעומת זאת, התרשמת לראשונה בחייך מילד שהתגלה כטוב־לב, נדיב בצעצועיו ובסוכריות שלו, יישאר הזיכרון חרות בך. אם הוא היה ג'ינג'י, תהיה לך תמיד סימפאטיה לג'ינג'ים.

זוהי אחת הסיבות שמשיכה אינה קשורה ישירות ליופי או סקס, ושמרילין מונרו התחתנה עם ארתור מילר. זוהי הסיבה שנערה מתאהבת כימעט תמיד, שוב ושוב, באותו טיפוס של גבר — גם כשהטיפוס הזה הוא אסון בשבילה, היא מעולם לא מצליחה להסתדר איתו, והיחסים איתו חוזרים ומתפתחים לרעתה עד שהם מסתיימים בשיברון לב לגביה. למרות כל זאת, היא חשה עצמה נמשכת לאותו גבר — בגלל תחושת הביטחון שנטבעה בקירבה בילדותה, בעת חוייה דומה. משום כך נוטים רוב הגרושים להתחתן בשנייה עם טיפוס דומה לאשתם הראשונה. משום כך מתחתן רוג'ה ואדים כל חייו עם יפהפיות הדומות כמו שטאנץ אחת לשנייה. לשלישית, לרביעית, לחמישית.

★ ★ ★

איך להשתחרר

ו כן, לא רק התרשמויות הילדות קובעות. גם המעמד החברתי, הרקע המשפחתי, והשפעת עולם הפירסומת והקולנוע משחקים תפקיד

דחף-סטודיו אור-ציון איתמר

לאבא שלי יש 'סימקה' (מכונית טובה מבית טוב)

המכונית שלנו היא ממש כל־בו: אבא נוסע בה לעבודה, אמא סוחבת בה את המצרכים מן השוק: ואם הדודה זלדה קונה קצת רהיטים חדשים, או צריכה להעביר מקרר, היא תיכף מצלצלת אלינו וחוסכת כסף על סבלים וטנדר: וכשאנחנו יוצאים לפיקניק לכנרת, או לחורשת־טל – המכונית הזאת היא בית־מלון בשביל הילדים: הופכים את הספסלים האחוריים – ובן רגע יש לנו שם מיטה אכסטרא לכל הילדים, וכשפותחים את הדלת האחורית, תיכף ומיד יש לנו גם שולחן אוכל. וזהו היתרון של מכונית בעלת חמש דלתות. האבא שלנו הוא מהנדס־מים, וכשהוא יוצא ליום שלם לשדה, הוא מכניס למכונית שולחן קטן וכבר יש לו משרד על גלגלים. אבא מבסוט אלף מהסימקה 1100 הזאת והוא אומר: "אפילו תביאו לי רולס־רויס, אני לא מחליף אותה בסימקה 1100".

תצוגה ומכירה: משרד מכירות ראשי - תל־אביב, דרך פתח־תקוה 74, טלפון 36115 ● מכשירי תנועה בע"מ, חיפה, דרך העצמאות 104, טל. 524775 ● ירושלים, שקביץ, שדי דוד המלך 11, טל. 22660 ● רמת־גן, לווסקי את מרדכי, רח' ארלוורוב 12, טל. 727261 ● נתניה, לויוקופף, רח' הרצל 44, טל. 5307 ● באר־שבע, ד. כרמלי, מוסך 'באר־שבע', דרך חברון, טל. 2021 ●

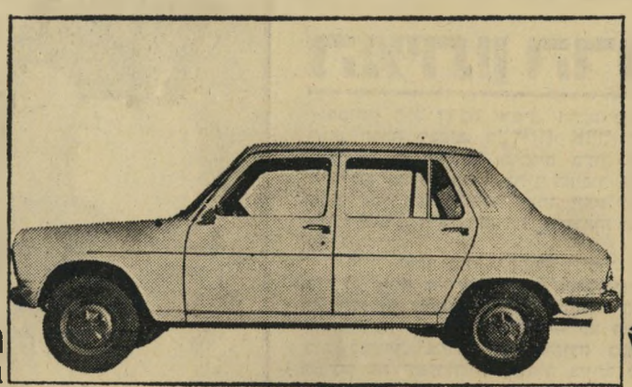

דגם 1970

סימקה 1100 נפח מנוע - 1118 סמ"ק; 14 כ"ס; מנוע קדמי • הנעה קדמית; מעצורים כפולים: 4 דלתות • דלת חמישית; 5 מקומות ישיבה; צמיגים רדיאליים; מערכת חימום.

מכונית טובה מבית
בית קרייזלר סימקה־מכשירי תנ

CHRYSLER INTERNATIONAL

שואל הקצין במרכז הקשר את מפקדו. „לא,“ אומר המפקד, „היא לא נכונה.“ „אומרים,“ מתעקש הקצין, „שיחד עם מכשיר־הקשר שהוחדר לראשו, הוכנסה לשם גם פצצה, שיכולה להתפוצץ מתי שנרצה.“

הראש הוא ראשו של מדען אמריקאי (גרגורי פק), שנשלח לסין כדי להשיג נוסחה של אנזים מיוחד במינו, שישנה את חיי האנושות ויפתור את בעיית העוני.

לפני צאתו לסין הוחדר לראשו מכשיר־קשר מיוחד, המעביר לארצות־הברית, דרך לוויין הסובב מעל שמי סין, כל שיחה, כל תנועה מסביבו. זהו גם האמצעי היחידי שיוכל להציל אותו מגוב האריות שלתוכו נכנס. מה שהוא לא יודע, זה שהמכשיר יכול גם לפוצץ אותו בשעת הצורך, אם ייתפס על־ידי מארחיו.

כוכבת רביד

קריירה — בגלל סוסים

בשעת השיחה המוזכרת לעיל, נמצא ה־מדען בביתו של היושב־ראש, ומשוחח איתו בידידות — על אנזימים. „אילו היתה ה־שמועה נכונה,“ מוסיף הקצין, השופך את שיחו לפני מפקדו, „היינו יכולים עכשיו להרוג שתי ציפורים במכה אחת.“ כלומר — לפוצץ את השליח ואת היושב־ראש הישוב לציון. „אבל השמועה אינה נכונה,“ עונה לו המפקד — והולך להעביר את הרעיון לממונים עליו.

מהקיבוץ לקיבוץ

הקיבוצניקים הולכים ומשתלטים על עו־לם התיאטרון והקולנוע. כל פעם מתגלה קורבן חדש שעזב את הרפת, או הדיר, או המטעים, ועכשיו הוא משמו אחר ל־גמרי על הבמה או המסך.

אחת מיוצאות הקיבוץ הללו היא רחל רביד, העומדת להפוך בזמן הקרוב לכו־כבת, בעזרת שני סרטים בכיכובה, העתי־דים להיות מופקים בקרוב, אם ירצה השם ועוד כמה גורמים.

היא לא עזבה את הקיבוץ בבת־אחת. קודם היא שיחקה בבימת הקיבוץ. בימת [illegible] היא בדרך כלל בימה דמוקרטית, [illegible] ביטוי לכל אחד. לכל הצ־[illegible] חדשים, המתחלפים ל־

מוטקה דגן וידידה בהוליגנד

שירה, גיטרה ונשים

כאשר נסע מוטקה דגן („שלושים פלוס אך רק במיקצת,“) הוא היה סתם עוד זמר וגיטאריסט ישראלי אחר.

בכימעט־שנתיים שהוא שוהה באירופה הפך מוטקה, ממש בניגוד לרצונו, לסמל של ישראל הבוהמית — וזאת, בעיני נערות־הזוהר, הפרובוציות והיהודיות הטובות של אמסטרדם ובריסל.

כי מוטקה, שבחר דווקא בהולאנד בתור בסיס, ובאירופה המע־רבית בתור שדה־פעולה אמנותי, אינו מנסה לעשות לעצמו פירסומת. הצעיר בעל המוצא המארוקאי, תושב טבריה שהפך לאיש־בוהימה תל־אביבי ולאחר מכן — לחייל קרבי בטרם צאתו לחפש מולו בגולה — מעוניין רק בדבר אחד: בגיטארה שלו.

„כשאני לא מחפש על חתיכות,“ הוא מוסיף לאחר הרהור שני, מוטקה רואה באמסטרדם את התגשמות־חלומותיו של כל צעיר ישראלי היוצא לחו“ל לחפש את המזל — ואת נשותיו.

„פעם דיברו על שוודיה; אחרי זה — על לונדון, פאריס, היום אין מקום לצוד ולהצליח כמו אמסטרדם,“ הוא מדגיש בגאווה גלוייה. כי אמסטרדם מאירה לו פנים. לו — ולאלפי הזרים הבאים לעיר ההולנדית הקרה וחמת־המזג.

מסביר מוטקה: „כאן יש הרבה יותר נערות צעירות מחתיכים מבוקשים. בכל קפה או מועדון־לילה יושבות שלוש חתיכות על גבר אחד. ישראלים הם מלכים: אלילים המעוררים התלהבות בשל חזם השעיר, שיערם השחור, קומתם הגבוהה — וגישתם הידידותית.“

בין כל המלכים־הישראלים הללו בולט מוטקה דגן — מלך־המלכים של חתיכות־אמסטרדם.

כי מוטקה אינו ישראלי רגיל. אמן אמיתי המקדיש את כל כוחו ומירצו לזימרה ולגיטארה. אין הוא מוכן לערבב בין שירה לבין בילוי — ודוקא משום כך זכה להערצתן של הצעירות. „הוא לא מנסה לפתות אותנו בגיטארה שלו,“ אמרה אחת מהן, השבוע, לכתב העולם הזה, „הוא סתם אמן וגבר של ממש.“

השבוע עלה לצרפת, לסיים את עיסקת־תקליטו ארוך־הנגן הראשון, היוצא לאור בחברת סי.בי.אס., חברת־התקליטים הגדולה השלישית בעולם. תקליט, שאת עיבודו הכין עבורו מלחין גרמני ופרו־ישראלי צעיר — וולפגאנג גרי.

התקליט — שעדיין חסר שם — יעלה את מוטקה לשורה אחת עם זמרים בינלאומיים שהופיעו תחת כותרת־החברה, אנשים כגון איב מונטאן, ז'ורז' בראסאנס ועוד.

מוטקה עצמו — המוצג כאן כ„זמר בינלאומי ואזרח ישראלי,“ — אינו מתרגש. שלושה תקליטים קטנים והופעות בבלגיה בחברתם של מארי לאפורה, סשה דיסטל ומוריס בירו כבר הכינו אותו לתהילה. ובין כה הוא מתכונן למסע לבראזיל, שם יחתם על חוזה עם הטלויזיה.

„דבר אחד ברור,“ הוא מסכם, „אם אגיע באמת לסיסגה — לא אשנה את אורח־חיי. אמשיך להקדיש עצמי לגיטארה, לזימרה ולנשים.“

אנשים

אבא אבן נבחל

שלושת אלפים ערבים מכפרי המשולש התאספו השבוע בכפר טייבה בכדי לשמוע את שר־החוץ **אבא אבן**, אשר עמד להו־פיע שם באסיפה מטעם המערך. אולם לאחר שעתיים של ציפייה הגיע מבוהל למקום מזכירו של השר, הודיע שהשר אינו יכול להופיע. הסיבה האמיתית לאי־הופעת השר, שלא פורסמה, היתה פחד פיתאומי שתקף אותו לפני צאתו לדרך, מחשש שמא יפרי־עו לו בנאומו וירגמוהו באבנים בכפר בו יש אהדה גדולה לרק"ח. ● אחר שהוזמן להר־פיע ונעדר היה שר־הביטחון **משה דיין**. הוא הוזמן למסיבת הפתיחה של המיסעדה החדשה סקוטש האוז ביפו, אך לא הופיע כיון שהיה טרוד בענייני משרדו. הוא הו־פיע למחרת הפתיחה, היה החותם הראשון בספר האורחים של המיסעדה. ● בעל ה־מיסעדות והמכונים, מר עוסם לשעבר **רפי אל חלפרין**, זכה השבוע לתביעה משפ־טית לא נעימה ביותר. אחד המתאמנים ב־מכון הג'ודו שלו נפגע בעת אימון, ולא יהיה מסוגל לעבוד, לטענתו, שישה חודשים, עבורם תבע התלמיד נזיקין בסך 5000 ל"י. ● ספורט אחר בו אירעו נזקים בגוף הוא הכדורגל. השבוע הגיעה האלימות במגרשים לשיא חדש, כשאוהד כדורגל בשם **מרדכי רזניק**, בן 53, נפגע על־ידי ניידת משטרה שחילצה את שופט המישחק בין הפועל כפר סבא למכבי נתניה, **אהרון שושני**, מידי קהל זועם. השופט יצא בלי פגיעות, אך רזניק נפטר מפציעיו. ● שופט אחר, **איי־זיק כהן**, שהוא עולה מרוסיה, הו־כיח שלא כל עולה מתקבל באהדה בארץ. כהן, ששפט במישחק הליגה הלאומית בין הכח רמת גן למכבי פתח־תקוה, זכה לשאגות־בוז מהצופים, ב־סיסמאות־קרב שאינן עולות בקנה־אחד עם מאמצי קליטת העלייה

ארצות מסך־הברזל. ● חתיות מסוג אחר עברו על משתתפי ההצגה ירושלים שלי בחאן הירושלמי. עם תום אחת ההצגות הת־קיימה מאחורי הקלעים פגישה נרגשת בין מלאך־הצנזורה **אסתר ארדיטי־זיגינגר**, שהתפרסמה במלחמת ששת־הימים, לבין **גאולה גוני**, המגלמת את דמותה על הבמה. החתיה השנייה של המשתתפים: ב־תום אותה הצגה הזמינם בעל מיסעדת אל־מאסודה במזרח העיר לארוחה חגיגית חינם. הסיבה: המיסעדה מוזכרת באחד הקטעים במחזה. ● צלמי־טלויזיה ועיתונאים זרים לרוב מיכו השבוע על מדרגות בית־העיתו־נאים בתל־אביב, משעות הבוקר עד שתיים אחרי הצהריים, לקצין הליחי שנועד לקחת אותם לקנטרה. שם ביקשו להנציח את מע־מד החזרת גופות החיילים המצריים לידי צבא מצרים. כאשר האיש לא הופיע, החליטו כי אוייבם הוא הבוס של ההסברה הצבאית, אלוף־מישנה **רפאי אפרת**, שהוא דובר צה"ל, והיפנו את כל חמתם כלפיו.

המיתון הרס, המיתון בנה

המיתון הרס הרבה אנשים, הרבה משפ־חות, הרבה עסקים. **לעזיזה אדר** הוא הרס את כל שלושת הדברים ביחד. היא התגרשה מבעלה הטרי, סלון האיפור שלה בבאר־שבע נהרס, ואותה עצמה ייאש המי־תון לחלוטין. היא ארזה את מזוודותיה ונס־עה לאיטליה.

בתחילה רצתה עוד להסתפק בלימוד אי־פור לטלויזיה. אך שעם יופיה, גופה החטוב והמול־הביש שהתחלף במזל־טוב, היא הח־לה מופיעה בסרטים. תחילה — לא חשו־בים במיוחד. אחר, כימעט־הופיעה בסרט שעורר את השערורייה הגדולה ביותר ש־ידע הקולנוע האיטלקי מעודו — סירטו של **פליני**, סאטיריקון, שנועד למתוח ביקורת על הסנאט האיטלקי ושחיתותו.

תקריות שהעלו את עליזה מסתם שחקנית למשהו רציני באמת, והיא שורבבה לשע־רורייה נוסח איטליה, כאשר סירבה להופיע מעורטלת לפני מצלמות עיתונאים לפי בק־שת פליני הגדול.

הסירוב גרם לריב, הריב גרם לכותרות בעיתונים, והכותרות בעיתונים גרמו לעלי־זה להיות מפורסמת ונדרשת בשוק הסרטים האיטלקי. במיוחד שם עליה עינו מתחרהו של פליני, **אלפרדו דיני**, שלקח אותה תחת חסותו ונתן לה תפקידים נכבדים.

הפירסומת עזרה לה גם להיבחר לסגנית מיס יוניברס, וכך הפכה המאפרת הקטנה מבאר־שבע למיס עליזה אדר, שחקנית מפורסמת, נערת כותרות, סגנית מיס יוני־ברס, ומה לא. וכל זאת — בגלל המיתון.

מושב אוויר למכוניתך!

רימי החיץ

סע רגוע
מבלי „להדבק" למושב

בחנויות „שלי" נתקבלו
7 סוגים שונים של

גב־מושב אווירי
(COOL-CUSHION)
במבחר גדלים וצבעים

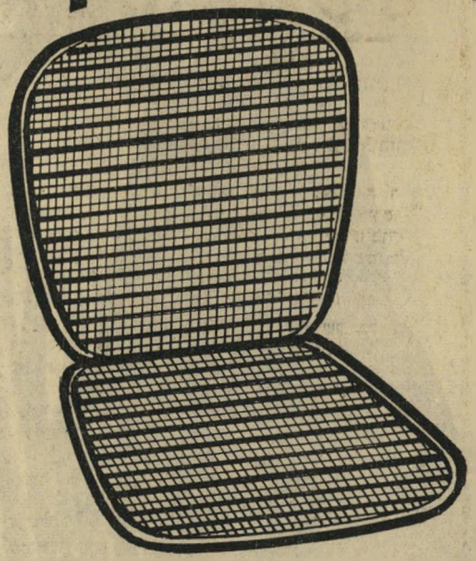

תל־אביב, רח' השרון 19 פינת השפלה 3 • רח' אבן־גבירול 80 • רח' אבן־גבירול 138 • חולון, רח' חנקין 42, בנין קולנוע „סבוי" • בת־ים, רח' רוטשילד 18 (ככר וינגייט) • חיפה, רח' הנביאים 20 (מתחת לקפה „רומא") • ירושלים — באר־שבע — וסניפי החברה בארץ • המשביר לצרכן, תל־אביב, רח' אלנבי 115 • המשביר לצרכן, באר־שבע, רח' קק"ל.

שלי Shely

קולנוע

סרטים

צליבת הצלוב

האיש שחייב למות (פאריז, תל־אביב; ארצות־הברית). כל הכפר מתאסף בכנסייה. הכומר מחלק את התפקידים לקראת מחזה היסורים. הוא בוחר בדוור הפותח תמיד את המכתבים שהוא, הכומר, שולח, ובמוזג, הנוהג למהול את יינו במים — לתפקידי שליחים. הוא בוחר בזונת הכפר (מלינה מרקורי), לתפקיד מרים המגדלנית, וברועה המגמגם לתפקיד ישו.

הבסיס לסרט הוא סיפורו של ניקוס קאזאנצאקיס. הרעיון במקורו הוא דרמאטי מאוד, כיוון שמוכרח להיווצר מתח בין הסיפור המקורי, מלפני 2000 שנה, לבין הסיפור הזה.

יום אחד מגיעה שיירת פליטים לכפר המשגשג. הכומר ועשירי הכפר מסרבים לתת לה מיקלט. האנשים החלשים והפשוטים, שקיבלו על עצמם את תפקיד ישו ושליחיו, מתחילים פתאום להרגיש באחריות שהוטלה עליהם, והם לוחמים בכפר כולו למען אותם פליטים, עד הסוף — הזוזר על עצמו כפי שתואר בברית החדשה.

ז'יל דאסן מנצל בתוך הסיפור את כל ההתרגשויות האנושיות האפשריות. הוא מתחיל בצילומים של שיירת הפליטים. נשים עם ילדים על כתפיים, זקנים גוררים

מרקורי ב„האיש שחייב למות"
התינוק מת בזרועות אמו

בקושי את רגליהם, גברים מסתכלים בזעם קדימה ומחפשים קץ לסבל.

כשהפליטים, לאחר שגורשו מן הכפר העשיר, מוצאים שרידים הרוסים ומנסים להתיישב בהם, כדי לגונן בתוכם יותר מאוחר ברעב, מתגנבת לשם הזונה, ושולחת להם עז. אחת הנשים ניגשת לחלוב אותה, והמצלמה מטפלת באותו זמן בילדים הקטנים ומראה את עיניהם הרעבות. ילד אחד פורץ בבכי, ומי יכול לעמוד בפני זה?

הרועה שנבחר למלא את תפקיד ישו, בא לבקר במקום, ורואה איך תינוק מת מרעב בזרועות אמו. הוא חוזר לכפרו כדי לספר לאנשיו על מצוקתם של הפליטים. בכפר נערכת באותו זמן חגיגה. כולם אוכלים ושותים, והוא פונה אליהם — ולפתע אינו מגמגם עוד — ומספר להם מה קורה שם, לאחיהם העניים. אנשי הכפר, בהתקפת נדיבות, מוסרים כל מה שיש להם לפליטים. עוד מחזה מעורר התרגשות. נדיבות. הקרבה. נדודים. אהבה. כל מילה כזאת, כשהיא קבלת את התיאור הנבון, מעוררת התרגשות. כוחו של ז'יל דאסן בכך שהוא יודע, בעזרת שמאלץ, להוריד דמעות גם מעיניהם של אנשים אינטליגנטיים.

פצצה בראש

השיח לפקן (תל־אביב, תל־אביב; ארצות־הברית). „האם נכונה השמועה?"

רשימת שלום

רשימת שלום מתיצבת לבחירות לכנסת השביעית ומבקשת את תמיכת הבוחר.
רשימת שלום היא רשימה על־מפלגתית, המלכדת אזרחים בעלי תפיסות־עולם שונות. הם מאוחדים בהכרה, כי המאבק לשלום הוא בשעה זו התפקיד המרכזי של קיומנו הלאומי.

רשימת שלום נאבקת נגד מדיניות ממשלת הליכוד הלאומי שהפכה לממשלת שיתוק לאומי בכל הנוגע בנקיטת יוזמות רציניות לחילוצה של ישראל מן המעגל האין־סופי של מלחמות חוזרות ונשנות.

נאבקת נגד קביעת עובדות מוגמרות בשטחים המוחזקים: נגד כל סיפוח, נגד התנחלות ונגד החלת החוק הישראלי בשטחים.

רשימת שלום נאבקת לפתרון יסודי של הסכסוך הישראלי—ערבי על שני מישוריו:

— במישור שבין ישראל והעם הערבי הפלשתינאי — תכיר מדינת ישראל, אשר הוקמה מכח חזונה ופועלה של תנועת התחיה הלאומית היהודית, בזכותו של העם הפלשתינאי להגדרה עצמית, תוך עמידה על מלוא זכויותיה שלה לריבונות ולבטחון.

— במישור שבין ישראל ושכנותיה, תגלה ממשלת ישראל נכונות לדון בסכסוך בכל מסגרת ובכל צורה שהיא, ותכריז בפה מלא על קבלת החלטת מועצת הבטחון מיום 22 בנובמבר 1967, בשלמותה וכשלמות אחת.

רשימת שלום נישאת על־ידי מתנדבים בלבד.

היה גם אתה במתנדבים! התגייס לפעולה!
פנה עוד היום אל אחת הכתובות המרכזיות:
בירושלים: ת.ד. 1448, טלפון 31162.
בתל־אביב: ת.ד. 3006, טלפונים 52827, 418995, 220384.

רשימת שלום ממומנת ע"י פעילים ואוהדיה. **היה גם אתה בתורמים!**
שלח עוד היום תרומתך בשיק לפקודת חשבון 55982/37 בבנק לאומי לישראל סניף שדרות הרצל, ירושלים, שלח את השיק לפי אחת הכתובות, בתל־אביב או ירושלים.

תן סכוי לשלום

ותר בארץ - ז"ל

הים התיכון מהפכות והילולות לא נורמ־
ליות הן עניין יומיומי
ליתר דיוק — היו.
עכשיו המועדון סגור. העובדים הצרפתים
עברו לגור במועדון בקיסריה, והישראלים
תיכנני לכבודם מסיבת פרידה בביתו של
אל״מ עמוס בנין באפקה.
שמע המסיבה הגיע רחוק, וכבר ביום
ו׳ בצהריים הסתובבו בקליפורניה וכוסת
פרצופים עצובים שלא הוזמנו אליה לצידם
של פרצופים נעלבים בגלל אותה סיבה.
איש לא ידע אז שהמסיבה של אל״מ
בנין תהיה סתם עוד מסיבה, שההילולה

מנהיג המלכותיות

מסיבת פרידה בדרך למסיבת פרידה

ראש המהפכנים

על ענייני דיומא, והסתכלו על עמירה היפה
או על הרגליים היחפות של העיתונאית
זיוה ירוב ושל הבלונדית התל־אביבית רותי
נוסבאום. מפני שללכת יחף זוהי הצעקה
האחרונה של האופנה הלונדונית.
אפשר גם ללכת עם טבעות, וצמידים
ועגילים — על אצבעות הרגליים.
אז שתדעו לאן להסתכל.

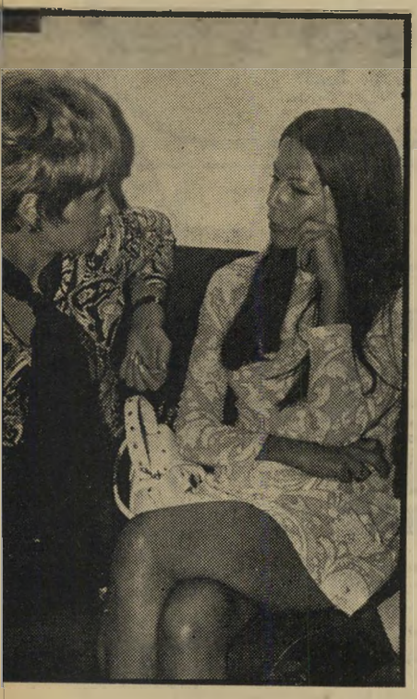

רותי וידידה: חוץ מהגינה

שלום לידיד

הצייר יהודה ניימן גמר את עסקיו בארץ
לעת עתה. את התערוכה נעל ואת כל
התמונות מכר, ואחר־כך, כדי לחסוך ב־
טלפונים ואמירות שלום, הזמין כ־20 מ־
ידידיו האינטימיים למסיבת פרידה, מפני ש־
אי־אפשר לעזוב את הארץ סתם ככה.
את המסיבה ערך בחילה האינטימית בת
10 החדרים של ידיד בכפר שמריהו —
חדר לידיד, או מכסימום לשני ידידים, שלא
לדבר על הגינה. אז אל תתפלאו שהמס־בה
היתה שקטה מאוד.
הידידים ישבו איש איש בכ־תו ושיחחי

הפסקות קלות לשחייה

זיוה וניימן: הצעקה האחרונה של האופנה

האמיתית תיערך במקום אחר, ולגמרי ב־
מיקרה.
אפילו מייק סטולוביצקי לא ידע, למרות
שההילולה הזאת נערכה בווילה שלו בכפר־
שמריהו.

מייק הזמין את ידידיו הצרפתים לשתות
אצלו כוסית בדרך לאפקה, ומזה התחיל
כל העסק. הבארמן של אכזיב, כריסטיאן,
כל־כך התרגש מזה שהפעם מגישים לו
משקאות, עד ששתה חצי בקבוק ויסקי
והזמין את פרנסואז לרקוד. האחרים נדבקו
במרץ שלו ועשו אותו דבר. אחרי עוד כמה
כוסיות החלו להתנשק נשיקות פרידה וכו׳
וכו׳, ולא גילו כל כוונות לזוז משם. לב־
סוף קמו איכשהו, ונסעו לאפקה. השאר
היה פחות עליז, מפני שהישראלים לא כל־
כך רגילים לראות בני־אדם לבושים לפי
אופנת אכזיב, ובמקום לרקוד היו עסוקים
בלהסתכל.

הם פשוט לא ידעו שכל הבגדים של ה־
צרפתים ארוזים כבר לנסיעה, ושכל מה
שהצליחו לגרד זה את תלבושת המהפכה
שלהם ועוד כמה אבזרים דומים, מצחיקים
לא פחות. בשעות הקטנות מאוד אמרו הם
של פרידה. היינו אולי מאמינים להם, לולא
פגשנו כבר למחרת את מייק ופרנסואז,
אוהבות מאד זה בזו. הוא בה והיא בו.
אם לזה אתם קוראים פרידה, אז אנחנו

מועדון הים התיכון באכזיב חוגג את פטירתו בשו־ רה של מסיבות • שמפניה על הראש ודליות על החזה

סמדר: עשר דקות מתחת לשולחן

טיפוסית אומנם, אך מקובלת בחוגים מצומצמים כמו של רספוטין והחברה שלו.

ההפתעה התחילה כאשר סמדר דרור, לבושה בשתי דליות ועוד משהו, נכנסה מתחת לשולחן מכוסה במפה שעליו עוגה בגובה מטר וחצי. תוך שניות ספורות התארגנה במקומה החדש, מייד החלה לנהל דו־שיח עירני עם המלצרים, כשקולה בוקע מבעד למפה כמו אצל האוראקל מדלפי.

הדיאלוג נמשך. השמנה וסלתה כבר החלו לרחם על סמדר המס־ כנה היושבת עשר דקות מתחת לשולחן. אבל פיתאום הרימו שלושה מלצרים את העוגה ו... הפתעה !! מי תיאר לעצמו שראשה של סמדר יצוץ מייד איפה שהעוגה נגמרת, ושאחרי הראש יציצו הדליות, ומייד אחריהן שאר סמדר. רק הגיחה — ובחיוך טיבעי ומלבב החלה לשפוך לאורחים שמפניה. אבל מה? לא לכוסות — אלא על הראש. רק גמרה לשפוך את השמפניה — ונעלמה.

עברה רבע שעה, חצי שעה, וסמדר איננה. האורחים הרטובים סיימו לאכול את העוגה והתגעגעו לסמדר שתשוב ותבדר אותם קימעה, אבל סמדר הסתגרה בחדר ההלבשה ועסקה בלהתפשט.

אתם בטח חושבים בליבכם: מדוע לקח לה כל־כך הרבה זמן להוריד כל־כך מעט. וזה רק מוכיח שאף פעם לא הדבקתם לכם שתי דליות על החזה בדבק נגרים. בטוח זה ירד, עם בנזין.

שמנה וסלתה: סנדביץ'ים —

הסעודה הקדושה

עיני הנזירות נמצאים בזמן האחרון בשפל, אבל עסקי הזלילה נמצאים לעומת זאת בעלייה מתמדת, עובדה שדיזינגוף הפך לסטייקיה ולטיילת יש כבר מזמן צורה של מילק־באר.

אי־לכך, מחוסר נזירים, הופכים מינזרים למיסעדות, מה שמוכיח שדבר לא יעצור בעד הקידמה מלהגיע לכל מקום. המאטמורפוסיס הראשון של חיי־הרוח לחיי־בשרים קרה השבוע למינזר היפואי סקוטץ' האוס, שהפך למיסעדה בעלת אותו שם. ובעל־הבית החדש הוא לא יוזם כריסטוס, אלא רוזה, הטבח לשעבר של המיסעדה התל־אביבית רון.

לפתיחה הוזמנה שמנה וסלתה של העיר, שאכלה תוך רבע שעה את כל הסנדוויצ'ים הקטנים.

אבל חוץ מסנדוויצ'ים הכינו בעלי־הבית הפתעה קטנה, לא נזירית

— ושמפניה על הראש, על החזה — דבק נגרים

המקום העליז ו

ה מהפכנים הסתערו על המיבצר, בראשם דגל המהפכה האדום־כחול־לבן ובסיהם המרסילייזה. ארבע הנשים המלוכניות הט־ לו על הכסתערים ביצים סרוחות, עגבניות רקובות ושאר סוגי נשק לא קונבנציונלי. לאחר קרב מר נכנעו דוזו, מאני, ברנ־

פרנסואז ופופו: אופנת אכזיב

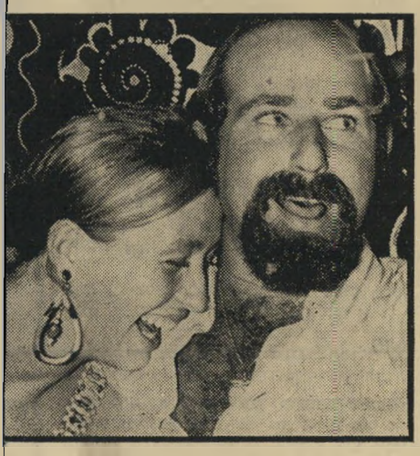

מייק ופרנסואז: למחרת

סואז וכריסטיאן והרפובליקאנים נעצו את דגלם בראש המיבצר. אחר־כך הלכו כולם לשתות בירה קרה ולרקוד קצת, ולהחליף את הקרינולינות בביקיני קטנטן — הלבוש הרגיל במועדון הים התיכון באכזיב.

פרנסואז היא צרפתיה בלונדית מקסימה, שלפני שהגיעה למועדון הים התיכון מכרה עיתונים בפאריז והסתובבה בכל העולם. מאני, דוזו וכריסטיאן הגיעו למועדון כל אחת ממקום אחר, ונשארו לעבוד שם מפני שהמועדון הוא המקום העליז ביותר בישראל.

ליתר דיוק, היה, עד שהמועצה האיזורית סירבה לחדש את החוזה. הישראלי הראשון שגילה את האוצר הזה היה איש יחסי הצי־ בור מייק סטולוביצקי, שברוב תמימותו נסע לאכזיב כדי לנוח.

כשמייק ראה לאיזה מקום ניקלע, הזמין מייד את ידידיו מאנשי הבוהימה להצטרף למסיבה שנמשכה שלושה שבועות, עם הפ־ סקות קלות לשחייה וכו'. בסופם של שלו־ שת השבועות למדו כל הישראלים שבמועדון

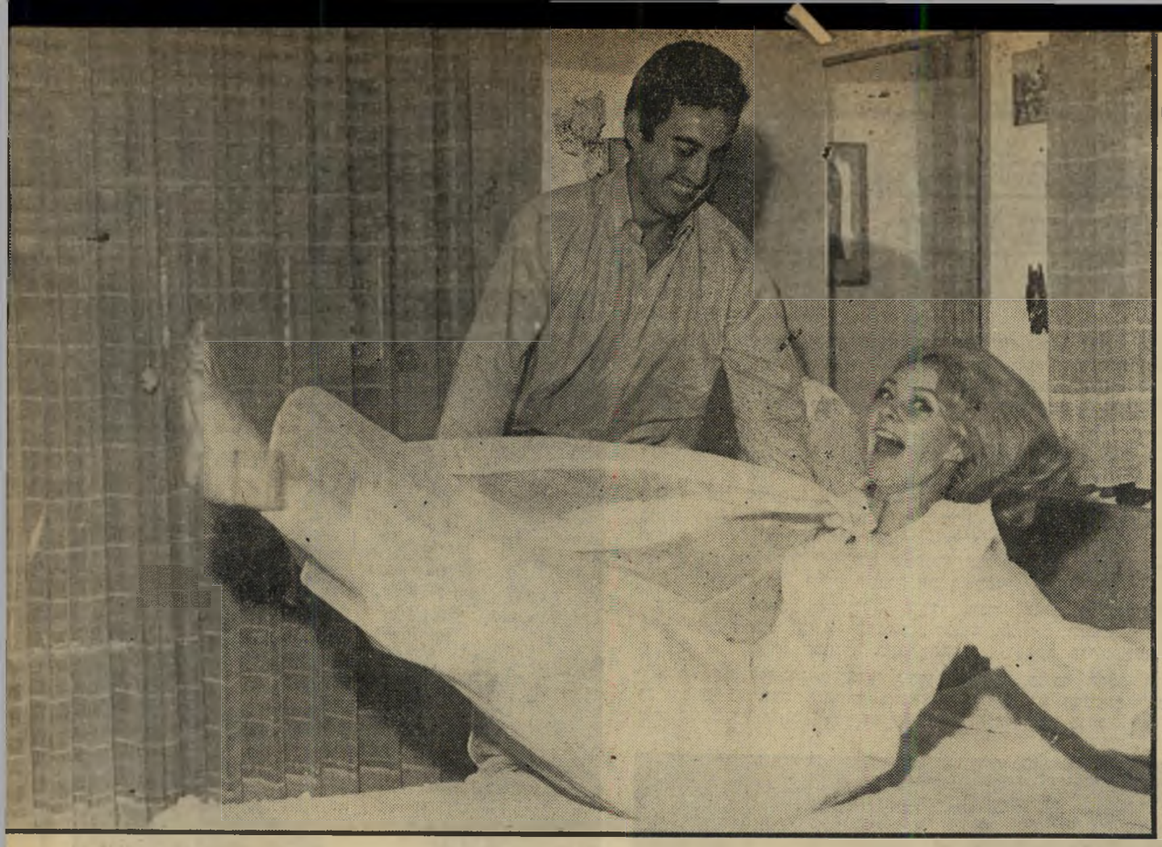

מול הבוץ שהעלתה מחדש
הדוגמנית כריסטין קילר
עם פירסום זכרונותיה:

מנדי
פותחת את ליבה בפני רחל המרחלת

טלפון בביתה של מנדי ריס־דיוויס שאולי לא פוסק לצלצל. מצלצלים מ־לונדון, מפאריז, מניו־יורק, ממרכות ה־עיתונים הגדולים בכל העולם. שואלים אר־תה כל מיני שאלות. מה האמת על יחסיה עם כריסטין קילר? האם זה נכון שקריסטין לימדה אותה את המקצוע העתיק בעולם?

האושר של היום

הילדה בת ה־15, שהחלה דר־כה בעולם ברגל שמאל, הצ־ליחה להסיק את המסקנות מהנסיון של פרשת פרופיומו, ניתקה כל קשר עם עברה, והחלה בחיים חדשים, שהגיעו לשיאם עם עלייתה לארץ ונישואיה. בתמונה, מנדי ורפי בכלה משתעשעים בדירתם בתל־אביב. מנדי שכחה את עברה ובעלה סירב לדעת עליו.

„אני מרחמת עליה!"

בשעות הבוקר, וכמובן שהיה לו משהו מיוחד עבור שעות הלילה...״

כריסטין ממשיכה ומגלה איך הוכנסה גם מנדי לסוד החבורה העליזה, שרחמן היה מביא לדירתו — ״כל מיני בחורים ערבים ופקיסטאנים״. בסופי־השבוע היו שתי נע־רות־השעשועים יוצאות לטיולו של הלורד אסטור, ושם פגשו ברופא־העצמות סטיפן וורד, איש החברה הגבוהה. כריסטין קילר החלה ״לחיות״ עם וורד, ווה הציג אותה בפני הלורד אסטור.

מנדי, נרגשת ומתוחה ועצובה, בדירתה ברחוב בארי בתל־אביב, עייפה כבר מהפר־סומת, ועייפה מהעבר הזה שלה, שחזר להתנפל עליה לפתע, לאחר שחשבה שכבר שכחה אותו והשכיחה אותו מהעולם כולו, בעיקר — מידידיה החדשים, בארץ בה בח־רה לבנות את עתידה. כך לפני מספר שבו־עות, לפני שהפרשה החלה להתעורר שוב, היא היתה אישיות חדשה. מנדי בעלת ה־מוניטין. מנדי אשתו של רפי שאולי, מנדי שעומדת להיות בעלת המסעדה הסינית. זאת שיודעת כל־כך יפה לארח אנשי־חברה, לפ־תח איתם שיחה קלה על העולם ועל פה ושם. זאת שנוסעת מדי חורף וקיץ ללונדון לחדש את המלתחה שלה.

והנה לפתע היא שוב המהתולת הקטנה, ההרפתקנית הידועה לשימצה: ״שמעתי כבר לפני שנה שכריסטין עומדת לפרסם את זכרונותיה,״ היא מספרת לי, כשהיא יושבת על אחת מהכורסות המהודרות בביתה, לבו־שה בחליפת בית ירוקה מבריקה ופנים מאופרות באופן סולידי, ״שמעתי על זה. אבל לא התייחסתי לזה ברצינות. גמרתי עם העניינים הללו. שבע שנים כבר לא ראיתי אותה — ואין לי שום כוונה לראות אותה בעתיד. לפני שבועיים הייתי בלונדון ואילו רציתי יכולתי להיפגש איתה. זה לא מקרה שלא נפגשנו, אם אני אדבר איתה שוב אי פעם — זה יהיה רק דרך עורכי־דין.״

היא מרוגזת על ידידתה לשעבר בגלל מה שעשתה לה, ובגלל מה שעשתה לאיש נוסף באותה פרשה:

״לא איכפת לי,״ היא אומרת, ״על מה שהיא עשתה לי. לי היא כבר לא יכולה להזיק. אבל חבל לי על פרופיומו, שבנה את עצמו מחדש אחרי אותו עניין, וטרח שבע שנים להשכיח אותו, והקדיש את עצמו לעניים של איסט־אנד בלונדון, ועכשיו זורקים בפניו את כל העניין מחדש.״

ויש עוד אדם החושב שכל זה לא יזיק לה, ואותו אדם דעתו קובעת הרבה. זהו בעלה: ״לא ידעתי אף פעם מה באמת קרה שם בלונדון,״ הוא אומר, ״ולא עניין אותי, וגם לא שאלתי. אלה הם החיים שלי, אני בחר־תי לחיות איתה ואני יודע מה אני עושה.״

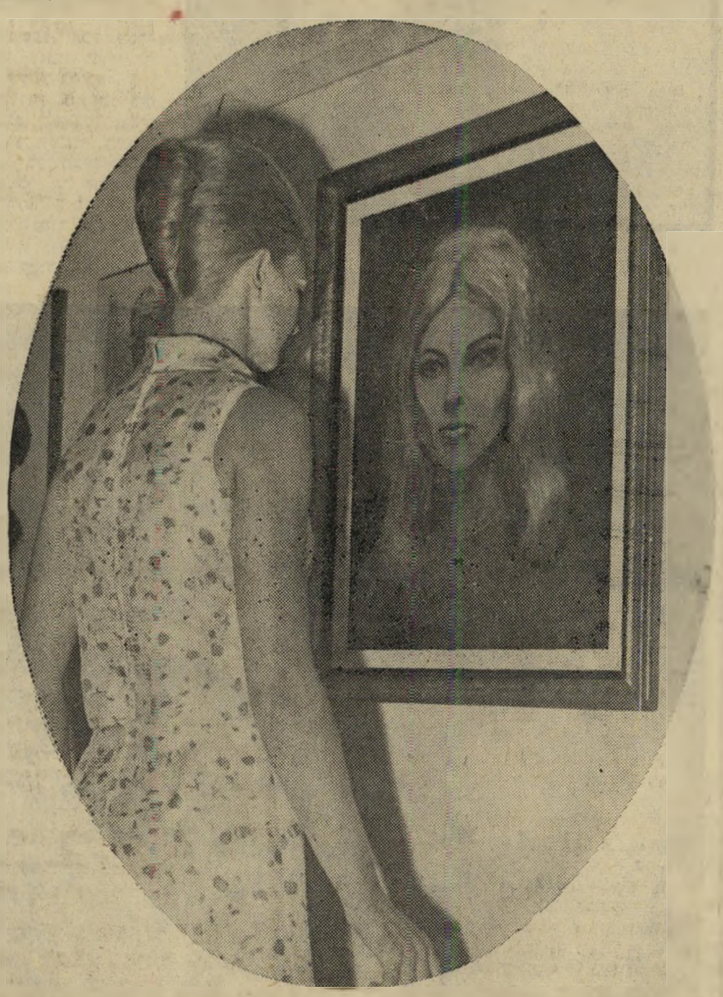

פנים אל פנים: מנדי האשה מול מנדי האגדה

צל העבר

קריסטין קילר בימי זוהרה. בשביל הכ־סף שקיבלה עבור זכרונותיה, לא היססה לחזור ולהעלות את כל הרפש מן העבר.

האם זה נכון שהן היו גונבות בסופרמרק־טים? ועוד ועוד. ומנדי מסרבת לענות.

וכל זה — בעקבות הגילויים של קריסטין קילר, שפורסמו בעיתון האנגלי הסנסציוני, בעל תפוצת־המליונים, ניוז אוף דה וורלד.

מה היא לא סיפרה שם, קריסטין הקטנה? היא סיפרה איך בהתחלה היא סלדה מהילדה הזאת בת החמש עשרה — הלא היא מנדי שלנו — מחוסר עומק שלה, מהחוצפה שלה, מהפשטות שלה. ואיך אחר־כך היא התחילה למרות זאת לחבב את הבלונדינית הזאת. והיא סיפרה על הבילויים שלהן יחד. וכיצד יום אחד החליטו לנסוע לצרפת, והן ערכו קניות רבות בחנויות בלונדון. לקראת ה־נסיעה, כשהן משלמות תמורת הסחורות בצ׳קים ללא כיסוי. ובפריז מצאו מהר ״בחורים חביבים״ שהחליפו אותם ביניהם.

״העובדה שהיינו שתיים נתנה לנו אומץ, ובכל פעם שאחת מאיתנו נטתה להירתע מאיזה מעשה — באה חברתה והזריקה לה אומץ״ מגלה כריסטינה הגדולה.

כריסטין היא עתה בת 27. לדבריה, היא נטשה את עבודתה כ״מארחת של מועדון־לילה״ כדי ״להיכנס לדירה עם איש־הכנר־פיות פיטר רחמן, שהקיף עצמו באנשי־זרוע, בכלבים אלזאסיים ובסוגי נשק שונים. רחמן נתן לי תכשיטים לרוב, שילם עבור תסרוקותי, ובכלל נתן לי בית, שם היה מבקר אצלי בשעות אחרי־הצהריים. אנשים רבים עבדו בשביל פיטר רחמן. אני בטוחה שהיתה לו לפחות נערה אחת אחרת, שאותה סידר בדירה באיזה שהוא מקום. לשם בילוי

טידורינו בטלוויזיה וברדיו:

בטלוויזיה

— ביום החמישי הבא, 23.10, בשעה 8.10 בערב — „במאבק על השלום!"

ברדיו

— ביום השלישי, 21.10, בשעה 9 בערב — „במאבק על השלום!"
— במוצאי שבת, 25.10, בשעה 9.25 בערב — „מסיעת יחיד — לפיעת רבים!"

גישות פעילים ואוהדים:

ברמת־גן

ביום רביעי זה, 15.10, בשעה 8.30, ב־ה עצמאות, גן המלך דויד. כל הפעילים ורם השתבצו במסע הבחירות מתבקשים ופיע!

באשקלון

במוצאי שבת, 18.10, ב־8.00 בערב, ב־ויאון של מועצת הפועלים, מרכז אפרידר. יפה עם

אמנון זכרוני ואיזכם מפים

בחדרה

ביום ראשון, 19.10,

מיפגש מתנדבים

בדבר פרטים יש לטלפן: ביום שישי בין 5 אחר־הצהריים, או בשבת בין 12—10 יקר, לטלפון 4485.

בירושלים

ביום שני, 20.10, ב־8.30 בערב, בביתה דנה זוהר, רחוב הגדוד העברי 20,

פגישת פעילים ואוהדים

בנושא: התארגנות לקראת פעולות הס־

ל חבריו בקיבוצים: עזרתכם ביום הקלפי דרושה ביותר, כדי להכ־ת בחירות כשרות במשקים. אנא, התקשרו עימנו באופן דחוף, כדי רגן את הפיקוח על הקלפיות מטעם תנועתנו!

מטות־הבחירות שלנו ברחבי הארץ

פנה אליהם!

תל־אביב: במשרד המטה הארצי, ב גליקסון 8 (ליד קולנוע תל־אביב), ון 222145, 222146, ת.ד. 136.

ירושלים: אצל דנה זוהר, רחוב וד העברי 20, טלביה, טלפון 61324. עות 10—7 בערב.

חיפה: רחוב הנביאים 28, חדר 305, ון 64220.

אילת: אצל רם סער, רחוב לינדי 31, ון 2061.

דימונה: אצל ראובן מיימון, 44/9, ון 91393, ואצל יהודה אחימרים, 52/9.

באר שבע: אצל קמחי, המעפילים 3, 3, בין 8 בבוקר עד 3 אחה"צ, ובערב וב השיקמה 66, שכונת אפרידר.

ראשון לציון: אצל יהודה כהן, ב אחד העם 23,

חולון: אצל טמיר, רחוב מיבצע סיני טלפון 848565. יום ג' ו־ה', בשעות 4 אחה"צ.

- **רמת־גן:** אצל פילוסוף, הירדן 40, טלפון 741073.
- **פתח־תקווה:** אצל אורה ישורון, רחוב כצנלסון 32, טלפון 915572.
- **הרצליה:** אצל שמואל ציון, טלפון 938575, נוף ים, רחוב הפועל 10.
- **נתניה:** אצל משה שנק, קפה אנט־ורפיה, הרצל 27, טלפון 3569, בימים א, ב, ג, ה, בשעות 7—6 בערב.
- **חדרה:** טלפון 4485.
- **הקריות ואיזור הצפון:** אצל ראובן קריץ, קרית מוצקין, סימטת אורן 4, טלפון 715404.
- **טבעון:** אצל בנימין תמיר, טלפון 931194, וכן אצל משה, טלפון 931836.
- **נהריה:** אצל אלפרד רולף, טלפון 921167.
- **טבריה:** אצל בן־דורי, טלפון 20330, 20550.

לחיילים בלבד:

זל תסתפקו בדברי התעמולה שלנו. אל תסתפקו בסיסמות. או חומר מוסמך ועובדתי — עבודת סיעתנו בכנסת בארבע נים האחרונות, הכרזותיה, נאומיה, יוזמותיה ושאלותיה על כל ישאים החשובים לנו — החל בעמדתנו במלחמת ששת־הימים נעותינו לפתרון למחרת היום, וכלה במערכה למען טרמפ ויל.

1 מול 119 — אורי אבנרי בכנסת

מאת אמנון זכרוני

די לאפשר לכל חייל לקרוא ספר זה, קבענו מחיר מיוחד לחיילים — ני לירות במקום 10! כל חייל יכול לקבל את הספר במחיר זה אם ן אותו לכתובת צבאית, או יופיע בעצמו במשרד „העולם ה", רח' גליקסון 8, תל־אביב. מכתבים עם הסכום של 2.— ל"י: ד. 136, תל־אביב.

בנצרת

ביום הרביעי הבא, 22.10, בשעה 5.00 אחה"צ, בקפה סבאג, מרכז העיר, אסיפת אוהדים עם

אורי אבנרי
שלום כהן

בטבריה

ביום הרביעי הבא, 22.10, בשעה 8.30 ב־ערב, בקפה ארבל, קרית שמואל, אסיפת אוהדים עם

אורי אבנרי

בבאר־שבע

ביום ראשון, 26.10, בשעה 8.30 בערב, בבית העם (אולם המסעדה), פגישה עם

שלום כהן

לפני האסיפה, בשעה 6.30, ברחוב הדסה 80, פגישת נוער עם שלום כהן.

מו"נה לנהלל

(המשך מעמוד 19)

מו. ביניהם: עגלת־תה ענקית הניצבת בפי־נת החדר, ועליה תותח מיניאטורי ואוסף צפרדעים ממתכת. „אני אוסף מושבע של צפרדעים. אמא מביאה לי אותן מכל הע־לם," מספר אודי. „וחוץ מזה אני עושה אותן גם ממתכת."

הבית משקף את אהבתו של אודי לים, שבגללה הוא גם משרת בקומנדו הימי. על חקלאות לא חלם בכלל עד לפני שש שנים. „אחרי שגמרתי שירות סדיר נשארתי ב־קבע," הוא מספר. „אחרי שנתיים שמעתי שעומד משק ריק של המשפחה בנהלל. הח־לטתי שכאן המקום לעשות משהו, באתי למשק והתחלתי לבנות אותו."

אהוד היה נשוי באותה תקופה לאשתו הראשונה, ממנה יש לו שני ילדים בני שלוש וחמש. אחרי הגירושים עברו גרושתו והילדים לחיפה. „הילדים מבקרים אצלי במשק באופן קבוע. בעיקר הבן. אותו אני מביא כל שבת."

אחרי אודי, טסלה היא אהבתה הגדולה של טליה. זוהי הסוסה המפורסמת, שלפני שנה השליכה את אודי במירוץ הסוסים ופצעה אותו. כל בוקר רוחצת טליה את טסלה, מברישה אותה, והיא הודאגת הבל־עדית למזונה.

טליה האקלמה יפה במשק. מסתבר ש־בני נהלל לא ראו שום דבר יוצא־דופן בכך שאשת־החברה הגבוהה תעזוב את ארמונה בחינה ותביא להתיישב אצלם. „אני לא רואה מה כל כך שונים החיים החברתיים בכפר מאלו שבעיר," אומרת טליה.

לזוג דיין חברה גדולה של בני גילם בכפר, והם נהנים מחיי חברה ערים: „אפילו מועדון לנוער יש לנו בכפר. אנחנו קור־אים לו דיסקוטק נהלל. במקום ויסקי מגי־שים חלב," מגחך אהוד.

טליה מתלבשת כמו כל מושבניקית אח־רת. „אין לי שמלות של דיור או של סן־לורן," היא אומרת בצחוק. „למרות שלא הייתי מתנגדת שיהיו לי. כבר הייתי מוצאת להם שימוש — גם כאן."

אין להם עדיין טלוויזיה אפילו. „בינתיים אנחנו מלאים מדי האחד עם השני בכדי שנכניס טלוויזיה לבית."

הדיין הגדול בא לבקר

מרות יתרונות חיי הכפר, מדגי־שה טליה כי איננה חלק של התנועה מן העיר אל הכפר. „באתי למושב בגלל אהוד. אם הוא היה גר בבאר־שבע או קרית־שמונה הייתי הולכת אחריו לשם."

היא ילידת רמת־השרון, למדה מספר שנים בכפר הירוק ואחר־כך בבית־ספר לפקידות מרכז מורים מוסמכים, עבדה שנתיים כפ־קידה אצל עורך־דין אמנון רוזנשטיין, בע־לה של מלכת רוזנשטיין, במלכות־היופי ה־ראשונות בארץ. „אחרי זה התחתנתי ועבר־תי לוינה," אומרת טליה, „לא היה חסר לי שום דבר — רק אושר. אפשר לגור בארמון המפואר ביותר — ולא לרצות ללכת הבי־תה. המקום הטוב ביותר בעולם הוא זה שבו האדם מאושר. ואני מאושרת בנהלל, מאושרת עם אהוד."

התחביב שלה הוא הבישול. עשרות ספ־רי־בישול מכל העולם מלאים את מדפי־הס־פרים. „כולם חושבים שבמושב עובדים כל היום ואין זמן לשום דבר. אבל זה בכלל לא כך," היא ממשיכה. „סדר־היום שלי דו־מה לסדר יומה של אשה בעיר. פרט לעבו־דות־המשק שהן בסך־הכל מספר שעות, עו־שה אהוד את העבודה הממשית במשק. אני מבשלת, הולכת לצרכנייה, מבקרת במספרה, מסדרת את הבית ומחכה שהוא יחזור מה־עבודה." „אנחנו לא מחזיקים פועל, לעת עתה זה לא מצדיק את עצמו," מספר אהוד. לדבריו, זוג כלבי־הזאב הם הענף המכניס ביותר במשק. „כבר הרווחתי מזה 300 ל"י. מכרתי שני גורים." עתה המליטה הכלבה שוב, ואהוד מציע למכירה ארבעה גורי זאב גזעיים — כל גור ב־150 ל"י.

לדעתה של טליה, בכדי לחיות בכפר חיי־בת אשה להיות בעלת בגרות נפשית: „צעי־רה בת 18 שתתחתן ותתיישב בכפר — כל הסיכויים שתחשוב שהחמיצה משהו ב־חיים. אשה בגילי כבר יודעת שבני־אדם דו־מים בכל מקום."

האב המפורסם, משה דיין, נוהג לבקר אצלם בערך פעם בשבוע, כשהוא מסייר בצפון. נשאר כשעה, וממשיך בדרכו. לבית שר־הבטחון בצהלה מגיע הוזעיר גם כן לא יותר מפעם בשבוע. „המשק דורש טיפול, אי־אפשר לעזוב אותו. אנחנו יוצאים אחרי־הצהריים, אחרי שגמרנו עם כל הע־בודה במשק, וחוזרים בערב," אומרת המיל־יונרית לשעבר. „בבוקר חייבים להיות בבית, כדי להאכיל את התרנגולות."

כספי הקלי־טה

(המשך מעמוד 16)

אבל לחנוך סורוקה עצמו היתה דיעה אחרת בנושא זה. הוא ערך לכתב סיור במכונית בשיכון עובדי בית־ברל, הצביע על שני מיבנים ששופצו והצהיר: „זה ה־שיכון לעולים שבנינו. חוץ מזה, מה עו־שים מזה רעש? בסך הכל קיבלנו הלוואה שנצטרך להחזיר אותה."

סורוקה רק שכח לספר שהלוואה כזאת לזמן ארוך, לתקופה של 24 שנים בריבית של 9% ובסכום כזה, הוא לא היה יכול לקבל בשום מוסד בנקאי אחר. מה עוד ש־הכסף שניתן לו נגרע מהתקציב שהיה מיו־עד להקמת שיכוני עולים.

ייתכן וסורוקה השתמש בכסף שניתן לו מתקציב משרד־השיכון להקמת התיאטרון הענק. יתכן גם שהסתייע בכסף זה למימון פעולותיה של מפלגת העבודה. איש אינו יכול לדעת זאת, כיון שלאיש אין פיקוח על הכספים שמגיים ומוציא סורוקה.

חשיבותו של גילוי זה היא בכך שבפעם הראשונה התגלה בבירור כיצד מנצלת מפל־גת העבודה את כספי הממשלה לצרכיה הפרטיים; בפעם הראשונה התגלתה הוכחה ממשית לצורת המימון של מפלגת העבודה כיום ומפא"י בעבר.

★ ★ ★

בן־גוריון איים לגלות

תוצאה מפרשה זו יצא מאלמוניו־תו איש הכספים המיסתורי של מפא"י ומפלגת העבודה. כי חנוך סורוקה, שהוא אחד האנשים בעלי ההשפעה ביותר במפלגה העבודה, דאג לשמור עד היום על אלמוניו־תו. שמו אינו ידוע ברבים. רק מעטים יודעים כי הוא נמנה על צמרת העבודה, נכלל בחוג המצומצם של 36 חברי לשכת מפלגת העבודה, שם נופלות ההכרעות ה־גורליות של המפלגה והמדינה.

בתקופת בן־גוריון היה סורוקה האיש שניהל את כל ענייניה הכספיים של מפא"י. כוחו היה בדרגה שוה לכוחו של שרגא נצר. אבל גם כיום, כשכוחו של סורוקה נמצא בירידה, עדיין יש לו השפעה מכרעת במפלגת העבודה. גדולי הדור ואנשי צמ־רת המפלגה חוששים מפניו — כי חנוך סו־רוקה, שהוא אגב אחיו של מנכ"ל קופת־חולים של ההסתדרות, יודע הרבה סודות, אם לא את כל הסודות של מפלגת העבודה.

רמז דק לעניניו ומקורותיו הכספיים של חנוך סורוקה נתן בזמנו דוד בן־גוריון. בזמנו הובטחה הקצבה כספית למדרשת שדה־בוקר מכספיה של ההסתדרות הכללית, אך משום מה בוששה ההקצבה להגיע. בן־גוריון, שהיה זקוק לכסף למימון צרכיה השוטפים של המדרשה שלו, לא התביש ו־הרים טלפון לגזבר ההסתדרות, יהושע לוי, הזמינו באופן דחוף אליו.

באותה שיחה איים בן־גוריון כי יחשוף ויגלה את כל סיפור מימונה של מפלגת העבודה, דרך „קרן ברל כצנלסון" ו„קרן פרץ נפתלי", מכספי מגבית ההסתדרות ב־ארצות־הברית.

רק כאשר הבינו ראשי מפלגת העבודה מפיו של חנוך סורוקה מה הנזק הצפוי מגילויים אלה, ניתנה למדרשת שדה־בוקר ההקצבה הכספית המובטחת. אגב, כדי לש־מור על היחסים עם בן־גוריון, נשלחת אליו עד היום ע"י חנוך סורוקה, תוצרת חקלאית מבית־ברל, ובית־ברל הוא גם ה־ממן את אחזקת מכוניתו של בן־גוריון.

דרך זו הינה רק אחת מדרכים רבות, דרכן מבטיח גזברה הנאמן והצנוע של מפלגת העבודה את כספיה של מפלגתו, ודרך אגב גם את מימונם של מבני הפאר המתרבים והולכים בבית־ברל.

★ ★ ★

אולי מבקר־המדינה

שערוריה של ניצול כספי הממשלה המיועדים לשיכון עולים לצרכים מפלג־תיים, באמצעותו של גזבר מפלגת העבודה, מחייבת התערבות וחקירה מדוקדקת של מבקר המדינה.

אולי אז, כשיתחיל מבקר המדינה לבדוק את דרכי המימון של בית־ברל — מיבצרה הרעיוני של מפא"י ומפלגת העבודה, תתגלה אחת התעלומות הכמוסות ביותר במדינה: מאין נטלה ונוטלת מפלגת העבודה את עשרות מיליוני הלירות למימון עסקיה המפלגתיים?

לשור זברה, מחנת רות דיין לזוג הצעיר, משוחחת טליה דיין עם העולם הזה

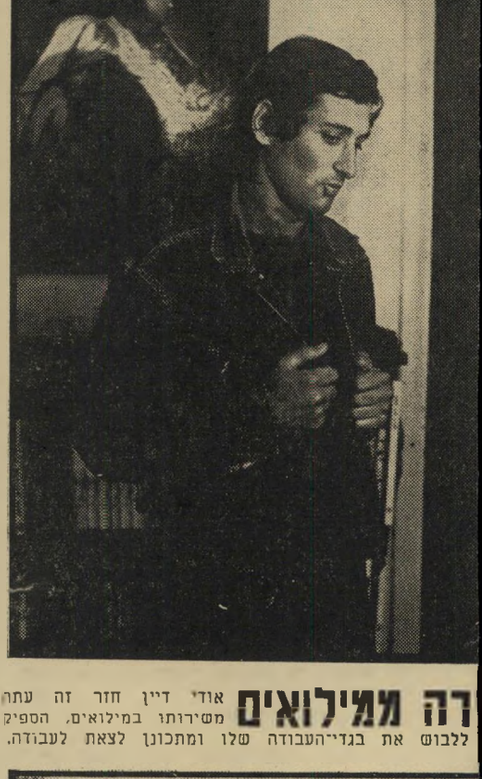

רה ממילואים

אודי דיין חזר זה עתה משירותו במילואים, הספיק ללבוש את בגדי־העבודה שלו ומתכונן לצאת לעבודה.

בכורסה בביתו. יש לו בית נאה, משק פורח, ואשה נהדרת. הוא אוהב את חיי המשק, נוהג בזמנו הפנוי לעסוק במלאכת יפי המשותף להם הוא הים. כי אודי אוהב את הים שרת, מאושרת," היא מסכמת בפשטות.

„באיזה חודש את, אשתי?"

טליה ויתרה על החיים הזוהרים, בח־רה במקומם בחיי מושבניקית, לפני שנה בדיוק. היה זה לאחר שהתאהבה ב־אודי, כאשר נפגשה בו במסיבה באחד מ־ביקוריה בארץ. היא התגרשה מבעלה ומ־חלום הזוהר, הלכה אחרי אודי לביתו ב־נהלל.

חוליית הכיסוי של העולם הזה הגיעה למישקם של הדיינים שתי דקות לפני ש־

למכירה

אודי, טליה, כלבת־הזאב הענקית שלהם וארבעת הגורים שהמליטה הכלבה זה עתה. הגו־רים מיועדים למכירה, וכל הקודם זוכה.

המפעל

אודי בבית־החרושת לבי־צים. אפרוחים קטנים אלו יגדלו חיש קל, יתחילו אף הם לטפק ב־צים בשיטת הסרט־הנע וחוזר חלילה.

אודי חזר משלושה שבועות מילואים. בחוץ ירד גשם זלעפות. מכונית הסאב שלו, שב־תוכה הקיטבג ונעלי־הצבא, עשתה דרכה בקושי בשביל שהפך לשלולית בוץ. אשה בלונדינית ושברירית, בחלוק־בית, פתחה את הדלת ועטה עליו בחיבוקים ונשיקות. מתוך הבית עלו ריחות מזילי־ריר. טליה דיין ה־כינה כירה לשובו של בעלה.

היא נראית כבת 18, למרות שהיא כבר בסוף שנות העשרים שלה. אולי זה ההריון המשפיע עליה, מוסיף לה :עורים וחן. כשנשאל אודי באיזה חודש נמצאת אשתו, השיב: „אלך מיד לברר. אני בעצמי לא יודע." כעבור רגע חזר מן המטבח: „בחודש החמישי. המילואים שיבשו לי את כל הת־אריכים."

ללא שמלות „דיור"

אודי הוא בן 27, גבה־קומה ויפה־תואר. מייד ניתן להבחין בו שהוא נצר למשפחת דיין. החיוך המפורסם של אבא דיין, שעבר בתורשה לכל צאצאיו, דבק גם בו. ואהוד מחייך תמיד.

קל גם להבין למה. יש לו כל הסיבות לחייך — משק משגשג, ואשה טרייה אותה הוא מעריץ. „אני אולי החקלאי הגרוע ביו־תר בנהלל, אבל אשתי היא הטבחית הטו־בה ביותר," הוא קובע באובייקטיביות קלאסית.

שלום לסוסה

זוהי הסוסה ה־מפורסמת סט־לה, שהשליכה את אודי אשתקד, בשעת המירוץ, מעל גבה, וישר לכותרות העיתונ ם.

ביתם של הזוג דיין הוא מיוחד ב־מינו. מבחוץ נראה כמו כל בית אחר ב־מושב המשגשג. אולם כשאתה נכנס פנימה, אתה חש מיד במשהו מיוחד, בנוסף לאווי־רה השליווה הכפרית.

השולחן הוא הראשון המושך תשומת־לב. הוא עשוי מהגה של אוניה. „אהוד עשה אותו בעצמו." מצביעה טליה, שהת־פנתה לרגע ממלאכות המטבח, בגאוה.

את רוב הדברים בחדר עשה אהוד בעצ־

(המשך בעמוד הבא)

בחצר המשק

אודי דיין, שחזר זה עתה ממילואים, נלקח על־ידי רעייתו לסיור־ביקורת במשק. אודי בתלבושת לא מחייבת, שלה בהריון. בני הזוג נראים מאושרים אחרי פרידה ממושכת בה מילא אודי את חובתו אי־שם.

ציבור בארץ, מלבד חיילי צה"ל, שאליו פונה תנועת העולם הזה — כוח חדש זה כה רבה — כמו לציבור הסטודנטים.

שאנו תנועה חדשה — הכוח הפוליטי החדש הראשון בארץ מזה 45 שנה לכבוש ראש־גשר בזירה המדינית. מפני שהסטודנטים הם צעירים — ואנו ל צעירים, המדברת בשפה של צעירים, המדברת אל לב הצעירים.

ני שהסטודנטים הם אנשים חושבים — ואנו תנועה ת אל השכל, אל המחשבה. אין לנו סיכוי אלא בציבור של חושבים.

כי כן — אנו, המשתדלים לייצג את המחשבה הצעירה, פונים אל הצעירים

פונים אליך, הסטודנט.

*

רוצים שתעזור לנו בשני מאבקינו — על השלום, ועל שינוי פני המדינה. אלה שני מאבקים נפרדים, במישורים שונים. אלה הם שני חלקים של מאבק שני הצדדים של אותו המטבע.

בן כי ייחודנו הוא בהכנת אמת פשוטה זו.

נושאים בפיהם את סיסמת השלום. האומרים: הבה נדבר על השלום ב ל ב ד. ח ונשכיח את כל השאר.

שטות גמורה.

י שמתייחס אל השלום כאל עניין מופשט. כאל אידיאל אפלטוני, יכול להתייחס רק מן החיים הפוליטיים המורכבים.

השלום הוא עניין של ממש. הוא מתייחס לבני־אדם. הוא שייך למציאות מסויימת.

שטוען כי המדיניות של הממשלה הנוכחית היא הרת־אסון, מי מדיניות אחרת — חייב לשאול את עצמו קודם כל: מי

קריאה לסטודנטים

את המדיניות הנוכחית? מדוע הוא מפעיל אותה?

אינטרסים הוא מייצג? אילו כוחות פוליטיים עומדים איזו אידיאולוגיה מכוונת אותו?

ד גמור הוא לנתק את המדיניות מכל הגורמים האלה. אבסורד המעיד על פנוסטית, על חוסר הבנה פוליטית מינימלית.

ה לשנות את המדיניות, חייב לשנות את כל הגורמים האלה.

רכב הכוחות הפוליטיים. את לחץ האינטרסים. את האידיאולוגיה.

צריך לבנות כוח חדש, שישפיע על מאזן־הכוחות הפנימי, באינטרסנטים, שיישנה את המסגרות הרעיוניות.

ר: הוא צריך לחולל רפורמה בתוך המדינה, כדי לאפשר מדיניות של שלום. א צריך לחתור על השלום, כדי לאפשר את הרפורמה בתוך המדינה.

בהא תליא, ואין האחד כלעדי השני!

*

ק הזה — הכולל, המשולב, הרצוף — אנו קוראים לך, סטודנט.

הבחירות ואחרי הבחירות. כי אין הבחירות אלא זירה אחת של המאבק, ואנו ו מזה שנים רבות, ונמשיך לעמוד בו שנים רבות.

צעה מיוחדת לסטודנטים

נו מעוניינים כי מירב הסטודנטים, שאין הפרוטה מצוייה , יקראו את הספר

1 מול 119 - אורי אבנרי בכנסת

מאת **אמנון זכרוני**

ר בפרוטרוט, ובצורה מאורגנת, את פעולת סיעתנו בכנסת שטחים. ספר מרתק, רציני, המעורר למחשבה בכל עמוד, הצעות מהפכניות, פתרונות מפתיעים, חילופי־דברים.

יר הספר בחנויות — 10 ל"י. כהנחה בלתי־רגילה, יוכל כל סטודנט במחיר 3 (שלוש) ל"י, אם יציג את תעודת־הסטודנט שלו.

. הספר יש להשיג במטה תנועת העולם הזה — כוח חדש, רחוב 8, תל־אביב (ליד קולנוע תל־אביב), טלפון 222145, 222146. שר להשיגו בכתב, בת.ד. 136, תל־אביב, תוך ציון מספר תעודת־ ט, המוסד והחוג.

*

ודנט המעוניין לרכוש ביחד את הספר הנ"ל ואת הספר

מלחמת היום השביעי

מאת **אורי אבנרי**

השיגם, בצורה ובתנאים הנ"ל, במחיר 8 ל"י, מחיר שני ם בחנויות — 18 ל"י.

אנחנו קוראים אותך למאבק על הדמוקרטיה. ייתכן כי זהו יהיה המאבק העיקרי בכנסת השביעית.

כבר עתה חורשים מזימות לשנות את חוקי־הבחירות, כדי לחסום להבא את הדרך בפני כל כוח חדש, צעיר, בלתי־מקובל.

אם תתגשם מזימה זו, תהיינה הבחירות לכנסת השביעית הבחירות הדמוקרטיות האחרונות במדינה. מיבנה הכוחות הפוליטיים בארץ יקפא סופית. ממילא לא ייתכן עוד שינוי, וממילא לא יקום צירוף־כוחות חדש שיאפשר מדיניות של שלום.

מי יילחם נגד מזימה זו? מי התמחה במלחמה זו? מי ישתמש בכל כלי־הנשק האפשריים, בכל השיטות המקובלות והבלתי־מקובלות?

אנחנו.

אתה יודע זאת.

אנחנו קוראים אותך למאבק נגד המימסד. כי מימסד זה — הוא אבן־הנגף העיקרית בדרך אל הרפורמה ואל השלום גם יחד.

זהו המימסד, שרוקן את הדמוקרטיה הפורמלית מתוכנה המעשי. המשתמש במאות מיליוני הלירות, הזורמות למדינה מכספי המגבית היהודית המאוחדת, ובמאות המיליונים הנוספות הנלקחות מקופת המדינה, כך לחלק שלל בין מפלגותיו.

החלק הדתי של מימסד זה, המנצל באופן ציני את האמונה התמימה של יהודים טובים. הסוחר באמונה זו כמו בסחורה בשוק, הוא חלק בלתי־נפרד מן התבנית הכללית. הוא מפעיל את הכפייה הדתית, בעזרת קנוניות של „שמור לי ואשמור לך". הוא המונע ממך נשואין אזרחיים. הוא המונע ממך תחבורה עממית זולה בשבתות. הוא המבקש להנחית מכת־מוות על הרפואה, על־ידי איסור ניתוחי־מתים. הוא המשחרר אלפי בחורי־ישיבה מגיוס.

מי יילחם במימסד זה? מי לחם נגדו עד כה? מי הוכיח את עצמו במלחמה זו?

אנחנו.

אתה יודע זאת.

*

אין אנו באים אליך בסיסמות ובמליצות. אין אנחנו מדברים אליך כאילו היית דביל. אין אנחנו נזכרים בך פעם בארבע שנים, כדי לסחוט ממך את קולך.

אנחנו רוצים לשכנע אותך — ולא לשעה אחת, בדרך לקלפי.

במשך ארבע שנות קיום סיעתנו בכנסת השישית, פירסמנו כל שבוע דו"ח לבוחר. מעל עמודי העולם הזה סיפרנו לך כל שבוע מה עשינו, אילו רעיונות העלינו, אילו הצעות פסלנו ואילו פתרונות הצענו.

הפעולה הבלתי־רגילה של סיעת־היחיד שלנו, פעולה שהטביעה את חותמה על הכנסת כולה ושעוררה התפעלות אצל יריבים כמו אצל ידידים, תוארה בספר שהוצאנו ערב הבחירות — והנושא את השם 1 מול 119.

אין תקדים לכך — לא בארץ ולא בחו"ל. אין מפלגה אחרת המנהלת את תעמולת־הבחירות שלה באמצעות ספר. אנחנו עושים זאת — כי אנו פונים אליך, הסטודנט, ואל אנשים חושבים כמוך.

קרא את הספר הזה. קרא את ספרו של אורי אבנרי, מלחמת היום השביעי. הפותח אופקים חדשים לגמרי לפתרון הסיכסוך ההיסטורי בין ישראל והתנועה הלאומית הערבית — ספר שיצא בחמש ארצות, שעודד הדים מניו־יורק עד מוסקבה, משטוקהולם עד קאהיר.

קרא את המצע שלנו. גם הוא אינו אוסף של מליצות, כמקובל בארץ. הוא מתייחס ברצינות לבעיות רציניות. קרא את כל אלה, העבר אותם תחת שבט הביקורת האובייקטיבית, שאתה למדת להפעילה, דשוב והחלט.

ואם תחליט כי אכן תנועתנו היא הכוח החדש — חדש לא רק מבחינת־גיל, אלא מבחינת גישתו, רעיונותיו, פתרונותיו — בוא אלינו.

אנחנו זקוקים לך. לא כצאן־בחירות. לא רק כשותפים לפעולת־התנדבות. אלא גם כשותפים למחשבה, לעיצוב העולם הרוחני והמדיני של מחר.

*

אנו קוראים לך, סטודנט.

תבריך בכל העולם עולים על בראיקאדות, מחוללים מהפיכות, מניפים את דגלי המרד.

מצבנו בישראל שונה. אנחנו נמצאים במצור. אנו נתונים במלחמה. אנו נאלצים להגן על מדינתנו ולהבטיח את בטחונה, בה בשעה שאנו נאבקים על שינוי פני חברים בה ועל גישה חדשה לשלום.

אולם דווקא במצב זה חייב כל צעיר חושב, שאיכפת לו, להסיק את המסקנה — ולתת את ידו להתמרדות האחראית של הדור הצעיר, שתנועתנו היא חיל־החלוץ שלה.

בוא אלינו, אנו מחכים לך!

תאי הסטודנטים שב

נמשיך במאבק זה בכנסת השביעית — עד שכל חייל יוכל לנסוע חינם בכל אוטובוס, לכל מקום.

מגיעה לך משכורת

מאבק אחר שניהלנו, ושנמשיך לנהל אותו בכנסת הבאה, הוא על שכר המשולם לחיילים.

לדעתנו, שכר זה אינו מספיק. לדעתנו, מדינה שיש לה כסף כדי לשלם מיליונים למפלגות, לקנות מכוניות־פאר ולהקים דירות־פאר לשרים, צריך שיהיה לה כסף כדי לתת לכל חייל — כן, גם לטוראי! — את השכר המינימלי הדרוש לו כדי לדאוג לצרכיו המיוחדים, לבלות חופשה נעימה, לקנות ספר ואפילו את השבועון „העולם הזה".

נגד הכפייה הדתית בצה"ל

אתה אינך מקבל אוכל חם בשבת. זוהי שערורייה!

אתה אינך יכול לפתוח את הרדיו בשבת בתחנת־התרבות של הידידה. מחר, כשתשדר הטלויזיה בשבת, לא תוכל לפתוח גם את מקלט הטלויזיה. זוהי שערורייה!

ובאותו זמן משוחררים אלפי בחוריישיבה, חטיבה קרבית שלמה, מגיום! בחורים בריאים שהם חדורים רוח־קרב, כשצריכים להרכיע לרופא ולרגום שוטרים באבנים.

עסקני המערך ועסקני המפלגות הדתיות מקיימים את הקנוניה לשיחרור בחורים אלה. זוהי שערורייה.

אנחנו לחמנו נגד זה, אנחנו נילחם נגד זה בכנסת השביעית אם תיתן לנו כוח, אם נוכל לדבר גם בשמך.

אנו — רשימת הנוער!

אתה חייל. אבל מחר תהיה אזרח. והרבה דברים המעניינים אנשים צעירים — יעניינו גם אותך. דברים גדולים וקטנים.

למשל: ספורט. מדוע נמצא הספורט הישראלי בשפל המדרגה? מדוע מזלזלת הממשלה והכנסת בספורט? מפני שבשני המוסדות האלה הגיל הממוצע הוא מעל ל־60, וקולו של הדור החדש כמעט ואינו נשמע בהם.

אנחנו דרשנו בכנסת השישית: להקים מיניסטריון מיוחד לספורט ולנוער, כמו בצרפת. (ההצעה נדחתה, כמובן).

למשל: קצב. מדוע הוטל חרם על המוסיקה האהובה על הנוער? אנחנו לחמנו

בכנסת נגד האיסור על הופעת להקת החיפושיות בישראל. (הצלחנו לבטל את האיסור, אבל אז כבר לא היו החיפושיות מעוניינים. במקום זה אירגן העולם הזה פסטיבל שנתי של להקות־הקצב הישראליות).

אלה הם רק שניים ממאות הנושאים, השייכים לדור הצעיר, שהעלינו בכנסת. ובעיקר: דרשנו למסור את השלטון לידיים צעירות.

צה"ל מחליף את הרמטכ"ל כל כמה שנים. מדוע אין חילופים כאלה בצמרת השלטון האזרחי?

איך אתה יכול לעזור?

קודם כל על־ידי כך שתטיל פתק של ש' לקלפי ביום הבחירות. אבל יש עוד הרבה דרכים אחרות.

אתה יכול למסור עמודים אלה לחברך. להשכיר לו. להתווכח עימו.

אתה יכול להתנדב לייצג אותנו בוועדת הקלפי הצבאית שלך. זה דרוש מאד, כדי לשמור על טוהר הבחירות.

ובעיקר: אתה יכול לעזור לנו להביא את רעיון — תוכנית השלום

תוכנית השלום

שנתקבלה בוועידת תנועת העולם הזה — כוח חדש במארס 1968

1. ארץ־ישראל

ארץ־ישראל בשלמותה היא מולדת לשתי אומות — האומה העברית והאומה הפלסטינית.

2. שלמות הארץ

שלמות ארץ־ישראל היא צורך נפשי, מדיני, כלכלי ובטחוני לכל תושביה, והיא תיכון רק על פי הסדר בין שתי האומות המעורות בה, אשר לכל אחת מהן זכות לעצמאות לאומית.

3. שתי מדינות

היישות הלאומית של שתי אומות ארץ־ישראל תתגלם בשתי מדינות: מדינת־ישראל ומדינת פלסטין, שתהיינה קשורות זו בזו במיסגרת מדינית, כלכלית ובטחונית משותפת.

4. מדינה פלסטינית

מדינת־ישראל תעודד את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה בתנאי שמדינה זו תהיה קשורה עם הקמתה באמנה בטחונית, מדינית וכלכלית עם ישראל.

5. גבולות

הגבול הפנימי בין שתי המדינות בארץ־ישראל יתבסס על קו־הגבול מלפני ה־ ביוני 1967. ניתן יהיה לעשות שינויים בגבול בהסכמה הדדית בין שתי המדינות.

6. ירושלים המאוחדת

ירושלים המאוחדת תהיה בירת ארץ־ישראל, נוסף על היותה בירת ישראל ובירת המדינה הפלסטינית הערבית.

7. זיקות חיצוניות

התקשרות שתי מדינות ארץ־ישראל לא תסתור את הזיקה המיוחדת של מדינת־ישראל לעולם היהודי, ואת הזיקה המיוחדת של מדינת פלסטין לעולם הערבי.

8. עבר־הירדן

תושבי עבר־הירדן יוזמנו להצטרף לאיחוד הארצישראלי, אם על־ידי הצטרפות עבר הירדן למדינת פלסטין, אם על־ידי הצטרפות עבר־הירדן כמדינה שלישית לאיחוד הארצישראלי.

9. ריבונות

כל אחת ממדינות ארץ־ישראל תהיה ריבונית לגמרי בכל עניין שלא נכלל בפירוש באמנת האיחוד הארצישראלי.

10. אמנת האיחוד

אמנת־האיחוד תכלול את העקרונות הבאים:

(א) הסדר מדיני: אף אחת מן המדינות לא תצטרף לברית מדינית המכוונת נגד רעותה. כל ברית של כל אחת מן המדינות עם גורם זר תהיה טעונה הסכמה הדדית מראש.

(ב) הסדר כלכלי: לא תהיינה שום מחיצות כלכליות, בתוך ארץ־ישראל, אלא בהסכמה הדדית.

(ג) הסדר בטחוני: לא תותר כניסת צבא זר לתחומי ארץ־ישראל, ותיחצרנה ערובות צבאיות ממשיות למניעת איום צבאי על ארץ־ישראל, על המדינה הפלסטינית או על מדינת־ישראל. ערובות אלו יכללו, לפי הצורך, פירוז שטחים ו/או קיום בסיסים צבאיים של כל אחת משתי המדינות על אדמת רעותה, ו/או הקמת צבא משותף לאיחוד, כפי שייקבע באמנת־האיחוד.

(ד) חופש תנועה: לא תהיינה שום הגבלות על חופש התנועה של אזרחי שתי המדינות בכל רחבי ארץ־ישראל.

(ה) איסור התנחלות: לא תותר התנחלות פלסטינית בישראל, או התנחלות ישראלית בפלסטין, אלא בהסכמה הדדית.

(ו) יישוב פליטים: כל בני ארץ־ישראל, הן פליטים והן מהגרים, יוזמנו לחזור לארץ־ישראל. יישוב הפליטים יהיה על האחריות המשותפת של ישראל ופלסטין.

(ז) חופש עליה: כל אחת משתי המדינות תהיה ריבונית בענייני העליה לשטחה.

(ח) שפות רשמיות: בפדרציה תהיינה השפות הרשמיות עברית וערבית.

(ט) פדרציה: אמנת־האיחוד תהיה צעד ראשון לקראת הקמת פדרציה שלום בין שתי המדינות.

(י) ביטול האמנה: אמנת־האיחוד, או כל חלק ממנה, לא תהיה ניתנת לביטול באורח חד־צדדי, אלא רק בהסכמת שתי המדינות גם יחד. ביטול שרירותי של האמנה על־ידי צד אחד יתיר לצד השני חופש־פעולה מלא להבטחת האינטרסים החיוניים של קיומו ובטחונו.

(יא) השתלבות במרחב: אחת ממטרות־היסוד של האיחוד הארצישראלי תהיה להביא להשתלבות ארץ־ישראל, כ... של שתי מדינותיה, במיסגרת מרחבית כולל... שתהיה מושתתת על שלום צודק, תיאום מד... ועל־ידי הקמתה של קונפדרציה מרחבית רחבה

העולם הזה – כוח חדש * מוסף לבחירות * העולם הזה – כוח חדש * מוסף

אם יש לך חייל במשפחה - שלח לו את העמודים האלה!

כל הארץ חזית - כל העם צבא - כל חייל חושב!

לצה"ל באהבה

בבחירות לכנסת השישית קיבלנו בקלפיות הצבאיות אחוז הגבוה פי שניים וחצי מן האחוז שקיבלנו בקלפיות האזרחיות.

בבחירות בהסתדרות, לפני חודש, קיבלנו בקלפיות הצבאיות אחוז הגדול פי שלושה מן האחוז שקיבלנו בקלפיות האזרחיות.

מדוע?

מפני שתנועת העולם הזה — כוח חדש היא תנועה של צעירים. היא מדברת בשפה של צעירים. היא ח ו ש ב ת בשפה של צעירים.

מפני שתנועתנו, אשר בראשה עומדים שני חיילי קומנדו („שועלי שמשון") שנפצעו בקרבות, מבינה את צרכיהם של חיילי צה"ל, ולוחמת עבורם.

מפני שתנועתנו היא תנועת־השלום בה"א הידיעה, ומי כמוך, ה ח י י ל, שואף לשלום ורוצה בו?

מפני שתנועה זו, הפועלת ללא הרף למען השלום, דואגת באותה שעה לצרכי הבטחון, והשבועון העולם הזה צמוד לנעשה בצה"ל יותר מכל עתון אחר בארץ.

אנחנו צבא־הקבע של השלום

תוכנית השלום שלנו היא תוכנית מעשית. היא תוכננה כמו שלמדנו בצה"ל לתכנן מיבצעים. אין זה אוסף של מליצות, כפי שמקובל בארץ כשמדברים על שלום. זהו מיבצע מתוכנן, שכל סיכוייו וסכנותיו מחושבים מראש.

לכן קמו כמה מראשי צה"ל לשעבר ותמכו ברעיונות אלה. ביניהם אלוף (מיל.) מתי פלד, אחד האנשים שניצחו על מלחמת ששת הימים. או אלוף (מיל.) חיים הרצוג, שהשמיע לא פעם דיעות בזכות הקמתה של מדינה פלסטינית. אלה, ורבים אחרים, רואים בהקמת מדינה פלסטינית את הערובה לבסחון המדינה בעתיד.

א כ ל איך צריך להסכים לכל פרטי תוכניתנו. תמוך כנו, כדי שתוכל להיות בטוח ש מ י ש ה ו בכנסת יחשוב ללא הפסק על השלום, ש מ י ש ה ו לא יתייאש מן השלום לעולם, ש מ י ש ה ו יצביע על כל הזדמנות, על כל קורטוב של סיכוי לפעול למען השלום.

לא נרפה מתפקיד זה. אנחנו צבא־הקבע של השלום.

רק"ח שונאת אותנו

היא משמיצה אותנו ללא הפסק, היא טוענת שאנחנו מחרחרי־מלחמה, שיכורי־צה"ל, מטיפים לפולחן של תותחים וטאנקים.

מפני שגם בשעה שאנחנו לוחמים על השלום, ברור לנו שיש לחשל את עוצמת־המגן של המדינה, את צה"ל.

רק"ח פירסמה כרוז מיוחד כדי לגנות אותנו על כי הענקנו לרמטכ"ל צה"ל, רב־אלוף חיים בר־לב, את התואר של „איש השנה". אנשי „שלום" למיניהם תקפו אותנו על כי הצבענו, ב־5 ביוני 1967, למען המלחמה וממשלת־הליכוד.

איננו מתביישים בכך. צה"ל חזק, יעיל וחמוש הוא תנאי חיוני להשגת השלום. אך אל נשכח לרגע כי אין מטרה אחרת לצה"ל מלבד זו: להבטיח את בטחון המדינה כדי שנוכל להשיג את השלום!

תן טרמפ לחייל

דאגתנו לצה"ל לא התבטאה במליצות ריקות, כמקובל בחוגים רבים. לא הדבקנו תחיות של „כל הכבוד לצה"ל". הדבקנו תחיות של „תן טרמפ לחייל!"

אורי אבנרי יזם את הקמתו של הוועד הציבורי, ששיכנע אלפי אזרחים להדביק תווית אדומה זו על שמשת מכוניתם — ולהתחייב לקחת כל חייל המחכה לטרמפ.

במשך ארבע השנים של הכנסת השישית ניהל אורי אבנרי מאבק־יחיד בלתי־פוסק להטעת חינם של כל חייל במדים, בכל הרכבות והאוטובוסים. ביום 19.1.66 הגיש על כך הצעה־לסדר־היום. סגן־שר־הבטחון של אז, צבי דינשטיין, הציע להסיר את ההצעה מסדר־היום! לפי פקודת מפא"י, הצביעה הכנסת ב־31 קולות נגד 18 לדחות את ההצעה!

אבנרי לא הירפה ממאבק זה. ביום 4.6.69 העלה את ההצעה שוב. לפי המלצת שר־הבטחון משה דיין, היא נתקבלה הפעם והועברה לוועדה. אולם הוועדה אישרה רק חלק קטן ממנה — הטעה־חינם בכבוסים. אך לא

אורי אבנרי מדבר אל חייל צה"ל

(שידורו של אורי אבנרי ברדיו, 12.10.69

אנחנו, אנשי תנועת העולם הזה — כוח חדש, מאמינים שאפשר להשיג שלום, שיש כמה וכמה דרכים להשגת השלום, כשזה תלוי לא מעט גם בנו.

לא אשאל הפעם א י ז ה שלום אנחנו רוצים. אשאל א י ך להשיג אותו.

וכאן אני רוצה לדבר אליך בשפה של חיילים. אם אומרים למפקד חטיבה שעליו לכבוש בכל מחיר יעד מסויים, מה הוא עושה?

הוא מטיל על אנשי המטה שלו להכין לו כמה תוכניות אפשריות. כל תוכנית כזאת תהיה מבוססת על הערכת כוחות האויב, על הערכת הכוחות העומדים לרשות החטיבה, על פרי עבודה של תיכנון ומודיעין.

בסוף יצטרך המפקד להחליט שתוכנית מסויימת היא הטובה ביותר. וברגע שהחליט כך, יקדיש את כל כוחו ומרצו כדי להגשים אותה.

זוהי השיטה של צה"ל. ומכיוון ששיטה זו היא טובה, צה"ל הוא גוף יעיל. לא רק צבא מעולה — אולי הטוב בצבאות העולם — אלא גם מוסד המוכשר לאין שיעור יותר מכל מוסד אחר במדינת ישראל.

ועכשיו אגיד לך את כל תורתנו על רגל אחת: אנחנו רוצים שממשלת־ישראל תתייחס אל כיבוש היעד ששמו שלום, כשם שכל מפקד בצה"ל מתייחס לכל משימה אחרת של כיבוש יעד.

אנחנו רוצים שהממשלה תטיל על מטה פעולה מוסמך לבדוק את כל הנתונים.

שתטיל על מטה זה להכין כמה וכמה תוכניות אלטרנטיביות.

שתשקול כל תוכנית לחוד, בלי סנטימנטים ובלי אידאולוגיות.

שתקבע איזה תוכנית היא המבטיחה ביותר והפחות מסוכנת.

שהיא תנסה באופן מעשי, באמצעות צוות מאומן ומקצועי, להגשים תוכנית זאת.

אין בכך שום סכנה, כי איש אינו מציע לסגת אף משעל אדמה אחד של אדמה כבושה, אלא אחרי השגת שלום של ממש, אמיתי, בר־קיימא, עם הסדרי־בטחון מוצקים.

אנחנו רוצים רק שבשעה שאנחנו מחזיקים בכל אותן אדמות, בשעה שאנחנו שופכים עליהם דם, דם רב, ייעשה נסיון רציני, מקצועי תוכניתי, רצוף, להשיג את השלום.

האמת היא שככל המנגנון העצום של מדינת־ישראל אין אף גוף מקצועי אחד המסוגל לתכנן מיבצעי־שלום.

לפני תריסר שנים הצעתי לממשלה להקים מיניסטריון מיוחד, בראשות שר, שיכין בידיו את כל העניינים הנוגעים להשגת שלום בין ישראל והעולם הערבי, ושיעמוד לרשותו צוות מאומן גדול.

קראנו לכך „מסכ"ל לבן". אמרנו שיתכנן ויבצע מיבצעי־שלום, כשם שמסכ"ל־החאקי, מסכ"ל צה"ל, מתכנן ומבצע מיבצעי־מלחמה (והלוואי באותה יעילות).

על כך אנחנו רוצים להילחם בכנסת השביעית.

חלוש ארבעה עמודים אלה - קרא אותם ומסור הלאה

העולם הזה - כוח חדש * מוסף לבחירות * העולם הזה - כוח חדש * מוסף

הרשימה הממלכתית ? המרכז החפשי ? ל"ע ?

לעמירם, שלום רב

שאלת אותי אתמול, בחוג־בית, שאלה מעניינת. הבטחתי לענות לך ב־כתב. הנה התשובה.

הגדרת את עצמך כצעיר „ימני" ו„ליברלי", ושאלת: „בעד מי אני צריך להצביע ? בעד הרשימה הממלכתית, המרכז החופשי, ל"ע ?"

אשיב לך בגלוי: אדם אינטלי־גנטי אינו יכול להצביע בעד אף אחת מן השלוש.

אילו היה זה כל המיבחר שלפניך, הייתי נמנע במקומך מהצבעה.

אבל אין זה המיבחר האמיתי.

★

התחיל כ„רשימה הממלכתית", רשימת ממשיכי רפ"י.

איך היא נולדה ?

פעם היתה רפ"י. רשימה שנולדה במיקרה. כתוצאה משגיונו של זקן בודד, שהכריח את מלחכי־פינכתו לבוא עימו.

אבל רפ"י היתה יותר מזה.

איסר הראל

איני מכחיש שהפכה, כמעט בעל כורחה, לכלי־קיבול של חרכה מאד נעלעים יפים, הרכה תקוות כנות.

רבים־רבים הרגישו כי משהו רקוב בממ־לכתנו. כי האווירה מחניקה. כי מיבנה ה־מפלגות הופך אותנו לדמוקרטיה־עממית־בדרך. שקבוצות־לחץ שולטות במדינה. שה־מדינה כולה כבולה באזיקים של מושגי סוף המאה ה־19. כל אלה הלכו לרפ"י.

מדוע לרפ"י ? הבה ונגיד את האמת: מפני שזה היה נוח.

ברפ"י אפשר היה להשיג ניקוי־מצפון במחיר זול.

יכולת להישאר בתוך המימסד, יכולת לשמור על מעמדך החברתי והכלכלי, ובאותה שעה להרגיש כמהפכן מופלג.

מי שהסיק מסקנה עיקבית מאכזבתו ה־גדולה, נאלץ לבוא אלינו. אבל זה היה כרוך בקירבן. לא יכולנו להבטיח גיוב לאיש. לא היו לנו מיליונרים שהכינו לנו מפלגה דה־לוקס. מי שבא אלינו רב עם סביבתו, כפר במוסכמות, ולציתים אף סיכן את פרנסתו.

רפ"י היתה תחליף זול למהפכה של ממש.

מובן שמפלגה שנבנתה על יסודות כאלה לא יכלה לחולל תמורה של ממש.

פגשתי את מיעת רפ"י בכנסת. היו בה אנשים סימפטיים ופחות־סימפאטיים. אבל כמיעת־אופי־זיציה, היא היתה קאריקטורה מן הדרגע הראשון.

בענייני חוץ ובטחון לא היה שום הבדל של ממש בינה ובין השלטון. בענייני כלכלה חזרה על המליצות האנאכרוניסטיות של גח"ל. היא תמכה בכפייה הדתית. לא היה לה מה להציע. לא היה לה על מה להילחם. והיא לא לחמה — מעולם לא.

בהזדמנות הראשונה (כשם ה־כשם הבטחון!) חזרה רפ"י לחיק מפא"י. בזה נפתיימה המערכה הראשונה של הקומדיה.

★

המערכה השניה היתה לפני כמה חודשים. פילוג. פיצוץ. מלחמת־איתנים. שוב התעוררו כל התקוות. ומה יצא מזה ?

תיק לשמעון פרס. תיק קטן, ממדרגה שניה.

ההמונים, שראו במשה דיין אליל, אמיץ, נועז, נוכחו לפתע לדעת כי לאליל יש כרעי־תרנגולת. שהוא מהסס. מפחד. אינו רוצה לסכן. בקיצור: נסתבר לכל שהצעיר בן ה־54 הוא קשיש בן 54.

באה התגובה. האכזבה. הייאוש.

ועל זה בנתה קבוצה קטנה של הרפתקנים את הקאריירה שלה. את האגדה של „ממשיכי רפ"י".

מה יש לה להציע — מלבד מליצות ישנות, מחוממות זו הפעם השלישית ?

רק סיסמה מקורית אחת, ומעניינת מאד. יש בפיה: „בלבך אתה יודע שהצדק עימנו". מעניין. האם לא שמעת פעם סיסמה זו ?

בוודאי שכן. היתה זאת סיסמת הכחירות של בארי גולדווטר, הארכי־ריאקציונר האמריקאי, איש פצצות־המימן ותשוקת־המלחמה.

היא התנוססה באמריקה על מאות אלפי בתים, ברבבות מודעות ופירסומי־טלויזיה.

"IN YOUR HEART YOU KNOW HE'S RIGHT"

ועל כך הוסיף ליצן אלמוני את המילים:

"YES, FAR RIGHT"

מה מקשר את הרשימה הממלכתית לרשימת גולדווטר ? איזו מין קירבה נפשית ופוליטית יש כאן ?

היא ישנה בדמותו של האדם היחידי בחבורה שפרצופו המדיני הוא מגובש, האיש שהוא הבוס של הרשימה: איסר הראל. איש המיקרופונים, איש הבילוש, איש ההחשדות.

אכן, זוהי הפעם הראשונה בהיסטוריה שמפקד הבולשת הפוליטית מופיע בראש

שמואל תמיר

רשימה של תמורה ושינוי, דמוקרטיה ומודר־ניזציה. זה כמעט גרוטסקי.

על הכל הוא מדבר. חוץ מאשר על הדבר האחד החשוב לו באמת: על ארץ־ישראל השלמה. סיפוח. התנחלות. גירוש חצי מיליון ערבים לפחות אל מעבר לירדן. כל אותם הדברים שהוא דיבר עליהם — עד לפני חד־שיים. עד להתחלת מערכת הבחירות.

מאז הוא שותק. הרשימה החליטה שלא כדאי לגלות את דיעותיה ברבים. זה יכול להזיק בבחירות.

וכך הם באים אליך, בסיסמות שיה — במירמה.

בוודאי, הם יכניסו כמה צירים לכנסת. הם רוכבים על סוס נוח. אך בכנסת הם יהיו גוף חסר־ערך, כי לא תהיה בפיהם שום סיעה חדשה, אמיתית וכנה. בסך הכל עוד סיעה שוביניסטית וריאקציונית, שתפיץ סביבה מליצות ליברליות.

התקריב את קולך היקר על מיזבח זה ?

★

קשה לי להחליט מי נופל ממי — המרכז החופשי מהרשימה הממלכתית, או להיפך.

המרכז החופשי הוא אחד ה־צמחים המוזרים שצמחו אי־פעם בביצת הפוליטיקה הישראלית.

איך הוא נולד ? כמרד אדיר של צעירים בתנועת־החרות המסתאבת ? כהתקוממות של נושאי דגל חדש, שלא יכלו עוד לסבול את המחנק במפלגת־האם הזקנה ?

הנה נשמע מה אומר על כך מנהיג המרכז החופשי, בעל המנגנון והכסף: אליעזר שוסטק. ביום 29.1.69, כאשר לחם כארי על זכות המרכז החופשי לקבל חצי מיליון ל"י מכספי המדינה עבור מימון מערכת־הבחירות שלו (הכסף המופיע עתה בצורת מודעות־ענק בעתונות) הוא אמר כלהלן (פרוטוקול ישיבה ס"ט, עמוד 100):

„מה קרה עם המרכז החופשי ? ...סיעת גח"ל אינה יכולה לטעון שיש לה זכות גם לרצוח וגם לרשת. היא הודיעה שהיא מפ־טרת, משחררת ממנה שלושה חברים (תמיר, שוסטק וטיאר). אנשים אלה, במשך ששה שבועות, לאחר כל מיני דיונים, לא הקימו סיעה נפרדת. ברור שהם לא יכולים היו להיות חברים אילמים בכנסת. הם היו מוכרחים להקים את הסיעה... האם זו היתה פרישה ?"

במילים אחרות: גח"ל גירשה את שלושת החברים, ואלה נאלצו להקים מפלגה חדשה, היא המרכז החופשי.

לא דגל חדש, לא בשורה חדשה, לא תת־קוממות, לא מרד. אלא ריב בין עסקנים, אינטריגה פשוטה, בגלל איזה מכתב אלמוני שהופיע באיזה עתון.

מאחר שגורשו, נאלצו אנשי המרכז החופ־שי לחפש להם דגל. איזה דגל ? מבחינה לאומית, היה זה דווקא דגל השלום — השלום על פי הגבולות של 1949, בלי הר־הבית, בלי שכם, בלי חברון. הם האשימו את חרות שהיא דבקה בסיסמות מיושנות, שאבד עליהם הכלח, כגון ארץ־ישראל השלמה.

ביוני 1967 הופיע סום חדש. איש לא עלה עליו בזריזות רכה יותר מאשר שלושת מגורשי חרות. בן־לילה הפכו אבירי־השלום לאבירי ארץ־ישראל השלמה, מתמוגגי־הר־הבית, מתנחלים בהכל־פה מחברון עד שכם, מאשימים את בגין הפשרן והרכרוכי המפקיר את שלמות הארץ.

ובענייני פנים — פשוט מאד. חיקוי שלם ופאתטי של סיעתנו. אמרנו „בום", קפצו אנשי המרכז החופשי וצעקו „בום־בום־בום". אמרנו „בים", זעק המרכז החופשי בקול גדול „בים־בים ! בים־בים !"

כעד זה אתה רוצה להצביע ?

★

נשארת לנו ל"ע. לא נעים להשמיץ אותה. תחת זאת אתן להם מחמאה:

אין מפלגה בארץ שהצליחה ליצור מרחק כה עצום בין פרצופה האמיתי והתדמית הציבורית שלה.

התדמית: טלית שכולה תכלת. מפלגה כלי־ם. קול השכל הישר. שוחרת שלום.

המציאות: ההיפך הגמור, מכל הבחינות גם יחד.

את המפלגה הקימו כמה ייקים הגונים, בראשות פינחס רוזן, שנעלמו מזמן. האחרו־נים הסתלקו החודש. השלטון נשאר בידי קבוצה קטנה של עסקנים מקצועיים, אנשי־מנגנון סחרחרים קטנים וממולחים.

המפלגה כולה היא חנות־מכולת, ולא הכי נקייה, הממונפת לסופר־

משה קול

מארקט של מע"י. הבוס הכליכול הוא משה קול. עוזרים לידיו כמה שמשים, שכולם עסקנים מקצועיים של „העובד הציוני", גוף שהוא העתק בזעיר־אנפין של מפא"י.

לל"ע יש אימפריה כלכלית קטנה, המשג־שגת יותר מן האימפריה הגדולה של מפלגת העבודה. העסקים שם מצויינים. נתח מכל תבשיל, פירורים מכל שולחן. מה לא נמכר כאן ? המפלגה מתגדלת רשמית להפרדת הדת מן המדינה. היא שותפת לכל הקנוניות עם העסקנים הדתיים. היא מכרה את עקרון שרות־הבריאות הממלכתי תמורת „רשות אישפוז" — שמסרתה להעביר את כספי המדינה לקופות־החולים הפרטיות.

ואשר לענייני השלום: מעטים היו בכנסת השישית הקולות השוביניסטיים, החוצבים אש לאומנית וגפרית סיפוחיסטית שהשתוו לקולו של גדעון האוזנר, דובר הל"ע. מי כמוהו מתח ביקורת על הממשלה על כי הזניחה את ההתנחלות בשטחים ? מי — מל־בד משה קול ? (צחוק צחוק, אבל זה נכון !)

כמה זמן יכולה תרמית זו להימ־משך ?

אפשר לדמות כמה ייקים קשישים, שלא שמו לב לכך שקרה משהו במפלגתם בעשר השנים האחרונות. אולי בלי סוף.

אבל אתה יודע מה קורה. התתן את קולך האחד, היחיד, היקר, ל־משה קול ? ★

אם כן, מה לעשות ? מה צריך לעשות אדם כמוך ? להימנע ? חלילה.

יש בארץ תנועה אחת שהיא גם ליברלית, גם עצמאית, גם חופשית, גם ממלכתית, גם לאומית, גם שוחרת־שלום.

שאינה שבשבת רוח. שאינה מחליפה את דיעותיה כל שנה־שנתיים. שראשיה דבקים בעקרונותיהם מזה עשרים שנה, וכשזה היה נוח וכשזה לא היה נוח.

שדבקה בהם לא רק ערב־בחירות, ולא רק בסיסמות־בחירות. אלא בכל ארבע השנים. באלף מעשיה, נאומיה, יוזמותיה בכנסת ה־שישית. תוכל לבדוק זאת בפרוטוקולים.

מי היא ?

לא נעים להגיד, אבל זה אנחנו.

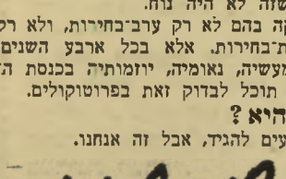

מווינה לנהלל

טליה היתה אשתו של מיליונר יהודי-אוסטרי, והתגוררה בארמון פאר בווינה, כאשר התאהבה באודי דיין, בנו של שר-הביטחון. היא התגרשה מבעלה, נישאה לאודי. כיום, נוהגת אשת המיליונר לשעבר לקום בחמש בבוקר כדי לאסוף את הביצים, או לעסוק בכל עבודה שדורש משק חקלאי. כשהיא רעבה לבידור, יוצא הזוג לדיסקוטק של נהלל, שם מגישים חלב במקום ויסקי.

בביחה בנהלל, מחחר

שש שנים ארוכות נמנתה על נשות החברה הגבוהה של אירופה. עלה המיליונר היה בעל רשת בתי־חרושת לטקסטיל באוסטריה. הם התגוררו בארמון נהדר בווינה, וכמובן, שנוסף לכל המשרתים והעוזרות היתה להם גם משרתת אישית. היא היתה קמה מאוחר בבוקר, מתכננת איך להרוג עוד יום בטלה. היתה מבלה הרבה, נוסעת ומטיילת ברחבי העולם. „ביי־הוד אהבתי לבקר בקונצרטים. וינה ,יתה תמיד, ונשארה עד היום, מרכז המוסיקה ב־עולם," היא אומרת.

מפעם לפעם קפצה לישראל, לביקור אצל הוריה. בארץ היתה נושא לקנאתן והערצתן של כל נערות־הזוהר. לא פלא. היא היתה אחת מאותן יפהפיות ישראליות שהצליחו להינשא למיליונר מחו"ל. ויש משהו נשגב יותר בחיים?

★

כיום היא קמה כל בוקר בחמש, כדי לצאת ללול לאסוף את הביצים. משם היא הולכת להבריש ולהאכיל את הסוסה, ואחר־כך — להכין ארוחת־בוקר. מכאן ואילך, ממתינה לה שורת תפקידים יומיומיים המעסיקים אותה עד ערוב היום, כמו לכל עקרת־בית במושב נהלל בעמק־יזרעאל. ספק אם איזו נערת־זוהר דיונגופית, מאלו שכלכך קינאו בה, היתה מקדישה לה כיום מבט שני, בעוברה לידה. היש משהו יותר אפור ושיגרתי בחיים?

טליה דיין, אשתו מזה כחצי שנה של אודי דיין, בנו של שר־הביטחון, ניסתה גם את החיים הזוהרים, וגם את האפורים: „שש שנים הייתי מיליונרית — ולא חייתי מאושרת יום אחד. היום אני מאושרת, מאו־

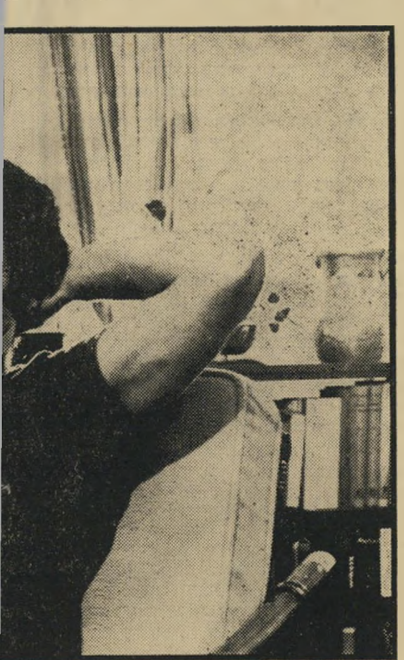

בעל בעמין מבטוט ונינוח ישוב אוכפיים: הוא עושה רהיטים מיוחדים במינם, שה

בפעם הראשונה: גילויים החייבים לזעזע כל אזרח - כיצד נוטלת מפלגת העבודה מכספי המדינה לצרכיה הפרטיים

כספי הקליטה - לקופת המערך!

"עכבו את העולים! אין דירות בשבילהם!" — הוראה בלשון זו יצאה לאחרונה אל שליחי הסוכנות ומשרד־העבודה מדהימה: עד היום, כשנתיים בערך אחרי שקיבלו את הסכום בגובה של כחצי מיליון ל"י, לא הקימו בבית־ברל שום שיכון לעולים. איש אינו יודע מה עשו האחראים לבית־ברל בכסף שקיבלו ושהיה מיועד להקמת שיכון לעולים.

★ ★ ★

מונומנט לגזבר אלמוני

כדי להבין את היחס המיוחד בו נהג משרד־השיכון כלפי בית־ברל, צריך להכיר מקרוב את המוסד הזה.

בית־ברל אינו ישוב בו מתגוררים אנשים דרך קבע. זהו כוסד שהוקם בשעתו על־ידי מפא"י ונועד להחת את יבנה של תנועת העבודה — להבשיר קאדרים של סעילים ועסקנים למפא"י ולתנועת העבודה.

המוסד, השוכן ליד כפר־סבא, בין סר־

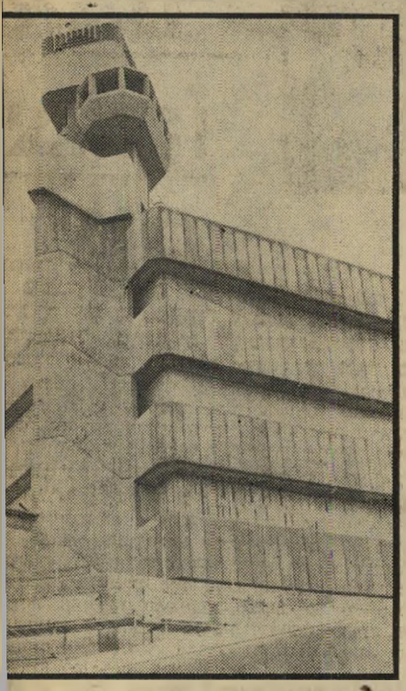

אין כסף לפאנטומים ! אין כסף לקליטת עולים !
אבל מפלגת העבודה מבזבזת מיליוני לירות לבניית
ארמנות־פאר, כמו "היכל התרבות" החדש בבית־ברל

הקליטה בחו"ל. הסיבה: בגלל מחסור בידיים עובדות ומחסור בכספים לבניית שיכוני עולים, אין בניית שיכוני העולים מדביקה את קצב העלייה.

מדינת־ישראל ענייה בכסף. אין מספיק כסף לפאנטומים. אין מספיק כסף לקליטת עלייה. אבל באותה שעה ממש יש למדינת־ישראל די כסף כדי לממן מכספי הממשלה את מפלגת העבודה — וזאת בכסף שהוקצב על־ידי הממשלה לשיכון עולים.

גילוי זה אינו רק בגדר שערורייה. הוא גובל בפשע והאחראים עליו חייבים לתת את הדין.

★ ★ ★

ההקצבה ניתנה מייד

כספי בניית השיכונים לעולים הם בתחום סמכותו של משרד־השיכון הממשלתי. משרד זה מאשר תוכניות לבניית שיכוני עולים, וממנן אותם, אם בצורת הקצבה תקציבית מכספי האוצר, ואם בצורת הלוואות לזמן ארוך העומדות במיוחד לצורך זה לרשות משרד־השיכון על־ידי מוסדות בנקאיים שונים.

בשנת התקציב 1967/68 אישר משרד השיכון הלוואה בסך של 480 אלף ל"י, למידרשת בית־ברל, לפי בקשתה, לבניית שיכון עולים. אישור זה מופיע כסעיף תקציבי בתקציב משרד־השיכון תחת המיספר 215—01—70.

בדרך כלל עובר זמן רב ממועד אישור התקציב עד למתן הכספים לגוף המקים את השיכון. אולם במיקרה זה נהג משרד־השיכון לפנים משורת הדין. בתחילת שנת 1968 כתב ישראל שחם, הממונה על תוכניות הדיור במשרד־השיכון, למר פלד, סגן מנהל אגף־הכספים־והמשק במשרד: „הוחלט לאשר למידרשת בית־ברל, 24 הלוואות בסך של 20 אלף ל"י כל אחת, להקמת 24 יחידות דיור לעולים במקום. הביצוע ייעשה ישירות על־ידי המוסד. הינך מתבקש איפוא לבצע את ההלואות: 360 אלף ל"י מתקציב שיכון עובדים ו־120 אלף ל"י מכספי בנק טפחות."

בניגוד לנוהג הקיים במשרד־השיכון לתת את הכספים המיועדים לבניית שיכוני עולים לקבלנים המקימים את השיכון ותוך פיקוח על שלבי הבנייה, התעלם הפעם משרד־השיכון מנוהג זה. הכסף ניתן ישירות לבית־ברל. במשרד־השיכון לא היה כל מעקב אחרי השימוש בכסף. שכן, אילו היה מעקב כזה, היו אנשי משרד־השיכון מגלים דסים מוריקים, סמוך למה שהיה פעם הקו הירוק, גדל במרוצת השנים והתפתח במימדים ששום מוסד אחר במדינה לא זכה להם. באופן רשמי שייך בית־ברל לקרן ברל כצנלסון, שחבר הנאמנים שלה מורכב כולו מעסקני מפא"י בהגברדיה החתיקה.

קרן זו וקרן מיסתורית אחרת ששימשה למימון פעולותיה של מפא"י — קרן פרץ נפתלי, הוזרמו לבית־ברל עשרות מיליוני ל"י, בהם הותקנו והוקמו במקום מיבנים מפוארים שאין להם דוגמה בשום מקום אחר בארץ.

רק לפני חודשים מיספר הושלמה בבית־ברל הקמתו של אמפיתיאטרון ענק, המסוגל להכיל כ־5000 צופים. זהו האמפיתיאטרון היחיד בארץ שכל מושביו עשויים מכיסאות פלסטיק ציבעוני. בעצם ימים אלה משלימים בבית־ברל את הקמתו של היכל התרבות המקומי. זהו מיבנה אדיר, בעל צורה ארכיטקטונית של מיבצר עם מיגדל בראשו.

למעשה יהווה הבניין הענק הזה אולם תיאטרון שבו יהיו 1300 מושבים. במת התיאטרון שהוקמה בו היא הגדולה ביותר בארץ, עולה בגודלה אף על הבמה המשוערת של בית הנבחרת בתל־אביב. כאשר יושלם הבניין, תעלה הקמתו סכום עגול של 7,5 מיליון ל"י.

אפשר היה להבין ביזבוז הזה של מיליונים אילו לפחות היה לו ייעוד ממשי. אולם גם האמפיתיאטרון הענק וגם התיאטרון הגדול שבתוכו, שנבנו בכסף שהוקצב לעולים, לא נועדו לשמש את העולים.

איש ממון מיסתורי

זהו חנוך סורוקה, מנהל בית־ברל וגזבר מפא"י ומע"י. הוא האיש המופקד על גיוס מיליוני הלירות הזורמות אל קופת המפלגה. הוא השליט הקובע לאן יילכו הכספים, ומי שחשוב יותר: הוא שולט על כל מקורותיהם.

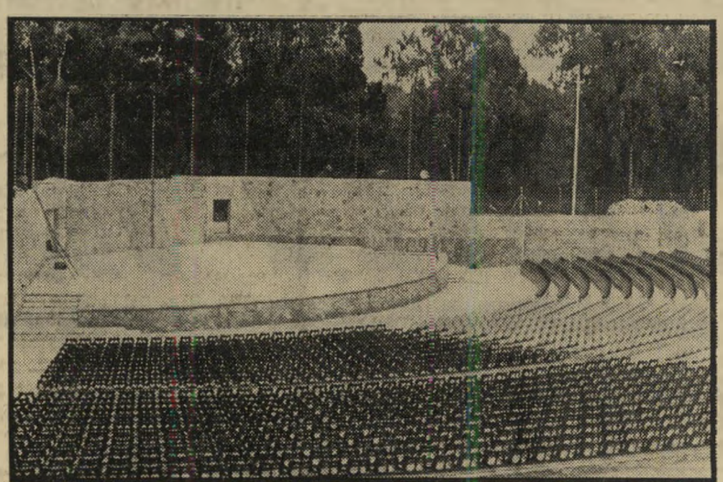

אמפיתיאטרון הפלאסטיק שהקמתו הושלמה לפני מיספר חודשים בבית־ברל הוא המפואר ביותר בארץ. כל מושביו עשויים פלאסטיק ציבעוני. ברוב ימות השנה הוא ריק ללא שימוש.

המחיר 7.5 מיליון

זהו בניין התיאטרון החדש ההולך ונבנה בבית ברל בתקציב של 7,5 מיליון ל"י, כשתסתייב בנייתו הוא יהיה התיאטרון בעל הבמה הגדולה ביותר בכל הארץ.

רון החדש יעמדו ריקים במשך מרבית ימות השנה. אי־אפשר להשתחרר למעשה מן הרושם שהם הוקמו למעשה כמונומנטים אדירים וחסרי תכלית להנצחת פעלו של אדם אלמתני.

איש זה אינו ברל כצנלסון שעל שמו נקרא בית־ברל, אלא חנוך סורוקה (67), מי שהיה שנים רבות גיזבר מפא"י ומי שנושא כיום בתפקיד של גיזבר מפלגת העבודה ושהוא גם מנהלו של בית־ברל.

★ ★ ★

„בסך הכל קיבלנו הלוואה!"

ב„בית־ברל" קיימת מידרשה למורים השייכת לסמינר הקיבוצים והקבוצות. יש שם בית־ספר לפעילים צעירים של מפלגת העבודה, קורסים למדריכי נוער, סמינרים לתיירים וימי־עיון שונים. לפי התוכנית צריך לקום במקום המכון למחקר של תנועת העבודה, בראשותו של הפרופסור בנימין מזר.

לצורך הקמת המכון, שוכנעו 24 מרצים בארצות־הברית לעלות לארץ, להתיישב בבית־ברל ולהרצות במכון שיהיה בעל מעמד אוניברסיטאי. עבורם ביקש חנוך סורוקה את ההלואה ממשרד־השיכון כדי להקים עבורם מגורים. עד כה עלו רק שנייים מהם לארץ. אבל עבורם לא נבנו בתים חדשים. שניים מהבניינים הישנים שהיו בשיכון עובדי בית־ברל שופצו, הורחבו וסויידו מחדש ונמסרו להם למגורים.

כאשר נשאל דובר משרד־השיכון, יהודה ליש, מה עשה בית־ברל בהלוואה שניתנה לו לצורך בניין שיכון עולים, הוא היה צריך להתקשר עם בית־ברל לצורך זה. התשובה שנמסרה לו טלפונית: „השיכון נבנה. מי שרוצה לראות אותו יכול לבוא ולבקר במקום."

כתב העולם הזה שביקר בבית־ברל, התעניין לשמוע אצל עובדי המקום אם ידוע להם על שיכון כלשהו שנבנה במקום בשנתיים האחרונות. איש מהם לא ידע דבר על כך. „מה שבנו כאן בזמן האחרון היו כמה חדרים להרחבת השיכון הישן, ועכשיו בונים את התיאטרון," אמרו.

(המשך בעמוד 20)

אורי אבנרי צדק!

ששון

(המשך מעמוד 15)

משמע: משה ששון הסכים עם הערכה זו, ש„רבים" ממנהיגי הגדה רוצים במדינה פלסטינית, וכי בגלל מצבם המיוחד של הערבים בשטחים המוחזקים אין מנהיגים אלה יכולים ליטול את חיזמה לידיהם, מבלי שיקבלו תחילה אור ירוק מצד ממשלת־ישראל.

הסכמה זו של ששון מוציאה מן הכלל „נקודה מרכזית אחת" — בעיית ירושלים. קובע ששון, בסעיף הרביעי: „מבלי להתייחס לשאלה אם רצוייה מדינה פלסטינית או לא, הש־אלה היא האם רוצים הערבים במדינה כזו, שלא תכלול את ירושלים."

כלומר: לולא היתה קיימת בעיית ירושלים, היתה הקמתה של מדינה פלסטינית, תוך הסדר ושלום עם ישראל, אפשרית ומעשית. אולם בגלל שאלת ירושלים כלבד פוסל ששון אפשרות זו.

הסעיף לגבי ירושלים, אחרי הכנסת ההוספות של אבנרי, אומר כך:

„לא אני (ששון) ולא אבנרי לא יכולנו להצביע על מנהיג אחד ממנהיגי הגדה המוכנים לתמוך ברעיון המדינה הפלסטינית ללא ירושלים. לשאלתי הסביר לי מר אבנרי שהנוסחה שלו לגבי ירושלים הינה בשלב זה כללית ביותר: „ירושלים המאוחדת הינה בירת ישראל, בירת המוסדות המשותפים ובירת המדינה הפלסטינית." אבנרי הסכים עימי ששאלת הריבונות על „הבירה הערבית בירושלים" הינה שאלה מרכזית, והוא אמר שלדעתו, לאחר שיחותיו עם מנהיגי הגדה, די בנוסחה הכוללת שהציע כדי לאפשר למנהיגים הפלסטיניים לפתוח במו„מ עם ישראל מבלי להיחשב כבוגדים, והוא מאמין שבמהלך המשא־ומתן הזה תימצא נוסחה מפורטת שתאפשר השארת איחוד ירושלים על כנה ותפקח את הכבוד הערבי. יתר על כן, מר אבנרי סבור, גם לאור חתך־הדעת של מנהיגים בגדה, שנשיא מצריים יתן בשקט „אור ירוק" ליוזמה כזאת של מנהיגי הגדה."

הנוסחה של אבנרי בעניין ירושלים לקוחה מילולית מהחלטות התעידה של תנועת העולם הזה — כוח חדש, שנתקיימה במארס 1968. את אותם הדברים אמר אבנרי מעל בוכן הכנסת כבר בעת ההצבעה על איחוד ירושלים.

הוא קבע אז בנאומו הקצר והנרגש שהוא מצביע בעד איחוד־ירו־שלים, מתוך מגמה שהעיר המאוחדת תהיה בירת שתי המדינות — ישראל ופלסטין.

נדמה שיש דמיון בין גישה זו ובין הדברים שהשמיע — בהזדמנות רבה יותר — ראש־העיר טדי קולק לגבי עתיד העיר.

מי מרמה את הציבור?

מה נובע ממיסמך סודי זה?

בין השאר, נובעים ממנו הדברים הבאים:

● הנציג המוסמך ביותר של הממשלה בשטחים המוחזקים, הפיעל שמו של ראש־הממשלה, הסכים עם כל ההערכות של אזרי אבנרי, לבד אחת.

● הוא אישר כי תוכנית „העולם הזה" להקמת מדינה פלסטינית יא אפשרית ומעשית, וכי הטענות שהשמיע „העולם הזה" בעניין ת, מאז מלחמת ששת־הימים, מבוססות על עובדות מוצדקות.

● לדעת מומחה מוסמך זה, המחסום היחידי בפני השגת שלום־ מת, המכטיח את ביטחון ישראל, הוא אי־הנכונות המוחלטת של ממשלת־ישראל לתת לערבים מעמד כלשהו, ויהיה גם פורמלי בלבד, ירושלים.

הדבר נוגד את דבריו של משה דיין, שאמר אחרי המלחמה שלא איכפת לו שהדגל ערבי יתנופף על הר־הבית. הוא גם נוגד את גישתו של סדי קולק, ושל אישר־ביטחון בירים, כמו האלוף (מיל.) מתי פלד.

● ממילא, כל הדיבורים של ראשי השילטון, כאילו ערביי פלסטין נים רוצים במדינה משלהם, תוך שלום והסדר עם ישראל, מותרים לוטין את חוות־הדעת של המומחה המוסמך ביותר של הממשלה צמה. במילים אחרות: טענות אלה הן כוזבות ביודעין, והן נועדות צורכי תעמולה, חטעייה וחונאת דעת־הקהל.

האזרח חייב לדעת!

לשיחה לא היה המשך. מאחר שהתעמולה הרשמית התחילה לפעול במלוא עוצמתה ד רעיון המדינה הפלסטינית, ואף הפיצה את הכזב שהערבים אינם רוצים בה, שוב ראה אבנרי טעם בהמשך הידברות עקרה ובלתי־כנה.

אך הרעיון לא מת. (לפני שלושה חודשים, בסקר דעת־הקהל של חברת מודיעין אזרחי, ענו 38% מכל שאלים כי הם סבורים שעל מדינת־ישראל לעזור לערביי פלסטין להקים מדינה משלהם, ם הם רוצים בכך". רבים מאותם נשאלים האמינו, מן הסתם, כי רצון כזה אינו קיים.

כפי שמוכיח המיסמך הזה, דבר זה אינו נכון כלל ועיקר. להיפך: ב רובם של מנהיגי העם הפלסטיני רוצים במדינה פלסטינית תוך סדר עם ישראל, ומוחי הממשלה יודעים זאת.

יום, ערב הבחירות, כאשר נקרא הציבור הישראלי להכריע בגורלו, מתנהלת בכל ינורות הרשמיים תעמולת־כזב, שמטרתה להעלים מעיני הציבור את המצב האמיתי, ואת רירה האמיתית העומדת לפניו.

לפיכך, חובה דמוקרטית עליונה היא למסור את האמת. פירסום ממך זה נועד לשרת מטרה זו.

במדינה

(המשך מעמוד 13)

חי של כל אותם הנאצים הישנים, שמעולם לא עמדו למשפט? מה כוחם של הנאצים החדשים?

כתב העולם הזה רוברט קופל יצא לקבל תשובה לכל השאלות האלו — ממקור ראשון. זהו דיווחו על הראיון שערך עם שגריר גרמניה בישראל, קרל הרמן קנוקה:

השגריר קנוקה הוא בן 60, נשוי ואב לארבע בנות. הוא גם גרמני בעל עבר נקי. ההוכחה הטובה ביותר: הוא שימש שנתיים ציר גרמניה ברוסיה, נוסף להיותו גם חמש שנים שגריר גרמניה בפאריס, ושלוש בהו־לנד. אין להניח שהרוסים וההולנדים, או אף הצרפתים, היו מסכימים לקבלו אצלם, לוא היה לגביו אפילו צל של ספק ביחס לקשריו עם הנאצים.

בישראל, אליה הגיע לפני 14 חודש, מש־תדל קנוקה להיפגש עם ישראלים רבים ככל האפשר, מקבל כטבעית את פעמדתם המסתייגת של רבים מהם לגבי כל הקשור לגרמניה ולגרמנים, אך מאמין שיצליח לשכ־

שגריר קנוקה
חוב מוסרי לעם היהודי

נע, עם הזמן, ש„אנחנו הגרמנים של היום רוצים להיות אחרים לגמרי מגרמניה הנא־צית".

ומה בקשר למפלגה הניאו־נאצית ה־N.P.D. ?

„כל השוואה בין ה־N. P. D. של היום למפלגה הנאצית בשנים 31—1929 היא מוס־עה", טוען השגריר. „התנאים האוביקטיביים בגרמניה כיום, מבחינה כלכלית וסוציאלית, שונים לגמרי מאשר או, כאשר ששה מליון פועלים היו מחוסרי עבודה. האנשים השיי־כים ל־N. P. D. כיום הנם ברובם ממור־מרים לגמרי לא כל־כך ניאו־נאצים או נאצים ישנים, אלא סתם אנשים שמסיבות אלה או אחרות הינם „נגד". בדיוק כמי שדבר זה קיים בצרפת, וכפי שזה התבטא בבחירות באה„ב, כאשר וואלס קיבל 13% מכלל הקולות לנשיאות; אין כל סיבה שתי־פעות כאלה לא תהינה גם בגרמניה המע־רבית.

„אין הרבה סטודנטים בין שורות ה־N. P. D. רבים מהחברים למשל הם נהגי־מוניות הרוגזים על כך שחייבו אותם לה־קים במוניותיהם מחיצת־זכוכית".

השגריר אינו רואה כל סיכוי של גידול למפלגתו של פון־טאדן, במיוחד לאור מצבה הפיננסי של המפלגה אשר לא רק שהס־סידה עתה בבחירות, אלא שדבר זה גם גרם לכך שקופתה התרוקנה. עד כדי כך, שהם חייבים עכשיו למכור את המגרש שרכשו בבון, עליו תיכננו להקים את בית־המפלגה.

השאלה הבאה: האם יש צורך בהמשכת המשפטים נגד פושעים נאצים, ביחוד לאור תגובתם השאננה, ואף השלילית לעיתים, של רבים מבין העם הגרמני, הסוענים שהגיע הזמן לשכוח מהנושא.

קובע קרל קנוקה: „אנשים שעברו על החוק הפלילי של התקופה ההיא — חייבים להיענש גם היום. הארכת תוקף החוק לעניני הנאצים שעליו החליט הבונדסטאג, היא חיובית והכרחית. אני רואה בכך אז־הרה לדורות הבאים. לעומת זאת, הייתי ממליץ כי אנשים חברי המפלגה הנאצית לשעבר, שהצטרפו אליה מתוך סיבות כלל־יות — וביניהם אף כאלו שלא ידעו לקרוא היטב ולא הבינו את דיעות המפלגה, ופרט להשתיכותם הרשמית לא היו שותפים למע־שים פלילים כל שהם ולא פגעו ביהודים בכל צורה שהיא — על אנשים אלה לזכות בחנינה, יש להפסיק להטרידם רק מפני שהשתיכו פעם למפלגה זו. כדוגמא אפשר לראות את מקרהו של ד„ר א. פרנק, שהוזמן לאחרונה כשופט לתעלוכת הכל־בים הבינלאומית בירושלים. למרות שהצ־היר מראש שהיה חבר במפלגה הנציונאל סוציאליסטית, הוא קיבל אשרת־כניסה ל־ארץ".

לדעת השגריר, סערת־הרוחות שפרצה ב־ארץ כשנתגלה הדבר, מהווה „גישה מרחי־קת־לכת מדי. יש להקפיד להפריד בין אלה שהיו נאצים בעלי עבר פלילי ובין אלה שכל אשמתם הנה שהם בעלי עבר פוליטי מוטעה".

במישור התרבותי, חיזוה השגריר דעתו, „על ישראל לקבוע את המידה והקצב של פיתוח יחסי התרבות בין שתי המדינות — הגיע הזמן להסיר את החרם שקיבל צורה של טאבו כלפי מלחינים גרמנים מסוימים. אני שמח שט„ל אוילנשפיגל של ריכרד שטראוס יישמע בקרוב בישראל. שטראוס היה אמנם אחד מאלה שזרמו עם הזרם, אך בעיקרו לא היה כלל נאצי הוא רק היה חסר־עוז להסגיר."

בעניין הופעותיו הפומביות המרובות וה־סנסציוניות של שגריר ישראל במערב־גר־מניה אשר בן־נתן, אין קנוקה מוכן להגיב. לדעתו, „מר בן־נתן הינו אדם אמיץ שלא מכיר פחד מהו. הוא מבוקש מאוד בגר־מניה, כמרצה, והוא קיבל על עצמו את כל הסיכונים הקשורים בפעולותיו בשטח זה. אישיותו והעזותו עשויים לגרום לא מעט לניתוץ נקודת־מבטם העקומה של אנ־שים מסויימים על האדם היהודי".

בהקשר זה, הישווה השגריר קנוקה את מעמדו לזה של בן־נתן: „השגריר המערב גרמני בישראל אינו נתון במצבו של ה־שגריר הישראלי בגרמניה. זה האחרון יכול להופיע לפני העם הגרמני כנושה — בו בזמן שהשגריר המערב גרמני בישראל מו־פיע כבעל חוב מוסרי. אני ער מאד לעוב־דה זו, ומאמין כי מה שנעשה עד כה בארץ ע„י השגרירות, נועד לחיזוק הקש־רים בין ישראל לגרמניה.

„אבל — בשקט".

משפט

טעות לעולם חוזרת

גבר בלונדי ותכול עיניים ישב השבוע על ספסל הנאשמים בבית־משפט השלום בתל אביב. שכניו לספסל שוחחו עימו בלחש, טפחו דרך ידידות על כתפו ופרצו בצחוק חרישי.

אולם כשהקריא תובע־המשטרה את החשד נגדו, לא הבין איש מה כל־כך מצחיק, לדברי התובע, נספל דויד פינגר לצעירה שעמדה ברחוב בן־יהודה בשעת לילה מאו־חרת, הציע לה לשכב איתו תמורת תשלום. הנערה הקימה צעקות מחרישות־אזניים, כל השכנים יצאו למרפסות וצפורי־הלילה ש־עוד הסתובבו ברחוב התאספו מסביב ל־שניים, אחד הצופים הזעיק את המשטרה, וכך מצא עצמו דוד פינגר מאחורי סורג ובריח, ואחר־כך בפני שופט.

איך מבדיחין? תובע המשטרה סיים את דבריו, והחשוד קם להשמיע את דברי הגנתו. לפני שסיים, פרצו אפילו השוטרים בצחוק.

„כבוד השופט", הסביר פינגר, „אני אמ־נם נשוי ואב לילד, אבל מדי פעם גובר עלי הייצר הרע ודוחף אותי לחפש משהו בחוץ. אבל איך אתה רוצה שאני אבדיל היום בין פרוצה לבין בחורה הגונה, כשכו־לן לובשות את אותם הבגדים השקופים, הפתוחים והמיניי? ראיתי עומדת שם בחורה שנראתה לי כמו אחת מהמקצוע, אז ניגשתי אליה, בודאי שלא כתוב לה על הפרצוף שהיא פרוצה, אבל היא נראתה לי כזאת. אני לא מבין מה כל הרעש. אחרי הכל לא עשיתי לה שום דבר".

השופט ברונו יעקובי לא קיבל את השקפו־תיו של פינגר על האופנה המודרנית, פסק לו מעצר ארבעה ימים כדי לאפשר למשטרה למשטרה לסיים את החקירה.

בהתאם להנחיתך קיימתי ביום 19.11.68 שיחה עם חבר הכנסת ה' אורי אבנרי. השיחה שנתקיימה במזנון הכנסת נמשכה כשעה והשתתף בה ה' [illegible]

מר אבנרי טען שבקורתו נגד הממשלה בנושא הפלשתינאי מתרכזת בשתי נקודות עקריות: א) שהממשלה איננה מקבלת החלטה מפורשת בזכות מדינה ערבית פלשתינאית בגדה המערבית. ב) שאין הממשלה יוזמת מצדה הצעה בכוון זה למנהיגי הגדה. לדעת מר אבנרי המצב המדיני בו נמצאים ערביי השטחים איננו מאפשר להם ליטול יוזמה ולהציע לנו הצעה ברוח זו אם כי רבים ממנהיגי הגדה רוצים במדינה פלשתינאית. ראוי לדעתו שגם [illegible]

בטרם אתייחס לדברי מר אבנרי, תארתי את הלכי הרוח המדיניים אצל מנהיגי הגדה. היה לי הרושם שלא היו חלוקי דעות בסיסיים בין הערכתי לבין הערכתו של מר אבנרי. כללית הוא הסכים לדברי כפי שכללית הסכמתי והצטרפתי להערכותיו שלו, פרט לנקודה מרכזית אחת שאעמוד עליה להלן בפרוס.

בהתייחסתי לבקורתו נגד הממשלה הבעתי את דעתי שלדידי השאלה הקובעת איננה אם הממשלה צריכה לקבל החלטה בדבר מדינה פלשתינאית ואם צריכה הממשלה ליזום מצדה היא הצעה כזו. לשאלות אלו יש כמובן חשיבות, אולם הן שאלות פרוצדורליות ולא מהותיות. מבלי להתייחס לשאלה אם רצויה מדינה פלשתינאית או לא, השאלה היא האם רוצים הערבים במדינה כזו, שלא תכלול את ירושלים. מאחר שאיננו מוכנים להחזיר ירושלים הערבית ומאחר שאיננו מכירים אף ערבי אחד המעונין במדינה פלשתינאית ללא ירושלים – הופך הדיון על מדינה פלשתינאית לדיון ערטילאי חסר תכלית. החובע מהממשלה לפעול למען מדינה פלשתינאית, חייב להבהיר שהוא בעד החזרת ירושלים המזרחית או לפחות חלקה, לערבים. כל שאר השאלות כולל שאלת היוזמה הינן על-כן, בשלב זה, משניות.

לא אני ולא אבנרי לא יכולנו להצביע על מנהיג אחד ממנהיגי הגדה המוכנים לחתום ברעיון המדינה הפלשתינאית ללא ירושלים. לשאלתי הסביר לי מר אבנרי שהנוסחה שלו לגבי ירושלים הינה בשלב זה מעורפלת ביודעין: "ירושלים המאוחדת הינה בירת ישראל, בירת [illegible] ובירת המדינה הפלשתינאית". אבנרי הסכים עמי ששאלת הריבונות על "הבירה הערבית בירושלים", הינה שאלה מרכזית [illegible]

היה נדמה לי שמר אבנרי כצא ענין בהערכתי ובהערותי. הוא הביע את רצונו לחדש מגעיו עם אישים בגדה, לבדוק עמהם שוב את הלכי הרוח המדיניים הנוכחיים ולחזור ולשוחח עמי אחר [illegible] כמה שבועות.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המיסמך המוכיח את האמת: זוהי טיוטת הסיכום של משה ששון, בו דיווח לראש־הממשלה לוי אשכול על שיחתו עם אורי אבנרי. המילים הכתובות במכונת־כתיבה הן של ששון. המילים הכתובות בכתב־יד הן ההוספות של אורי אבנרי, שפירט לפי בקשת ששון, את הדברים שאמר בשיחה. בצד השמאלי העליון יש הערה אחת בכתב־ידו של ששון עצמו. בלי קשר להערות הנוספות של אבנרי, מוכיחה הטיוטה תיזודית של ששון, כי נציג ראש־הממשלה מאשר את הערכותיו של אבנרי לגבי רצון הערבים בשטחים. הדו"ח הסופי שהוגש לראש־הממשלה לוי אשכול כלל את התערות של אבנרי.

סגישה זו נתקיימה בכנסת, ב־19 בנובמבר, שבוע אחרי החיכוך בין אשכול ואבנרי. ששון ביקש את אבנרי להסביר לו את פרטי תוכניתו, ולהגיש לו את שפות המנהיגים הערביים שעימם קיים מגע והמסכימים לפיתרון זה. בנוכחות אמנון זכרוני התפתח דיון ארוך, ובו החליפו אבנרי וששון דיעות על כל אחד מן המנהיגים הערביים, ועל פרטי הפיתרון המוצע. להפתעת שניהם נסתבר שלא נותרו ביניהם כימעט חילוקי־דיעות לגבי הערכת האישים והעניינים.

כעבור שבועיים, ב־2 בדצמבר 1968, המציא ששון לאבנרי טיוטה של סיכום השיחה — אותה הכין ששון כדי להגישה לראש הממשלה. הוא ביקש מאבנרי לתקן טיוטה זו לפני הגשתה, בכל הנוגע להרצאת הטענות שלו.

הטיוטה היתה נכונה בעיקרה, ואבנרי לא מצא לנכון למחוק בה אפילו פסוק אחד. לעומת זאת הוסיף לה אבנרי כמה פסוקים, כדי להכהיר נקודות שנשארו סתומות בטיוטה המקורית, כדי לחקל על אשכול את הבנת הדברים. הוא החזיר לששון את הטיוטה המתוקנת, וזה העביר אותה לראש־הממשלה.

המיסמך המתפרסם כאן הוא הטיוטה המקורית של ששון. הכתוב במכונת כתיבה הוא הנוסח המקורי של ששון. ההערות בדיו הן התיקונים בכתב־ידו של אבנרי (מלבד הערה אחת בצד שמאל למעלה, בה ביקש ששון מאבנרי להוסיף את שם האיש שזכה בפגישה.) **לפיכך הגיע לידי ראש־הממשלה, לוי אשכול, מיסמך מכתם הנציג הראשי שלו בשטחים, המהווה חוות־דעת מוסמכת ממדרגה ראשונה. כאשר הגיעה גולדה מאיר לכס ראש־הממשלה, עברה חוות־דעת זו לידיה, יחד עם מר משה ששון עצמו, הממשיך לכהן גם היום כיועץ ראשי של ראש־הממשלה בשטחים.**

באור זה יש לקרוא בעיון את המיסמך הסודי — מיסמך המוכיח כי כל הפירסומים על נושא זה מטעם החוגים הרשמיים הם כוזבים מעיקרם — וביודעין.

„לא היו חילוקי דיעות"

בעת קריאת המיסמך, יש לשים לב לכמה פסוקים מרכזיים בו.

הפסוק החשוב ביותר מופיע בסעיף השלישי, בו אמר ששון: „לא היו חילוקי־דיעות בסיסיים בין הערכתי לבין הערכתו של מר אבנרי. כללית הוא הסכים לדברי, כפי שכללית הסכמתי והצטרפתי להערכותיו שלו."

פסוק זה מופיע אחרי הסעיף השני, בו נאמר: „רבים ממנהיגי הגדה רוצים במדינה פלסטינית."

(המשך בעמוד 16)

סקופ

מיסמך רשמי של משרד ראש־הממשלה מוכיח כי גולדה מאיר אינה אומרת את האמת כאשר היא חוזרת וטוענת שאין אפשרות לשלום

דו"ח סודי לאשכול: אורי אבנרי צודק!

מערכת „העולם הזה" התלבטה קשה לפני שהחליטה להגיש לציבור את המיסמך המתפרסם בעמודים אלה.

מיסמך זה לא נועד לפירסום. הוא שייך לאותו עולם כמוס, בו נקבע גורל המדינה — מבלי שהציבור יודע עליו דבר וחצי דבר.

לא פעם יש לעורכי „העולם הזה" מגע עם עולם זה. הדבר נשאר תמיד בסוד. אך הפעם החלטנו לחפור סוד זה.

לפני כמה ימים תרשתה לעצמה ראש ממשלת־ישראל, גולדה מאיר, להשמיץ את אורי אבנרי בטלוויזיה האמריקאית. היא האשימה את אבנרי בכך שהוא עוסק ברעיונות בלתי־מציאותיים בשעה שחיילי צה"ל נהרגים על גדת התעלה. היה זה ניצול דמאגוגי של קורבנות צה"ל — ניצול שגולדה מאיר אשמה בו לעיתים קרובות.

אותה שעה חזרו גולדה מאיר, אבא אבן ועושי־דבריהם בלי הרף על הטענה כי תוכניתו של אורי אבנרי — הקמת מדינה פלסטינית, תוך הסדר־ביטחון עם ישראל — אינה מעשית, מפני שערביי פלסטין עצמם אינם רוצים בכך. בין השאר הושמעה טענה זו בפי מר משה ששון, חיועץ המיוחד של ראש־הממשלה לענייני השטחים המוחזקים.

קבענו לא פעם כי זוהי טענה כוזבת — כזב שהושמע בכוונה תחילה כדי להטעות את הציבור הישראלי לגבי הבעייה המרכזית הקובעת את גורלו. היו בידינו הוכחות לכך. אך כל עוד לא פירסמנו הוכחות אלה, לא יכולנו לתבוע מן הציבור להאמין לנו.

לכן, אחרי היסוס רב, החלטנו כי טובת המדינה מחייבת עכשיו את פירסום המיסמך המתפרסם בעמודים אלה. אין זה המיסמך הסודי היחידי שבידינו, המוכיח את צידקת גישתנו. אך די בו כדי להוכיח לכל בר־דעת כי הטענות הרשמיות לגבי הפיתרון הפלסטיני כוזבות מעיקרן — וכי זהו כזב מכוון ומחושב.

משה ששון

לוי אשכול

— נקט אשכול שיטה בלתי־רגילה. הוא הטיל על יועצו לענייני השטחים, משה ששון, בנו של שר־המשטרה, לכוא באופן דחוף במגע עם אבנרי, לקבל ממנו את רשימת המנהיגים הערביים שבידיו, ולהחליף עימו דיעות על האפשרות לשלום עם־ידי הקמת מדינה פלסטינית.

הרקע: ויכוח בכנסת

כדי להבין את לידתו של המיסמך המסמציוני המוגש כאן, יש להזכיר ויכוח השתלשלות מסויימת בכנסת.

שנה, בראשית נובמבר 1968, התנהל דין־ודברים חריף בין משה דיין ובין אורי ויכוח היה מוקדש לבעיית צוי־הריתוק. אבנרי דיבר על מישטר הכיבוש ואמר:

אבנרי: ... הזהרנו את שר־הביטחון מעל במה זו, פעם אחר פעם ... שקיום ארלי (של צה"ל בשטחים) הוא מעשה נבון — בתנאי שנצל את הזמן [illegible], והשגת שלום רשמי, עם העם הפלסטיני בשטחים.

מי מייצג אותם? פרט לחבר־הכנסת אבנרי, היש מישהו המוכן לדבר [illegible]

[illegible] מעז להשיב לך, שר הביטחון, שאתה יודע, כשם שאני יודע — [illegible] וילו ויכוח בינינו, כמדומני — מי מייצג את האוכלוסייה הפלס־[illegible] לטעון — ואתה יכול להכחיש זאת — שאילו הצענו היום [illegible] רשמית, ואילו הצענו להנהגה זו הצעה סבירה ומתקבלת על [illegible] היו אנשים אלה עושים שלום.

משרד [illegible] דיין, והכריז:

[illegible] ויור ולומר לכתובת של חבר־הכנסת אבנרי ואחרים, [illegible] הפלסטינים, שלפי מיסב ידיעתי הערבים הפלסטינים

[illegible] לא הירפה. כעבור שבוע, ביום [illegible] הפעם עם לוי אשכול. בוויכוח זה

[illegible] שר דיין, והוא קם מעל דוכן זה [illegible] הוא הטיח בפני קביעה [illegible] נפרד ... הוא הטיח בפני קביעה [illegible] אני מחזיר לו את המחמאה [illegible] והוא יודע כי אינם אמת.

[illegible] התומכים ברעיון המדינה [illegible] שקר מעודכן, ואני מחזיק בידי [illegible]

[illegible] משרד כימעט כולו לדברי [illegible]

[illegible] ולשכול, בניגוד [illegible] שמוע את דברי [illegible]

[illegible] הויכוחים המרים ביניהם, [illegible] ומה [illegible] שאר הסביר לו אבנרי, בשיחות [illegible] המחסום האלקטרוני לאורך הגבול [illegible] טריון מיוחד לענייני ערבים („מטכ"ל

אבנרי מכל וכל מעל דוכן הכנסת

משרד ראש הממשלה

– ציבי –

ירושלים, י"א בכסלו תשכ"ט
2 בדצמבר 1968

לכבוד
מר אורי אבנרי
חבר כנסת
עורך "העולם הזה"
רחוב קרליבך 14
ת ל – א ב י ב

מר אבנרי היקר,

הנני מבקש להודות לך על גלוי הלב והשיחה הנעימה והמעניינת שקיימנו. נסיתי לסכם את עיקריה של שיחה זו בטיוטה הרצופה. ההזירות וההערכה להשקפות הזולת מחייבות אותי להציע לך לעיין בסיכום הרצוף, לאשר או להכניס בו תיקונים כראות עיניך באותם קטעים בהם התייחסתי להגבותיך ועמדתך. הייתי רוצה להיות במצב בו אוכל להעביר לרוה"מ את הסיכום גם על דעתך אתה.

ב ר כ ה,

משה ששון
נציג רוה"מ בשטחים.

מכתב הלוואי: זהו המכתב של משה ששון לאורי אבנרי, אליו צירף את הטיוטה המופיעה בעמוד ממול. במכתב זה מבקש משה ששון מאורי אבנרי להוסיף הערות והוספות לדבריו, כדי שלוי אשכול המנות, ראש־הממשלה דאז, יקבל תמונה ברורה מגישתו של אבנרי.

במדינה

העם
ויאט־נאם והמרחב

המעשה שישפיע על ענייניה של ישראל יותר מכל מעשה אחר שנעשה השבוע לא התרחש בתחומי המדינה עצמה, גם לא בא־חת מארצות ערב. הוא היה, לכאורה, אי־רוע אמריקאי פנימי.

בעשרות קמפוסים וערים ברחבי ארצות־הברית קמה לתחייה תנועה הקוראת להפ־סיק את מלחמת ויאט נאם. אחרי הפוגה שנמשכה כמעט שנה, שוב חידשו המוני הנוער והמשכילים האמריקאים את המאבק שהביא בשעתו, להפלת הנשיא ג'ונסון.

ממשלת ניכסון, שממילא הצהירה על נכונותה לחפש מוצא מסבך ויאט־נאם, הכ־ריזה עתה כי הפגנות אלה רק יקשיחו את עמדת הקומוניסטים, ידחפו אותם לדרוש פיניו אמריקאי ללא־תנאי.

האשמה זו הרתיעה את מארגני ההפגנות, שעמדו בשעתו בראש מסע־ההחירות של הסינאטור יוג'ין מקארתי. כי הם ממילא דורשים שממשלת ארצות־הברית תאיץ את תהליך הדה־אסקאלציה של המתיחות הבין־גושית, תוך ויתור על המדיניות השמרנית שלה ועל אינטרסים כלכליים ויוקרתיים.

הם מאמינים, כי חיסול מלחמת ויאט־נאם תפתח את הדרך לחיסול מוקדי־חיכוך אח־רים, תקדם יותר מכל צעד בודד אחר את אפשרות ההבנה בין מוסקבה לבין וושינג־טון, ואולי אפילו תפתח פתח לכיוון פקינג.

עיסקת־חבילה. לכאורה, אין כל זה נוגע למדינת ישראל. אולם המרחב הפך גם הוא זירה של עימות בינגושי, והמתיחות בין שתי המעצמות באזור אחר של העולם משתקפת גם ביחסים שביניהן, בזירה הישר־אלית־ערבית.

ייתכן כי תוצאת ההפגנות של השבוע, ושל המערכה שתימשך שם ללא־הפסקה נגד מלחמת ויאט־נאם, תהיה: דחיפת הנשיא ניכסון שיגביר את מאמציו להגיע לידי עיס־קת־חבילה עם מוסקבה — שאחד מסעיפיה החשובים יהיה עיסקת־חבילה שתוצע על־ידי שתי המעצמות לישראלים ולערבים.

המשק
פיחות? מסים? מיתון?

הסימנים הורו כולם על החמרת המצב הכלכלי: יתרות מטבע־החוץ ירדו ל־501 מיליון דולאר, והתחזית היא שבקרוב יר־דו מתחת לקו־האדום המסוכן. ואילו שר האוצר זאב שרף הכריז שרמת־המחייה המ־שיכה לטפס למעלה.

אבל גם בלי ההודעות הרשמיות הללו, לא היה קושי לחזות את הצעדים הצפויים במשק, למחרת הבחירות.

● **פיחות:** זוהי שאלת־השאלות. עד לרגע זה לא הגיעו ראשי האוצר להחלטה בנידון, וברור כי החלטתם תהיה מושפעת לא רק משאלות פנימיות כמו אינפלאציה, ייקור המוצרים המקומיים, וצריכה מופרזת. הנקודה היחידה שאין כמעט עליה חולקים היא: לא יהיה מנוס מפיחות רציני. השאלה היא רק: מתי? ברור כמעט לחלוטין: זה לא יבוא מייד אחרי הבחירות.

● **שכר:** לא יהיה מנוס מהעלאת־שכר כללית במדינה. האוצר יפעיל את כל השפ־עתו על ההסתדרות, כדי שהעלאה תהיה קטנה ככל האפשר, ושתוצמד מייד לסעיף המחייב הקפאת־שכר לתקופה של שנתיים לפחות.

● **מסים:** כל העלאת־שכר תתרוקן מערכה המעשי, שכן צפויה שורה של העל־אות־מסים. ההעלאות העיקריות יידחו, כנראה, עד לאחר חתימת הסכמי־השכר, אולם ה־אוצר לא יימנע מהעלאת מסים עקיפים על מוצרים מסוימים, שאפשר יהיה להגדירם כ„מותרות".

● **עבודה:** בתעסוקה לא יחול שינוי מהותי. במידה שיהיה צימצום כלשהו, הוא יפגע בראש וראשונה בעבודות־פיתוח, בהן מועסקים בעיקר תושבי השטחים.

יחסי־חוץ
השגריר המכיר בחוב

המתח הבטחוני, הממלא את הווייתו של כל אזרח בארץ, נוטה להשכיח מליבו בע־יות אחרות, בעלות משקל לכשעצמן. אחת מאלו היא בעיית יחסינו עם גרמניה המער־בית: מי היא בכלל גרמניה המערבית? היש דבר כזה הנקרא גרמניה החדשה, או שזו אותה הגברת בשינוי מדים? מה כוחם האמי־

(המשך בעמוד 16)

אלוני

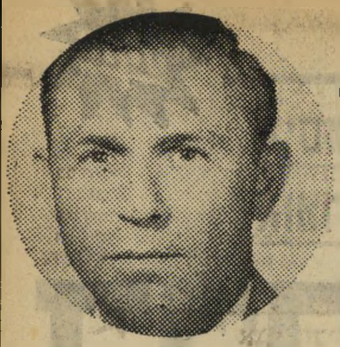

שטיין

המועצה לצרכנות יוצאת למלחמה נגד יבואני המכונית הגרמנית אן.ס.או. ומסתכנת במאבק של איומים ולחצים

מי מפחד משולמית אלוני?

אלף נאדר, הפרקליט האמריקאי ה־צעיר הפך כמעט לגיבור לאומי ב־ארצות־הברית אחרי שניהל מאבק ממושך ומסוכן בחברות ייצור המכוניות האדירות ורבות־ההשפעה. הוא הצליח, אחרי שנים של מלחמות, להוכיח את צידקת טענותיו כי מפעלי המכוניות האמריקאיים מייצרים מכוניות פגומות המסכנות את חיי נהגיהן.

הפרשה נוגעת לשלושה תחומים מתחומי פעילותה של חברת אן.אס.או בישראל:

● **השרות ללקוחות:** במשרדי ה־מועצה הישראלית לצרכנות הצטברו תלו־נות רבות מקרב בעלי מכוניות אן.אס.או. על השרות והיחס שהם נתקלים בו לאחר רכישת המכונית. מספר בעלי מכוניות העידו כי נתגלו פגמים רבים במכוניותיהם, שקוף מזדקר מכל שורה ושורה."

● **כשירותה של מכונית אן.אס.או 1200:** למומחי הרכב של ה־מועצה לצרכנות יש ספיקות בנוגע לכשי־רותה של המכונית מדגם זה, לשימוש ב־תנאי הארץ, בגלל העדרו של מצנן שמן.

★ ★ ★

„אינטרס פוליטי?"

שלב זה נערכים שני הצדדים לקר־את המכריע ביניהם. המועצה הישראלית ל־צרכנות, בראשותו של מנהלה עוזי בית־אלוני, אוספת תיק של הוכחות נגד יבואני אן.אס.או. בכמה מיקרים היא נתקלת ב־קשיים, שכן בגלל אימוני החברה על המר־לונגים, יש כאלה שביטלו את תלונותיהם.

שולמית אלוני, הח"כית המורדת של ה־עבודה, שהודחה על־ידי מפלגתה ממקום ריאלי ברשימת המועמדים לכנסת השבי־עית, עשויה למלא בזמן הקרוב בישראל תפקיד דומה לזה שמילא ראלף נאדר ב־ארצות־הברית. בתפקידה כיושבת־ראש ה־מועצה הישראלית לצרכנות, **יצאה שולמית אלוני למלחמה נגד היבואנים הישראליים של המכונית הגרמנית** אן.אס.או.

בשבוע שעבר פנתה שולמית אלוני אל שר־התחבורה, משה כרמל, בדרישה להקים ועדת חקירה רשמית לחקירת פעולותיה של סוכנות הרכב הדר, **בראשה עומד נפתלי שטיין, שהיא היבואנית של מכוניות** אן.אס.או., והטוענת כי מכונית זו היא מן הנפוצות ביותר בישראל.

„עברתי על תיק התלונות שהצטבר אצ־לנו נגד חברת אן.אס.או.", כתבה שולמית אלוני לשר התחבורה, „גם שמעתי עדויות על שיטות הלחץ והאיומים שמפעילה חב־רה זו על מגישי תלונות נגדה. החומר ש־הצטבר אצלנו מצדיק לחלוטין פירסום אז־הרה ברבים על מנת שהציבור יידע בפני מה הוא עומד בשעת רכישת מכונית אן־אס.או. נוהג זה קיים בכל מדינה דמוקרא־טית, בה קיימים אירגוני צרכנות. זהו, ל־מעשה, אחד התפקידים שהוטלו עלינו. עם זאת החלטנו לעכב את הפירסום בשלב זה וביקשתי את אנשי המועצה העוסקים ב־נושא והבקיאים בו להיפגש עמך ולהביא את החומר בפנייך.

„אני מקווה כי לאחר הדברים שהוצגו בפנייך וכן לנוכח השיטות הפסולות של איומים וסחיטה בהן משתמשים נציגי ה־חברה כנגד אזרחים הרוצים להגן על זכ־יותיהם, שתחלוט להקים, אם לא ועדת חקי־רה, כי אז ועדת בירור במשרדך לחשיפת עניין זה."

★ ★ ★

המשטרה נקראה להתערב

שבוע עימדת המועצה הישראלית לצרכנות להגיש למשרד התחבורה את תיק המיסמכים, התלונות והחקירות, ה־מחייבים, לדעתה, התערבות ממשלתית ב־פעולות נציגי אן.אס.או. בישראל. הפרשה, הנוגעת לאלפי בעלי מכוניות אן.אס.או. בארץ, עשויה להפוך, לכשתתפוצץ, לאחת השערוריות הציבוריות הגדולות, שכן נפ־תלי שטיין, שחברת אן.אס.או הגרמנית עומדת מאחוריו, אינו מתכוון לשתוק, עו־מד להחזיר מלחמה השערה. גילוי־דעת, האשמות־נגד, משפטים והתערבות קבוצות־לחץ עלולות לערב את ממשלת ישראל כו־

מכונית המריבה, אן.אס.או. — מה פסוק כד

הנובעים מליקויים בייצורן. אולם, מאחר שפגמים אלה הופיעו אחרי חום תקופת ה־אחריות של החברה על המכונית, (6 חוד־שי נהיגה או 10,000 ק"מ) אין להם עם מי לדבר. כמה מהם, שניסו לטעון כי ה־חברה אחראית לליקויים, הועמדו בפני לחצים ואיומים, ובמיקרה אחד, של יוצץ התעשייה טוביה פכטהולץ מרמת־גן, אף נדרשה המשטרה להתערב כתוצאה מתיגרת ידיים שפרצה בין מנהל החברה, נפתלי שטיין, לבין הלקוח.

● **מחיר חלקי חילוף:** המועצה ה־ישראלית לצרכנות גילתה כי מחירי חלקי החילוף מתוצרת בוש למכוניות אן.אס.או. מדגם 1200, כפי שנדרש הלקוח לשלם ע־בורם בחברת הדר, גבוהים ב־80% ממחיר אותם חלקים עצמם, כפי שהם נמכרים על־ידי חברת לדיקו, הסוכנת הישראלית של חברת בוש. מחירו של צמיג למכונית אן־אס.או. פרינץ-4, שאינו מיוצר בארץ, וה־מיובא מחברת מצלר הגרמנית, גבוה ב־חברת הדר ב־30% מהמחיר שנדרשים צר־כנים לשלם אצל יבואני צמיגים אחרים. בתשובה על טענת אלה של המועצה ל־צרכנות, שיגר אליה עורך־הדין אמנון חלד מכתב בשם חברת הדר, בו הוא כותב, בין השאר: „מתוך הנימה של מכתביכם ה־אחרונים, הנכם משמשים, על סמך פעולו־

היום בו טובעה "אילת"

במים והחרטום שלה הולך ומתרומם.
החברה התרוצצו על הסיפון וניסו להציל פצועים. התחלתי לצעוק: „כלום לא קרה! הכל יהיה בסדר!" יותר מאשר להרגיע את האחרים רציתי להרגיע את עצמי.

„אם אגיע למים — אגיע הביתה!"

ד אניה לא בערה. היא רק היתה פגועה במרכזה. עמדת התותח והארובה נהרסו לגמרי. הסיפון קרס. אי אפשר היה לעבור מהסיפון לחרטום. האנשים על הסיפונים החלו לפנות פצועים. אבל הכל נעשה בקור־רוח ובשלוה שהפליאה אותי. חלק מהפצועים ריכזו בירכתיים, שם טיפל בהם החובש הראשי פרדי. פצועים אחרים רוכזו בחרטום, שם טיפל בהם הרופא, סגן דובי. הלכתי לעזור לסגן דובי. חילקתי בקבוקי מיץ מהשק"ם לפצועים וניפחתי להם את חגורות ההצלה שלהם. אחר־כך סיניתי אותם למקום אחר, כדי שלא יתקל־קו מהחרטום הנטוי אל המים.

לאט לאט נאספו החברה הבריאים והס־תדרו על החרטום. התפקדנו לפי המחלקות לראות מי חסר. אותה שעה עוד לא ידענו שיש הרוגים בתוך האניה. המפקד, סגן־אלוף יצחק, דיבר אלינו ברמקול מעל הג־שר. הוא קרא לנו לא להתיאש כיון שלא נראה לו עדיין שנצטרך לנטוש את האניה. „אם בכל זאת נצטרך לנטוש," אמר, „תש־תדלו לשחות בכיוון הירח, כדי שנצליח להתקבץ כולנו ולאתר האחד את השני." בינתיים ניתנה פקודה לזרוק כל דבר צף

הימים הטובים

ארבעה ימים שהה צוות המשחתת בפיקניק בחוף אכזיב, פרס שקיבל עבור תחזוקת האוניה. בין המלחים המשתעשעים נראים שניים שניספו באסון: סמל יעקב ליפ וטו"ש משה מזרחי.

למים, כדי שיהיה לנו במה להיאחז אחרי שנקפוץ.

המפקד נראה שופע בטחון. הוא הודיע שצוות הכיבוי מתגבר על השריפה. הזכירו לנו גם איך צריך לקפוץ למים: לסתום את האף ולקפוץ עם הרגליים ישר קדימה.

מה שקרה אז בדיוק עד שניתנה פקודת הנטישה אינו ברור לי עד היום. היה רצף כזה של תמונות ללא סדר ושיטה. לאט לאט החל החרטום להזדקר ולהזדקף במים והירכתיים שקעו. מישהו שילשל חבל. הש־תלשתי בחבל למטה, ניפחתי את חגורת־ההצלה שלי והתחלתי לשחות.

היה כבר חושך. המים היו צוננים. השי־ניים שלי נקשו זו בזו מרוב קור. אבל המים לא הבהילו אותי. להיפך: כשהייתי עוד על האניה חשבתי שאם אגיע למים אגיע הביתה. האניה לא היתה בטוחה — בכל רגע יכול היה לפגוע בה טיל נוסף, אבל המים נראו בטוחים.

שחיתי כעשרה מטר ואז התהפכתי על גבי. ידעתי שאסור לי לשחות על הבטן בגלל ההדף העלול להתחולל בכל רגע. הס־תכלתי על האניה. לפתע היא התרוממה ב־אויר, עלתה לגובה רב ושקעה במים, כש־סידרה ארוכה של התפוצצויות ואש מלוה אותה. אני זוכר שכשהאניה התרוממה ברעש הגדול עוד הין עליה אנשים שקפצו ממנה. אחד מהם היה המפקד.

אחר־כך ירד עלינו משמים מטר של

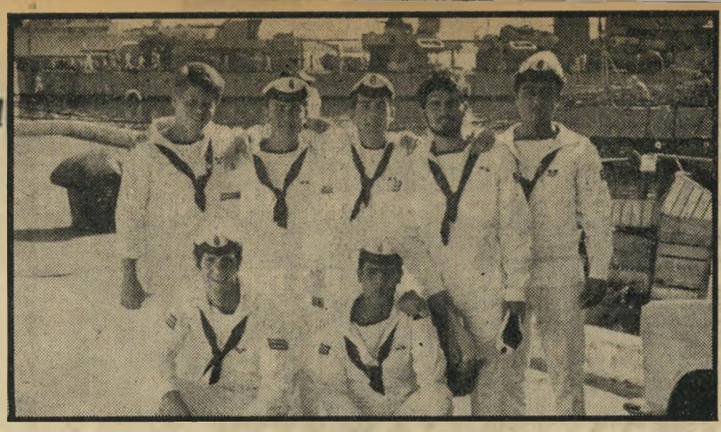

לפני ההטבעה

קבוצת מלחים מצוות המשחתת אילת כפי שצולמה על רקע המשחתת זמן קצר לפני שטובעה ע"י המצרים. הראשון מימין הוא רב"ט משה לוי, מחבר רשימה זו, שהיה מוכס על המשחתת.

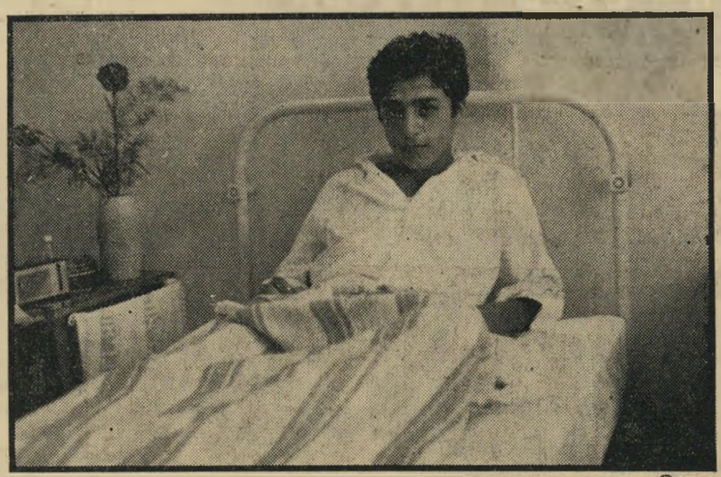

אחרי

משה לוי, מחבר הרשימה, בעת שהותו בבית־החולים אסף הרופא, שם אושפז אחרי שניצול בעת הטבעת המשחתת אילת. הוא סבל מקרע במעיים, מהדף הטיל השלישי שפגע במים, אושפז למשך 13 יום. שהה שעות במים עד שחולץ.

רסיסים. כמה מהם פגעו בי, אך לא הרגש־תי כל כאב. מסביב למקום סביעתה של האניה נוצרה מערבולת גדולה. הרגשתי שאני הולך ונסחף אל תוכה. אבל מישהו ששחה על ידי משך אותי החוצה. אחר כך הוא שחה לעזור לאחרים.

„אולי בעצם אני כבר מת..."

ת חילה לא הרגשתי את החלק התחתון של גופי. הייתי בטוח שה־חלק התחתון שלי נחתך מגופי. „אם נח־תכתי לשניים אני צריך להיות מת," אמרתי לעצמי. אחר־כך חשבתי אולי בעצם אני כבר מת. רציתי למשש את אברי גופי כדי לדעת מה קורה איתי. שלחתי את ידי לרג־לי. הרגשתי אותם בידיים, אבל לא הרגש־תי ברגלי את מגע הידיים. המשכתי למשש על פני רגלי כשאני חרד שכל רגע אתקל בסוף — במקום שנקטע. לתדהמתי גילי־תי שאני שלם.

ברגע זה החלטתי שעלי להילחם על חיי.

התחלתי לשחות במרץ. מסביבי, במרחק של עשרות מטרים זה מזה, ראיתי אנשים. היתה כבר חשיכה גמורה, אבל לחלק מ־חגורות ההצלה היו פנסים מהבהבים. ב־חגורות הצלה אחרות נתלשו הפנסים בעת הנפילה למים. במרחק לא רב ממני ראיתי חגורת הצלה מנופחת עם אור ההולכת ושוקעת במים.

מתוך החשיכה בקעו צעקות וקריאות. התחלתי גם אני לקרוא. ניסיתי לחפש את אריק שורץ, שהיה החבר הכי טוב שלי באניה. לא מצאתי אותו, אבל מצאתי את יוסי גרשון, שגם הוא מטירת הכרמל. שחינו ביחד. יוסי ביקש ממני שאם יקרה לו משהו, שלא אודיע על כך להוריו. ש־יחשבו שהוא עוד חי ואולי יחזור פעם. ביקשתי ממנו שיעשה אותו דבר אם אני אמות. כרתנו ברית־אחים במים.

אחר כך, כרבע שעה אחרי טביעת ה־אניה, התחילו לטוס מטוסים בשטח. הם האירו את המים בפגזי תאורה וראינו שהם השליכו למים סירת גומי ודולה. יוסי החליט לשחות לכיוון הסירה ואיבדתי את הקשר איתו. שחיתי לבדי לכיוון ה־ירח. הרגשתי שאני בודד. מסביבי ראיתי גוויות צפות בלי רוח חיים. זה היה מראה מחריד. חיפשתי אנשים חיים. אחרי כמה זמן מצאתי קבוצה של 12 איש שנאחזו במיזרון גומי שנזרק מהאניה. הצטרפתי אליהם. אבל אחרי רבע שעה עזבתי אותם. לא יכולתי להחזיק מעמד.

הייתי כבר בערך שעה במים. פתאום שמעתי מישהו שר בתוך המים: „אנו גת־גברי!" התחלתי לקלל: מה פתאום הוא מצא לו זמן לשיר? אבל אחרי כמה רגעים שמעתי עוד אחד שר במים את אותו ה־שיר. לאט לאט, הצטרפו אחרים לשירה. מישהו, בכיוון אחר, התחיל לשיר את שארם א־שייך. פתאום, לא יודע איך, שמעתי גם את עצמי לשיר. זאת היתה המקהלה המוזרה ביותר בעולם ששמעתי: אנשים שוחים בחושך בין הגלים, מבלי לדעת אם יצאו חיים מזה, ושרים ביחד „אנו נתגבר!"

„בלעתי שמן מחניק ומסריח"

ל אט לאט נעשו המים לחורים וסמי־כים יותר. השמן שבקע מהאניה עלה על פני המים והגיע אלינו. זה היה מחניק ומסריח ומעורר בחילה. השמן סתם לי את הנחיריים והאוזניים והייתי מוכרח לנשום דרך הפה. בלעתי כמויות גדולות של שמן. הכנסתי אצבע לפה כדי להקיא, אבל זה לא הלך.

מעלינו התחילו לרחף הליקופטרים, אבל הם התחילו למשות אנשים בשטח שהיה רחוק מאיתנו. כשהסתלקו, החל היאוש לתקוף אותי. חשבתי שלא ימצאו אותנו.

פתאום ראיתי ממרחק לא רב קבוצת אנשים. התקרבתי אליהם. היו שם כ־40 איש שהחזיקו בסירת גומי שהושלכה מ־אחד המטוסים. גם המפקד היה שם. אני נזכר שהצצתי אל פניו. הוא היה אכול דאגה. פתאום הוא נעשה זקן כזה בבת־אחת. אבל לא היתה בו הבעה של ייאוש. הוא לא הפסיק לעודד אותנו, הסביר לנו שעוד מעט יבואו ההליקופטרים.

שעוד מעט יבואו ההליקופטרים. קופטרים. הם שילשלו חבלי הצלה והעלו את הפצועים למעלה. כשהגיע החבל אלי, הרגשתי פתאום שיש לי כוח להמשיך עוד ולהחזיק מעמד, והעברתי אותו לאחרים, שהיו פצועים.

לבסוף הגיעה למקום גם ספינה של חיל־הים. היא תימרנה ונעצרה במרחק של כ־חמישה מטרים מאיתנו. אבל לא היה לנו כוח לשחות אליה. גם כוחותי אפסו. היו גלים חזקים ורוח ואי־אפשר היה להתקרב אל הסירה. לקח לנו כ־20 רגע לשחות את חמשת המטרים עד הסירה.

כשעליתי על סיפון הספינה, ראיתי גווייה מונחת עליה, ללא רוח חיים. ניגשתי אליה והפכתי אותה. הרגשתי לא שיקרה לי. זה היה חברי הטוב ביותר, אריה שחרץ.

★

א חרי ששכבתי 13 יום בבית־חולים והייתי תודש בנופש, ירדתי אל רציף הנמל בחיפה, שם עגנה המשחתת יפו. ידעתי דבר אחד: שאם לא אעלה עכשיו על אניה, רגלי לא תדרוך לעולם על סיפון אניה. כשהחלטתי לעלות בכבש, רעדו רגלי. אבל הכרחתי את עצמי לעלות.

התחלתי לטייל באניה. היא היתה בדיוק כמו אילת שלנו. כל חפץ הזכיר לי משהו: כאן פגע הטיל, כאן שכב ריפין הפצוע, מכאן קפצנו למים... נכנסתי אל חדר־המגורים. המלחים שהיו שם נעצו בי עיניים ושתקו. הם ידעו שאני ניצול אילת. מזל שהם היו שם. אם הם לא היו שם, יכול להיות שהייתי בוכה.

כל ניצולי „אילת"

אנשי צוות המשחתת אילת שניצלו ונותרו בחיים אחרי הטבעתה, כפי שצולמו כחודש אחרי האסון, בעת שביקרו במחנה נופש בעכו. רובם לא חזרו יותר לשרת על הים.

"למרות הכל, אחרי כל מה שקרה, אני עוד אוהב את הים.
כשאני שוחה למרחקים, רחוק אחרי כל האנשים, אני מתהפך
לשחות על הגב ומסתכל בשמים. אז,
כשאני נמצא לבדי, עובר בי רטט.
אני נזכר בחופת ההיא על פני
המים... ביום ה ה ו א . . .

היום בו טובעה "אילת"

בקיץ האחרון עשיתי לי לחוק לרדת כל יום אל הים. אני יורד אל חוף־הכרמל ושוחה למרחקים. אני עובר את כל האנשים ונשאר לבדי בין הגלים. לפעמים יש רגעים שאני מתהפך לשחות שחיית גב ומסתכל אל השמים. באותו רגע באה ומציפה אותי ההרגשה, מין רטט שכזה. אני נזכר במה שקרה ביום ההוא לפני שנה, ואז אני מוכרח לחזור אל החוף.

הכל כאילו קרה רק אתמול. הנה אני חש עוד את הצינה של רוח הים הנושבת על הסיפון ומכה בפני, את המעקה הרטוב למגע ידי, את הסולמות הצרים. הנה אני מדלג בקפיצה קלילה על הסולם, בגשר ורואה את פניו הזועפות של הסגן שתפס אותי בקלקלתי. אני רואה לפני את סנטרו הקשוח של הרס"ר ושומע את קולו מהדהד ברחבי האניה ופוקד על תחילת העבודה עם שחר.

הנה קופל, שפניו כפני נער, מגיש את סיר המרק לטבח שימלאהו, והחברה מחכים בקוצר רוח למזון, מקישים ב„כלי־העבודה" שלהם על השולחנות ששעה קודם לכן שימשו עדיין מיטות. מכל רחבי החדר בוקעות הצעקות: „פנטרי (תורן) בוא תן מנה!" וקופל, הפנטרי של המחלקה, מגיע עם סיר המרק ומגש האוכל ותוך שניות הוא מוצא עצמו מול עיניים רעבות.

מעולם לא יכולתי למזג את דמותו עם דמויות יתר הבחורים. פניו רכות כשל טירון, ופחד נשקף מהן. דל בשר ולבן עור, בלט תמיד בין הימאים החסונים ושזופי הפנים.

הנה אריק שוורץ, שבת־צחוק נצחית שפוכה על פניו היפות, יושב בעמדת התותח כשעיניו צמודות למכשיר התצפית. מביט הוא אל השמים ממעל בדריכות, בציפיה לזמזומו של מטוס שלא הופיע.

הדי הפקודות מרמקולי האניה חוזרים אלי מן האופק הרחוק, ממעמקים. גלים גלים אני שומע את ההוראות: „הודעה לאנשי הצוות! על כל האנשים להתרכז בשעה אחת ליד דוכן הטורפדו האחורי, לשם שיהה עם המפקד." השיחה עם המפקד נשאה אופי מיוחד במינו. בעמידה יציבה, כשעיניו סגורות למחצה מחמת השמש, מעביר היה מבטו על כל האנשים והבחורים הקשוחים ביותר משפילים מבטיהם מולו.

„רבותי," הוא פותח בקול בס, במבט נוקשה ונוקב, „בזמן האחרון מתרחשים דברים מוזרים באניה."

כן, כזה היה המפקד ואהבנו אותו. קשה ורך כאחד. בתום השיחה מתפזרים אנשי המחלקות וללא שהיות מתחילים בעבודה. ושוב הרמקול: „שימו לב — הפסקת צהריים."

רגיעה. התמונה בחדר המאוכלס היתה משעשעת: כל מיני תנוחות של שכיבה. מנסים למצוא את המנוחה המקסימלית. רגליו של רובין השמן משתלשלות היו תמיד מחוץ למיטה שהיתה קטנה מכפי מידותיו. ויינגולד הארוך תולה את רגליו הענקיות בקצה המיטה של השכן ממעל, וכמעט בל־תי נמנע היה הקרב שהתכתח ביניהם.

מוסיקה בוקעת מאי־שם וצלילי נמה־לים בצחוקם הפרוע של המלחים, למראה תיגרת הדיים שהתפתחה בין ויינגולד ובין שכנו. ההדים ממשיכים להגיע אלי. באים מרחוק רחוק...

„כלום לא קרה! הכל יהיה בסדר!"

אתי יום היינו בסיור שיגרתי. הים היה רגוע. רגוע מאוד אפילו. יותר מדי רגוע. חלק כמו ראי. היינו מסיירים בשטח, חוזרים ושטים במעגלים, כדי להפגין נוכחות בעיקר. תפקידי במשחתת היה מוכ"ם. אבל אותן שעות אחרי־הצהריים לא הייתי בתורנות. ישבתי בסיפון העליון והשקפתי אל הים. משום מה היתה לי הרגשה שמשהו יקרה. השקט הזה היה יותר מדי טוב. סיפרתי לחברה את הרגשתי. אף אחד לא התיחס לזה ברצינות.

חלק מאנשי הצוות היו במשמרת בעמדותיהם, בעמדות התותחים ובתצפית. האחרים נחו בחדריהם או יצאו אל הסיפונים לחטוף קצת שמש. שטנו בלב ים ובעין בלתי מזויינת לא ניתן היה לראות את החוף.

השעה היתה בדיוק 5.40 כשנשמע אות האזעקה. כשאני נזכר בצלצול הזה הוא נשמע באזני כאילו הפעמונים צלצלו הפעם יותר חזק מכרגיל. הצלצול עוד לא נפסק ולפתע, באותו הרגע, הרגשתי חבטה עצומה. זה היה כאילו האניה התנגשה בקיר פלדה. לפתע השתרר שקט וחושך נורא. היתה התפוצצות חזקה ואחריה נדמו המנועים. זה התרחש במהירות בלתי מובנת. אחר־כך היה רק עשן וריח חריף של אבק־שריפה.

ישבתי במרחק של כ־5 מטר ממקום הפגיעה בארובה. לא הרגשתי כלל בהתקרבות הטיל. נהדפתי חזק אל הקיר, התחלתי להדסלטל ולקח לי כמה דקות להתאושש ולהבין מה קרה.

הדבר הראשון שראיתי היה פצוע מתחת להריסות של תחנת כיבוי האש. זה היה גולדמן. הוא נפל בשעה שהיה על הסולם. שברים וקרשים כיסו אותו. פניו היו מליאות דם. ניגשתי אליו ועם אחד הקצינים הרמתי אותו.

הוא היה כולו בהלם. הייתי צריך לסטור לו על פניו כדי שיתפכח. אני זוכר את עצמי באותם רגעים. התפלאתי על עצמי שאני כל כך קר־רוח.

בזמן הזה, כשטיפלתי בגולדמן, בא הטיל השני ופגע באניה. באותו מקום בערך שם פגע הטיל הראשון. אני זוכר שנעשיתי חרש למשך כמה דקות. לא שמעתי כלום. פתאום נפתחו לי האזניים ושמעתי רעש של הרס. ראיתי שהירכתיים של האניה כבר שקועות

מאת **משה לוי**

השבוע לפני שנה, טובעה אוניית־הדגל של חיל־הים הישראלי, המשחתת „אילת", באש טילים מצרית מול חוף פורט־סעיד. יחד עימה ניספו גם 47 ממלחיה. משה לוי, 21, תושב טירת הכרמל שליד חיפה, היה אחד מאנשי הצוות של אח"י „אילת". הוא היה על סיפונה בעת שפגעו בה הטילים, השתתף בפעולות ההצלה של חבריו, ושחה במים במשך שבע שעות עד שניצל. ביום השנה להטבעתה של „אילת" ולמותם של חבריו, מעלה רב"ט (מיל.) לוי, בפעם הראשונה, את זכרון שעות התופת של שהותו על פני המים.

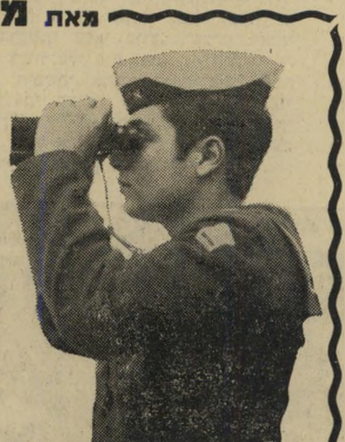

אלפא רומיאו עולה 3000 ל"י פחות ממה שהיא נראית.

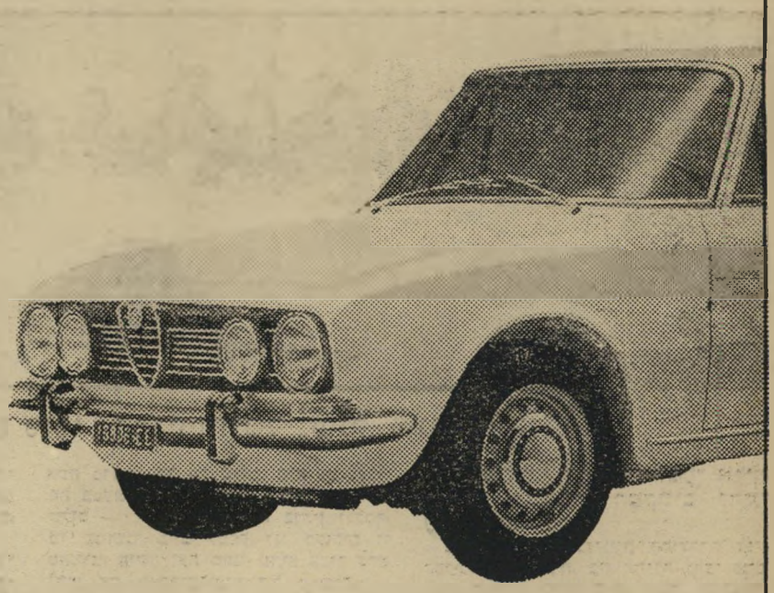

אלפא רומיאו עיצוב חדיש. מעוף ספורטיבי עם נוחיות משפחתית. תאוצה ללא מתחרים. מבנה חזק ויציבות רבה. גימור מלוטש וקפדני של כל פרטי הפנים והחוץ.

בטיחות גבוהה של מעצורי דיסק עם „סרוו". שפע אביזרי־מותרות (כולל חימום) הנכללים במחיר הרגיל (החל מ־22,250 ל"י). תנאי תשלום נוחים. מחצית המחיר בתשלומים לשנתיים.

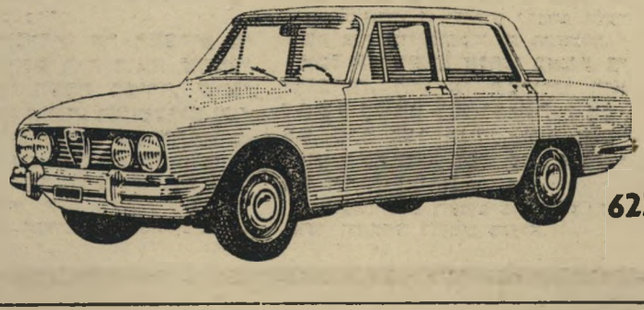

אלפא רומיאו
המכונית לאנשים שאוהבים מכוניות

בוא וראה. בוא ועשה סיבוב.

"קפריש", תל־אביב בית־הדר טל. 623441
חיפה, דרך העצמאות 98 טל. 537059

פרסום א. גלבלום

הנדון:

היק רודוס

ה סיפור ידוע מזה אלפי שנים. איש מרודוס בא לאתונה. הוא "רגיז את הכל בשחצנותו. כל דבר באתונה נפל בעיניו מן המצוי ברודוס. לדבריו, ברודוס עשו הכל יותר טוב.

כשהגיעו הדברים לציפור הנפש — הספורט — התפאר האיש כי ברודוס קופצים יותר גבוה ויותר רחוק מאשר באתונה.

אז פקעה סבלנותם של אנשי אתונה, והם השיחו בפניו את הפסוק:

"היק רודוס, היק סאלטה."

לאמור: כאן רודוס, כאן תקפיץ!

★ ★ ★

ב דמה כי בבית־הספר היסודי של מיל־וקי לא למדו מעשייה זו. וגם לא ב־שאר בתי־הספר בהם למדו קברניטי ישראל.

ערב בואה של גולדה לארצות־הברית השמיע שר־החוץ המצרי הכרזה מפוצצת: מצריים מוכנה להשתתף בשיחות "נוסח רודוס" לשם השגת הסדר מדיני עם ישראל, לפי החלטת מועצת־הביטחון.

(אותה החלטה אומרת, כידוע: הכרה ב־ריבונות ישראל, בעצמאותה ובשלמותה; שלום צודק וברקיימא; הפסקת הלוחמה והאיומים; מעבר חופשי בנתיבי־המים; ו־עוד כהנה וכהנה דברים טובים שנראו פעם כחלום רחוק).

התשובה לאותה הכרזה כמעט נתבקשה מאליה: "היק רודוס, היק סאלטה."

כלומר: תפאדל. בוא לרודוס. מייד.

אנחנו מוכנים לשיחות, בכל נוסח, בכל מקום. אנחנו מוכנים לכל הידברות לשם השגת השלום.

לנו לא חשוב איך נגיע להידברות, אלא מה תהיה תוצאת ההידברות.

קפוץ, יא אחי, קפוץ.

★ ★ ★

א יזו הכרזנו זאת, מה היה קורה? אחד מן השניים:

או שהיה מתגלה כי הכרזת שר־החוץ המצרי היא רצינית, או ש־היה מתגלה שאינה רצינית.

במיקרה הראשון, היינו נמצאים עתה על דרך־המלך לשלום.

היינו נמצאים בעיצומה של הידברות. המצרים היו טוענים, מטעמי יוקרה, שאין זה משא־ומתן פנים־אל־פנים, כפי שדרשו הישראלים, אלא חזרה על תקדים רודוס משנת 1949. אנחנו היינו טוענים כי זהו בדיוק מה שרצינו, משא־ומתן גלוי וישיר ופנים־אל־פנים, כמו ברודוס בשנת 1949.

אבל זה לא השוב. חשוב הוא שההידברות היתה מתקיימת.

יתכן כי היתה מסתיימת בהסכם של ממש, וייתכן שלא. מכל מקום, היינו מוכיחים שאנו מוכנים לשלום של ממש, והיינו מגלים את עמדתנו בבירור.

במיקרה השני, היינו זוכים בניצחון תעמולתי מכריע בעולם.

היינו מעמידים את המצרים כי מיבחן. העולם היה רואה שהמצריים הציעו הצעה סבירה, שישראל קיבלה אותה, ושהמצרים עצמם נסוגו מהצעתם בבושת־פנים.

כל אותם חוגים, ביניהם יידידים טובים של ישראל בעבר, המתחילים עתה להאמין כי ישראל אינה רוצה כלל בשלום, אלא בגזילת שטחים, היו מתחרטים על מסקנתם הנמהרת והיו רואים שאנו כנים בדיבורי־השלום שלנו.

כך או כך — יכולנו רק להרוויח.

לא היה מה להפסיד.

★ ★ ★

א בל גולדה מאיר ויועציה נהגו אחרת. לגמרי אחרת.

ברגע שהשמיע שר־החוץ המצרי את הכרזתו, קפצו כנשוכי־נחש.

"זהו טכסיס מצרי כדי לחבל בשליחות גולדה באמריקה!" הכריז דובר משרד־החוץ שלנו. וכל מכונת־התעמולה האדירה שלנו פצחה בזעקה נוראה: נבזה! שפל! שקרן!

כאשר באה הכחשה מגומגמת מקאהיר, עטו עליה כל דוברי המימסד כעיט על פגר: הגה מה שאמרנו, חה־חה־חה, הם לא התכוונו ברצינות!

וכאשר הכחיש דובר ממשלת מצרים את ההכחשה, וחזר לנוסח המקורי של שר־החוץ, נספלו דובריה של גולדה לכל נקודה ופסיק בהודעה, כדי להוכיח שבעצם משתמע ממנה כי המצרים אינם רוצים, וכו' וכו'.

ובחוזרה מאמריקה הודיעה גולדה בסיפוק עמוק: למרות נסיונו של שר־החוץ המצרי לחבל בשליחותה, היא הצליחה.

★ ★ ★

ן אתה עומד ומשתאה: מה הולך כאן? ן מהו הפחד הנוראי הזה בפני כל רמז של נכונות מצרית לחידברות? האם השלום אוייב כה איום, חיית־טרף כה מסוכנת, עד שיש לסתום כל חור בחומה, שמא יחדור דרכו?

ברור שקשה למצרים לקפוץ ישר למשא־ומתן ישיר וגלוי. ברור שכל צעד בכיוון זה יהיה בהיסוס, וכל הכרזה בכיוון זה תהיה מגומגמת, מוכחשת, נרמזת.

אם רוצים אנחנו למנוע בעצם מ־לבוא לקראתנו, די להיתפס לרמזים ולהכ־חשות אלה, כדי להכשיל כל התקדמות.

אבל אם רוצים אנחנו באמת בהידברות, הרי אז תפקידנו הוא להקל עליהם לזוז לקראתנו, אט־אט, עקב בצד אגודל, תוך הכחשות וגימגומים, וכל תגובה מצידנו תהיה זהירה.

גם כשהותחים רועמים בתעלה. דוקא כאשר התותחים רועמים בתעלה, אינה מדברת רק על שלום, אלא גם מוכ־חה במעשיה שהיא מוכנה לפעול למען ה־שלום — דוקא היא תוכה בנשק ובכסף. מי שמתנגד כיום לספק לנו מטוסים ו־טאנקים, עושה זאת מפני שהוא סבור שיש לרסן את תאוות־הסיפוח של ממשלתנו.

שר־החוץ המצרי לא יכול היה לחבל בשליחות גולדה. להיפך, הוא יכול היה להפוך אותה למאו־רע בינלאומי היסטורי, לנקודת־מיפנה עולמי בדרך לשלום.

אם כן, מדוע החמיצה גולדה הזדמנות־זהב זו?

ממה היא פחדה?

★ ★ ★

א ין מנום מן המסקנה המתבקשת מ־אליה: פחד מפני ההידברות עצמה.

היא פחדה שבהידברות כזאת, לעיני העולם, יתגלה כי העמדה הרשמית של ממשלת חליכוד חל־אומי רחוקה מאוד־מאוד מעמדתה האמיתית.

עם פתיחת ההידברות, אחרי יום־יומיים של מגעים בלתי־מתייבים וחיוכים בפרוז־דורים, יבוא הרגע בו יגיד היו"ר, איש האו"ם: "ובכן, רבותי, מה אתם מוכנים לתת תמורת השלום?"

אם יציע אז נציג ממשלת־ישראל הצעה כלשהי של החזרת־שטחים — אפילו כהצעה ראשונה לעמידה על המקח, יתפרק חליכוד חלאומי.

הוא יתפוצץ בבום גדול. אילו נאומים של בגין? אילו הכרזות של משה דיין (אם יחשוב שזה פופולרי, כמובן).

גולדה היא, קודם כל ומעל לכל, גננת. היא רוצה שבכיתה שלה יהיה שקט. שכל הילדים יישבו ביחד, וישירו בצוותא "עוגה, ער־גה, עוגה."

לכן אינה מעוניינת בהידברות שתכריח אותה לפרסם סוף־סוף תוכנית־שלום כל־שהי, ולפרק את הממשלה, ולהקים ממש־לה מצומצמת בעלת תוכנית כלשהי.

★ ★ ★

א בל ישנו, כמובן, נימוק יותר ח־שוב, יותר עמוק.

בעמדתם של גולדה וילדי כיתה יש סתירה פנימית ממאירה.

כלפי העולם אומרת גולדה: אנו מוכנים לשיחות־שלום. בלי שום תנאים מוקדמים. אפשר לדבר על הכל. אפילו על ירושלים.

כלפי הציבור, כלפי הבוחרים, כלפי עצ־מה, אומרת מפלגתה של גולדה: אין מה לדבר על ירושלים. אין מה לדבר על רמת־הגולן. אין מה לדבר על רצועת־עזה. אין מה לדבר על מיזרח־סיני ושארם־אל־שייך.

ככל המקומות האלה כבר מחלקים זכיונות, ומתקוטטות קבוצות־לחץ של פרוטקציונרים, וביניהם כי תותחים אלה יורים על חיי־לינו, וכל מעשה שיש בו קורטוב של כיכוי להשתיקם הוא קדוש.

★ ★ ★

ה אם את זה כל־כך קשה להבין? ב־ודאי שלא. אפילו מי שיש לו תפיסה מוגבלת יכול להבין זאת בנקל. אפילו גולדה. אם כן, מדוע היא נהגה אחרת?

מדוע נערמו אבא אבן, וכל אבי־ני־החצץ של משרד־החוץ, כמחסום בדרך להתקדמות?

יש אומרים: מפני שזה היה בעיצומה של שליחות גול־ה.

יש אומרים: אילו האמינו האמריקאים לשר החוץ המצרי והשתכנעו כי השלום ק־רוב, לא היו נותנים לנו את הנשק והכסף שאנו זקוקים לו.

שטויות במיץ עגבניות.

דווקא ישראל שוחרת־שלום, ישראל ש־

ועידת רודוס 1949: המדיניות של "עוגה, עוגה, עוגה..."

כמה מראשי התנועה למען ארץ־ישראל השלמה, המקווים להתיישב שם.

פער זה, בין המדיניות המוצהרת לבין המדיניות האמיתית, בין התורה כלפי פנים לבין התורה כלפי חוץ, עומד להתגלות כתהום פעורה, ברגע שתתחיל הידברות.

לכן תוקפת חלחלה קרה את גולדה וחבריה ברגע שמישהו מעיזה אפשרות ממשית של הידברות.

★ ★ ★

ה אם כבר חלפה סכנת ההידברות? ה־אם חלפה סכנת השלום?

באמריקה נאלצה גולדה להצהיר, בחצי־פה, שהיא מסכימה לשיחות בנוסח רודוס. אבל מייד העמידה תנאים שיהוו מחסום בפני המצרים.

בכל זאת חזרו המצרים המנוולים על הכרזתם.

אבא אבן הכריז השבוע שאם המצרים ריצים בשיחות נוסח רודוס, הם צריכים לבקש זאת מאיתנו, באמצעות גונאר יארינג (שחזר בינתיים למוסקבה ונעלם מן האופק).

שיעמדו על ארבע, ויתחננו, ואז אולי נסכים.

אולי זה יספיק כדי להעליב את המצרים. הם הודיעו לפחות שהם בכלל נגד.

אולי אין זה מספיק, וגולדה תצטרך לח־שוב על טכסיס חריף יותר כדי להחניק את העניין באיבו.

וביניתים רועמים התותחים.

תמרורים

התארסו • המנהיג הרוחני של 20 מיליון מוסלמים בני הכת הישמעאלית, **אגא חאן** (32), והגרושה האנגליה בת ה־29, ליידי **ג׳יימס קריצ׳טון־סטיר ארט**. הכלה לעתיד היא בתו של קולונל בריטי והיא נולדה בניו־דלהי. שמותיה ה־ראשונים הם שרה פראנסיס והיא נישאה ב־1959 ללורד ג׳יימס צ׳רלס קריצ׳טון־ סטיוארט, ממנו התגרשה ב־1968.

נחוג • בהוליוד, יום־הולדתה ה־29 של השחקנית **אנה קרינה**, שהחלה את הקאריירה הקולנועית שלה לפני 11 שנה בפאריס, צרפת, ל־ שם הגיעה מדנמרק.

קיסטר

נחוג • יום־ הולדתו ה־64 של שופט בית־המשפט העליון ד״ר **יצחק קיסטר**. יליד פו־ לין, שם קיבל את התואר למשפטים, עלה לארץ ב־1935 והחל עובד כעורך־ דין בירושלים. ב־ 1945 מונה לשופט שלום, וב־1948 ל־ שופט מחוזי. מ־1965 כיהן כשופט בית־ המשפט העליון.

בהריון • נמצאת שחקנית הקול־ נוע האמריקאית **אודרי הפבורן**, ה־ נשואה מזה כשנה לפסיכולוג האיטלקי אנדריאה דוטי.

מונה • לשגריר ישראל בגרמניה ה־ מערבית, מי ששימש לאחרונה כסגן מנכ״ל לענייני הסברה במשרד החוץ — **אלישיב בן־חורין**. תוקף המינוי יחול בתחילת השנה הבאה (הוא בא במקום אשר („ארתור היפה״) בן־ נתן, שביקש לסיים את תפקידו, אחרי ארבע שנות שרות בגרמניה.

בן־חורין

מונה • ל־ ראש המחלקה ל־ אירגון שרותים ר־ פואיים באירגון ה־ בריאות העולמי, ש־ מושבו הקבוע ב ג׳נבה, סמכ״ל מש־ רד הבריאות בירושלים וראש יחידת ה־ תיכנון של בתי־החולים הממשלתיים — ד״ר **יהושע כהן**. תוקף המינוי לשנ־ תיים, וד״ר כהן בן ה־45 יהיה הישראלי השני המקבל תפקיד באירגון הבריאות ה־ עולמי. כיום מועסק באירגון זה ד״ר בטש, שהיה מנכ״ל משרד הבריאות.

זכו • בתואר שחקני השנה לשנת 1969, המוענק על־ידי האיגוד הארצי של בעלי בתי־הקולנוע בארצות־הברית — **ג׳ואן**

מק־קווין

וודוורד, עבור מישחקה בסרט רחל, רחל; ו**סטיב מק־קווין**, עבור הסרטים בולי׳ט והשוד המושלם.

נפצע • באורח קל, במאי הסרטים הצרפתי **ז׳יל דאסאן**, את עסק בהסרטת הסרט הבמחת שחר, בו מככבת אשתו, השחקנית היוונית מלינה מרקורי.

נותח • בעינו, שחקן האופי המפור־ סם, יליד בריטניה, **יום קרונין**. בחוד־ שים האחרונים סבל השחקן כאבים עזים בעין ולאחר בדיקה הסתבר כי התפתח גידול סרטני בעינו השמאלית. הוא הוכנס מייד לבית־חולים, שם הוציאו לו המנתחים את עינו.

הם אוהבים...

ד"ר ג'יים בראדרס

ילדך (העולם הזה 1674) נפלה טעות. מחבר הכתבה, ד"ר ג'יים בראדרס, איננו פסיכולוג אנגלי אלא פסיכולוגית אמריקאית ידועה, המופיעה לעיתים קרובות בתוכניות טלויזיה.

נוגה כץ, אביחיל

● להוכחת טענתה — הנכונה — של הקוראה כץ, ראה תמונת ד"ר בראדרס.

■ לורד

דויד הכהן

יורשה לי להעיר את תשומת ליבו של ח"כ אבנרי לטעות שנפלה בכתבתו לורד כרמל (העולם הזה 1674).

הדוגמה שאבנרי נתן, לפיה היה דויד הכהן עשוי לזכות בתואר לורד כרמל, אינה יכולה להיות נכונה, כי התואר לורד כרמל תפוס כבר. לורד כרמל הראשון היה סיר הרברט סמואל ז"ל. התואר עבר ביורשה לבנו בכורו אדמין, ולאחר שזה יסיים את 120 שנותיו עלי אדמות, יעבור התואר לפרופסור דויד סמואל ממכון ויצמן למדע, רחובות.

קורא, מכון־ויצמן, רחובות

● מעליש — לורד הכהן יצטרך להסתפק בתואר אחר.

■ הקדחת — מטשטשת?

יש לי רק שאלה אחת, למיקרא הכתבה של אורי אבנרי אגדה (העולם הזה 1675): לכאורה, ההגיון בכתבה זו זועק ממש לשמים. סביר להניח שגם נתן ילין־מור ויש־ראל אלדד, שאינם פחות פיקחים מאבנרי, מבינים זאת. מדוע אם כן הם פועלים נגד עצמם, ותורמים כל אחד להגברת כוחו של יריבו דווקא? הייתכן שקדחת־הכנסת שאחזה בהם, כדברי אבנרי, מסוגלת לטשטש עד כדי כך?

זכריה זוי, תל־אביב

■ תחרות הצילומים

להתחרות הצילומים, רצ"ב תצלום שלט בעיר העתיקה, שנתלה על־ידי ערביית ירו־

תמונת השבוע

שליים. הכותרת המוצעת: „מי אומר שאי־חוד ירושלים אינו מתקדם?"

רן סלמניק, חיפה

● תמונת השבוע מזכה את הקורא סלמניק בעשר ל"י.

● הקוראים מתבקשים לשלוח תמונות בשחור־לבן, לא צבעוניות.

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למכתבים קצרים.
זכות קדימה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים תצלומיהם למכתבים.

מלחמת הבחירות במשרד הפרוע

בראשית היתה מפא"י. היא שלטה בכל: בלישכות־העבודה, בצרכניה ובמשטרה. העיירה היתה שמורת־טבע פגורה. עכשיו מתחיל המאבק שילטון להתפורר. חברי מפא"י פורשים, ומתמודדים עם המפלגה הגדולה על השילטון בעיירה.

בצל גולדה

נערים עוסקים באחד הבילויים העיקריים של שדרות: משחק הביליארד. של גולדה מאיר. מסבירים אנשי שדרות: „בית־הקפה גוייס לתעמולה של המערך. בעל הקפה מקווה בעקבות כך לקבל את ה־רשיון.“ דוגמאות מתון זה מצויות לרוב בחוגי האדע

ה שלט הגדול אומר: ברוכים הבאים ל־שדרית.

אבל השלט הגדול מכוסה כרוזים קטנים, הנושאים את האותיות „דר“. והאותיות הן — יצחק טריקי.

ייתכן שכמה מבעלי־הזכרון בין קוראי העתונים בארץ זוכרים את השם הזה. ב־שדרות מקפל השם טריקי היסטוריה שלמה. היסטוריה המתחילה עם הקמת המעברה שהפכה במרוצת השנים לעיירה, יישוב שכ־מו כל יתר ישובי־העולים היה שמורת־טבע מפלגתית.

שדרות היתה שייכת למפא"י, כשם שמקו־מות אחרים היו שייכים למפד"ל. התושבים קיבלו שיכון באמצעות איש־מפא"י, נשלחו לעבודה על־ידי פקיד מפא"י, ופעם בארבע שנים הצביעו בצייתנות בעד מפא"י. הכל היה שייך למפלגה, החל בצרכניה וכלה במשטרה. את דבר המפלגה ביצעו בוסים מקומיים, ברגים קטנים או גדולים יותר ב־מכונה האדירה.

אחד הברגים האלה היה יצחק טריקי.

★ ★ ★

ב אלבום הפרטי של טריקי יש תמו־נה שלו במדי סמל משטרה, מן התקו־פה בה שירת כמדריך בבסיס־האימונים בש־פר־עם. יש גם תמונה במדי סרן של צה"ל,

עד היום הוא חובש כיסה סרוגה עדינה, וייתכן שיכול היה להיות פעיל של מפלגה דתית. אך המישחק המפלגתי קבע, שדווקא עסקני מפא"י הצפון־אפריקאים הם שפנו אליו וגייסו אותו לפעילות. היתה זו תקופת העליה הגדולה ממארוקו; אשר חסין ואבר־הם עבאס הסבירו לטריקי, כי המדינה וה־מפלגה זקוקות לצעירים מרוקאים בעלי הכ־שרה. בעזרתם הגיע למעברת גבים־דורות, שנועדה במרוצח השנים להיקרא שדרות.

בין יתר המשפחות שהגיעו למעברה כא־שר טריקי היה המנהל, היתה גם משפחת יפרח. כך מתאר טריקי את הופעתו של האיש שהוא עתה יריבו מספר 1: „יום אחד הופיע בנה של משפחת יפרח, יהונתן. הוא היה סג"מ ועמד להשתחרר מהצבא."

כיום עומד יהונתן יפרח (40) במקום בטוח ברשימת המערך לכנסת, ובראש רשימת המערך בבחירות למועצה המקומית שדרות — ואילו יצחק טריקי עומד בראש הרשימה האופוזיציונית למען שדרות, שסימנה הוא

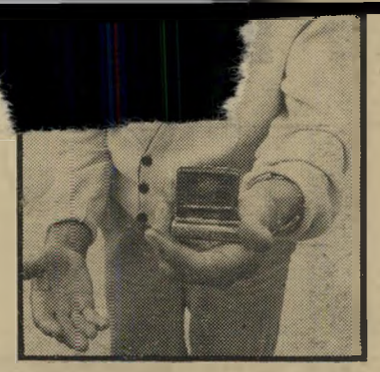

הדור הראשון

מאיר אמ־לג, 68, תושב שדרות מאז 1958, מציע טבק־הרחה לכל יודיד. בחירות? „אה, לא צריך לדבר!"

ממזכירות המערך בשדרות לראשות המרכז החופשי

אפשר לומר ששמעון רביב נולד במערך. הוא תושב שדרות משנת 1961, היה מזכיר סניף אחדות־העבודה עד שקם האיחוד ונוצרה מע"י. הוא היה מועמד המערך ברשימה לבחירות האחרונות להסתדרות. אבל הפעם הוא עומד דווקא בראש רשימת המרכז החופשי, בבחירות למועצה המקומית שדרות. בגלל זה איבד את תפקידיו החשובים במועצת הפועלים, והוא חושש שבקרוב יאבד גם את פרנסתו ופרנסת המשת ידיו. איך הגיע לכך? הוא מספר:

לפני שנקבעה רשימת המועמדים לבחי־רות למועצה, התכנסה סיעת אחדות־העבו־דה לבחור את המועמד שלה למקום ריאלי ברשימת מפלגת העבודה. חברי הסיעה הח־ליטו, בשבעה קולות נגד שלושה, שאני אהיה המועמד מטעם הסיעה. זאת אומרת, הייתי צריך לעמוד במקום השלישי או הרביעי ברשימה הכללית של המערך.

אבל יהונתן יפרח אמר לי: „איתך אני

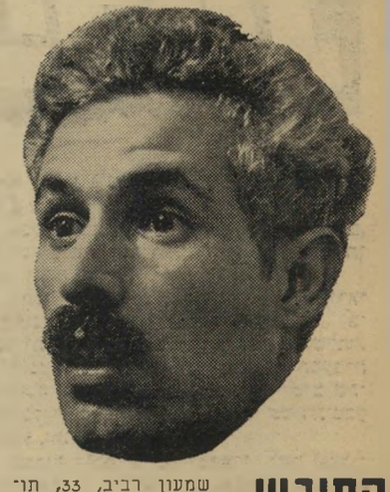

הפורש

שמעון רביב, 33, תו־שב שדרות מאז 1961, עסקן מרכזי של המערך — עד שלפתע...

לא אשב! אם אתה תהיה ברשימה — אני לא מוכן להיות בה!"

למה? כי הוא רצה שמטעם אחדות־ה־עבודה יועמד דווקא אמנון בן־יעיש, שמוכן לעשות כל דבר בשבילו. אבל חברי הסיעה אמרו לא.

יפרח התנגד לי, מפני שכמה פעמים נקטתי עמדות מנוגדות לו. ראיתי שהלחצים נמשכים על חברי ה־

טריקי

האיש שהעמיד את שדרות על הראש בהאשמות שהוא מטיח בפני ראש המועצה, נראה עומד ב־פתח בית־הכנסת על שם חללי הצוללת דקר, אותו הוא הקים ביוזמתו האישית.

„לא בשביל כסף!"

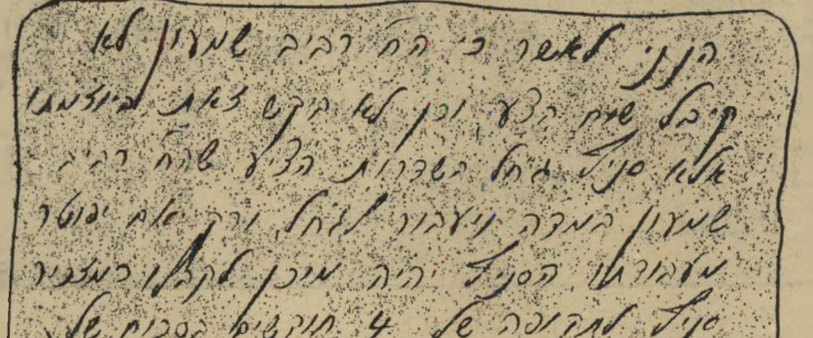

מכתב זה, חתום בידי נציג גח"ל בשדרות, נ־שא עימו שמעון רביב כהוכחה לטוהר מניעיו: „הנני לאשר כי הח' רביב שמעון לא קיבל שום בצע וכן לא ביקש זאת ביוזמתו, אלא סניף גח"ל בשדרות הציע שהח' רביב שמעון, במידה ויעבור לגח"ל, ורק אם יפוטר מעבודתו, הסניף יהיה מוכן לקבלו כמזכיר סניף לתקופה של 4 חודשים בסכום של 400 עד 500 ל"י לחודש..." העיסקה הזו, שתוכננה קודם לכן, לא בוצעה מעולם.

סיעה, שישנו את החלטתם. החלטתי גם אני לעשות משהו בשביל הרושם, בשביל לחץ. יחד עם עוד חבר מאחדות־העבודה קיימנו מגע עם גח"ל, כאילו רוצים להצ־טרף אליהם. זה היה רק בשביל להפחיד.

אבל הוא דווקא ניצל את הצעד הזה בשביל לחסל את מועמדותי. פראום שלח הזמנה לחברי המזכירות של המפלגה ל־התכנס בחדרו. ככה, באופן דחוף, ובלי לקבוע סדר־יום מראש. שאלתי: „מה עומד לדיון?" והוא השיב: „דברים שהציבור לא צריך לדעת אותם."

הלכתי לישיבה בלי מחשבות שניות. יפ־רח פתח: „החבר רביב שמעון ניהל משא־ומתן עם אנשי גח"ל, לשם קבלת שוחד, כספים ותמורה, ומועמדות במקום שני ברשימה. כוונתו להכניס לנו גייס חמישי, שיעשה מהפכת חצר ויסלק את יפרח!"

לא הכחשתי שקיימתי פגישה עם נציג גח"ל אצלי בבית, אבל הסברתי למה. הו־צע להדיח אותי בו במקום מכל תפקידי. ראיתי את המצב ועזבתי את הישיבה. נערכה הצבעה: חברי מפא"י ורפ"י הצב־עו נגדי. חברי אחדות־העבודה — לא.

חברי אחדות־העבודה אירגנו מישלחת למרכז המפלגה בתל־אביב, שירדו לשדרות לראות מה קורה בסניף. הם הלכו לאבר־הם גיבלבר, מזכיר־המישנה של המפלגה. הוא הבטיח להזמין אותי לוועדה פארי־טטית של המערך. הוא הזמין אותי כמו שניכסון הזמין אותי לטיול בנוגה.

שמעתי שיפרח נתן אולטימטום: או הוא או אני ברשימה. אבל אני נתתי לו עו־שאנס אחד. לא עשיתי כלום, ושלחתי אליו מישלחת של שבעה חברים שיאמרו לו: „שמעון מוכן לרדת מהפסים. לא רוצה מועמדות, לא רוצה שום תפקיד. רק שיבטלו את החלטת ההדחה. הוא בעצמו יתפטר מכל התפקידים. רק יישאר חבר ה־מפלגה." התשובה היתה: לא!

★ ★ ★

החברים שלי ואני חשבנו שאולי נקים רשימה עצמאית. התחלנו לאסוף את האלף לירות שצריך להפקיד. אבל נותרו לנו רק 18 שעות. ב־18 שעות אי־אפשר היה להס־פיק את הכל, כסף, חתימות. היה ברור שיהיה כישלון מראש. להישאר במערך אי־אפשר היה כבר. איך נסכים שהם יכתיבו לנו מי יהיה מועמד אחדות־העבודה?!

בדרך, כשאנחנו הולכים ומתלבטים, פגש אותנו אברהם אזולאי, מהמרכז החופשי. „אתה עוד חושב ללכת איתם?" הוא שאל אותי. „הצטרף אלינו!"

שאלתי את החבר'ה מה דעתם. המרכז החופשי הציע לי מקום ראשון ברשימה שלו. עוד קודם לכן הציעו לי. כשראינו את המצב, עברתי אליהם עם החבר'ה שלי.

כשכל העניינים האלה התחילו, עבדתי במועצת הפועלים כמזכיר אגודת פועלי הבניין, כמרכז קרן מישען, וכמנהל ה־מחלקה לבטיחות וגיהות. אחרי שהחלטתי לעבור למרכז החופשי, קרא לי מזכיר מועצת הפועלים ואמר לי, שהחבר נתן אלמוליגו, ראש מחלקת האירגון בוועד הפועל, הודיע לו ש„החבר הזה אינו יכול להמשיך ולכהן בשני התפקידים שאליהם נכנס בהתאם למפתח המפלגתי." לכן הו־דיע לי המזכיר, שמרגע זה לוקחים ממני את שני התפקידים העיקריים: מזכיר אגו־דת פועלי הבניין, ומרכז מישען. השאירו לי עבודה פיקטיבית של בטיחות וגיהות.

אמרתי: אני לא רוצה שיצביעו על שמ־עון רביב ויגידו „תראו פרייר, מקבל מש־כורת ולא עושה כלום!" אז יצאתי לחוף־שה שנותיה, והגשתי תביעת דיבה נגד יהונתן יפרח.

ואמרתי: זה הסיפור. אני לא מבין איזה טעות!"

יפרח לא נבחר אז לכנסת. אבל העובדה שנכלל ברשימת־המועמדים הצעידה אותו את הצעד הראשון לקראת הכנסת השביעית. בעיירה עצמה התחדדו היחסים בין זכאי

לבין טריקי ויפרח. טריקי, אז מזכיר סניף מפא"י במקום, משוכנע שהיה לו חלק חשוב בחיסול הקאריירה של זכאי בשדרות. „היו התנגשויות. מסרתי את המפתחות בחזרה למפלגה. בין זכאי ויפרח הלכו העניינים על סכינים. ספיר ונצר נאלצו להתערב. היו קטטות. בסוף ביטלו לזכאי את המינוי," במקומו כראש המועצה נבחר יהונתן יפרח.

★ ★ ★

דברים אלה חשובים, כי הם מתא־רים את תהליך התפוררותו של השלטון המוחלט של מפא"י.

אבל חשיבות המאורעות והמריבות האלה אינה מפני שהם קרו בשדרות, אלא מפני שמאורעות אלה, ודומים להם, אירעו במקביל בכל יתר עיירות־העולים בארץ.

במיקרה נוגע העניין לאדם בשם טריקי, שהוא דמות סטגונית במיוחד. אדם שאחרי הבחירות האחרונות קיבל תעודה של המערך האומרת: „סניף המערך בנתיבות מצא לנכון לכבד את החבר יצחק טריקי בתעודת־כבוד, כהוכחה לגאמונתו ומסירותו למערכת הבחי־רות ואשר כתוצאה מכך המערך זכה בנצ־חון." ואילו במערכת הבחירות הנוכחית הוציא המערך בשדרות כרוז האומר עליו: „העבר שלו מעורפל, ההווה שלו מעורער והעתיד שלו מסוכן... אדם ששמו אינו כלל טוב, רמאי ופושט רגל, זייפן ואת הציבור יסבך, אדם אשר הולך וממשיך להוליך שולל קהל, אדם שיזאג לכיסו וש־הכל אחריו יבער."

ובכרוז אחר, אף הוא של המערך: „ראו את מועמדי הרשימה העצמאית לעמן שד־רות, המעיזה להופיע בפניכם ולדרוש את אמונכם! טריקי יצחק — ישב בבית־סוהר על זיוף חתימות..."

★ ★ ★

כאן נפתח פרק, עליו מדבר טריקי בהתרגשות עמוקה: „כשהתקיים המשפט שלי, העמיד יפרח לרשות התושבים שני אוטובוסים שיסיעו אותם למשפט. בשביל לראות את משפט אייכמן, שהתנהל באותו זמן, לא גייס אוטובוסים. אבל בשביל לר־

ולעצם המשפט: „כשהייתי בצבא הקבע, קיבל הילד שלי דלקת כרום המוח. כל מה שעשינו לא עזר. אשתי מארסל רצתה שאקח אותו לערבי בבקה אל־גרביה, שיכתוב לו קמיע ויהיה בריא. זה היה צריך לעלות 200 לירות. לא היה לי. ביקשתי הלוואה

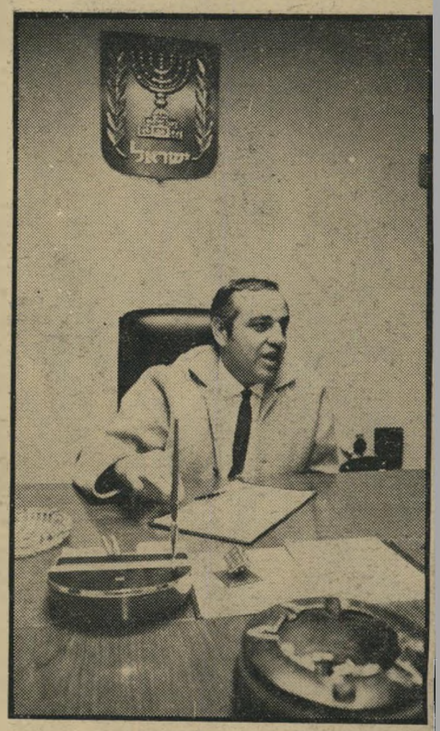

יפרח ראש המועצה, הבוס של שד' רות, במשרדו במועצה. הוא הוצב במקום ה־51 ברשימת המערך לכנסת, כנציג עיירות העולים ועיירות הפיתוח.

של 300 לירות מבנק אוצר החייל. אישרו לי, בערבות שני אנשים: צ'רלי אוחיון מוהל הדואר, ויוסף כהן השוטר. לקחתי את ההלוואה, אשתי נסעה לערבי, והילד נשאר חולה. את ההלוואה סילקתי בתשלומים.

„יום אחד הופיע יהודי אחד מראש־פינה — מארוקאי שכותב. אמר לי שתמירת 300 לירות יציל את הבן שלנו. אשתי בכתה. לא נתנה מנוח. אמרתי לה: „אין לי." בסוף הלכתי לאותו בנק, ביקשתי הלוואה חדשה. הפקידה מכירה את בעיית הבן שלי. היא אמרה: „מכיוון שאתה צריך את הכסף היום, קח את הטופס ומלא אותו."

במקום שהיה כתוב ערבים, כתבתי את שמות שני הערבים שהיו בהלוואה הקודמת. לא חיכיתי את החתימה, רק כתבתי את השמות. גם את הלוואה הזאת שילמתי, עד שנשארו רק 20 לירות. כשפעם לא שילמתי, קיבל צ'רלי הודעה על אי־תשלום. „זה היה קרוב לזמן שהיינו צריכים להחליט מי ילך לרשימה למועצה המקומית. יפרח לקח את צ'רלי ואמר לו שיגיש תלונה, כדי לפסול את מועמדותי."

לטריקי ברור לחלוטין, כי התביעה נועדה רק לסלקו מן הזירה, ולפנות את המקום ליפרח. אילו הסכים לוותר על מועמדותו, היה התיק נסגר. גם כאשר נדון לתשעה חודשי מאסר יכול היה לזכות בחנינה — אילו הסכים לעזוב את שדרות ולעבור למקום אחר. אבל הוא התעקש.

★ ★ ★

כ אשר ריצה טריקי את עונשו וחזר לשדרות, החלה התקופה השחורה ביותר בחייו. לישכת העבודה שלחה אותו למיפעל „שאני בעצמי הנחתי את אבן־הפינה שלו." המנהל הודיע לו: „מצטער, קיבלנו הוראה לא להעסיק אותך."

שוב ניסה את מזלו בלישכת־העבודה. שלחו אותו למבט, המיפעל שמייצר בתים טרומיים ואשר הוקם בשדרות בתקופה ש־טריקי היה עדיין עסקן מן המניין.

הכל נשאר שחור. מנהל המיפעל, טוביה פלדמן, קיבל את פניו: „מצטער, קיבלתי הוראה לא להעסיק אותך."

הוא ביקש עבודת דחק. קנה טריה ויצא לעבוד בנטיעות של הקרן הקיימת. אבל גם משם הרחיקו אותו. שנתיים וחצי נשאר ללא עבודה. טריקי ובני ביתו חיו מעזרת בני המשפחה. יום אחד ארב לטוביה פלדמן, בצאתו מבית־החרושת. „אני רעב ללחם," אמר לו. „תן לי לירה אחת."

פלדמן, כך נזכר טריקי, פרץ בבכי. „מחר תבוא אלי לעבוד!" אמר לו. וכך, סוף־סוף, מצא עבודה במבט, שם הוא עובד עד היום.

„כאשר נודע שאני עובד שם, באה מישלחת שלמה של יפרח והאנשים שלו. אבל פלדמן לא פיטר אותי. רק העביר אותי לתפקיד שהיה צריך לפגוע בכבודי. אמר לי שאהיה פקיד מודיעין, ולמעשה הייתי שומר על השער."

כאשר התחלף המנהל, התחלף גם התפקיד. כיום הוא עובד במשרד של מבט. „גם עכשיו ניסו לפטר אותי. כשהחלטתי לצאת ברשימה משלי. אבל המציאות קצת השתנתה. המנהל השיב: רבותי, זאת זכותו להגיש רשימה משלו! אחרי שעות העבודה הוא רשאי לעשות מה שהוא רוצה! חוץ מזה, יש לי כוח במיפעל. 130 פועלים לא יתנו שיפטרו אותי סתם ככה."

★ ★ ★

א בי המערך לא השלים עם הופעתה של הרשימה העצמאית, המורכבת כולה מאנשים שבעבר היו שייכים בלב־ונפש למערך. הנה סיפור לדוגמה, כפי שהוא מתואר בהצהרה נוטריונית:

בתאריך 28.9.69, בשעה 8 בבוקר, נלקחתי ברכב ביחד עם מר אסיאג מאיר, מר צרפתי דוד ועוד אחד ששמו אין אני יכול להזכיר מחמת פחד בעבודה, ואמרו לי שהם לוקחים אותי לבוריכת־השחיה בשדרות, ופתאום מצאתי את עצמי בדרך לבאר־שבע, ושם לקחו אותי לעורך־דין.

העורך־דין כתב את אשר כתב ואני חתמתי מבלי לדעת על מה אני חותם. אחרי זה נודע לי שאני חתמתי כאילו אבי חתם בשמי על הרשימה העצמאית למען שדרות.

הריני להודיעכם שחתימת אבי בשמי היא כשרה למופת, כי בידי אבי יפוי־כוח המעיד על כשרות חתימותיו בשמי.

אני מבקש לראות בהצהרתי בפני עורך־הדין מבאר שבע כחתימה מבטלת בכלל, ולאשר את התימת אבי בשמי.

מכתבי זה הנו הצהרה שניתנה מרצוני הטוב, ללא כל לחץ או איום.

ולראיה בא על החתום
מרדכי בן יצחק יתח.

סיפור אחר מוקלט על סליל־הקלטה. מספר בו על המועמד מספר 5 של רשימת „דר", שביקש מטריקי לאפשר לו לבטל את מעומדותו. „הבוס הגדול שלי לקח ארתי ליפרח... חבל לי על המשכורת. אם לא אפסיק עם הרשימה אני אעוף."

טריקי כתב לו בעצמו את מכתב ההתפטרות מן הרשימה.

אבל נשארו מספיק מועמדים; אשתו של טריקי קיבלה הלוואה שאיפשרה להפקיד את אלף הלירות הדרושות כפיקדון — ורשימת „דר" רצה לבחירות, על אפו ועל חמתו של המערך. למה, בעצם?

אין ספק שיש רקע אישי להתמודדות זו. אבל טריקי מוכן גם להצביע על כל מיני תופעות של העדפה, חלוקת טובות־הנאה לבני־המשפחה ולידידים, ואפילו הפקרת נזקקים זימללים. לגביו, יפרח פסול ?א רק אישית. אלא גם על סמך תוצאות כהונתו כראש המועצה.

ואילו יפרח, מצידו, פוסל את טריקי מכל וכל: „מספיק שזייף שטרות וישב בכלא כדי להוכיח איזה טיפוס הוא. הוא פסיכופאט, משמיץ ומקלל. אין טעם לענות לו. איך תענה לאדם שצועק שאחותך זונה? אדרבה,

בעיות, הרבה בעיות...

לפני ארבעה חודשים נפטר בעלה של אנימה חזן. האלמנה בת ה־33 נשארה עם שישה ילדים, מתלוננת שאין איש במועצה המקומית המוכן להתעניין בגורלה המר.

אני מוכן לנהל ויכוח. אבל על גני־ילדים, על תאורה, על בנייה!"

★ ★ ★

א בי לא רק טריקי מתייצב לבחירות נגד המערך. בשדרות נאבקות כמעט כל המיפלגות, ברשימות עצמאיות. יש גח"ל ודתיים ומרכז חופשי.

וכאן הנקודה ההופכת את מלחמת־הבחירות בשדרות לתשקיף של תופעה כלל־ארצית: אין כמעט איש מן העסקנים המתייצבים היום נגד המערך שלא היה בעבר הקרוב איש המערך. כי בתוככי שמורות־הטבע המפלגתיות החל תהליך המסוגל להביא שינוי מהותי: אחרי ההתקוממות נגד מנהיגות הבוס המקומי של המפלגה, באה ההתקוממות נגד המפלגה עצמה. שוב אין שדרות — ועשרות עיירות דוגמתה — נחלתה הבלעדית של מפלגה יחידה. הצעירים שגדלו ובה מחפשים את דרכם החוצה מן השמורה.

כל המפלגות מתלוננות על מישטר העדפות, על חלוקת רשיונות־מכולת לאושי שלמנו, על קיפוח, על שלטון־יחיד במפלגה ובעיירה, על הפחדה וקנייה. אך ההפחדה והקנייה שוב אינן בעלות שלטון מוחלט. „אדוני," הסביר אחד המורדים הצעירים בשלטון המערך, „אנחנו בוגרי צה"ל. שם מלמדים אותנו ללחום. לא לפחד. חוזרים הנה — ורוצים לשבור אותנו. להפחיד אותנו, להביא אותנו שנסכים לכל דבר. זה לא הולך! אנחנו לא נגד המערך סתם. אנחנו בעד עצמנו. בעד יצירת חיים בריאים כאן!"

לכן כדאי לבדוק, ביום רביעי הקרוב, מה יהיו תוצאות הבחירות בשדרות.

האופוזיציה נציגי שלוש רשימות בישיבה משותפת. כל אחד מקווה שרשימתו תנגוס חלק מן העוגה של המערך, מוכן לתאם פעולה עם יתר הרשימות. המכנה המשותף לכולם: בעבר הלא רחוק היו הם אנשי המערך.

היא נפשה את ביתה ובעלה — והפכה מספרית קטנה

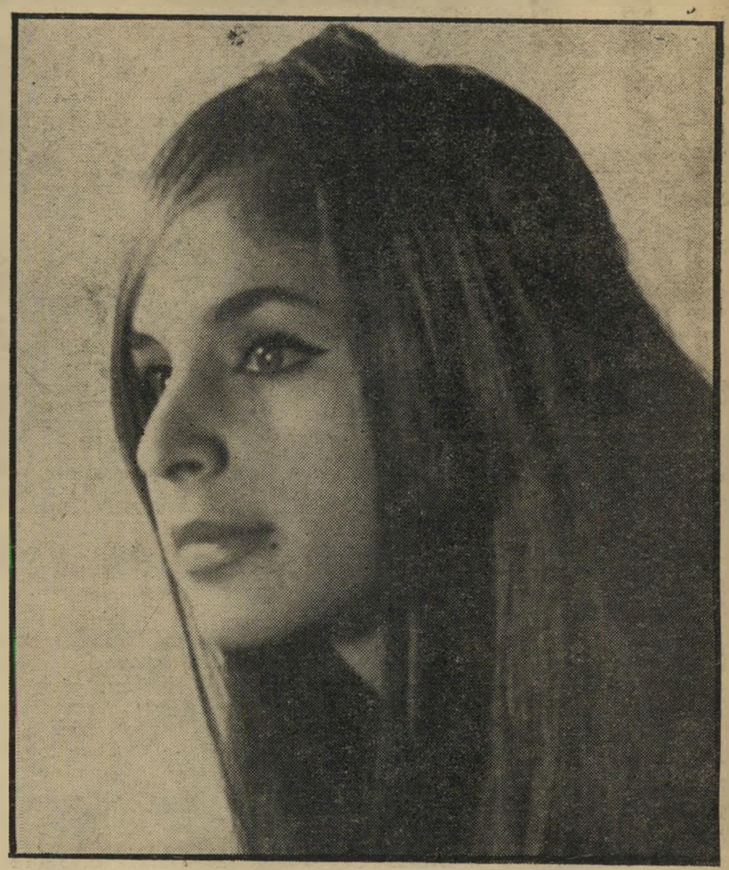

התמונה שפתחה את הדרך

זו התמונה שהכניסה את עליזה אדר לעולם הסרטים, כשנתגלתה לראשונה ברומא. דמותה עשוייה להשתנות מתמונה לתמונה, בהתאם לתפקיד.

סינדרלה מכפר ירוחם

איסלקיה לכל דבר

השמועות כאילו התגרשו, קובע גם שעליזה עובה א

ה אורחות במלון־הפאר נאות־מדבר בבאר־שבע אהבו את עליזה: היא היתה עליזה, טובת־לב, ובעיקר מומחית במקצועה. סלון־התסרוקות שלה שבמלון פרח ושיגשג: „פרנסה לא חסרה לנו," מספר בעלה, רפי דגן בן ה־29. „בגלל זה גם לא הבנתי איזה ג'וק נכנס לה בראש."

הג'וק היה באמת משונה: על אף הצלחתה, החליטה עליזה בוקר אחד לקום ולנסוע לצרפת כדי ללמוד מקצוע חדש: קוסמטיקה. בעלה, שלא הבין את ההחלטות הפתאומית הזו למקצוע החדש, ניסה להניא אותה מהרעיון. אך מאום לא עזר: עליזה, שכמו שהיא קטנה כך היא תקיפה, החליטה שהסלון הפורח במדבר לא מספיק בשבילה.

★ ★ ★

במקום קוסמטיקה — שחקנית

ה יא לא הגיעה מעולם למחוז־חפצה: לא לצרפת, ואף לא לעסקי הקוסמטיקה. לפחות, לא ישירות. מסיבה זו או אחרת, נעצרה ברומא. משם, קיבל ממנה בעלה מכתב המבשר שלימודי הקוסמטיקה ברומא זולים יותר, וניתן להשיג שם דיפלומה ביתר קלות. מכך, צריך היה רפי להסיק שבגלל זה נעצרה עליזה בבירת־איטליה.

מאז חלפה עברה לה שנה. כיצד מתקדמים לימודי הקוסמטיקה — זאת אין רפי דגן יודע עד היום. אולם בינתיים הפכה עליזה, שגדלה בכפר־ירוחם ועברה לבאר־שבע עם נישואיה — לשחקנית ישראלית באיטליה. גם שמה השתנה — מדגן לאדר.

אחת לשבוע או שבועיים ממשיכה עליזה אדר לשלוח מכתב לבעלה, בו היא מספרת על הקורות אותה. אולם דיווחיה לוקים כגראה בחסר: „את האמת אודותיה אני קורא בעיתונים," סיפר רפי לכתב העולם הזה.

רפי בן ה־29 הוא בחור רציני. נעים־סבר ישיחה, העובד בשקדנות מזה שבע שנים כמפעיל ציוד מיכני כבד במפעלי סולל־בונה בבאר־שבע. הוא התחתן עם עליזה לפני חמש שנים, כשהיתה צעירונת בת 21. כל אותם חמש שנים — עד שקמה ונסעה לעולם הרחב — חיו השניים באושר. משום כך גם היתה הנסיעה הפתאומית מפתיעה במיוחד לרפי.

אולם רפי נוח־המזג אינו מאשים את אשתו. לדבריו, אשמים בכך זרים. והוא מתכוון לשני סוגי זרים. סוג אחד — ידידותיה, שבילבלו לדבריו את מוחה בחלומות על נפלאות העולם הגדול, שיכנעו אותה איזה סיכויים נהדרים יש ליפהפייה כמוה בחו"ל. הסוג האחר הוא אסטרולוגים וידעונים למיניהם. עליזה היתה מאמינה גדולה ב־

שנות האושר

עליזה ורפי דגן בטקס חתונתם, לפני חמש שנים. היו אלו חמש שנות חיי נישואין מאושרים — „עד שנכנס לעליזה הג'וק בראש," כסיפרת בעלה רפי. ואכן, האמביציות האישיות שלה הן שהפרו את האושר של בני־הזוג, הביאו לפירוד.

מחכה בבאר־שבע

רפי דגן בדירתו הנאה בבאר־שבע, בה הוא מת
נורר בודד מזה שנה תמימה. למרות הלחץ ה
משפחתי עליו, אין הוא נוטה ללחוץ על עליזה שתחזור, בניגוד לרצונה, ממתין בסבלנות

חלוש שמונה עמודים אלה - קרא אותם ומסוך הלאה

העולם הזה - כוח חדש * מוסף לבחירות * העולם הזה - כוח חדש * מוסף

אנו תומכים ברשימת העולם הזה - כוח חדש מפני ש:

עשרות אנשים מכל שדרות החיים — אקדמאים, קציני־ם, סופרים וסתם צעירים — ראו חובה מוסרית לעצמם להתייצב בגלוי, בשמם המלא, לימין תנועת העולם הזה — כוח חדש במאבקה בבחירות ל־כנסת השביעית. כל אחד מהם ניסה בעצמו את נימוקי — ונימוקי כולם יחד משרטטים מפה של מאבק ציבורי בחזיתות רבות, המצטר־פות למאבק כולל אחד — המאבק לשינוי פני המדינה, המאבק לשלום ולשנוי.

הנה כמה מהכרזות התמיכה:

ד"ר חמדי פרוקי

רמאללה, מראשי התנועה למען מדינה פלסטינית, ש־הוגלה על־ידי המלך חו־סיין, וששליחי המלך ירו פגז בזוקה לביתו.

ב־29 באוקטובר ישאלו הערבים בפלסטין ובכל רחבי העולם הערבי: מה קרה למפלגתו של אורי אבנרי — האם עלתה או ירדה?

כל ערבי משכיל יודע כי מר אבנרי וחבריו הם הדוגלים הנאמנים ביותר בשלום של צדק בין שני עמינו, העם הישראלי והעם הפלסטיני.

אנו מעריצים את אומץ־לבו ונאמנותו לרעיון השלום, ויודעים כי שאיפתו העיקרית היא שמדינת ישראל תחיה בבטחון עם עו־לם הערבי. אני מאמין ששאיפה זו ניתנת להגשמה.

מיקי ברנד

מהנדס ותעשיין מדימונה

כבנו של יואל ברנד, האיש שמילא תפ־קיד היסטורי בפרשת הנסיון להציל את יהודי הונגריה מהשמדה אני רגיש במיוחד לכל גילוי אשר ריח של פאשיזם נודף ממנו. אני יודע לאן זה מוביל.

אני מודאג מאוד מן הסיגנון ה־סיפוחיסטי שפשט כימעט בכל ה־מפלגות. אני רוצה למנוע מצב שבו ישאלו אותי הילדים שלי, בעוד עשרים שנה: „אבא, מה עשית כדי למנוע את ההתדר־דרות.

לכן אני רואה חובה לתמוך בכוח פולי־טי החותר בדרך מעשית לקראת השלום. כוח זה הוא העולם הזה — כוח חדש.

דנה זוהר

מוסמכת לפילוסופיה

אחרי שהות של כמה חודשים בישראל הייתי מדוכאת מול פני היאוש הכללי מן השלום והחזרות האין סופיות על מליצות נבובות בענייני פנים. היה נדמה לי שאין שום התמודדות של דיעות, ושאין שום ביקורת על מדיניות החוץ והפנים של הממ־שלה.

כשקראתי את סיפרו של אורי אבנרי, „מלחמת היום השביעי", מצאתי בו גישה ביקורתית מרע־ננת ואמונה מעשית בשלום. בת־נועת העולם הזה — כוח חדש מצאתי קבוצה של צעירים רצי־ניים, העובדים קשה כדי להפוך את תנועתם לכוח פעיל למען שי־נוי ורפורמה.

אם כי יש כמה וכמה נקודות במצע התנו־עה שאיני יכולה להסכים עימם, הרי בעיני חשוב הרבה יותר עצם קיומה של תנועה כזאת, המעוררת את מצפון הציבור ומהווה אופוזיציה לממשלה. לכן אני תומכת במאמ־ציה של תנועת העולם הזה — כוח חדש להשיג קול חזק יותר בכנסת הבאה, ואני מקווה שאחרים יעשו כמוני.

מוחמד סעיד חסן

הרבה אומרים אנחנו רוצים שלום. אבל דרושים אנשים שלא רק ידברו, אלא יהיו מסוגלים גם לפעול. אנשים שהוכיחו את נאמנותם לרעיון השלום.

תנועת העולם הזה — כוח חדש מציגה את הדרך האחת שיכולה לשים קץ להרג של בני שני הע־מים: שיתוף פעולה בין התנועה הלאומית הערבית והתנועה הלאו־מית העברית.

אני וחברי, כערבים אזרחי ישראל, מרגי־שים יותר מכל את חשיבות השלום. אנו יכולים לשמש גשר לשלום. העולם הזה — כוח חדש הוא ראש־גשר לשלום, ולכן יש לחזקו!

ראובן קריץ

סופר ומרצה באוניברסיטה

החלטתי לתמוך בתנועת העולם הזה — כוח חדש והסכמתי להימנות על מועמדיה מפני שאני מעריך את עבודתה הנאמנה של סיעה זו בכנסת: היא ידעה למזג ביקורת חריפה על עמדות מקובלות עם הצעות עיניניות של תיקון ושל שינוי.

בעיקר אני מזדהה עם עמדות התנועה באמונתה:

— כי השלום אפשרי, ויש מקום ליוזמה כדי לקרבו;

— כי יש לעמוד נגד לחץ הכפיה הדתית;

— כי יש לשאוף לניסוח חוקה שתבטיח את הדמוקרטיה;

— כי יש לפעול נגד תלותו הגוברת של האזרח במנגנונים השונים;

והעיקר — כי יש להחזיר למדי־נה אווירה של רעננות, של אופ־טימיות ושל נעורים.

אלכסנדר זרחין

הממציא שומר המצוות

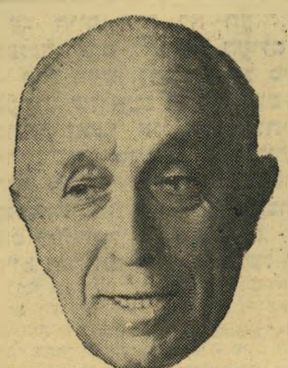

כל זמן שהינכם באופוזיציה פעילה למיש־טר, שהינו בא כוחה של מפלגוקראטיה המתקרית „דמוקרטיה" ואינה אלא הונאת הרבים על ידי שם מפוצץ, הרי כל אהדתי לכם שלמה וכנה.

כשתזכו להחליף את המישטר, תזכרו שלא ללכת בדרכי המוחלף, כי חז"ל דרשו: „אל תאמין בעצמך..."

אני מאחל לכם הצלחה מעבר למשוער, ותהיו גיבורים לפי ה־כלל: „איזהו גיבור, הכובש את יצרו" — אחרי שתצליחו!

אני מצטער שהקדמתי להיוולד, ואין לי אפשרות פיזית לעזור לכם בגופי.

אנו חומכים ברשימת

העולם הזה-כוח חדש מפני ש...

חסן קייסוני

במשך ארבע שנות פעולתה בכנסת, הי־תה תנועת העולם הזה — כוח חדש נאמ־נה לשלוש הסיסמות שחרתה על דגלה: שלום, שיוויון, שיחרור מחוקי כפייה.

אני יודע ששואלים: איפה הי־ערבים המוכנים לשלום? על־ידי תמיכתנו, אנו המשכילים הצעירים הערביים, בהעולם הזה — כוח חדש, אנו רוצים להוכיח כי המא־בק לשלום של רשימה זו הוא מא־בק משותף, לעתיד משותף.

אני פונה לצעירים ליהודים ולערבים ש־יתנו כוח לתנועה זו, כדי לחזק את הכוח המשותף הזה.

אני רואה בתנועת העולם הזה — כוח חדש, הכוח העיקבי ביותר בישראל, הלוחם למען שלום בין ערבים וישראלים.

משה שנק

פקיד שומר־מיצוות

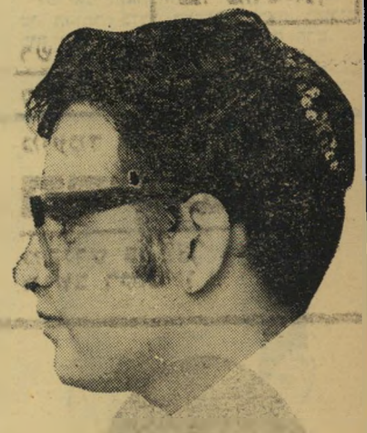

מורא בגולם הנקרא מימסד.

שנית: עמדתה של תנועת העולם הזה — כוח חדש בקשר לבעייה הנקראת בעיית ה־ערבים. חושבני כי הפיתרון המוצע על־ידה יכול לפוטרה.

שלישית: עמדת התנועה בבע־יית הכפייה הדתית, שאני, בתור איש דתי מסכים לה בלב ונפש. אני מתנגד לכל כפייה דתית או אנטי־דתית. עמדת הסיעה וצורת עבודתה בכנסת מוכיחה שהאימון שניתן לה ע"י הציבור לא ביזבז לריק. רצוי כי בכנסת הבאה תגדל הנציגות במידה שתאפשר לה עבודה יותר פורייה.

אנמק בכשפסים קצרים את תמיכתי ב־עולם הזה — כוח חדש:
קודם כל: נחוץ ורצוי כוח הלוחם ללא

מוניר סלום

קבלן וסטודנט לכלכלה ולמדעי־המדינה באוניברסיטה בחיפה

עד היום הזה לא העזה שום מפלגה, פרט לתנועת העולם הזה — כוח חדש, להצביע על פיתרון בעייתו של העם הירוע בשם פלס־טינאי, ואשר אני חלק בלתי נפ־רד ממנו, שמורה בבחירות על דרך גיבושו מחדש והשואפת ל־עצמאותו הלאומית, החברתית והטריטוריאלית, בשטחים שעד היום הזה הם בשליטתם של זרים.

כערבי ישראלי, התלבטתי במשך זמן מ־מושך לאיזו מפלגה להצביע בבחירות לכ־נסת השביעית. חרותי, כבודי ועתידי נראים לי באור הרבה יותר ברור, כאשר קראתי והתעמקתי במצע תנועת העולם הזה — כוח חדש, שהינה הרשימה היחידה המבטאת את הצורך בשיתוין לאומי בין ערבים ויהו־דים, ואשר שואבת את השקפותיה ותכלי־תה מעצם החיים היום־יומיים במדינתנו.

ד"ד בנימין רולף

מרצה בכיר למתמטיקה באוניברסיטת תל־אביב

כל מי שעוקב אחר הנעשה במפלגות הגדולות נוכח לדעת שאין בהם מקום לאו־פוזיציה פנימית. העסקנים במנגנוני המסל־גות הצליחו להשתיק או לרמוס את כל אלה שניסו להנהיג רפורמות מבפנים או להעלות נושאים חשובים לחיכוך עניני.

החידוש הגדול שהכניסה רשימת העולם הזה — כוח חדש לחיים הפוליטיים שלנו אינו אידיאולוגי בלבד. נציג הרשימה בכ־נסת הראה מה כוחה וערכה של אופוזיציה עיקבית והגיונית במישטר פרלמנטרי.

רשימת העולם הזה — כוח חדש מהווה מישקל נגד ומעצור בעד הלאומנות הקיצונית וחפרת המע־צורים, שאינה מכוגלת לקרב אז־תנו אל השלום. רשימת העולם הזה — כוח חדש הראתה שאפ־שר להיות באופוזיציה לקו הרש־מי מבלי להזדהות עם עוכרי מדי־נת־ישראל וצוררי העם היהודי.

רשימת העולם הזה — כוח חדש, העלתה, על אף הקשיים שנערמו בדרכה, עשרות נושאים בעלי חשיבות לכלל הציבור אל במת הכנסת. היא התעלתה בכך לרמה של בגרות ואחריות ציבורית שקשה למצוא דוג־מתן במפלגות אחרות.

רשימת העולם הזה — כוח חדש הוכיחה עצמה בכנסת השישית, והיא ראויה לאימונם ותמיכתם של הבוחרים בכנסת השישית.

אורי פרנק

מחלוצי ערד

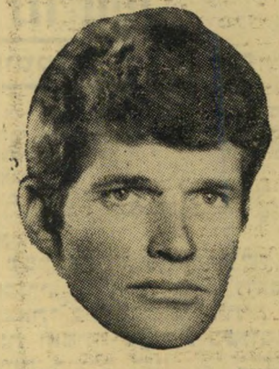

נראה לי כי כרגע השגת השלום הוא ה־דבר החשוב ביותר. הדרך שהעולם הזה — כוח חדש מציע — הכרה בקיום הלאום ה־פלסטיני והקמת מדינה ללאום זה — היא צודקת, ריאלית ואפשרית.

מוסר העבודה הוא אחד הגור־מים העיקריים להתפתחותנו הכל־כלית. הופעתם התדירה והמלאה של חברי הכנסת לעבודתם צריכה לשמש דוגמה לעם כולו. נציג תנועת העולם הזה — כוח חדש, בהופעותיו הקובעות, היווה דוגמה אישית לדרישה זו.

צורת המחשבה המתקדמת והחופשית, ה־

מאפיינת את התנועה ויכולתה להגיב ול־היענות לאתגרים בני־זמננו, אלה הן התכו־נות העיקריות שבזכותן אני תומך בתנועת העולם הזה — כוח חדש.

ד"ר ישראל שחק

מרצה בכיר לכימיה

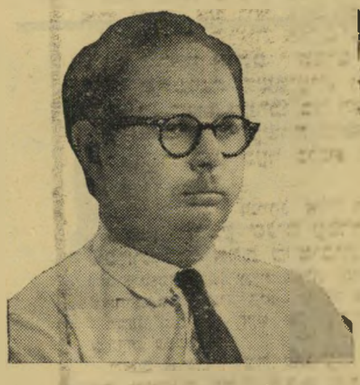

בבחירות לכנסת השביעית אין לי ברירה אלא להצביע בעד רשימת העולם הזה — כוח חדש.

אף כי אין אני מסכים עם דיעותיה של סיעה זו בכל השטחים ואף מתנגד לכמה וכמה מעמדותיה, הגעתי למסקנה כי מכל הרשימות המתייצבות לכנסת היא היחידה הנאבקת בעקביות למען השגת שלום צודק ובר־קיימא, תוך שמירת ביטחון המדינה, ריבונותה ושלמותה.

לכל החרדים כמוני מפני התגב־רות השוביניזם במדינה, לכל ה־מתנגדים כמוני להשלמה עם מצב של אי־שלום ניצחי, לכל ה־מאמינים כמוני כי יש צורך במדי־

נות שלום יזומה כדי לשים קץ ל־הרג — אני מציע לתמוך כמוני ב־רשימה זו.

הצבע למען רשימת
העולם הזה — כוח חדש
לכנסת השביעית ולעיריות:

השידור האחרון של אורי אבנרי
בשידורי ישראל:

סוף המירוץ

אני מגיעים אל סוף המירוץ. בעוד שישים שעות תיפתחנה הקלפיות. לפניך יהיו מונחים כל הפתקים. לרגע אחד אתה תהיה מלך.

רק לרגע אחד. במשך ארבע השנים הבאות לא ישאלו אותך כשם שלא שאלו אותך במשך ארבע השנים האחרונות.

אבל ברגע אחד זה אתה קובע. הקול שלך מכריע. הקול האחד שלך יכול לחרוץ גורלו של מנדאט שלם — זה כבר קרה.

לכן, קודם כל, אל תימנע!

המגנגונים האדירים, המשופעים במיליוני לירות מקופת המדינה, ידאגו להביא את כל נאמניהם, את צבא העסקנים והמזכירים, ואת צי המכוניות.

אם אתה מתקומם נגד השיטות האלה, אם אתה רוצה שגורל המדינה ייקבע עליידי אזרחים בעלי הכרה, לך לקלפי מרצונך.

*

אני מבקש ממך להצביע בעד רשימת העולם הזה — כוח חדש.

קודם כל, אני מבקש זאת בשם המאבק על השלום.

יתכן שלא הספקנו, באמצעים הדלים העומדים לרשותנו, להסביר לך את תוכניתנו המעשית לפרטי הפרטים.

אבל — אם אתה רוצה להיות בטוח שיהיה בכנסת השביעית לפחות גורם אחד המאמין בשלום, שלא התייאש ולא יתייאש מן השלום, שיצביע על כל הזדמנות לשלום, שלא ייתן לעניין השלום לרדת מסדר־היום — הצבע שי"ן.

*

אני מבקש ממך להצביע בעד רשימת העולם הזה — כוח חדש בשם המאבק על זכויות־האזרח.

ברגע זה, כולם מבטיחים לך. כולם דואגים. כולם דורשים. אבל היכן הם היו בארבע השנים שעברו? והיכן הם יהיו בארבע השנים הבאות?

למי מהם היה איכפת שחיילים מחכים על הכביש, ששפת־הים מלוכלכת, שבחורי ישיבה אינם מגוייסים. אבל עורכים פוגרומים לרופאים?

בכל ימי הכנסת השישית ידעת: אם מישהו מעוניין להשתיק משהו, יש סיעה אחת בכנסת שלא תניח לו. אם מישהו פוגע בזכויותיו אפילו של אזרח אחד — יש סיעה אחת בכנסת התובעת את הדין.

אם אתה רוצה שסיעה זו תהיה גם בכנסת השביעית — הצבע שי"ן.

*

אני מבקש ממך להצביע בעד רשימת העולם הזה — כוח חדש בשם המאבק על דמות הכנסת עצמה.

עכשיו מסתערים עליך כל העסקנים של כל המפלגות. כולם מבקשים שתשלח אותם לכנסת. אתה רואה אותם יום־יום במודעות, בחוגי־בית, באסיפות, בטלוויזיה.

אבל האם תראה אותם בעוד חודש־חודשיים באולם הכנסת? האם תראה אותם יושבים שם במשך ארבע השנים?

או שהכנסת השביעית תהיה ריקה כמו שהיתה הכנסת ה־ שישית, ושוב ייערכו בה הצבעות גורליות בנוכחות עשרה חברי־ כנסת — ומאה ועשרה כיסאות ריקים.

האם תצביע בעד כיסא ריק?

*

בסופו של דבר, פנייתנו אליך היא פשוטה לגמרי:

במשך ארבע שנים עבדה סיעתנו עבודה מפרכת. היא היתה נוכחת בכל אחת מישיבות מליאת הכנסת.

היא טיפלה בכל עניין שעלה לסדר היום. היא העלתה לסדר־היום את כל הנושאים שאחרים רצו לגנוז. היא הכריחה את כל השרים לענות על כל השאילתות.

קבענו סטנדרט חדש של חבר־כנסת, רמה חדשה של סיעה רצינית, אחראית, עובדת, עקשנית.

האם אתה רוצה שסיעה כזאת תהיה בכנסת השביעית? האם זה איכפת לך? האם אתה חושב שזה חשוב למדינה, לקיום הדמוקרטיה הישראלית?

אם כן, הצבע שי"ן.

בתל־אביב

רשימת העולם הזה —
כוח חדש

מועמד ראשון:

אלישע גת

אדריכל, מהנדס, מתכנן־ערים

ברמת־גן

רשימת העולם הזה —
כוח חדש

מועמד ראשון:

פרץ עופר

מהנדס בן 32, תושב רמת־גן

בפתח־תקווה

רשימת העולם הזה —
כוח חדש

מועמד ראשון:

שלום כהן

עורך „העולם הזה" מראשי חושפי השערוריות במנגנון השלטון.

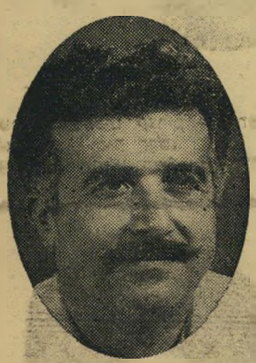

ובמקומות אחרים:

● בדימונה:
למען דימונה — האות **ז**

● בגבעתיים:
תושבי גבעתיים — האות **ת"ג**

מה חסר בתמונה זו?

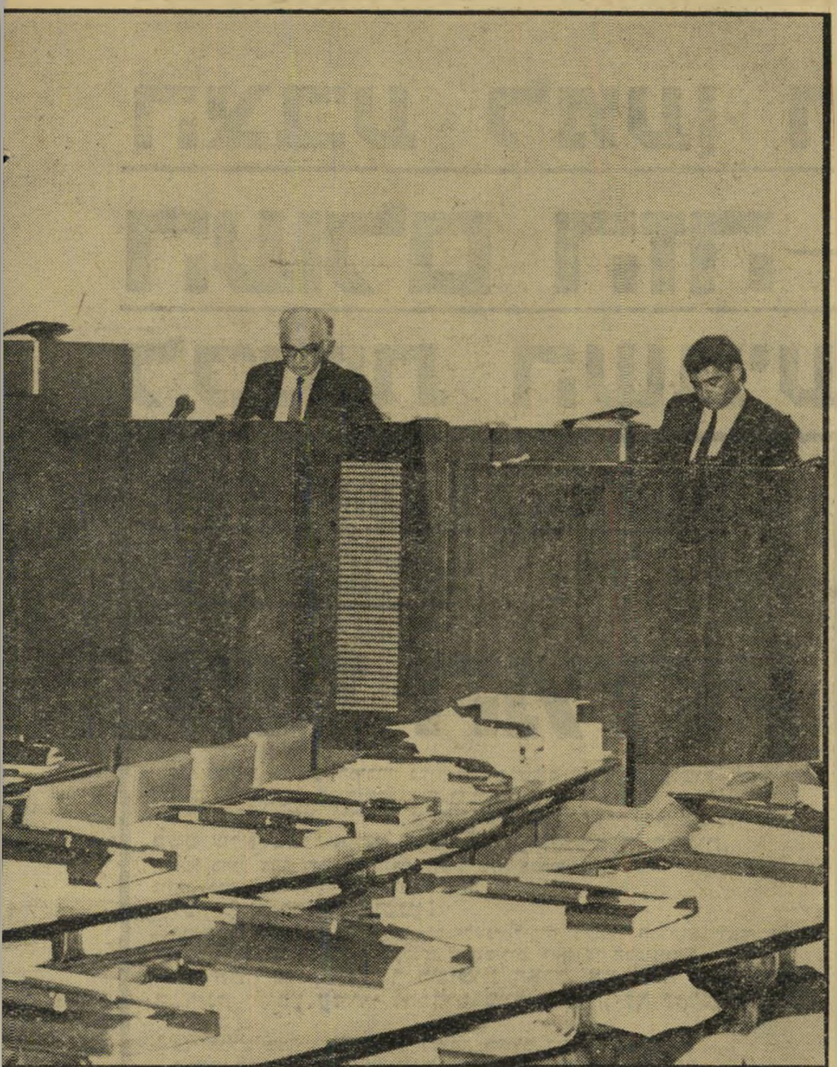

„מליאת" הכנסת!

תמונה זו צילם אורי אבנרי, בעת ישיבת הכנסת. מה יש בה? יש בה יושב־ראש הכנסת, קדיש לוז, המנהל בעצמו את הישיבה. יש בה חנואם, סגן שר־התקליטה אריה („לובה") אליאב, המדבר על עניין הנוגע

המובאים במוניות
העסקנים שפרנסתם
של המערך וגח"ל ו

קולך שלך יק
אתה כחר ב
הצוות הטוב
כי גם הממשלה
יעילה.
מי הוא הצוו

אתה בוחר בכנסת.

במוסד שהוא חיוני לקיום הדמוקרטיה. מוסד שתפקידו ל פ ע ו ל. לפקח על הממשלה. לשמור על האינטרסים שלך ועל הכספים שלך. לחוקק חוקים תוך שיקול ודיון.

כזו צריכה הכנסת להיות.

האם היתה כזאת הכנסת השישית?
האם תהיה כזאת הכנסת השביעית?

זה תלוי בך.

אתה יכול לבחור בחברי־כנסת, שלא יבואו כלל לכנסת. כמו חבר־הכנסת יזהר סמילנסקי, שבאמצע תקופת כהונתו נסע לשנה שלמה לאמרי־

אתה בוחר בכנסת – באי
אתה רוצה? באיזה דמו

קה, ושלא התכוון להתפטר — עד שאורי אבנרי הכריחו לכך. כמו עשרות חברי־כנסת שבאו לכנסת פעם בחודש, או פעם בשבועיים.

אתה יכול לבחור בחברי־כנסת שיבואו לכנסת — ויישבו במיזנון. ש־יחליפו רכילויות. שייכנסו לאולם המליאה רק כשמזכיר סיעתם מזעיק אותם להצבעה. שנכנסים לאולם הכנסת כשידם מורמת להצבעה — מבלי שידעו אפילו ע ל מ ה מצביעים, ומה הטענות בעד ונגד.

אתה יכול לבחור בחברי־כנסת שהפכו את עצמם לרובוטים, המכניעים את מצפונם האישי לפקודת המפלגה, שאינם אלא מכונות־הצבעה ומכונות־דיבור המופעלות מבחוץ על־ידי מנגנוני־מפלגות.

האם אתה רוצה בכך?

*

אומרים לך שעליך להצביע בעד „הצוות הטוב ביותר" בממשלה.

אבל אותו צוות — טוב או רע — נבחר אוטומטית. אין הוא זקוק ל־קולך. הוא נבחר על־ידי מאות אלפי הבוחרים „האוטומטיים" — אנשם

זה הוכח בכנסת ז
מחבריה, אורי אבנ
שלום כהן ואחרים
בעבודתה של סיעה
מאמץ גופני.
עכשיו עליך ל
האם אתה רוצ
האם אתה רוצ
הכנסת, להפכ

הסתכל בתמונות
אם הצבעת בעד ר
אתה לא התחרטת.
להתגאות בכך?
עכשיו עליך ל

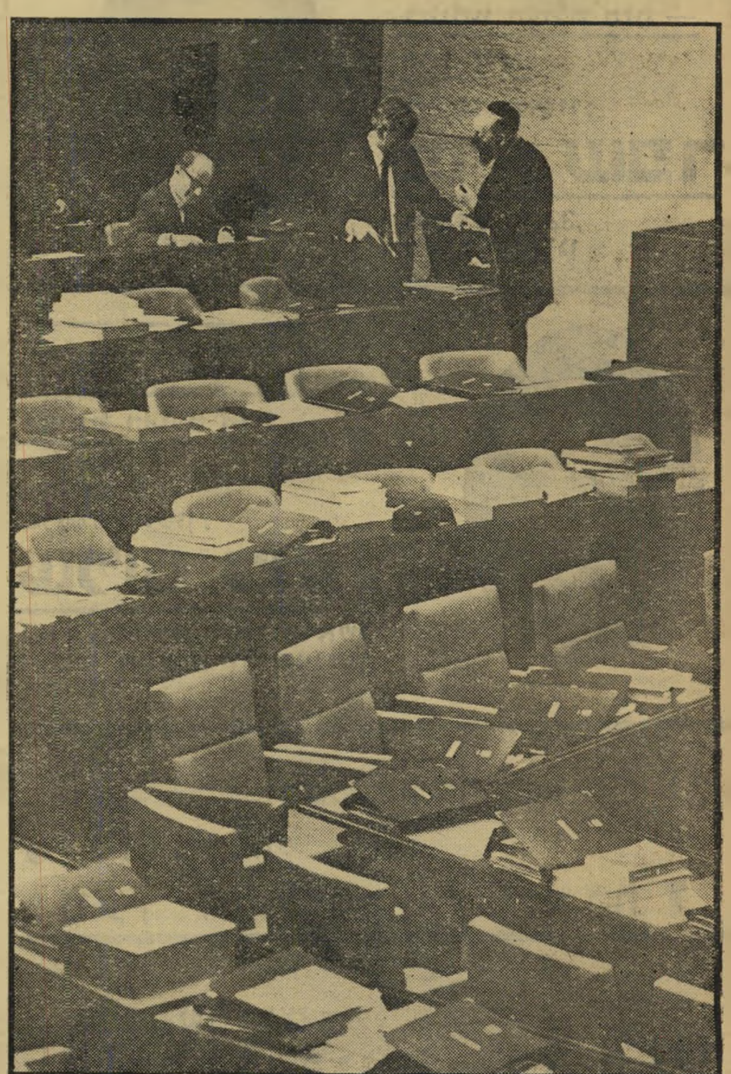

כמה כיסאות ריקים?

נשח לספור. גם תמונה זו צולמה בישיבת הכנסת. חברי־כנסת אחד יושב. חברי־כנסת אחד ניגש אל אבנרי, כדי להתווכח עימו על נאום שנאם עתה. אחד מאלף נאומים.

פרופסור יעקב טלמון:

„מחשבות נוגות תוקפות אותך, כאשר אתה מבקר בכנסת, בייחוד בליווי אורח־חוץ, שנכנס לטרקלין בדחילו־ורחימו ו־צפייה רבה. והנה האולם ריק, פרט לנואם, הקורא מן הנייר נאום שהוכן מראש, ה־יושב־ראש, השר הנוגע בעניין הקורא ב־עתון, ומר אורי אבנרי, העומד או יושב על משמרתו ומציל את כבוד ה־כנסת."

ראיון ב„דבר", 1.8.69

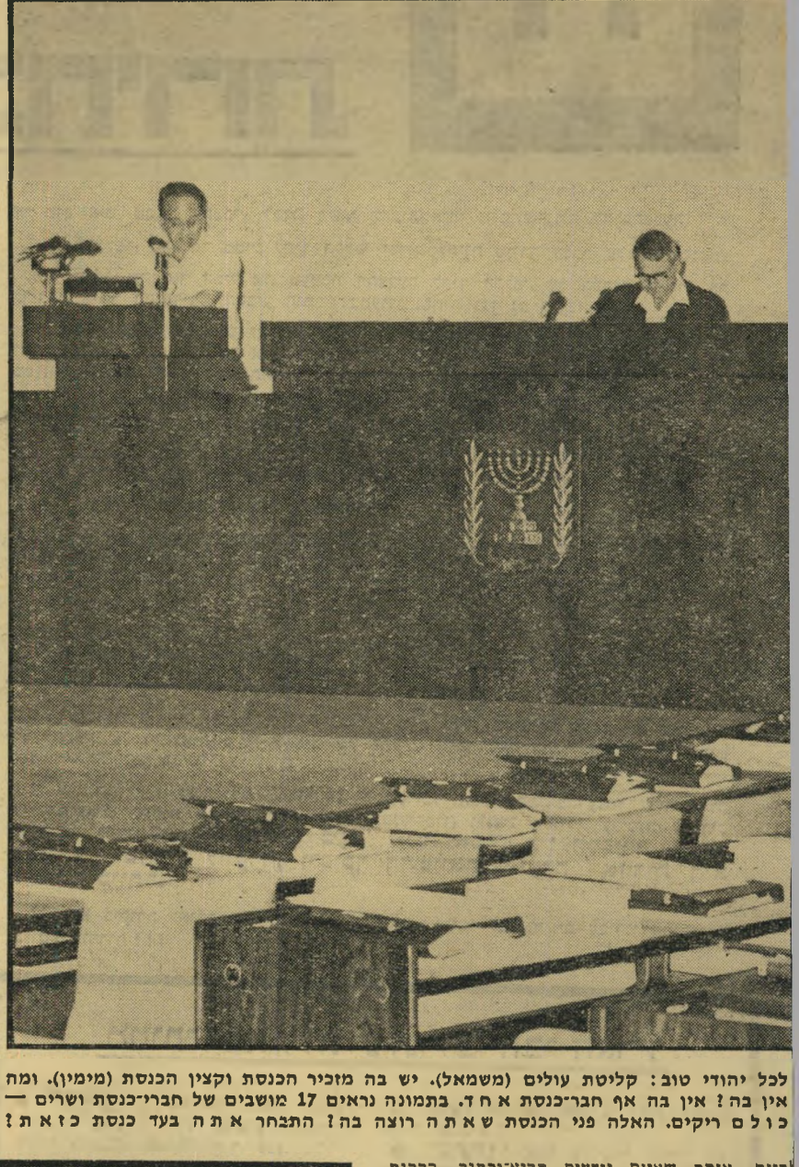

לכל יהודי טוב: קליטת עולים (משמאל). יש בה מזכיר הכנסת וקצין הכנסת (מימין). ומה אין בה? אין בה אף חבר־כנסת א ח ד. בתמונה נראים 17 מושבים של חברי־כנסת ושרים — כ ו ל ם ריקים. האלה פני הכנסת ש א ת ה רוצה בה? התצחר א ת ה בעד כנסת כ ז א ת?

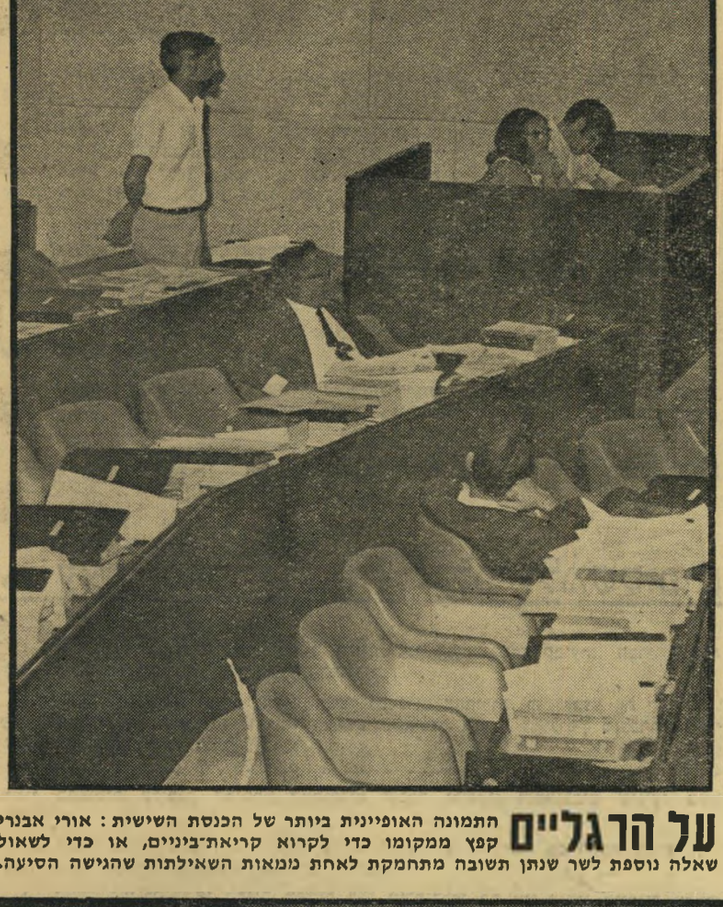

על הרגליים התמונה האופיינית ביותר של הכנסת השישית: אורי אבנרי קפץ ממקומו כדי לקרוא קריאת־ביניים, או כדי לשאול שאלה נוספת לשר שנתן תשובה מתחמקת לאחת ממאות השאילתות שהגישה הסיעה.

על המשמרת אדם אחד ישב בישיבות הכנסת — ב כ ל ישיבות הכנסת. הוא לא נעדר מעולם כש־נסתיימה. הוא ישב, הקשיב, עקב אחרי הדיון — דרוך לקפוץ בכל רגע כדי להגן על עניין שנראה לו חשוב, לסתור דברים כוזבים, להשיב לטענות מסוכנות, ולהיאבק על רעיונות הסיעה.

...פיות, אותם שאינם יודעים קרוא־וכתוב, רבבות ...ם על המשך השלטון הקיים, הבוחרים האוטומטיים ...פד"ל.

...מדי מכדי שתכזבו אותו כך!
...ות הטוב ביותר בכנסת.
...ותר באופוזיציה.
...זובה ביותר זקוקה לאופוזיציה מוכשרת, מסורה,

...הטוב ביותר בכנסת?

...ה מין כנסת
...ת של ח"כ?

...רישית. הוכיחה זאת סיעה אחת — סיעה שרק אחד ...ישב בכנסת, ושאר חבריה — כמו אמנון זכרוני, ...השתתפו בעבודתה מאחורי הקלעים.

...ו הושקע מאמץ עצום — מאמץ אינטלקטואלי, ואף

...חליט: האם אתה רוצה בסיעה כ ז א ת?
...בחברי־כנסת כ א ל ה?
...לתת להם את הכוח ל ש נ ו ת את פני ...כשיר יעיל, עצמאי?

★

...בעמוד זה. הן מספרות לך את כל הסיפור. ...ימת העולם הזה — כוח חדש לפני ארבע שנים — ...מחבריך, שהצביעו בעד סיעות אחרות, יכול היה

...חליט שוב.

עצות ליום הבחירות

● עצות לבוחר

1. רצוי להצטייד מראש בפתקי הצבעה.

2. אין להכניס למעטפה יותר מאשר פתק אחד (מעטפה שיש בה מספר פתקים — נפסלת).

3. במיקרה של חקלה בלשהי (העדר פתקי־הצבעה בתחנת־הקלפי, אי־הצבת פרגוד להצ־בעה חשאית, אי־החתמת מעטפות ההצבעה) יש להעיר על כך לחברי ועדת־קלפי, לדאוג לתיקון מיידי של הליקוי, לבקש מחברי ועדת הקלפי לרשום ההערה בפרטיכל ולהודיע על־כך מייד למטה הבחירות שלנו הקרוב ביותר למקום מגוריך (ראה מיסגרת).

4. פתק הצבעה משובש נחשב בדרך־כלל לליקוי; אלא שהפעם אירעה תקלה אצל המד־פיס הממשלתי והרבה פתקי־הצבעה נוקבו. בשים לב לכך, הורתה ועדת הבחירות המר־כזית להכשיר פתקים אלה **ואין לראות את הפתקים המנוקבים כליקוי.** (הור־אה זו חשובה לך במיוחד אם אתה חבר־הוועדה הנוכח בעת ספירת הקולות).

5. במיקרה שחסרים פתקי הצבעה, אפשר להשתמש בפתק הלבן ולכתוב על גביו את אות הרשימה ושמה.

6. אם אתה רוצה להתנדב לפעילות ביום הבחירות, וטרם עשית זאת לפני יום הבחי־רות — התייצב בהקדם ככל האפשר במטה־הפעולה של תנועתנו הקרוב ביותר למקום מגוריך.

7. כל בוחר הנמצא מחוץ לתחנת־הקלפי, אליה הוא שייך, זכאי ביום הבחירות להסעת חינם לישוב בו נמצאת תחנת־הקלפי.

● עצות לחברי ועדות הקלפי ולמשקיפים

1. לכל חבר של ועדת־קלפי יכולים להיות שני ממלאי־מקום קבועים. חברי הוועדה וממלאי־המקום מתמנים על־ידי הוועדה האזורית.

2. ניתן להחליף את הנציג בוועדת־הקלפי גם ביום הבחירות. כדי לבצע את החילופין, על נציגים בוועדות האזוריות להצטייד בטפסים מתאימים. הודעת החילופין מועברת במיש־רין ליו"ר ועדת־הקלפי הנוגעת בדבר.

3. המשקיפים מתמנים על־ידי נציגנו בוועדה האזורית. על הנציגים להצטייד בכתבי מינוי מתאימים על־מנת למוסרם למתנדבים שכבר נרשמו, ולמתנדבים שיגיעו ביום הבחירות.

אם האזור הנוגע בדבר יכול לוותר על מתנדבים, יש להתקשר עם המטה הארצי על־מנת לתאם העברת המתנדבים לאזורים אחרים.

4. הנציג האזורי רשאי למנות משקיף לכל ועדת־קלפי בה אין אנחנו מיוצגים על־ידי חבר.

5. אדם אחד יכול להתמנות כמשקיף בחמש תחנות קלפי. (אם חסרים אנשים, ניתן לצייתם במספר תעודות־מינוי; מכל מקום, תעודה אחת אינה יכולה להכיל יותר מ־5 תחנות־קלפי).

6. אין למנות יותר מאשר שני אנשים כמשקיפים למקום קלפי אחד, ורק לאחד מותר להיות נוכח בקלפי.

7. תחנת הקלפי נפתחת בשעה 7.00 בבוקר (בישובים קטנים, שמספר הזכאים להצביע אינו עולה על 350, נפתחת הקלפי בשעה 8.00), ונסגרת בשעה 11.00 בלילה.

8. החוק אוסר הפסקת ההצבעה ומייד עם תום ההצבעה יש לקיים את ספירת הקולות ללא דיחוי, ואין להפסיקה לפני סיומה.

9. קביעת תוצאות ההצבעה ועריכת הפרטיכל הסופי ייעשו ברצוף לכפירת הקו־לות, ללא הפסקה.

10. ביום הבחירות מחליטה ועדת־הקלפי עצמה בכל הנוגע למהלך ההצבעה ולסדרים במקום הקלפי, כפוף, כמובן, להוראות שקיבלה. ההחלטות בוועדה מתקבלות ברוב קולות של המשתתפים.

11. משקיף אינו רשאי להתערב בפעולות ועדת הקלפי, אולם מותר לו להעיר הערות על פעולות הוועדה. המשקיפים יושבים ליד שולחן הסמוך לשולחנם של חברי הוועדה.

12. בתא ההצבעה אין לשים את כל כמות הפתקים בבת אחת, אלא כמות מסויימת שהה לכל הרשימות, ויש לבדוק מדי פעם את מלאי הפתקים בתא ולהוסיף פתקים מזמן לזמן. פתקי ההצבעה יושמו לפי סדר האלף־בית.

13. הגיעה השעה לסגירת מקום הקלפי ומחכים עוד אנשים על־יד הכניסה, יש להכניס אליו את כולם בבת־אחת, ולנעול את הדלתות.

14. לפני פתיחת הקלפי על חברי הוועדה לספור את מעטפות ההצבעה שסיפקו ולרשום את מספרן בפרטיכל. אם בין המעטפות מצויות מעטפות פסולות, יש להפרידן ולרשום את מספרן בפרטיכל. על מעטפות ההצבעה חותמים שניים מחברי הוועדה.

15. זיהוי הבוחרים ייעשה באמצעות תעודות הזהות. שיבוש בנתונים ברשימת הבוח־רים אין בו כדי לשלול מהבוחר את זכות ההצבעה, כשאין ספק בדבר זהותו. **אם שם האדם אינו מופיע ברשימת הבוחרים, אין ועדת הקלפי רשאית להתיר לו להצביע.**

16. אם חבר הקלפי או המשקיף מבחין בליקוי, עליו להעיר על־כך כמובן לאנשי הוועדה, ולדאוג שהערתו תירשם בפרטיכל, אך גם לדווח מייד למטה־הפעולה הקרוב ביותר. מטה הפעולה חייב לדווח על הליקוי לוועדת הבחירות האזורית ולמרכז בי"חוב גליקסון 8 בתל־אביב, טלפון 222145, 222146.

17. מובן שלתא־ההצבעה רשאי להיכנס בוחר אחד בלבד. אולם בוחר שמפני מחלת או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להביא איתו אדם שיעזור לו בהצבעה.

18. המעטפה שהבוחר מטיל לתוך הקלפי יכולה להיות סגורה בדבק או בלתי־סגורה.

19. לאחר שהבוחר הטיל את מעטפת ההצבעה לתוך הקלפי, על הוועדה למחוק את שמו מרשימת הבוחרים, להטביע חותמת בתעודת־הזהות וכן גם לנקבה.

20. עם תום ההצבעה יש לאסוף את כל פתקי ההצבעה אשר בהם לא השתמשו ולהכ־ניסם למעטפה מיוחדת, אשר אותה יש לסגור. המגמה היא למנוע הימצאות פתקי־הצבעה מפוזרים במקום הקלפי לפני תחילת הספירה.

21. לפני ספירת הקולות יש לקבוע את מספר הבוחרים שהצביעו בתחנת־הקלפי, ורק לאחר קביעת המספר, מתוך עיון ברשימות הבוחרים, מתחילה הספירה.

22. ההכרעה בשאלה אם קול הינו כשר או פסול הוא בידי ועדת־הקלפי. אבל על ועדת־הקלפי לציין את הפסילה בפרטיכל מיוחד, הקבוע למטרה זו.

23. תוצאות ההצבעה נקבעות בוועדת־הקלפי.

24. עם תום הספירה ועריכת הפרטיכלים, מועבר חומר הבחירות מוועדת־הקלפי אל ועדת הבחירות האזורית. ההעברה מבוצעת על־ידי חברי הוועדה משתי סיעות שונות. שאר חברי הוועדה והמשקיפים רשאים להילוות אל חברי־הוועדה, שעליהם הוטלה ההעברה.

● הוראות לסיכום

1. הנוכחות בתחנת הקלפי חשובה במיוחד בעת מניין הקולות. במשך יום הבחירות יש להקפיד על הימצאות מלאי מתאים של פתקים. מובן שאם הדבר אפשרי, יש לאייש את תחנות־הקלפי במשך כל שעות היום.

2. על התוצאות יש לדווח למטה־הפעולה הקרוב, והמטה המקומי עצמו צריך לדווח על התוצאות בתחנת הקלפי למטה הארצי (בגליקסון) ולנציג האזורי, על־מנת שיבדוק מה דווח לוועדה האזורית. **אירעו בעבר אי־התאמות בין הספירה בקלפי לבין מה שהודיע לוועדה, ולפיכך ההשוואה בוועדה האזורית היא חשובה ביותר.**

3. ללא ביקורת נאותה יהיו שיבושים וייתכנו זיופים! לכן חיונית עבורנו התנדבותך ביום הבחירות!!!

מטות־הבחירות שלנו ברחבי הארץ

● **תל־אביב:** במשרד המטה הארצי, רחוב גליקסון 8 (ליד קולנוע תל־אביב), טלפון 222145, 222146, ת.ד. 136.

● **ירושלים:** אצל דנה זוהר, רחוב הגדוד העברי 20, טלביה, טלפון 61324, בשעות 10—7 בערב.

● **חיפה:** רחוב הנביאים 28, חדר 305, טלפון 64220.

● **אילת:** אצל רם סער, רחוב לינדי 31, טלפון 2061.

● **דימונה:** אצל ראובן מיימון, 44/9, טלפון 91393, ואצל יהודה אחימרים, 52/9.

● **באר שבע:** אצל קמחי, המעפילים 3, 3788, בין 8 בבוקר עד 3 אחה"צ, ובערב ברחוב השיקמה 66, שכונת אפרידר.

● **אשקלון:** אצל רגב, רחוב השיקמה 91, טלפון 4434.

● **ראשון לציון:** אצל יהודה כהן, רחוב אחד־העם 23.

● **חולון:** אצל טמיר, רחוב מיבצע סיני 24, טלפון 848565. יום ג' ו־ה', בשעות 6—4 אחה"צ.

● **רמת־גן:** אצל פילוסוף, הירדן 40, טלפון 741073.

● **פתח־תקווה:** אצל אורה ישורון, רחוב כצנלסון 32, טלפון 915572.

● **הרצליה:** אצל שמואל ציון, טלפון 938575, נוף ים, רחוב הפועל 10.

● **נתניה:** אצל משה שנק, קפה אנט־ורפיה, הרצל 27, טלפון 3569, בימים א, ב, ג, ה, בשעות 7—6 בערב.

● **חדרה:** טלפון 4485.

● **הקריות ואיזור הצפון:** אצל ראובן קרין, קרית מוצקין, סימטת אורן 4, טלפון 715404.

● **טבעון:** אצל בנימין תמיר, טלפון 931194, וכן אצל משה, טלפון 931836.

● **נהריה:** אצל אלפרד רולף, טלפון 221167.

● **טבריה:** אצל בן־דורי, טלפון 20330, 20550.

התנדב לפעולה! קול אחד יכול להכריע מנדאט והפיקוח שלך יכול להציל קול

בכל עניין לפני הבחירות או ביום עצמו פנה למטה הקרוב ביותר או למטה הארצי.

אנו תומכים ברשימת

העולם הזה – כוח חדש מפני ש:

חיים צוקר

מראשי ציבור הימאים

אני, חיים צוקר, מכונאי־ימי ראשי, קצין אוניה בצי־הסוחר הישראלי, קורא לציבור שוחר השלום בישראל לבחור בבחירות הקרובות ברשימת העולם הזה — כוח חדש (ש) לכנסת.

בניגוד למפלגות המימסד, מהווה תנועת העולם הזה — כוח חדש, גורם צעיר, תוסס ודינמי, המעלה הצעות רציניות וממשיות להוצאת ישראל ממעגל הקסמים, אליו נקלעה ביחסיה עם העולם הערבי.

אתמוך ברשימת העולם הזה — כוח חדש גם בגלל מלחמתה העיקבית לשינוי פני החברה הישראלית. סיעת העולם הזה — כוח חדש מילאה בכנסת השישית את תפקיד האופוזיציה העיקרית.

יהודה אחי־מרים

מורה־דרך ומרצה

בידיעת הארץ, מדימונה

1460 — ימי פעילותו של ח"כ אורי אבנרי בכנסת השישית.
119 — חברי הכנסת היוצאת.
1 — סיסמה אחת, "ללא מורא וללא משוא פנים".
2 — ילדי, נגב וסלעית.
סה"כ 1582 סיבות טובות עבורי להצביע לכנסת השביעית בעד העולם הזה — כוח חדש.

במשך ארבע השנים האחרונות הוכיח הניצוץ היחיד של הרשימה הקטנה הזאת בכנסת שיש עדיין בעבור מה ובעבור מי להאבק כאן יום יום ושעה שעה במדבר ובישימון, שיש עדיין סיבות לאהוב את המדינה הזו, את הארץ הזו, שלא הכל הסתאב אצלנו. שדמוקרטיה, חופש הפרט, שלום, שיחרור, ושיחיון הם לא רק סיסמאות ערטילאיות לשימוש חד־פעמי אחת לארבע שנים.

ואהבתי לשני ילדי מצווה עלי להצביע למען עתיד טוב יותר, עתיד יפה יותר, עתיד של שלום, שיחרור ושיווין – להצביע למען רשימת העולם הזה – כוח חדש.

דנים יורדן

קצין בצי הסוחר

מאז הופיעו לראשונה בפני הציבור, לפני 19 שנים, הוכיחו עצמם העומדים בראש תנועת העולם הזה — כוח חדש, שוב ושוב כלוחמים ללא חת על רעיונותיהם ודיעותיהם — כשהם מסכנים לא פעם את מעמדם, פרנסתם ואף את קיומם הפיזי.

להם ולהם בלבד, חייב הציבור תודה על גילוי וחיסול פרשיות נתעבות ושיחתות ציבורית, כאשר כל יתר המפלגות ו"נאמני הציבור" עשו יד אחת להשתיקן.

תנועה זו הינה היחידה המקיימת את המצע שהציגה בפני בוחריה – נציגה בכנסת הינו היחיד הלוקח את השליחות שהוטלה עליו ברציניות. הוא היחיד הנמצא לעולם על משמרתו כשהוא מוכן ומצוייד בכל העובדות, הנתונים והמספרים הדרושים – וזה למרות הידיעה הברורה שמרבית מלחמתו שם נדונה מראש לכישלון לנגד המישמעת הקואליציונית של האחרים, כאשר כל יתר המפלגות המתיימרות להיות אופוזיציה מתחרות ביניהן על חסדי מפלגת השלטון.

תנועה זו והעומדים בראשה אינם מוכנים לשנות בקוצו של יוד, את מצע מדיניות־החוץ הבלתי פופולרית בה הם מאמינים ועליה הם לוחמים זה שנים. זאת תוך הידיעה הברורה שמספר מכריע של קולות הולך לאיבוד בשל כך.

אינני מאמין שהבוחר הממוצע מוכן ו"בשל" כיום, לקבל תנועה זו על מנהיגיה הצעירים ורעיונותיה מרחיקי הראות ויוצאי הדופן כאלטרנטיבה לשלטון. אך אין ספק שנוכחות נציגות חזקה של תנועה זו על ספסלי האופוזיציה תתרום לא מעט להבראת המישטר ולעצם קיום ערכי הדמוקרטיה.

לכן אני תומך ומצביע למען תנועה זו.

אל תבזבז את קולך!

יש לך רק קול אחד.
הוא דרוש לעניין השלום.

אינך רשאי לבזבז אותו על רשימה שאין לה שחר של סיכוי לעבור את אחוז־החסימה.

כך אמר המומחה מס' 1 של ישראל לתצפיות בחירות, האיש שלא טעה עוד מעולם — חנוך סמית:

נותרו 4 אחוזים מהקול הכללי, שיילך ברובו, כמו בבחירות הקודמות, למק"י ול„העולם הזה".
ולבסוף, ישנן עוד שלוש מפלגות — ישראל־הצעירה, מפלגת־השלום, והרשימה של ד"ר אלדד, שיתחלקו ביניהם ב־1% של הקולות או במשהו דומה לזה.

(ידיעות אחרונות, 17.10.69)

הקבוצה הקורא לעצמה „רשימת השלום" — לא באה אלא לפלג את מחנה המצביעים נגד הסיפוח.

התוצאה היחידה של מאמציהם תהיה לקחת כמה אלפי קולות

ולזרוק אותם לפל הניירות.

הם יכולים לפגוע במנדאט אחד שלנו.
הם יכולים להעביר מנדאט זה לחסידי־הסיפוח.

זהו פשע נגד השלום!

זה פשע חמור שבעתיים, מפני שהוא מבוצע בשם השלום.
אפילו היו כנים בכל אשר בפיהם.
אפילו לא היו זוכים לתמיכה, לחתימות ילשבחים מצד רק"ח, הרוצה ליצור „אדמה חרוכה" בינה ובין המערך.
אפילו לא היו אנשי „מצפן" פעילים למענם.
אפילו לא היתה קבוצת ריפתין, הסוגדת לברית־המועצות, משתמשת בהם.
אפילו לא היו מנהלים נגדנו מסע גלוי של השמצות זדוניות, ומפרסמים נגדנו מודעות של שקרים וסילופים, בעוד שלא פירסמו אף מודעה אחת נגד ד"ר אלדר, תמיר ודומיהם.
אפילו לא היו מקדישים את כל מירצם וכספם כדי להשחיר פני לוחמים שהוכיחו את עצמם במאבק על השלום במשך עשרים שנה.

אפילו אז:

פשע הוא להצביע בעדם!

פשע הוא לבזבז קולות על רשימה שלא תעבור את אחוז־החסימה.

וכל מי שממליץ על כך, וכל מי שנותן לכך יד – ביום ה־29 באוקטובר יישא באחריות למעשיו!

אתה – אל תיתן את קולך ל„רשימת שלום"! אל תירה

כדור עקר!

אתה – הצבע בעד הכוח שעמד במיבחן, שיש לו סיכוי

להפוך את קולך לנשק במאבק על השלום!

ישראל החושבת מחייצבת
לימין העולם הזה-כוח חדש

ד"ר משה כספי
מרצה בכיר לפסיכולוגיה

אני ד"ר משה כספי מרצה בכיר בפסיכולוגיה חינוכית ובחינוך באוניברסיטה העברית בירושלים, ואב לשלשה ילדים, אצביע בעד רשימת העולם הזה — כוח חדש.

משום שאיני רוצה שילדי יילחמו ב"סיבוב" החמישי או השישי, וילדיהם — ב"סיבוב" השמיני או התשיעי.

למרות שאני רחוק נפשית ורוחנית משלושת רבעי השבועון המסויים.

משום שנוסף על מחשבה שורשית ותיה בתחום המדיניות והבטחון, תנועת העולם הזה — כוח חדש היא התנועה היחידה שפעולותיה בכנסת מודרכות בעיקרן על־ידי נסיונות התמודדות כנים ומקוריים עם הבעיות המגמנות של תושבי המדינה.

ד"ר מנוסי
עיתונאי ופיזמונאי

אני מצביע בעד העולם הזה — כוח חדש לכנסת מסיבה אחת ויחידה:

פעולתו של אורי אבנרי בכנסת הששית היתה יעילה, עקשנית, מקורית ויוצאת־דופן בחיים הפרלמנטאריים המגמונים של הכנסת שלנו.

אם קיימת סכנה, שבגלל קול אחד ישלל מאורי אבנרי מקומו בכנסת הבאה, לא הייתי רוצה שזה יהיה הקול שלי.

אי לכך אני מצביע ש.

שודד פיינגרש
צייר

הרבה צעירים מחפשים דובר לרעיונותיהם. ארבע שנים של פעילות פרלמנטרית הוכיחו — למי שעוד היה זקוק להוכחה — שתנועת העולם הזה — כוח חדש — אינו דוגל בשום „איזם", אם שמאלי ואם ימני, אלא נוקט עמדה לגופו של ענין.

עניינים של חוקה, מדינת סעד, ביטוח אבטלה, הופיעו באופן עיקבי בפי סיעת העולם הזה — כוח חדש.

כשהברירה היא בין העולם הזה — כוח חדש לבין אופוזיציה צעקנית ודמגוגית של הימין הקיצוני, חייבים לעזור לסיעה שכבר הוכיחה את עצמה. מי שהוכיח שביכולתו להזיז דברים בכנסת — בשיטות שאינן רגילות — מן הראוי שנאפשר לו להגדיל את הקומנדו הפוליטי שלו.

מרסקה סורס
סופרת

קראתי את ספרו של אורי אבנרי ותוכנית השלום שלו. שני המסמכים השפיעו עלי עמוקות. הרגשתי כאדם המחפש את האמת זמן רב ולבסוף הוא מוצא אותה. דבריו הם נבונים, הם סבירים, ונראה שהם יכולים להתקבל על חוש הכבוד של הערבים וגם על חוש הצדק של היהודים.

הם מציגים למזרח התיכון פתרון אפשרי, הפתרון הראשון שהוא הוגן הן לגבי הפלסטינים והן לגבי הישראליים.

אני רק מקוה שלאנשים רבים משני הצדדים יהיו אומץ הלב והיושר להקשיב לאורי אבנרי. אני מקוה שהם יקבלו על עצמם לחיות ביחד בכבוד הדדי, במקום להשמיד זה את זה.

אין לנו זכות בחירה ...אך בשנה הבאה נחגיים לצה"ל!

מדוע אנו, נערים ונערות, תלמידי הכיתות השמיניות בבית־הספר תיכון חדש בתל־אביב, שעדיין אין להם זכות בחירה, מבקשים לראות נציגים של תנועת „העולם הזה — כוח חדש", בכנסת השביעית:

נמרוד גטר, 17.5. כתלמיד חר־שב, הפתוח לכל השקפה ודיעה; כישראלי החושב שהמצב בארץ דורש שינוי, אני תומך תמיכה מלאה באורי אבנרי, כנציג תנועת העולם הזה — כוח חדש, ברוב השקפותיו ובמיוחד השקפותיו וברעיון השלום שהוא נושא.

איקן דהיפרים 17. אני תומך בתנועת העולם הזה — כוח חדש מפני שברצוני לראות את נציגי התנועה בכנסת ככוח אופוזיציוני הנגד מגמות הגדולות, ועקב הזדהותי עם רעיונותיה בענייני מדיניות־חוץ, שיטת־הבחירות, שינוי פני הכנסת, בעיית השלום ובעיית הגבולות וייסוד הפליטים.

עמי איפק, 16.5. הייתי רוצה שנציג כוח חדש ישב בכנסת על־מנת שיהווה אופוזיציה למפלגות התתיקות ומאחר ואני מזדהה עם מלחמתו של אורי אבנרי בכפייה הדתית ומסכימה לשקפתו בעניין השלום ויחסי ישראל—ערב.

מירב גרי, 17. אני תומכת בהעולם הזה — כוח חדש מכיוון שאני מכירה בחשיבות אופוזיציה, שתיאבק במנגונים המפלגתיים המהותים גושים פוליטיים כלכליים המשעבדים את חבריהם ולמען הקמתו של מוסד עליון לתכנון כלכלי שיתאם וידריך את הפעולות הכלכליות ומשאבי המשק הישראלי.

רמי הפפרין, 17. הדמוקראטיה בארץ אינה נתונה עוד בסכנת הסתאבות. היא כבר מסואבת. ממשלת לי־כוד לאומי, מפלגות ענק, תליית כל דבר ב„מצב הביטחוני" כולל הצדקת מעשים הנוגדים את רוח הדמוקרטיה הם סימפטומים מדאיגים. תנועת העולם הזה — כוח חדש הוכיחה את עצמה בארבע השנים החלופות כאופוזיציה לוחמת ונאמנה לעקרונותיה והבטחותיה. אופוזיציה חזקה בנוסח זה תציל את הדמוקראטיה בארץ מפשיטת־רגל: ומוטב עכשיו לפני שיהיה מאוחר.

אורי הופמן־ר, 17. אני תומך באורי אבנרי משום שלדעתי הוא „הרע במיעוטו" בכנסת. או במילים אחרות — המצע של כוח חדש, הוא הקרוב ביותר להשקפותי.

אבי לוי, 17. בניגוד למפלגות השליטות שקמו על יסוד „המדינה שתוקם" נוצרה תנועת העולם הזה — כוח חדש על המדינה ה„מוקמת". תנועה זו תואמת את מערכת הערכים של דור ישראלי חדש וב־עצם היותה כזו היא מתנגדת למהותן ולמערכת הערכים של המפלגות הישנות.

מאבק זה של תנועת העולם הזה — כוח חדש הוא על „דמותה" של המדינה, מאבק הנעשה בדרך פרלמנטרית תחוקתית, מתוכה של החברה. רוצה הייתי שהתנועה תמשיך ותיאבק על דמותה של המדינה בדרך זו, ופירושה של דרך תחיקתית היא היבחרות נציגיה לכנסת השביעית.

מירה זוינשטיין, 17. אני מוצאת רוח נעורים רעננה בגישה וב־מצע של העולם הזה — כוח חדש. גם אם איני מסכימה איתם בכל הפרטים, אני משוכנעת שכיעה זו תשמש גורם מחטיס ומטהר בכנסת השמרנית מטיבעה.

למענו הצבע

בבירת־הנגב לשחקנית ידועה ברומא

הפרידה מהבית

ערב צאתה לחפש את עתידה באירופה, הצטלמה עליזה — אז עדיין היה שם משפחתה דגן — עם שתיים מדודותיה. לא הדודות ולא שאר בני המשפחה ידעו דבר על תוכניותיה לעתיד.

אמונות טפלות. התכתבה כל השנים עם אסטרולוגים, פאראפסיכולוגים ושאר מומחים כאלה ברחבי־העולם, מספרד ועד הונג־קונג. בארץ עמדה בקשר עם פרופסור בלאק. „הוא אחד מאלו ששיכנעו אותה שאם היא תיסע לאירופה ביולי 1968, היא תעלה על דרך ההצלחה," מספר רפי.

* * *

המחיר היקר של ההצלחה

מסתבר שבמקרה זה צדקו חוזי־העתידות. עליזה הפכה ברומא לדוגמנית צילום וטלוויזיה. „כנראה שנבחרה גם לסגנית מיס־עולם." מספר רפי: „לא ידעתי בכלל שהיא התחילה לעבוד בתור שחקנית. רק מהעיתונות זה נודע לי. מהעיתונות גם שמעתי שהבמאי המפורסם פליני בחר בה לאיזה סרט מפורסם שלו, אבל היא הסתכסכה איתו ועברה לעבוד אצל במאי אחר."

בינתיים, בעוד כוכבה של השחקנית עליזה אדר עולה וזורח ברומא, יושב לו בעלה, בודד, בדירתם הגאה בבאר־שבע. „ביום אני עובד, עסוק כל הזמן, אז זה לא נורא. אבל בערבים אני לא מסוגל לשבת בבית," הוא מתוודה. „לא מסוגל להסתכל על הקירות הערומים האלו."

עליזה בשנת שהותה בעלה רפי מזים את העסק שלה במלון

נאות מדבר כאשר הוא היה בשיא שיגשוגו. לכאורה, משום שהחליטה לל־מוד בצרפת את מיקצוע הקוסמטיקה, אך, כפי שהתברר מאוחר יותר, מטרתה של עליזה היתה אחרת לגמרי: היא רצתה לחדור לעולם הסרטים.

בילוי בתל־אביב

עליזה עם חברה בבריכת גורדון בתל־אביב, בעת ביקור שערכה בעיר הגדולה. לתושבת כפר־ירוחם המרוחק לא היה מה להתבייש כלל בפני החתיכות התל־אביביות הגנדרניות — אדרבא.

תמונות פרסומת

סום ברומא. ניכר ההבדל הרב בין הופעתה המיקצוענית כיום לבין צילומיה בעבר. של עליזה מהעת האחרונה, שנועדה לפרסם את הסחורה בקרב הבמאים, הצלמים וסוכנויות הפירסום.

במדינה

העם
הנושא הגדול

מערכת הבחירות לכנסת השביעית התקרבה לרגעיה האחרונים. לכאורה — הכל נאמר. אך פתאום הסתבר כי הדברים הכי חשובים באמת לא נאמרו, דחקו על־ידי המפלגות החשובות באמת.

המפלגות הגדולות, שבוודאי ישלטו במדינה למשך ארבע השנים הבאות, לא התוכחו ביניהן. כי הנושא הגדול ביותר המעסיק את דעתו של האזרח מוסכם וגמור ביניהן: בעניני השלום, אין כמעט הבדל בין גישת גח"ל לבין גישת הנהגת המערך.

שתי המפלגות גם רוצות להמשיך את הישיבה־יחד בממשלה הבאה. על מה, אם כן, נותר לריב ולהתווכח? על מה ירגש הבוחר? על מנדאט יותר למפלגה זאת, במקום לאחותה התאומה?

מוזר היה לראות, כי הויכוח הגדול על השלום הושאר רק לרשימות הקטנות. והנה קרה הדבר המפתיע: גודלן של הרשימות המתווכחות על השלום לא קבע את גודלו של הויכוח.

למרות שלא נכלל ברשימת הוויכוחים של המפלגות הגדולות, היה בכל זאת הויכוח על השלום ועל עתיד השטחים הנושא מספר 1 של מערכת הבחירות הזאת.

נותרה השאלה: האם יהיה גם הנושא מספר 1 ברגע ההכרעה של הבוחר ליד הקלפי?

בחירות
הדוקטור מחפש צרות

„גורל הארץ הזאת כבר הוכרע! צה"ל לא יוותר את הגדה המערבית לעולם. אתם, הערבים, תועברו לארצות ערב. אין מנוס מזה, כי זה רצונו של האלוהים."

כרוזים בניסח זה הופצו בסוף השבוע שעבר ברמאללה ובשאר ערי הגדה המערבית. פליה — המצטיין, לפחות, בגילוי־לב. „הוא השתגע? הרי זה ממש הסתה למרד," הזדעק איש המימשל הצבאי בשכם.

הכרוז, המודפס בערבית, המשיך ופירט: „בקרוב יחולו גם החוק וגם המטבע הישראלי על הגדה. אל תאמינו לנאמר לכם, כאילו הערבים יחזרו לשלוט בגדה. אתם תעברו למדינות ערב. אנחנו, בני־אברהם, ניישב את הארץ הזאת ונפתח כל ביקעה שוממת בה. אל תסמכו על אירגוני החבלנים — כי הם לא יביאו עליכם אלא שואה, גדולה מאלו של 1948 ו־1967. אל תאמינו בתוכנית החלוקה החדשה שמדברים עליה — היא בלתי אפשרית. חלוקה כזו תביא רק מלחמות חדשות. אם יקום מוזד גבול בין רמאללה לירושלים, תהרס רמאללה. אם יקום מחדש גבול בין נתניה לשכם, תיהרס שכם. שתי ברירות בפניכם: מי שיסכים לחיות בשלום תוזח שלטון ישראל — יבורך. ומי ישרצה לעבור למדינות ערב — ייילך לשם בשלום. נחרץ גורלה של הארץ הזו, ואין אפשרות לשוב אל אשליות העבר."

גפרור לחבית אבק־שריפה. ברגע הראשון, עורר הכרוז תמיהה: לשם מה היה על רשימת כן להפיץ כרוזי־תעמולה בין ערביי השטחים? הלא ברור שאפילו שייב עצמו לא האמין כי יימצא ערבי יחיד שיצביע בשבילו. מה עוד, שמרבית הפרזות חולקו בערי הגדה ובמזרח ירושלים, שם אין לערבים זכות הצבעה כלל.

אולם במבט שני, הסתבר שהייתה שיטה בשיגעון הזה. לא היה כל ספק שכרוז

מיועד לראשות־עיר סבידור
רשלנות, חוסר־זהירות וסתם מזל רע

זדוני כזה יגרום בקרב ערביי הגדה להזדמרמרות, יאוש וחשדות מוגברים — ובקרב חמומי המוח שבקירבם גם להתלקחות התלקחות זו עשוייה להתבטא באלימות ובשיתוף עם מחבלים.

אם אכן זה מה שיקרה — יהיה שייב האחרון להצטער על כך: באווירת שקט ושלום, אין לרשימתו כל סיכוי לזכות בקולות הבוחרים הישראליים.

בינתיים, השיג הכרוז לפחות מטרה אחת — דאגה והתמרמרות בקרב כל ערבי פלסטיני שקרא אותו. הגיב במרירות אחד מנכבדי רמאללה: „הכרוז הזה גרוע יותר מאלף פידאיונים."

תל־אביב
מן הפח אל הפחת

זה שנים שהעיר הגדולה ביותר בארץ הולכת ומתפרקת לגורמים, לאט אך בהתמדה. ניהולו הכושל של רבינוביץ, שהיה ראש־העיר בפועל גם כאשר נמיר היה לכאורה בשלטון, גרם לנהירתם ההמונית של צעירים מתוכה, הפך אותה לעיר זקנה, אפורה, בעלת עורקי־תחבורה סתומים, שיילת שאין צורך להרבות עליה את הדיבור, מנגנון עירוני מתמוטט, מוכה־שוחד ותסר־יכולת להשתלט על תפקידו. שלא להזכיר את שערוריית הדיזינג'.

נוכח האתגר הזה, העלתה גח"ל הצעה משלה לפתרון תחלואי העיר — רשימה בראשותו של מנחם סבידור.

מיהו סבידור זה, האמור להפוך את תל־אביב לעיר שניתן לחיות בה? מהם כישוריו וסיכוייו להצליח — או לפחות לא להיכשל בצורה דראסטית בראשי העיר ש־לפניו?

רשימות. עובדה אחת, שלא נודעה עד עתה ברבים:

סבידור הואשם, נשפט והורשע בדין על הריגת אדם בעת נהיגה.

המיקרה אירע לפני שש שנים, בהיותו מנהל הרכבת בחיפה. בגזר־הדין ציין השופט: „הגורם העיקרי לפגיעה בקורבנו היתה נהיגה במהירות מופרזת." סבידור נהג בשטח עירוני מאוכלס, בחשיכה, במהירות של 78 קמ"ש — במקום ה־50 המותרים.

סבידור יצא מהעניין בעונש קל יחסית: שישה חודשים מאסר־על־תנאי לתקופה של שנתיים, שלילת רשיון לשלוש שנים, וקנס של אלף ל"י.

תאונה — גם בין רכבות. השילוב ההרסני של רשלנות, חוסר־זהירות, וסתם מזל רע, היו בעוכריו של סבידור במיקרה זה. השאלה היא — מה היה חלקם גם בשאר הכשלונות בקאריירה שלו.

שנת 1963 עמדה במזל תאונות לגבי סבידור. חודשיים אחרי גזר־הדין בתאונת־הדרכים הקטלנית, אירעה תאונה אחרת — הפעם ברכבת־ישראל: שתי רכבות התנגשו ליד בית־יהושע. הפעם יצא מהעניין סבידור — שהיה אז מנהל הרכבת — בראשו הרבה פחות מזל: בעקבות התאונה, מונתה על־ידי שר־התחבורה דאז, ישראל ברזילי, ועדת־חקירה. היא קבעה כי נמצאו ליקויים רבים בניהול ותיאום זמני הרכבות, וכן היו חסרות ברכבת הוראות בטיחות נאותות. ציין הדין־וחשבון של הועדה: „אף באותם ענייני־בטיחות בהם הוצאו הוראות־נוהל, לא היה מעקב מספיק אחרי ביצוען בכל הקפדנות הדרושה בעניינים הקשורים בסכנה לחיי־אדם." הועדה הדגישה במיוחד כי האחריות מוטלת ישירות על הנהלת הרכבת ואין לעבור על כך בשתיקה. השר בר־יהודה אישר את מסקנות הועדה — כולל את המלצתה לנזוף בהנהלת הרכבת.

הספרים ופירוק. בעקבות נזיפתו של השר, התפטר סבידור. ממשרתו הרמה כמנהל הרכבת — ולאחר שקודם לכן היה סגן־אלוף בצבא, שירת שנים רבות כמפקד בית־ספר למינהלה בצבא — עבר עתה להיות מנהלה של חברה לבנייה בשם ערד, חברת־בת של רסקו.

המזל לא שיחק לו גם כאן. זמן קצר אחרי שמונה כמנהל, החליטה רסקו לפרק את החברה, עקב הפסדיה הרבים. סבידור עזב את מישרתו שם זמן קצר לפני התפוצצות.

מכאן עבר למישרה צנועה, כמנהל בחברה ליצוא פרי־הדר, ומשם — למישרת מנהל בחברה קטנה יותר — בה הוא עובד היום.

אחרי זה — לראשות העיר?

בתחום הפוליטי לא בלט סבידור מעולם. היה זה המצב הנוגש בגח"ל, שחיפשו איזו אישיות בולטת כלשהי, שהזניק אותו לראשות הרשימה לעיריית תל־אביב.

בתחילה קיוו אנשי גח"ל לגייס לרשימתם את האלוף עזר וייצמן, אחרי כן — את האלוף אריק שרון. כידוע, לא יצא שום דבר מתוכניות אלה.

לרוע המזל, החלו באותו זמן תככים בסניף תל־אביבי של המפלגה מסביב לשמחה ארליך, המועמד הטבעי לראשות העיר מטעם גח"ל. פלג חרות בגוש — בניגוד לכל ההסכמים — הכריז שאינו מסכים למועמדותו של ארליך לראשות העיר, תבע מועמד משלו.

בעקבות התפתחויות אלו, נולד הצורך למצוא באופן דחוף מישהו אחר, עליו יסכימו כל הצדדים. סבידור היה השם היחידי שגח"ל הצליח למצוא: הוא שירת בבריגדה בזמן הבריטים, אחרי־כן בפלמ"ח ובצה"ל. אמנם בקרבות ממש לא השתתף מימיו, אך בכל זאת, כנראה בגלל עברו הצבאי, נמצא כשר להיות המועמד המתאים ביותר.

סבידור מצידו, קפץ מייד על המציאה. הוא עשה זאת למרות העובדה שאינו מתמצא כלל בבעיות העיר, כפי שהודה בראיון עם כתב הארץ.

פיצוץ 5 בחי־מגורים
חיפה

חמשת מטעני־החבלה, שהתפוצצו תוך 24 שעות מתחת לחמישה בתי מגורים בחיפה, גרמו למותם של שני אזרחים, גבר ואשה, ולפציעתם של עשרות נוספים, סימנו שלב חדש בטירור הערבי.

לא היתה זו הפעם הראשונה שארגוני החבלה הערבים בוחרים כיעדם מטרות אזרחיות מובהקות. אולם בעבר היו מטרות אלו בעיקר מקומות צבוריים — מהשוק במתנה יהודה, דרך השופר־סל בירושלים ועד לקפטריה של האוניברסיטה העברית.

לא היתה זו גם הפעם הראשונה שארגוני

קרית־שפרינצק הבית בו רחוב יצ"ו את אירופה בקריית־שפרינצק בחיפה, בית דו־קומתי שנפגע, בו הצליחו להציל תינוק.

נוה־שאנן בבניין זה החלה שרשרת הפיצוצים שהחריבה את חיפה. כאן גם נהרג הקורבן הראשון — חיים מינקוביץ, בן ה־55.

הטירור מתנכלים לתושבים שלווים הישנים בבתיהם. עוד לפני מלחמת ששת הימים, היו בתיהם של מתישבים בישובי ספר מועדים למעשי חבלה כאלה.

אולם היתה זו הפעם הראשונה ששורת בתי מגורים, בלב עיר שאיננה עיר גבול,

מודעת השבוע

אני נגד

ד"ר אלדד

והרשימה למען

ארץ ישראל

אנחנו כאן כי שם היו אנשים כמותו ותנועות כשלו אשר דגלו בשטח מחייה, כיבושים, גזע נבחר ומיסטיקה של דם ואש — דעות אשר את תוצאותיהן עדיין לא שכחנו.

דן בן אמוץ, תל־אביב.

לכן אני מציע **לא** להגיד „כן" ולהצביע עבור כל מפלגה שהיא — **„למען שלמותה הנפשית של ארץ ישראל".**

מודעה זו מתפרסמת כתרומה אישית להבראת אקלים הבחירות. אין לי כסף. אין לי מנגנון. אין לי עיתונות. אם אתה מסכים עם נוסח מודעה זו, שלח תרומתך לכתובתי הפרטית. גם אני אמצא דרך לבזבזה.

בחיפה – אות אזעקה לסכנה האמיתית

אזהרה!

פוצצו מתוך כוונה זידונית לגרום להרג המוני ביושביהם.

שורת התפוצצויות זו שימשה אזהרה בעיקר למדיניות הישראלית, המניחה למצב להתדרדר.

הסכנה בפיצוצים מעין אלה שאירעו ה־שבוע בחיפה אינה טמונה בפגיעה במוראל האזרחים. תושבי חיפה ובמיוחד דיירי הב־תים שנפגעו, הוכיחו בגרות ורוח אזרחות למופת. איש מהם לא נגרר לפאניקה. אלה שנפגעו קיבלו את אסונם בשקט, כיד הגורל.

הסכנה האמיתית היא בערעור היחסים בין אזרחי ישראל היהודים והערבים. עד כה שימשה חיפה דוגמא ליחסי רעות ושכנות טובים בין יהודים וערבים. ערביי חיפה השתלבו אורגאנית בחיי הקהילה של העיר. זאת אולי גם הסיבה שתושבי חיפה, בני־גוד לתושבי תל־אביב וירושלים במקרים דו־מים, לא הסתערו על רחובות הערבים ולא ניסו לערוך לינץ' בערבים המקומיים. אולם משהו קרה גם לתושבי חיפה. בעקבות הפיצוצים החלו להישמע יותר ויותר קולות כי יש לשנות את היחס לערבים בעיר. דיעותיהם של שמונה נשאלים המופיעות ב־עמוד זה, הם מידגם מקרי של דיעות אזרחי חיפה למחרת יום הפיצוץ.

כיום אין לתאר עדיין כי המימשל־הצבאי על ערבים אזרחי ישראל יוחזר וכי יוטל עוצר לילה על ואדי־ניסנאס בחיפה, למשל. אולם בעוד שנה יכול המצב להיות אחרת. אם יימשכו מעשי החבלה כגון אלה שנערכו השבוע בחיפה, אין להוציא מכלל אפשרות שיווצר רוב שיצליח להטיל את הערבים אזרחי ישראל לתוך משטר של פי־קוח ובידוד.

כדי למנוע התדרדרות נוספת יש לחסל את שרשיה. הפיצוצים בחיפה היוו השבוע אזהרה נוספת לאלה המתעלמים מכך.

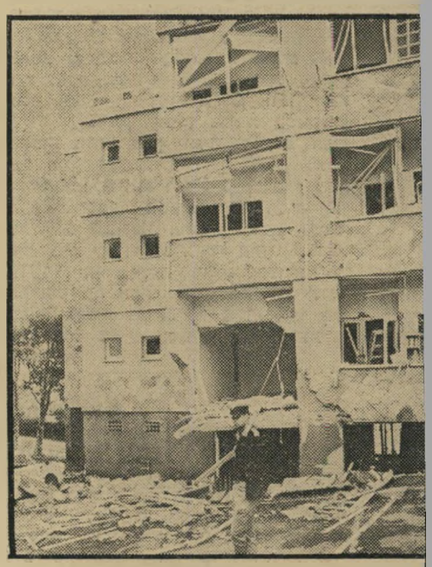

רח' וודג'ווד בניין הפאר ב־רחוב וודג'ווד, ליד בית־החולים **אלישע**, שדייריו נכנסו לא מכבר אליו, ושבו נפצעו 7 דיירים קלות.

רח' מוריה הנזק לבניין בן 3 הקומות ברחוב מו־ריה היה הגדול ביותר. משפחת צדק הטי־לה את תינוקה אל שמיכה שנפרשה למטה.

קרית־אליעזר הפיצוץ בבניין זה התרחש כ־22 שעות אחרי שארעה ה־התפוצצות הראשונה מתוך שרשרת ההתפוצצויות בחיפה. בבניין זה, ברחוב אבנר 1 נהרגה הדיירת רחל לב, בת 50. בעלה, פועל נמל, נפצע קשה בהתפוצצות זו. סברת החוקרים היא כי יד אחת הרכיבה את המיטענים עם מנגנוני־השהייה.

אשה זועקת בהיסטריה מול ביתה ההרוס בעיר חיפה — מה חושבים תושבי חיפה למחרת הפיצוצים בעירם?

יעקב הלק, איש הג"א

צריך להגביר את ההשגחה במחסומים, לעשות מימשל צב־אי, כמו גיטו, אי־פה שיש ערבים.

ג'קלין אמסלם (תופרת)

יש לערבים יותר מדי אפשרויות, צ־ריך לא לתת להם לבוא הנה ליירוש־לים וחברון ומשאר המקומות ולהסתובב חופשי. אסור ש־יהיו חופשיים.

יעקב סינצקי, תלמיד תיכון (בן 15 וחצי)

צריך לחסל את הערבים, צריך לה־עמיד שמירה בכל גוש בניינים, צרי־כים גטאות לסגור אותם שלא יצאו ה־חוצה בכלל. מהח־שיכה עד הבוקר.

שושנה חוטה (סוחר)

הגבלות חופש זה הפתרון, לאסור ע־ליהם תנועה חופ־שית שיהיה מימ־של כמו לפני כמה שנים. אולי זה לא יפתור את הכל, א־בל אולי חלק.

חמיד מוחמד, פועל מדיר־חנא

צריך שיהיה ש־לום, פה, ובכל ה־עולם.

מאיר בן שיטרית (פועל)

צריך לעשות כמו בימי בן־גוריון, ש־אז היה מישטר של מימשל צבאי. כל אחד ואחד יוצא מ־הבית עם רשיון, שיידעו האחראים לאן הלך ולאן י־בוא.

בן־ציון דגן (בעל חנות)

לפי דעתי צריך להנהיג מימשל צב־אי, אם זה לא יפ־תור את הבעייה זה יפתור אולי חלק ממנה, צריך לעשות הגבלות תנועה כמו שהיה פעם.

מיכאל מנדלסון (מנהל־עבודה בשמן)

צריך לבדוק את הערבים בכל מקום, להגביל את החופש שלהם לשעות מסו־יימות. אנו במצב־מלחמה. אסור לתת להם להיות חופ־שיים בלילה.

שלושה שיקולים

אינני חברי המפלגה הקומוניסטית (מק"י) ואף לא אוהדיה. רובנו סבורים, למשל, כי המשטרים הקומוניסטיים הם ירידה ולא עלייה לחברה האנושית. אף־על־פי־כן הביאנו שיקול־דעת ממושך למסקנה, כי בתנאים הקיימים השימוש הטוב ביותר שנוכל לעשות בזכות ההצבעה שלנו הוא — לסייע למק"י להכניס נציגות לכנסת השביעית.

ואלה הם שיקולינו:

א) כיום אין דבר חשוב, מבחינת המוראל ומבחינת המעשה המדיני, מניצול כל סיכוי להשגת שלום ולנורמאליזציה של יחסינו עם הערבים. חשוב שתהיה לאדם הישראלי ההרגשה כי הוא נלחם למען קיום ולא למען גדולה מדינית־טריטוריאלית. קיומם של אנפים לאומניים בציבור, בכנסת ובממשלה, גורר אחריו תחרות הצהרות מיליטאנטיות בין המדינאים בעלי כוח ההכרעה בישראל ומחליש את הנכונות הישראלית להבחין בסיכויים להסדר ולמצותם. מכל הרשימות המציעות עצמן כמשקל נגדי ללחצים לאומניים נראית לנו מק"י, כאחראית ביותר בשיקוליה וכנאמנה ביותר לענייני הבטחון של ישראל.

ב) אין לחתר על אפשרות הסברת עמדתנו בקרב השמאל העולמי, ועל המאבק נגד בידודנו הגובר והולך בין משכילי המערב. מק"י היא המפלגה הישראלית היחידה העשויה לשרת את ישראל בתחום חיוני זה. הפקרת הנצר־גות הקומוניסטית בכנסת לרק"ח משחררת את חברי השמאל באירופה ובעולם מהצורך להתמודד עם עמדה שמאלית־ישראלית עצמאית, התומכת ערקורנית בצד הישראלי בסכסוך שבאיזורנו. עמדה כזאת מיוצגת עכשיו על־ידי מק"י וחשוב שתישמע בכנסת הבאה.

ג) מק"י קיבלה בבחירות להסתדרות 11,000 קולות. עלולים לחסור לה כמה מאות קולות בלבד בכדי לעבור את אחוז החסימה. אנו מקוים כי יימצאו אותם מאות מצביעים שיתנו קולם בבחירות לפי שיקולים ענייניים ומתוך הבנה לאינטרס הישראלי הכולל ויסייעו למק"י להכניס נציגות לכנסת.

אנו מודיעים בזאת על החלטתנו להיות ניניהם.

ד"ר פנחס אביבי,
מנחם ברינקר,
פרופ' חיים גייפמן,
ד"ר דן מירון,
ד"ר ששון סומך,
יהושע פורת.

*

דברים אלה כלולים בחוברת „אינטלקטואלים ישראליים על מק"י 69' " בה מתפרסמים דבריהם של —

ד"ר פנחס אביבי — נתן ביסטריצקי — יורם ברונובסקי
מנחם ברינקר — חיים גורי — פרופ חיים גייפמן
בנימין גפנר — שלמה גרודזנסקי — דן זקס — עליזה
לבנברג — ד"ר דוד לאזר — גבריאל מוקד — ד"ר דן מירון
ד"ר שלמה נאמן — ד"ר ששון סומך — ישעיהו פורת
אמנון קפליוק — עמוס קינן — מנחם קפליוק — גדעון שפירו

הצבע

לשלום צודק!
ומשטר צודק!

ק

כיצד שומרים על בגד חיים?

בגדי חיים וחחוף נוטים לחת־קשות ולדחות כתוצאה מחשפע־תם המזיקה של מי־ים, שמש, וחמרי חחיטוי שבבריכות. כביסה קלה במים קרים ו„טקסטיל שמפו" תשמור על נמישותם וצבעיהם של בגדי חיים וחחוף. „טקסטיל שמפו" מוציא את שיירי המלח וחמרי חחיטוי, ומאריך את חיי בגד חיים.

מוצרם ביחיד נקה בע"מ
המפיצים חב' נורית בע"מ

אנשים

גולדה

היא ונוס

ישנו אדם החושב כי **גולדה מאיר** היא ונוס, אלת־היופי, וזהו **אחמד אל־בתיר**, תושב ירושלים המזרחית. כך כתב למערכת השבועון בערבית, האדאב־אל־עאלם, בתשובה למדור נחש מי מופיע בתמונה? בו הופיעה תמונתה של גולדה מלפני כמה עשרות שנים טובות. אל־בתיר אף צירף שיר בשיבחה של ונוס־גולדה. תשובות אחרות למראה תמונתה של גולדה: המרגלת היפהפיה **מאטה הארי, קליאופטרה ומרים הכתולה.** ● באסיפת־בחירות מטעם גח"ל, שהתקיימה ביום חמישי ה־ אחרון בכיכר מנורה בירושלים, הציג השר **מנחם בגין** את מועמדי גח"ל בבחירות לעירייה. „...מועמד מספר 9 הוא **זאב פרוסק**, הקבלן הידוע," קרא בגין. או־ תה שעה, במרחק 10 דקות נסיעה, באולמי נוף, האזינו אורחים קשובים לקבלן הידוע

כזה שרה ג'זדא*
הפרקליט התאהב

זאב פרוסק, כשעל דש־מעילו האותיות נמ, כשהוא מסיח בהתלהבות להצביע ב־ בחירות לעיריית ירושלים בעד רשימת נאמני המלאכה והמיסחר והחוגים הכל־ כליים העצמאיים, שהיא רשימת הסוחרים בבירה. ● מדוע רוצה ישראל בשארם־א־ שייך? קבע שר־הביטחון **משה דיין**: „אנו רוצים בשארם־אל־שייך כבגיבורלטר שלנו." ● אבל אימרת־השבוע שייכת, בלי כל ספק, לעיתונאי **אבי רז**: „מדברים ב־ ארץ הרבה על תנועת־העבודה," טען רז. האם אי־פעם טרח מישהו לגלות מי ה־ תנועה הניצבת מולה? האומנם קיימת ב־ ארץ תנועת־הבטלה?"

מבול של שמחות

טבעי שמי שזוכה במאה אלף לירות ב־ פיס יזמין את ידידיו לשתייה כדת. לכן שמחו חבריו של **אנדרי קיצ'ינסקי**, צייר פולני הגר עתה בישראל, להצטרף אליו להרמת־כוסית, כשבישר להם בשבוע שעבר כי הוא הזוכה המאושר לאותו שבוע. לאחר ששתו, נסעו כולם במונית מיוחדת לבית מפעל־הפיס, שם נתקבל אנדרי ב־ כבוד רב, לאחר שהודיע אף לאנשי הפיס על זכייתו בפרס הגדול. הם הושיבו אותו בנוח, האכילו אותו, הישקו אותו, ולבסוף הביאו אליו את מנהל מפעל הפיס, הד"ר **משה לנראו**, שלחץ את ידו וברכו ב־ מזל־טוב. אחר־כך ביקש הד"ר לנדאו מ־ אנדרי את הכרטיס. אנדרי שלף את הכרטיס מארנקו, ולאחר בדיקה קצרה התברר כי הוא לא זכה אפילו ב־3 לירות. „היתה לי מין הרגשה שזכיתי," הסביר אחר־כך אנ־ דרי. ● לקוראות בלבד: קחי 6 שוקיים של עוף, 400 גרם בצל, 200 גרם כבד, 50 גרם שקדים. טגני את הבצל, הוסיפי את הכבד ואת השקדים המרוסקים, טחני, מהאי בזה את השוקיים, ותיפרי. שימי בתנור. מה שייצא מהתנור נקרא טעם ורית, ע"ש תוכנית הראדיו של **דן בן־אמוץ** בגלי צה"ל. כך, מכל מקום, החליט לקרוא לזה **רוז'ה דבאסק**, הבעלים והשף של המיס־ עדה הימיאית סקוטש האוז. ● בכתנת רוז'ה להעניק למאכלים אחרים שמות של שחק־ נים: כך למשל ניתן יהיה לאכול קוקטייל הגשש, נאפה שיסל האדום, קורקבנים פו־ פיק. **עדנה שביט** נתנה הסכמתה למאכל שייקרא ע"ש־שמה — אבל רק סנדביץ'. ● העיתונאי **אדרי אלוני**, עורך עיתון ה־ פיזמונים שזה עתה נולד, להיטון, היפתע לקבל ברכה מקורית, בצורת שיר, ודווקא מהגולה הדנייה. כתבה לו הזמרת **אסנת פן**, הלומדת בניו־יורק מישחק יפיתות־ קול: הנה הוא בא בקול תרועה / בקול ששון / הנה נולד במזל־טוב הלהיטון / ואנו כאן מהגולה / הרמנו לכבודו כוסית / וברכתנו כאן שלוחה / שלהיטון יהיה להיט. ● מבול שמחות ירד בימים האח־ רונים על משרד־האמרגנות סולן: השבוע נשא הומר והמלחין **שלום חנוך** את **דיהי עפרון**, עוזרת במאית בטלויזיה, לאשה. ביום ראשון ייפרד מרווקותו חברו של חנוך לשלושרים, **חנן יובל**, כאשר יקדש את **יאירה רבינוביץ'** כדת משה וישראל. שמחה נוספת: הזמר הכושי־יהו־ די **דוב סבאטו** התגרש מאשתו התימ־ נית. ואם לא די בכך, הרי החקיין **מוטי גלעדי** חזר ארצה מארצות־הברית כדי להתחתן עם אחת שאת שמה הוא שומר בסוד. בעל סולן, **מיקי פרד**, אינו מק־ נא: הוא נשוי, ואינו מתכוון (בינתיים) להתגרש.

הפרקליט

נושא נאשמת

עורך־הדין הערבי הצעיר, **עדי ראפע**, שסיים את לימודי המשפטים שלו באוני־ ברסיטה העברית, הוא כיום אחד הפרקלי־ טים המבוקשים ביותר על־ידי ערביי ירו־ שלים המזרחית. בעיקר הוא מגן על ער־ בים הנאשמים בחתרנות וחבלה. אחת ה־ לקוחות שלו היתה לא־מכבר **שרה ג'ר־ דא**, צעירה ערבייה ממזרח ירושלים, ש־ נעצרה בעיקבות היתפסה של המורה ה־ בלונדית **עבדה אדאמה**, שניסתה להב־ ריח נשק בנשר אלנבי. שעה שפעל ל־ שיחרורה, התאהב עלי ראפע בשרה ג'ודא. השבוע הם עומדים להינשא בכפרו של עלי בגליל, דיר־אל־אסאד. ● תודעה פולי־ טית מפותחת גילתה השבוע **טניה לוני־ פיש**, יושבת־ראש המועצה למעמד ה־ אשה בויצ"ו. היא ליקטה את שמות כל המועמדים־ממין־נקבה בבחירות לעיריית תל־אביב, ושיגרה איגרת לכל חברות ויצ"ו בה פירסה את שמות המועמדות לפי הש־ תייכותן המפלגתית. „תהיי ערה," ביקשה לונפיש מהחברות, „ותני קולך למועמדות לפי ראות עיניך." ● אור ליום ד', שעות אחדות לאחר סגירת הקלפיות, יעמדו לפחות חלק ממנהיגי המפלגות במצב לא־נעים. יהיה זה כש־שודרו תגובותיהם לתוצאות הבחי־ רות, שיעומתו עם תחזיותיהם, שהוקלטי ימים אחדים קודם לכן, ושודרו בשבת ב־ מגאזין־החדשות יומן השבוע. האחראי על המיבצע, ראש מחלקת ענייני היום ב־ שידורי ישראל, **אלימלך רם**, החליט, כדי לא לצער אחדים מהמנהיגים יותר מדי, לשחרר את אלה שרשימותיהם לא עברו את אחוז־החסימה מהצורך להגיב על ה־ תוצאות. ● אחרי הבחירות שוכחים רבים ממבטיחי־ההבטחות של ערב־בחירות את אשר הבטיחו. אך לפחות סגן ראש־הממש־ לה והשר לענייני־קליטה, **יגאל אלון**, ז־ האיש מספר 2 ברשימת המערך בבחירות לעיריית תל־אביב, **אריאל עמיעד**, יאל־ צו לפרוע שטרי־הבטחות בהם התחייבו — לפחות אלה שניתנו בערב־שאלות־תשובות שנערך בדירת זוג השחקנים **מישה אשי־ רוב ודליה פרידלנד**. בערב זה הוק־ לטו דברי אלון ועמיעד ברשמקול, והוב־ טח להם כי סרט־ההקלטה יישמר, עד ל־ בחירות הבאות.

• כפי שצולמה בהיותה במעצר בירושלים.

בעולם

המתים למען החיים

לא רק בישראל קיימת בעיית ניתוחי־מתים. גם במקומות רבים אחרים בעולם זכתה הפתולוגיה להיות הבת החורגת של מקצוע הרפואה — גם אם לא בגלל סחיטה דתית. על אף שתמיד ידועים היו היתרונות הנובעים מניתוחים אלו, נטו החוקרים, משום מה, להתרכז יותר בענפי הרפואה האחרים.

עתה הופנתה תשומת־לבו של העולם המדעי מחדש לבעיית ניתוחי־המתים. נפוץ כמעט בכל תעשייה, קיימת האפשרות המבעיתה, כי בעשור הבא תפרוץ בעולם מגיפת מיתות כתוצאה מאזבסטוסיס, אם לא ייתגלו בזמן אמצעי־חיסון נאותים.

אוויר לתוך אבר־המין. תגלית אחרת הכלולה במחקר, והעשויה להציל חיים רבים, קשורה למקרי־מוות כתוצאה מחדירת בועות־אוויר לתוך הלב או צינורות־הדם. מקרי־מוות אלו אינם נדירים כלל. מזמן כבר ידוע כי הם קורים, במספרים לא מבוטלים, בעקבות נסיונות לבצע הפלה מלאכותית על־ידי דחיסת אוויר לתוך הרחם. אולם לאחרונה נחקרו מקרי מותן של כחצי תריסר צעירות, שמתו בגלל בועות אוויר בדמן על־אף שלא ביצעו הפלה. חקירה גילתה את הסיבה: היה זה בעקבות סיכומי מחקר מפורסם באנגליה, ושתוכיח בצורה חותכת את חיוניות קידום הפתולוגיה.

האזבסט הרצחני. היתרונות רבים מספור: קביעת סיבת־המוות הינה רק חלק מתפקידו של הפתולוג. החלק השני הוא: הוצאת מסקנות במטרה למנוע מוות דומה בעתיד. דוגמה קלאסית לכך היא גילויה של מחלה בשם **אזבסטוסים**. זהו גידול דמוי־סרטני בריאות, הנגרם על־ידי אבק אזבסט. מחקר שנערך על־ידי ד"ר ג.ס.פ. ג'ונס בנוטינגהאם, אנגליה, הוכיח שאף חשיפה במשך שהות קצרה לאבק אזבסט, עלולה לגרום למוות כעבור 25 או 30 שנה. ניתוחים שלאחר המוות בארבע נשים שמתו שם תוך חודש ימים, הוכיחו כי כולן מתו מאזבסטוסיס. החקירה העלתה כי ארבע הנשים עבדו יחדיו, בתחילת מלחמת העולם השנייה, בבית־חרושת למסיכות־גז, שהירבה להשתמש באזבסט.

מאחר שייצור האזבסט החל מתפשט בעולם בשנות השלושים, וכיום חומר זה ההיפי'ז הצעירים, שהצעירות השתייכו אליהם, המציאו בידור חדש: נשיפת אוויר לתוך אברי־המין של החברות שלהם. היה זה שעשוע קטלני.

חיים לשתולי־לב. ניתוחי המתים יעזרו מעתה להציל גם את חייהם של שתולי לבבות. המחקר גילה כי במקרה של תאונה הגורמת פגיעה קטלנית בראש, עלול הפצוע לסבול גם מקרע או סדק באחד מקירות חדרי־ליבו, כתוצאה מהלם שבפגיעה. כידוע, רוב תורמי־הלב־בות, בניתוחי־השתלה, הם הרוגי־תאונות כאלו שנפגעו בראשם — וליבם מועבר להשתלה בגוף אחר. עתה ברור אם כן שקיימת האפשרות כי חלק גדול מחולי־הלב שעברו ניתוחי־השתלה, קיבלו בעצם לבבות פגומים. ייתכן גם שבכך יש לחפש את הסיבה לאחוז הכישלון הגבוה בניתוחים אלו.

אולם ספק עם עובדות אלו יהיה בהן כדי לשכנע את סוחרי־הדת בישראל לחדול ממלחמתם ברופאים. לגביהם, קיימים שיקולים חשובים יותר מהצלת חיי־אדם.

טירונים אלה, המתאמנים על מגרש המצעדים בצעירת־האווז הנאצית המפורסמת, אינם מגוייסים ירוקים לצבאו של היטלר, והתמונה איננה מלפני שלושים שנה. התמונה היא מחיום, והחיילים משתייכים לצבא הרפובליקה העממית של מזרח־גרמניה. צבא זה לא ויתר מעולם על צעדי־האווז הנודעים לשימצה, שלקצם מיצעדם חרדה אירופה

התפנקי לך באמבט קצף חלומי

בת-אורן

סבון ללא סבון Taya

מוסיקה כאוות נפשכם

החלפת סליל Stereo

למכוניתך ב־2

לירות בלבד

בספרית סלילי הטייפרקורדר הרב-גוונית

*

יונית • קלאסית • ג'ז מקצבי דיסקוטק

*

להשיג אצל

כהן

מלך גיורג' 45

ת"א • טל. 234155

הדגמה במקום

תפשתי את היגואר בישראל

"יגואר" אמיתי · מוקסין מקורי
היחידי בישראל המיוצר בהסכם ידע
עם Salamander

יגואר
הנעל עם סגנון

הפגפר

כרכל · צלום: גבוא

בינג ליניאל

חנוך גול, צעיר תל־אביבי בעל יזכוה

אפשר למות בשקט...

בזמן האחרון החל חנוך גול, המוכר יותר בכינוי „ראש", לחלק כרטיסי־ביקור בין חבריו. זאת אולי הסיבה שמספר חבריו של „ראש" הולך ופוחת.

כל סידורי הלויות

אוטובוסים, מודעות אבל להדבקה, מודעות אבל בעיתונות, פרחים מוניות, מצבות, העברת נפטרים לכל חלקי הארץ. איחסון נפטרים, העברת נפטרים לחו"ל העברת נפטרים מחו"ל, לארץ. סידור רשיונות שונים עריכת אזכרות. עצרות אבל המוניות, עריכת לויות לכל חלקי הארץ, שרות אחראי ומחירים הוגנים בכל מקרה פטירה נא לפנות מיד לחברת קדיש לשרותי לויות בע"מ טל. 59060 החברה היחידה בארץ לטפול בהלויות.

פתוח 24 שעות ביממה

חברת קדיש בע"מ
בית אל־על בן יהודה 32 תל־אביב טלפון 59060 חדר 829

כרטיס הביקור

מיום ליום. הם נוטלים את כרטיס הביקור בהיסח הדעת, מעיינים בו, וחלקם אוחזת בהם. רובם תוקעים את הכרטיס חזרה לידו של גול, וממהרים להסתלק מהסביבה כשהם מפליטים: „סלח לנו, כן..."

„נתתי ליהורם גאון כרטיס אחד, מספר גול, „והוא זרק לי אותו חזרה. „עזוב אותי!" הוא אמר לי. אמרתי לו „להתראות", והוא צעק עלי: „שלא תעיז לה־גיד לי עוד פעם דבר כזה!"

כרטיס־הביקור החדש של חנוך גול מכריז בסך־הכל על הקמתו של מוסד ש־חמרונו הורגש מזמן: חברת קדיש בע"מ, חברה לעסקי מתים והלוויות.

* * *

„בואו להיקבר בישראל!"

„אז ככה," מסביר חנוך את עיסוקי חברתו החדשה — „זאת חברה שמ־טפלת בכל מיני עסקי פטירה, הלוויות, הקמת מצבות ואזכרות. הנה למשל הענין של איחסון נפטרים. יש בזמן האחרון משפחות שחוששות מניתוחי־מתים. אז מצאתי פתרון, שלא יהיה לאנשים פחד.

„יש, למשל, ענין של העברת נפטרים. תייר בא לבקר בארץ ופתאום הוא מת. זאת בעיה מסובכת להחזיר אותו במצב הזה לחוץ לארץ. צריך לעשות חניטה ואנשים בדרך כלל לא יודעים למי לפנות בענין הזה. עכשיו הם יוכלו לפנות אלי. בקושי מצאתי כמה רופאים שיודעים לחנוט עם זריקות כאלה. זה תהליך רפואי לא פשוט, שאסור לכל אחד לעשות אותו. אם היה מותר, הייתי מעמיד פועל עם מזרק והוא היה חונט בעצמו.

„מת יכול לנסוע לחוץ־לארץ רק באר־גז עופרת. בזמן שסוגרים את הארון צריך להיות נוכח רופא, קצין־מכס או קצין־משטרה. זה כדי שלא יהיה מקום בארון לכל מיני הברחות.

„יש גם בעיה עם ישראלים שמתים פתאום כשהם בחוץ־לארץ. דרכי אפשר להחזיר אותם מהר וזול. עכשיו אני מנהל גם משא־ומתן עם חברה אמריק־אית שמתעסקת עם מתים. אני רוצה להביא יהודים ארצה. שיבואו להיקבר בארץ. עשיתי כבר סידור עם בית קברות ירושלמי למטרה זו ועכשיו אני רק צריך חברת פירסומת שתצא במסע פירסום ב־אמריקה: „בואו להיקבר בישראל!"

* * *

„זה נושא עדין"

„יש שוק פרוע בנושא המוות". „מתאונן חנוך גול, „אם הבן־אדם נפ־טר דווקא בבית שלו, אין מי שיעביר אותו לחדר המתים. הרי אנשים לא יכו־לים לישון כל הלילה עם מת בבית. עד עכשיו היו אמבולנסים פרטיים עושים את ההובלות האלה. הם היו לוקחים 90—80 ל"י, אפילו אם המת גר שני מטר מבית־החולים. אצלנו יכולים לקבל אותו שחור בשביל זה. לא יכולתי לקבל רשיון ל־אמבולנס. אז צבענו סטיישן בצבע שחור. החוק לא קובע במה צריכים להעביר מת לבית־חולים. אפשר לקחת אותו אפילו בתלת־אופנוע".

את הרעיון להקים חברה לעסקי־מתים, הגה ראש כשעבד כנהג אמבולנס פרטי. „יום אחד", הוא מספר, „נתקלתי בזוג יהודים שעמדו ליד בית־ההלויות העירו־ני ולא ידעו מה לעשות עם זה. הלכתי וסידרתי להם את הסידורים הדרושים, את רשיון הקבורה ואת מודעות־האבל, את האוטובוסים להלויה ואת הפרחים. פתאום הסתבר לי שזה משתלם, שזה עסק לא רע.

„הייתי מחכה ליד בית־חולים אביבלוב, וכשהייתי רואה משפחה של אבלים, הייתי מציע להם עזרה. התברר לי שבני אדם חיים מוכנים לשלם ורק לא להתעסק עם כל הריצות האלה.

„בסוף הגעתי למסקנה שבאופן פרטי־זני להתעסק עם מתים זה לא ענין. זה סוף סוף נושא עדין. אנשים צריכים אימון לאיש שמטפל להם במת שלהם. שידעו שהכל פועל פיקס. לא כמו אותו מקרה שפירסמו מדעת־אבל, שם היה כתוב שהרופא אשם במוות. אצלי, אפילו במיליון לירות זה לא היה קורה.

„אני מברך את כולם שלא יצטרכו לעזרתי, אבל אם יצטרכו, שלא יתביישו לפנות".

לצרכי חברתו שכר גול משרד מהודר בבית אל־על בתל־אביב. המשרד מקושט בשיש שחור על הקיר ובו חרוטות דוג־מאות של מצבות מכל מין ובכל מחיר. יש שם גם כמה מודעות אבל לדוגמה, והעיקר — המשרד פתוח 24 שעות בימ־מה. „בלילה יושב שם סטודנט", אומר גול, „אם יבוא משהו — יבוא, אם לא — שישב וילמד".

* * *

שלא נדע מהצרות

„אז פתחתי את החברה", מספר „ראש", „התחילו חברי להסתייג ממני. אינני יודע למה? למה זה מפחיד אנשים שמתעסקים עם מתים? הנה, למ־של, היה לי רעיון לפירסומת לחברה שלי. רציתי לפנות למועצה־הלאומית־למ־ניעת־תאונות־דרכים ולהציע לה להשתתף בתמרורים שהיא מעמידה בדרכים. שיה־יה כתוב שם: סע לאט! — מנוע בחברת קדיש בע"מ. אבל אני לא מאמין שהם יקבלו את ההצעה הזאת.

שאלנו את גול במה התעסק לפני שעבר לעסקי־מתים?

„עבדתי בבית המטבחיים", הוא אמר, „אבל היתה לי תאונת־עבודה ונפצעתי שם. אחר־כך עבדתי גם קצת בשאו־ביזנס, אבל שלא נדע מהצרות האלה..."

טיפול אישי

מבטיח גול, שיסד את „חברת קדיש" ללקוחותיו. הוא מקבל על עצמו את כל הסדרות והריצות הכרוכות בהלויה, מהכנת זר ועד הקמת המצבה.

שירות לבית הלקוח

„צלצול טלפוני", מבטיח גול, „ואנו באים לקחת את המת מהבית. להרבה אנשים לא נעים לישון עם מת בלילה".

האוניברסיטה ללימודים אקסטרניים

בוליטכניקום

רישום תלמידים לשנת הלימודים 1969/70
לימודי בוקר או ערב בת"א ובחיפה
המכינים לתארים אקדמאיים של:

LONDON UNIVERSITY	CAMBRIDGE UNIVERSITY	C.E.I. - The British Engineering Institutions
אוניברסיטת לונדון	אוניברסיטת קמברידג'	אגודות המהנדסים הבריטיות
* B.A. כללי	★ Lower Certificate in English	* הנדסת בנין
* B.A. שפות אנגלית, צרפתית	★ Certificate of Proficiency in English	* הנדסת מכונות
* B.Sc. כלכלה או מנהל־עסקים	★ Diploma of English Studies	* הנדסת חשמל
* B.Sc. מתמטיקה		* הנדסת אלקטרוניקה
		* הנדסת ייצור
		* הנדסה כימית

תלמידים החסרים תעודת בגרות, יתקבלו לראיון אישי לקביעת אפשרות הצטרפותם ללימודים.
ההרשמה בין השעות 1—9 לפנה"צ, 9—5 אחה"צ, במשרדי האוניברסיטה:

תל־אביב, רחוב ברנר 10 · חיפה, רחוב שמריהו לוין 3

אם אתה בעד
הרוח התוססת והצעירה
שעליה אתה קורא תמיד
בעתון הזה — — —

אבל אם אתה גם
מתנגד בתוקף להשקפות
החבוסניות שאותן מפרסם
העתון הזה -

מקומך אתנו -

עם האופוזיציה היחידה בישראל

המרכז החפשי

בעד התנחלות נרחבת בשטחים
בעד ארץ־ישראל מאוחדת ברבונות ישראלית

נגד נסיגה מהשטחים המשוחררים
נגד מדינה פלשתינית

זוהי הדרך למניעת מלחמה נוספת-
זוהי הדרך לקראת השלום!

במדינה

דרכי אדם

שוטפת־הרצפות

מ„בית־השוטר"

עד לפני מספר שבועות, נחשבה חביבה מזרחי כאחת העובדות הטובות והחרוצות ביותר בבית־השוטר שביד־אליהו, במזרח תל־אביב. מזה שנה ושלושה חודשים היתה שוטפת שם את הרצפות, עובדת במזנון ובכל עבודה קשה אחרת שהוטלה עליה.

העבודה הקשה לא הביאה לחביבה משכורת גדולה. 210 ל"י בממוצע לחודש בסך־הכל. מסכום זה פירנסה האשה הגרושה את עצמה ואת שתי בנותיה בנות ה־15 ו־18. אולם למרות מצבה הכלכלי הקשה, שאפה חביבה להעניק לבנותיה חינוך טוב: היא חתמה על שטרות, קנתה להן בתשלומים סידרת ספרים על תולדות העולם, ובזה החלו צרותיה.

שוטר עזם בממדרון. חביבה לא הצליחה לעמוד בתשלומים, ומפיץ־הספרים תבע אותה לדין. היא הורשעה, וחוייבה לשלם 70 ל"י — במקום החוב הראשוני בסך 45 ל"י. היא שילמה את הכסף.

כעבור שבועיים, בארבע בבוקר, נשמעו נקישות בדלת ביתה. בפתח עמדו שני שוטרים, עם תביעה על 25 ל"י נוספות, ולחילופין — פקודת־מעצר. לחביבה לא היה באותו רגע הסכום. השוטרים לא היססו, לקחו אותה לתחנת־המשטרה.

בניידת, גילתה חביבה שוטר שהכירה מעבודתה בבית־השוטר. היא התחילה לשפוך בפניו את מרי־ליבה, התלוננה במרירות על שעוצרים אותה בארבע בבוקר בגלל 25 ל"י — בעוד שבבית־השוטר מתרחשים דברים הרבה יותר גרועים, שעליהם איש לא נותן את הדין: היא סיפרה לו שבאחד הימים, כאשר ניקתה שם באחת הקומות, ראתה אחד משוטרי הבולשת מסתובב ערום בפרוזדור. היא פנתה בתלונה למנהל הבית, פקד צבי גרשטיין, אך זה השיב לה, לדבריה: „זה הבית שלו ומותר לו להסתובב איך שהוא רוצה."

„חושדים בך". היתה זו טעותה השנייה של חביבה, שכן השוטר דיווח לממונים עליו כל מילה שאמרה.

חביבה ישבה בבית־המעצר של בית־משפט השלום בתל־אביב מארבע עד תשע בבוקר, עד שהגיע הממונה עליה בעבודה, רב־סמל סלח מועלם, אותו הזעיקה לעזרתה, ושילם עבורה את 25 הל"י. משחוררתי מחדר־המעצר הלכתי ישר לעבודה", סיפרה חביבה. „אפילו לא אכלתי ארוחת־בוקר". עבודתה לא ארכה זמן רב. היא הוזעקה מייד אל פקד גרשטיין:

„שמעתי שאת מבזה את בית־השוטר ומרכלת עליו", הוא אמר לי", מספרת חביבה. „עניתי לו שכל מה שאמרתי אמת, ואני לא חוזרת בי. כששמע את זה, ציווה עלי לצאת מן החדר ולסמל־האחראי שלנו, אברהם לוי, אמר: ‚תודיע לה שהיא מפוטרת בעוד שבועיים'".

בשבועיים האלה, השתנה יחסם של חבריה לעבודה והממונים עליה: יום־יום רמזו לה חברותיה לעבודה שראו אותה בליל־לות ביפו, בכרם־התימנים ומקומות חשודים שונים. „פעמיים חשבתי להתאבד בזמן הזה", מיררה חביבה בבכי כשנזכרה בהתעללות. הממונים עליה, באותם שבועיים, העליבו אותה, צעקו וגערו בה על כל שטות, לדבריה.

האסונות באים בשלשות. חביבה לא עובדת מזה 3 שבועות. היא פוטרה ללא פיצויים. זאת הפעם השלישית שהגורל מתאכזר אליה: לאחר נישואיה, סרב בעלה לעבוד, חי על חשבונה עד שהתגרשה ממנו לפני עשר שנים. לפני שנתיים, עבדה במילק־בר של מלכה ירושלמי, אשת־העסקים הדיונגוסית שהסתבכה בפלילים לאחר שלא יכלה להחזיר את חובותיה. מלכה נשארה חייבת לחביבה 6,000 ל"י, לא שילמה לה כמעט אף פעם משכורת. כשהתחילה לעבוד חביבה בבית־השוטר, האמינה שהגיעה עתה אל המנוחה והנחלה. „ובמקום זה — חושדים בי שאני זונה", התייפחה. „גרשטיין לא ביקר אף פעם בבית שלי. חדר עלוב ברחוב הכובשים. אם הייתי זונה — הייתי מתגוררת בחורבה כזאת עם שתי הבנות שלי, שהגדולה היא נכה צה"ל? הייתי הולכת לעבוד בספונג'ה שמונה שעות ביום בשביל 280 ל"י?

„לא איכפת לי העבודה שהפסדתי — אני ריצה שיחזירו לי את הכבוד שלי".

משרד העבודה * אורט ישראל

עשה זאת בעצמך!

do it yourself!

הקורסים הבאים יפתחו:

עצב את דירתך	29.10
התכשיט ואת	26.10
צורפות ורקוע	27.10
רישום	30.10
הכר ושמור את מכוניתך	4.11
נגרות ואהילים	27.10
אלקטרוניקה עממית	4.11
עבודות אמאיל	4.11
טפל בצומח	29.10
קרמיקה אמנותית	26.10

וכן עשרות קורסים נוספים

פרטים והרשמה במשרדי המכון

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

המשרד: תל-אביב, שדרות דוד המלך 39
טלפונים: 261688 — 261687 ת.ד. 16087

מוסיקה כאוות נפשכם

החלפת סליל Stereo 8 למכוניתך

ב-2 לירות בלבד

בספרית סלילי הטייפרקורדר הרב-גוונית

*

יוונית • קלאסית • ג'ז מקצבי דיסקוטק

*

להשיג אצל

כהן

מלך ג'ורג' 45
ת"א • טל. 234155

הדגמה במקום

אין אנוס? או אורי גרוס

* פאות שלמות בלי הדבקה לפי מידה
* חלקי פאות על רשת מיוחדת
* התאמה אישית וייעוץ מקצועי ע"י

המאפר ואמן הפאות אורי גרוס

רח' גנסין 7) ליד קולנוע הוד, ת"א, טל. 24-69-24
שעות הקבלה: 10—1 לפני-הצהרים, 5—7 אחה"צ.

על הנשים

גבר רודף אחרי אשה עד שהיא תופסת אותו.
(אלמוני)

גרבי „מרסי" מיוצרים באיכות האירופית האמיתית.

על כל הנשים Merci גרבי

להיטון

הופיע גליון 2

● ערב אנטומי עם ג'ון ויוקו ● אבי טולידנו הזייפן
● תצלומי ענק: קובי רכט, יהורם גאון, לולו, פיקוד דיזנגוף
● מלים ללהיטים ● להיטי אופנה ● שעשועון פרסים

חיש-קל ובהצלחה בטוחה
(ב-8 שעורים של שעתיים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית
ב-אולפן גרג (בר-קמא).

תל-אביב: נורדאו 5, טל. 236209
ירושלים: „הפקיד", בצלאל 18
חיפה: „במעלה", שפריהו ליין 30
קורס חדש השבוע!

פקידות כללית בירושלים

NATIONAL (I.B.M.)
כתיבה במכונה — חודש!
פנקסנות, קצרנות:

ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18, ירושלים

למה העשירים עשירים ואנחנו לא? * מה עשתה רומי שניידר כשירדה מהמטוס בנמל התעופה בלוד?

* צה"ל מזיין פזמונאי בקלשניקוב * כל מיני חתיכות

או שאתה קונה -

פאר וג'קי: איזה סטימצקי?

הצירים תרמו את התמונות, הקתנס קלאב תרם אם המקום ועשירי תל־אביב והסביבה הוזמנו לקנות את התמונות במכירה פומבית, במטרה לאסוף כסף עבור קרן השיקום של בית־החולים תל־השומר. העשירים באו, שתו שמפניה וראו סירטון מרטיט לב על עבודת השיקום של נכים, ואז שלף המנחה מני פאר את התמונה הראשונה והודיע שהמחיר ההתחלתי הוא 350, לירות.

דממה.

אפילו צלילי הידיש הליטאית שמילאה את האסמוסספירה עד לאותו רגע לא נשמעו יותר.

מני נבוך קצת, ניסה לעודד קונים פוטנציאליים והוריד את המחיר הראשוני ל־250 לירות.

דממה התגברה עד שיכולנו לשמוע את בועות השמפניה בכוסותיהם של הרו־

בצדקה אלא ליקנות מציאות, מה שמסביר למה הם עשירים ואנחנו לא.

עיתונאית צעירה ניסתה בשארית כוחותיה לשכנע שני אנשי כספים לפתוח ידם:

„אתם יודעים מי הצייר הזה, גאון!! זו השקעה יותר טובה ממניות אי.בי.אם. כשהוא ימות יהיה הציור שווה פי עשר!"

מני פאר היה כבר צרוד ועייף, ופינה את מקומו לאיש העילם הזה נתן זהבי שניסה להציל את המצב:

„בירנבאך!!!!" צעק נתן לעבר הירה־לומן שלפני שבועיים ניסו לשדוד מהמטשה שלו 700.000 לירות, „או שאתה קונה תמונה, או שהשוד הבא אצלך יהיה יותר מוצלח. על אחריותי".

בירנבאך ניכנע, לווה כסף מגולדמן שישב על ידו וקנה את התמונה הזולה ביותר. גולדמן עצמו, שהוא אחד היהלומנים הגדולים בארץ, המשיך לשבת ולחייך ולא ליקנות כלום.

התמונה הבאה נימכרה בעזרת מס הכנסה: „או שאתה קונה — או שאני מלשין".

השלישית נימכרה למישהו שהרים בטעות את ידו כדי לגרד באוזן, ואחרי התאונה הזאת העניינים התחילו להתחמם. שני יהלומנים ברחו מהחדר. תעשיין ידוע הציץ בפחד מאחורי הדלפק ואיש כספים אחד התחפש למלצר. פוליטיקאי עם עתיד בחן בעיון את התיקרה כאילו קרא שם את תוצאות הבחירות. האחרים פחדו לזוז.

או שאני מלשין!

הולצברג: לחמם את האוירה

זנשטיינים שהביטו בתמונות בשתיקה אילמת. היעקובסונים ישבו בקול דממה דקה ביציע. השתיקה היתה נמשכת ללא סוף, לולא ריחם שימחה הולצברג על המנחה ועל הצייר המסכן שהתבטנן בעצב ביצירתו הלא נדרשת. שימחה, שינא גרמנים ידוע, הרים את ידו והציע 260 לירות, בתיקווה לחמם את האווירה. תיקוותיו אלה עלו לו עד סוף הערב 3 תמונות.

לאט לאט, ברוב עמל וייזע, נימכרו עוד כמה ציורים. כל קנה צולם באינטנסיביות על ידי שלושה צלמים, ושמו המפורש הוקלט לגלי צה"ל, אבל אפילו זה לא עזר. התברר שהמוזמנים לא באו לעסוק

השיטות של זהבי הוכיחו את עצמן, ומועמד גח"ל לראשות עירית תל־אביב, מנחם סבידור קנה תמונה גם הוא.

רק לא בדיסקוטקים!

תיראו איזה מותק.

לא תימצאו אותה בדיסקוטקים מפני שבחיים שלה לא היתה שם. היא בכלל לא טיפוס כזה. היא עוד לא מתאפרת, עוד לא לובשת נעלי עקבים ולפני חדשיים עוד היתה בצופים, אבל עכשיו נמאס לה: „נורא שיגרתי. אין מה לעשות שם, חוץ מלשיר ולרקוד ולדבר. משעמם נורא". עכשו היא הולכת למסיבות. מה עושים במסיבות? רוקדים, שרים, ומדברים.

זה מה שנקרא להחליף את האווירה. את שאר זמנה מבלה רותי בת השש עשרה בגימנסיה ברמת גן בכיתה השביעית, או עם החבר שלה, ישראל, הלומד שנה מעליה. הם נפגשים כמעט כל ערב, אחרי שרותי גומרת כמובן להכין שיעורים, והולכים לקולנוע, או לתיאטרון או שסתם יושבים בבית ומשוחחים, מפני שהם חברים כבר חצי שנה. ככה זה בגיל שש עשרה. מקנאים?

רותי: אחרי השעורים, כמובן

בטרמפים למטבח ב„סאני"

כריסטין: הכסף נגמר

כריסטין קלר השוויצרית, עברה בטרמפים את הונגריה, יוגוסלביה, בולגריה, יוון ותורכיה, והשבוע הגיעה לדיסקוטק סאני בתל־אביב. שם בדיוק נגמר לה הכסף.

כריסטין לא התבלבלה ולא התרגשה. היא פשוט נעצה את עיניה הכחולות ישר לתוך עיניו של בעל הבית והודיעה לו על המצב המצער בו היא נימצאת.

מאז, ערב ערב, היא רוחצת שם כלים. בימים היא קוטפת כותנה בשדות פלמחים, שליד ראשון לציון, וסופרת את הלירות שהרוויחה.

ככה זה כשהעסקים בשפל.

אבל כריסטין לא מתייאשת, וממשיכה לספור. לפי חשבונה תוכל להפסיק את הקטיף בעוד שבועיים ולהתמסר כליל למלאכה התל־אביבית. או בוודאי נראה אותה חוזר מאשר במיטבח של סאני גם במקומות אחרים.

סייפא לספרא!

ריגשי סימפטיה הינם על פי רוב ענין דו צדדי.

למשל עיריית תל־אביב וחיים חפר. ה־עיריה נתנה לחיים את פרס פוקלוב, או חיים נתן לעיריה את שמו בתור מפת"ר. (משורר פיזמונאי תומך רבינוביץ). או למשל, חיים חפר וצבא הגנה לישראל. חפר נתן לצבא ממיטב כשרונו זה למעלה מ־20 שנה, או באופן טיבעי גם צה"ל רצה לתת לחיים משהו למזכרת. שי קטן. תשורה צנועה להביע את הערכתו.

לכבוד הענקת השי ערך הצבא לחיים מסיבה, בהישתתפות רבי אלופים, אלופים, תתי אלופים וכו' — ידידיו של המשורר עד מימי 48. בנוסף לידידים אלה באו מיטב אמני ישראל. ריבקה מיכאלי ויוסי בנאי שרו לחיים את „יפה נ'ון, ריבקה נ'ון. נעמי פולני שרה לו „קח את לבי" ורן אלירן גם כן שר משהו. אחריו עלה לבמה חיים טופול, שניסה לשכנע את אורי זוהר להופיע יחד אתו: „למה אתה לא רוצה? גם אני לא אוהב את חיים, אז מה יש?" טופול וזוהר המשוכנע

חפר, כמשורר החצר של רבינוביץ (זאב, הארץ)

הציגו יחד את זמנמגטים, ומיד אחריהם הוקרנו תמונות של חיים חפר מכל הגילים. איצ'ה ממבוש התלוצץ, ואז הגיע תור התשורות.

תאלוף רחבעם (גאנדי) זאבי הגיש לחיים קובע פלדה „שישמור על הראש היקר שלך", והרמטכ"ל בכבודו ובעצמו, רב אלוף חיים ברלב, הגיש לחפר כסמל להערכה שצה"ל רוכש לו, את השי ש־צה"ל בחר: רובה קלשניקוב.

אם צה"ל נותן במתנה קלשניקוב, אז צה"ל בטח יודע למה. כניראה שלפי כללי האיסטרטגיה החדישים רובה קלשניקוב הוא הנשק המתאים ביותר בתור מזכרת למשורר.

ומי אנחנו בכלל, שנבקר את צה"ל, המוכר כבר מזמן תותחים ישנים לתומרי־קין?

הקאלשניקוב והקסדה של חפר בידי ידידים

סבידור וגריפל: סבי—דור

זהבי הודיע על הרכישה: „400 לירות", מה שהגיע את השחקן סבי דור לברוח לפינה הרחוקה ביותר של המועדון, עד יעבור זעם.

ג'קי רונן קנה ב־800 לירות תמונה של סטימצקי, אחרי ששאל אם זה לא סטי־מצקי מחנות הספרים. היהלומן חוצ'נר קנה תמונה ב־1300 לירות, ותרם אותה למכירה חוזרת. אחרי נדיבות הלב שגי־לה, בילה חוצ'נר את שארית זמנו בליגלוג על איש הבורסה וויליאמס, שהחזיק כל הזמן את ידיו בכיסים. לוויליאמס בסוף נימאס והוא הצטרף לסבי דור, בפינה.

בסוף הערב נאספו 10,000 לירות, וזה מה שחשוב.

לא חשוב בכלל איזו מנה קיבלו הקו־נים מנשותיהם אחר כך, בבית.

גולדמן: שתיקה וחיוך

האריס: אידיליה

רומי שניידר ביקרה בארץ לפני כחצי שנה, וראתה את הכותל המערבי, את מסגד אל אקצה השלם ואת הגולן.

השבוע הגיעה שוב, כדי לשמש העזר כנגדו של שחקן הכדורגל המזדקן ריצ'ארד האריס בסרט בלומפילד, בבימויו של ארי זוהר.

בינתיים, עד התחלת ההסרטה, ממשיכה רומי לסייר באתרים המקומיים.

האתר הראשון, אליו הגיעה כשעה אחרי שירדה מהמטוס, היה השאב. עכשיו כבר מחכה לה שם בקבוק יין פרטי שלה, רשום על שמה. לאחר השני, הקינגס קלאב, הגיעה עוד באותו ערב, בחברת ריצ'ארד האריס וכל הפמליה. ריצ'ארד האריס לבש על ראשו מטפחת קשורה בסגנון אינדי־

SIGHTSEEING

אני, וזכה ברוב תשומת הלב. הגברים סקרו אותו בענין רב ושאלו את החתיכות שלהם: „נו, מה את אומרת?" החתיכות תקעו בריצ'ארד עיניים מתמוגגות ואמרו: „חתיך לא נורמלי". הגברים אמרו: „מה פתאום", ואחרי עשר דקות כבר המה הקינגס קלאב מרוב ויכוחים על הנושא. ריצ'ארד נישאר אדיש והמשיך ללגום את הקוקה קולה שלו, המשקה החביב עליו מאז הגירושים. ליתר דיוק מאז החגיגה אחרי הגירושים שנימשכה שלושה ימים ושלושה לילות, לא פחות.

ריצ'ארד היה נשוי לבתו של לורד אנ־גלי, אבל השניים לא הסתדרו כל כך טוב בתור נשואים, והתגרשו. מאז הם ידידים בלב ונפש. ריצ'ארד קנה לה בית על יד ביתו לשעבר, ואישתו למדה ריהוט פנים כדי לרהט את הבית החדש. שלושת הילד־דים שלהם מתרוצצים בעליזות בין החצרות והאידיליה פורחת. ממבט ראשון זה נשמע אולי מצחיק, אבל לא כשחושבים על זה פעם נוספת בראש צלול ובהגיון קר.

טופול ושניידר: סיור באתרים

העולם הזה
לוהט ולהיט

מונו-לא-לא-לוג של רן אלירן

רן אלירן

יודע עליהם. בחורים מוכשרים, שבסתר הם מקשיבים לתקליטים וללהיטים האחרונים בחוץ לארץ. למרות שעד עכשיו זה עוד לא לגמרי מתבטא במוסיקה שלנו בארץ — אני חושב שזה בדרך. אנחנו עומדים על סף המהפיכה הגדולה, בה יפרצו דברים גדולים לעולם הפזמונים הישראלי.

„אני לא מתרגש כאשר אני שומע מנגינות השאולות מהמלודיות של החיפושיות. אני בטוח שמי שכותב אותם, שלא ימשיך לחקות לעולם ועד. זה רק מראה שאת מה שהוא כתב, הוא כבר יודע — ובתהליך של התבגרות מסויימת יגיע לסגנון משלו. כי המטרה היא סיגנון מקורי.

אם מדברים על מקוריות ישראלית, אז אני מחלק את הפזמונים לכמה קטגוריות. אם נדבר על שירים כמו **שדמתי, החלילן, ארוחה בבוקר** — זה נמצא בקטגוריה של שירי עם. כאלה קיימים בכל העולם. לומדים אותם בבית ספר, והם הופכים חלק ממסורת הפולקלור של כל עם.

שירי־הקצב הם קטגוריה בפני עצמה, ובין לאומית. העולם מצטמק, אמצעי התקשורת משתכללים, ואין כל סיבה שזמר ישראלי, או מלחין ישראלי, לא יוכלו לחבר משהו שיתקבל גם בחוץ־לארץ. הדלתות פתוחות. כולם מחפשים חומר חדש. אמריקה היא ארץ גדולה, אבל יש בה מעט מאד אנשים כמו בוב דילן, ליאונרד כהן, ג'ים וב דומיהם.

עולם הפזמונים מחפש כוחות צעירים. כל אלה שחיברו פעם את הלהיטים ואת המחזות המוסיקאליים — יושבים היום על פנסיה. הצעירים תופסים את מקומותיהם. אני מכיר את אלה שחיברו את המחומר **שיער**, ואני יודע שהם הסתובבו שלוש שנים עם החומר הזה — ואף אחד לא רצה להסתכל עליהם. היום הם מיליונרים.

אמנים שאומרים משהו

תקליט החדש שלי הוא גם נסיון למצוא כיוון. אני רוצה לראות אך הוא יצליח, ועל פי זה אני מתכוון לבנות תכנית־יהיד.

אני מתכנן לשלב בתכנית גם קטעי קריאה ומחול, אבל לפי שעה אני לא יודע עדיין. איך בדיוק זה יהיה. בינתיים אני יוצא שוב לחוץ־לארץ, לשלוש הופעות טלביזיה, שתיים באמריקה ואחת באנגליה, בתכנית של לולו. אם זה כדאי לנסוע בשביל שלוש תכניות? איזו שאלה! התשלום יכול לכסות לי שלוש נסיעות הלוך וחזור.

זבל לבן

הרוכבים על הגל

עולם הפזמונים עסוק תדיר בחיפוש אחר נוסחת ההצלחה של להיטים. יש מפיקים, אנשי רפרטואר ומלחינים, שלמדו לחוש אותה בקצות אצבעותיהם, כבר בתווים הראשונים. אבל אלה הם, כמובן, יחידי סגולה.

לאחרונה נראה שסוף סוף נמצאה נוסחה שהיא, כמעט שווה לכל נפש. ומי שרוצה לרכב על גבי ההצלחה, אין לו אלא לפעול לפיה. הנוסחה היא: בחר לך שני שירים חדשים של החיפושיות, צרף אותם לפזמון משולב אחד — ואתה במיצעד.

להלהקה האחרונה שהשתמשה בנוסחה זו, ובהצלחה רבה, היא להקת **זבל לבן**. הם נטלו שני פזמנים מתוך מאריך־הנגן החדש של **החיפושיות — תנומת־זהב** ושא את המטען — הוסיפו עוד קמצוץ של הפזמון **את לעולם לא נותנת לי את כספך**, והשבוע הם נכנסו למצעד הבריטי.

כל חברי הלהקה הם סקוטים, ובכך הם מזכירים את הצלחתם של להקת **המארמלאדה** הסקוטית, שאף היא עשתה להיט גדול עם הפזמון **החיפושיות — אוב־לה־די אוב־לה־דה**.

„עכשיו כבר מותר לגלות", אומר אחד מחברי **זבל לבן**, „שבשעתו הקלטנו את **דברים אהובים**, שהיה הלהיט הראשון של **המארמלאדה**, אולם החלטנו שלא להוציא את התקליט לשוק, משום שלא האמנו שיהיה להיט..."

זמר יווני במגבית היהודית

הזמרת האיטלקית **ריטה פאבונה**, שהחלה את הצלחתה אצלנו לפני שנים אחדות עם **ריקוד של הטפשון**, וחזרה להיות פופולארית לאחרונה עם **סוכר** מתוך פסטיבאל סאן רמו — תבוא לסיבורת הופעות בארץ ב־10 בנובמבר. • הזמר היווני **אריס סאן**, יצא לסבוב הופעות בארצות הברית, ובין השאר יופיע גם עבור המגבית היהודית המאוחדת. • להיטה הבא של להקת **קרידנס קלירווטר**, יהיה **כן פרמול**. • גם **לבוב דיקן** להיט חדש בדרך. הנקרא **הלילה אהיה פה אתך**. • לאחר שנים ארוכות של חוסר הצלחה, מעפיל **לו קריסטי** במצעדי ארצות הברית ואנגלתרון לפרישתה של **דיאנה רוס** מלהקת **הסופרימס**, הוא ה־31 בינואר. כך אומרת השמועה. אותה שמועה אומרת גם שמרי **דויקסון** תתפוס גליה. עם הפזמון **אעשה אותך שלי**. • הפתעה דומה ציפתה השבוע ל־**רוי אורביסון**, שכבר כמעט הצליח לשכוח אותו. הוא חזר למצעד הבריטי בפזמון שמו **מסדרון סאני**.

סאן

אנחנו לפני מהפיכה

שהוא מדבר על התקליט החדש, הוא מסביר, יחד עם זאת, את השקפתו המוסיקאלית כולה. אז בואו נשים את המחט על החריץ הראשון, ונשמע מה יש לרן אלירן לומר:

„התקליט הזה הוא קצר ראשון, והדבר המייחד אותו הוא שאין בו אחידות. יש בו ניצנים לכל מיני כוונים. דברים ישראליים כמו אש בבקעה, מסורת של השנסון, נסיון של חדשות־קצב, ונסיון של הבלוז המדבר הראשון בעברית.

„שיר היישרות הוא נסיון של צליל חשדני. בדרך כלל אם זמר שר, הוא רוצה שברגע שהוא מפסיק — כולם ירשתקו. מפני שהוא העיקר. אבל בשיר היישרות יש כמעט דקה שלמה שהתזמורת משתוללת בסוף השיר. כמו שעושים בחוץ־לארץ.

„יש בארץ אנשים שאתה אפילו לא **שחזר לאחרונה** ארצה, לאחר אחת מתקופות השהות הרגילות שלו בארצות הברית, היו כאלה שלא הכירו אותו. הוא הצמיח שיער ארוך־יחסית, וגידל פאות ארוכות, מעבר לכל יחס. אבל הטלביזיה הצילה אותו. מאז שב אלינו, התרגלנו אליו כמעט כמו אל חיים יבין. הוא הופיע כמעט בכל תכניות מצעדי השירים, מצעדי הפזמונים והופעות הבידור לחיילים.

במשך הזמן הזה היתה לו שהות מספקת לעמוד על כל השנויים ועל כל ההתפתחויות שחלו לאחרונה בשכח הפזמונים בארץ, וסיכם לעצמו שהמצב די מעודד. „סוף סוף עלינו על הגל הנכון", הוא אומר. האווירה המתאימה סייעה לו להכין תקליט מאריך נגן חדש. שהוא מגדיר אותו כטוב ביותר שהקליט אי־פעם.

עולם האשה

האם את יכולה להשיג מבעלך כל מה שאת רוצה ?
חלק ממה שאת רוצה ? מעט ? לא כלום ?

איך משכנעים בעל

● **אשת שחקן נלי׳ה טופול :**
העיקרון הוא להיות צודקת. כשאני מבקשת מחיים משהו, אני תמיד משיגה את זה, כי מעולם אינני מבקשת סתם. אף פעם אינני רוצה שיוריד לי את הכוכבים מהשמים.

● **אשת הטניסטן־בכאי שרה קישון:**
השיטה שלי היא — בתן ובקוקטיות. אף פעם לא בלחץ. מעולם אינני מעמידה את אפרים במצב של או — או. אני מנסה להביא אותו לרעיון שגם הוא בעצם רוצה את מה שאני רוצה. בכלל בארץ האמנות הזו של להוציא דברים מהגבר לא מפותחת. הנשים האירופאיות הן אלופות בזה. אנחנו הישראליות מחוגכות לגישה יותר דוגרי. אין לנו הזמן והסבלנות והאווירה המתאימה לשחק את המשחק הזה. אולי בדור הבא, מי יודע.

● **גרפיקאית צילה מנוסי :**
אני אישית מעדיפה את ההיפך, להיות משוכנעת. אשר לביצוע, צריך לדאוג רק לשמן את הגלגלים : כשהבעל בא הביתה, לשים־לב שינוח, יירגע, ימצא בית מסודר, ואז זה הולך מעצמו : קצת מתחנחנים, קצת מתחנפים, קצת מתמזמזים — והעסק זז.

כמו שאמרתי — העיקר להיות משוכנעת.

* * *

תני לו הרגשת חשיבות

● **חיכית שולמית אלוני :**
היי נחמדה. תני לו הרגשת חשיבות. הרשי לו לפתוח את הפה ולדבר בלי הגבלה, והתקדמי בזהירות : זרקי משפט שאלה זהיר, ועצרי. הסתכלי ישר בעיניו, יצרי אווירה אינטימית. חשוב מאוד גם לא לקפוץ עליו ישר כשהוא בא הביתה : קודם כל — אמבטיה חמה, משקה, עיתון, מנוחה.

והעיקר : כל זה יפעל — רק אם בדרך־כלל שוררים במשפחה יחסים טובים.

● **זמרת שרשה דמארי :**
רק הבנה הדדית. אם הוא לא בין אותך. ממילא הוא ימלא את רצונך. מובן שגם את צריכה להבין לרוחו, לוותר לו — הרבה אפילו — לא לכעוס כשהוא לא מסוגל להתפנות אליך. מצאי לך תעסוקה. אל תשבי ותצפי ממנו שישלים לך את החסר בבילויים או בכסף.

● **שחקנית רחל אלמס :**
הטריק הוא בהבנה הדדית. כשבעלי עסוק או לא יכול למלא מה שאני מבקשת — אני מוותרת. אבל — שומרת לעצמי את הזכות לפעם הבאה.
החוכמה היא לדעת לפנות לגבר ברגע הנכון — את יכולה להשיג ממנו הכל.

* * *

האינסטינקטים החייתיים

● **אשת ראש־העיר ברוריה נאווי :**
אני אישית לא הצלחתי ביותר לגרום שבעלי יעשה את רצוני. אולי בעולם הבא. משום כך אינני מפריזה בבקשות. התוצאה : כשאני כבר מבקשת, אני בדרך כלל משיגה את מבוקשי.

השיטה, ברוב המקרים, פשוטה : אני פונה להגיון. כשלא הולך — אני מוותרת. רק לעיתים אני מחליטה שאני רוצה משהו בכל מחיר. או אני מפעילה את הנשק הסודי שלי : אני מאיימת על בעלי שאקצץ את שערי לתספורת קצרה. עד היום, במשך 22 שנות נישואינו, זה פעל.

● **אשת־זמר, מיקי אמדורסקי :**
את צריכה לתת לו את ההרגשה שהוא הגבר. וגם אז זה לא תמיד מספיק. אצל בעלי, כשהוא מתעקש, אני מפעילה את האינסטינקטים החייתיים־נשיים שלי, ש־הוא מגדיר אותם כחתוליים. ואם גם זה לא עוזר — וזה קורה לפעמים — אז כדאי לא להמשיך להתעקש. עוברים לסדר היום.

רעיון מוצלח נוסף הוא — פשוט לא לחרוג בדרישות מגבולות ההגיון. בנושא המתנות, למשל, פיתחתי לי שיטה כזו : אני מזכירה לבני מבעוד מועד, ככה ברמז — עד שהוא קולט את הרמז. וכשאני מקבלת את המתנה, אני מזכירה לו בתודה גם את המתנות הקודמות שקיבלתי — וכך מכינה כבר תוכנית חומש.

● **אשת „מר־ישראל" ברטי הלפרין :**
רק בדיפלומטיה. מבלי שזה יהיה מורגש. וברגע הנכון. כוח ועקשנות אף פעם לא יעזרו. אינך יכולה לדרוך לו על היבלת — ועוד לצפות שיחייך אלייך. בחיים זה תמיד תן וקח — גם עם הבעל.

צילה מנוסי

שושנה דמארי

גליה טופול

מיקי אמדורסקי

ברטי הלפרין

המיפלצות שלי

פרנסה מצויינת, הבחירות האלו

אני לא יודעת אם הבחירות המסתיימות עלינו לטובה הוסיפו משהו להשכלה הפוליטית של הארסיסטים שלי, אבל בקשר להשכלה הפינאנסית שלהם אין לי ספק. זרע הדימוקרטיה ניטע בהם לנצח, ומהיום והלאה הם יזכרו תמיד שבחירות זה עסק גדול לגדולים, ולא רע גם לקטנים.

הכל התחיל כשאיזה עסקן זריז החליט לנצל את ילדי השכונה שלנו כדי לחלק את הכרוזים של מפלגתו בין האוכלוסיה המקומית. מאחר שהילדים הם כוח־עבודה זול, הוא הגיע כנראה למסקנה שהוא יכול לחסוך למפלגתו כמה לירות טובות. ואולי רצה לשמור את החיסכון לכיסו, אני יודעת ? העיקר שהשלישיה שלי יחד עם שאר ילדי השכונה, החלה עוסקת בשעות אחרי־הצהרים בחלוקת כרוזים.

*

תוך יומיים שלושה התארגנה הפעולה ודפקה בשיטת הסרט־הנע. המטה, כרגיל בכל דבר־עבירה, נקבע בביתנו. אריק אירגן שירות־הפצה שהתפשט הרחק אל מעבר לתחומי השכונה. מישהו — הוא לא רצה לספר לי מי, אבל לי יש את החשדות שלי — יצר קשר גם עם מפלגות אחרות, והפרנסה זרמה בשפע. אריק השתייך למסהפעולה, עסק בתיכנון ואירגון. רוני היתה אחת מקבוצת המחלקות בפועל, שהתרוצצו ועשו את העבודה הממשית. תמיד זה יוצא להם איכשהו ככה, שאריק יושב ונותן פקודות ורוני עובדת כמו חמור. ודנה, למרות שבניגילה האחרים לא התקבלו לקואופראטיב, הצליחה להסתנן פנימה בגלל הפרוטקציה של אחיה, חבר המטכ״ל.

כמה בדיוק הם השתכרו מחלוקת הכרוזים ושאר שליחויות פוליטיות, אינני יודעת. „אמא, אני שואל אותך כמה את מרוויחה ?" זעק אריק כשניסיתי לגלות. מכל מקום, קופות־החיסכון של שלושתם נעשו כבדות כהוגן. לא ראיתי כל חיסרון בדבר : אם הילדים רוצים לעבוד בבחירות ולהרוויח קצת, שיהיה להם לבריאות.

היה זה לפני שלושה ימים כשגיליתי שהם הפכו מחובבים לפרופסיונאלים. לאוזני גונבה השמועה שלמישהו שם הבזיק רעיון גאוני, והקואופרטיב קפץ על המציאה ואימץ לו אותו : מי אמר שצריך לטרוח ולחלק את הכרוזים ? מדוע לא לקבל אותם — ולהשמיד אותם ?

קשה לומר ששמחתי לשמוע זאת. תפסתי את אריק ושאלתי אותו, ככה בשקט, בצד : „אריק, זה לא קצת גניבה, מה שאתם עושים, לזרוק את הכרוזים לירקון ?"

הוא השיב לי במבט מבטל :
„אמא, בחייך, ממתי כבר את גם כן התחלת להבין בפוליטיקה ?"

למסרבות: פעם, היתה פרה אלפים ל"י הדרך הבדוקה ביותר לכבוש את ליבה של אשה. היום, חלפו הימים. האשה יכולה כבר להופיע בפרווה הנראית כאילו היא שווה עשרת אלפים ל"י, ושווה אחוז קטן מזה. בתמונה: סוניקה מפרחות כבש פרסי מזוייפת, עם קישוטי ויניל מבהיקים.

שיגעון חולף?

השגעון האופנתי האחרון באנגליה: בנדי גברים לנשים. הדוגמנית בתמונה, וונדי הרמן בת 20, הינה חלק מקבוצה של עשרים דוגמניות שנשלחה להדגים את כל שגעונות האופנה של לונדון בסיור מסביב לעולם. השאלה היא רק: מה בדיוק יעשו הנשים ברחבי־העולם בחליפת הג'נטלמן הבריטי, ש־בדרך כלל אפילו הגברים אינם משתמשים בה.

האמריקניזיה של סוסטלנה אלליי־בנה

בשנתיים מאז שנמלטה לארצות־הברית, הפכה סווטלאנה, בתו בת ה־43 של סטאלין, לאמריקאית לכל דבר, עוד ארבע שנים בלבד — והיא תזכה באזרחות האמריקאית. בכך — אין אפילו לה פרוטקציה. היא מתגוררת בעיר האוניברסיטה פרינסטון, וחייה ברווחה הנחשבת למקובלת שם, אך אשר בארץ־מולדתה זוכים לה רק החברים חשייכים לצמרת. ספרה השני „שנה אחת בלבד", (הראשון — „עשרים מכתבים לידיד") עומד לצאת בקרוב.

אשה חדשה: בתו של סטאלין התאקלמה לגמרי במולדתה החדשה, נוהגת כאמריקאית לכל דבר — ונהנית מזה. הצל היחידי בחייה: העובדה שאין ביכולתה להתקשר עם ילדיה שנשארו בברית־המועצות, מלבד בגלויות.

בית חדש: כאן מתגוררת סווטלנה (בתמונה — על מדרגות הכניסה). הבית הוא בונגאלו נוח בן שש חדרים. לסווטלאנה יש כיום גם מכונית דודג' ירוקה וסולידית, וכל שאר האביזרים והמתקנים שבלעדיהם אין עקרת־בית אמריקאית מסתדרת, בארץ מולדתה זוכים לחיים כאלה רק אישי הצמרת.

שכנתו של איינשטיין: בתו של סטאלין מתגוררת לא רחוק ממקום מגוריו של איינשטיין המנוח סמוך לאוניברסיטת פרינסטון, ניו ג'רסי. תמונה זו צולמה בעת אירוע חברתי מקומי, בו הביעה סווטלאנה את דעתה על המהומות וההפגנות השוטפות כיום את רחבי ארצות־הברית: „אם הברירה היא בין חופש לאי־סדר, אבחר תמיד באי־סדר". הכריזה סווטלאנה.

סליחה, אדוני - אתה אשה?

גרב אלקטרונית: עיסורים פרחוניים ועליזים אלו יהיו נפוצים כנראה החורף על רגליהן של הנשים הישראליות. אין הם כתובות קעקע — הם מעטרים את גרביין בלבד, ומיוצרים בשיטת „סובלימסטיק", השיטה האלקטרונית החדשה שבעזרתה ניתן להדפיס דוגמאות על סקסטיל ללא ידי אדם.

יא עיני

לפנייך שש זוגות עיניים של נשים מפורסמות. את הראשונה את ודאי מכירה: זו באמת לא חוכמה. שאר החמש הן ישראליות. מפורסמות כולן. האם את מזהה אותן? נסי את כוחך, ושלחי את התשובה — על גבי גלוייה בלבד, לא במכתב — למערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל־אביב עבור „חידון עיניים". בין המנחשות נכון — את כל ש ש זוגות העיניים — יוגרל זוג כרטיסי־טיסה תל־אביב — אילת — תל־אביב.

מספר 1678 יד חשון תש"ל, 26.10.1969 המחיר: 130 אגורות

העולם הזה

סיפורה של נערת הנגב שהפכה כוכבת קולנוע באיטליה

סינדרלה מכפר ירוחם

עליזה אדר

בגליון זה:

* אישים ידועים מנחשים את תוצאות הבחירות
* התאונה הקטלנית של מנחם סביידור
* שדרות: מה קורה כאשר מתמרדים נגד המערך?